

# KOLMAPÄEV, 14 NOVEMBER 2007

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

*President*

## 1. Istungi algus

(Istung algas kell 9.00)

## 2. Euroopa huvi: edukas toimetulek üleilmastumise ajajärgul (arutelu)

**Juhataja.** – Daamid ja härrad, mul on rõõm näha, et vähemalt kaks fraktsiooni esimeest on kohal. Ma peaaegu ei märganudki ühte neist, kuid seal ta on, lähenemas kiiresti oma kohale.

Järgmisena tutvustatakse nõukogu ja komisjoni avaldusi teemal Euroopa huvi: edukas toimetulek üleilmastumise ajajärgul.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – Härra juhataja, komisjoni esimees, daamid ja härrad, üleilmastumine ei ole pelgalt nähtus, millele peab tähelepanu pöörama majanduslike ja tehnoloogiliste saavutuste seisukohast. Daamid ja härrad, Euroopa Liidu Nõukogu liikmed, teie ning meie kõigi jaoks on peaaesjalikult tegemist poliitilise küsimusega. See hõlmab inimesi, kes kaotavad töö, kriisipiirkondi, kaduvaid majandussektoreid ning uusi julgeoleku- ja keskkonnaohte, kuid ühtlasi ka uusi töökohti ja tootmisharusid ning paljude toodete madalamaid hindu, tehes võimalikuks rahaliste vahendite täiustatud eraldamise ning kaupade ja teenuste arvu suurenemise.

Tänu üleilmastumisele on inimesed vahetanud ideid ning astunud üksteisega ühendusse rohkem kui kunagi varem. Väljavaated majanduse ja kultuuri rikastamiseks on väga head, kuid mitmesugused globaalse tasakaalutuse ohud on samuti suured. Seisame silmitsi ülesandega kujundada uus ning üha sujuvam vastastikune sõltuvus maailmas, mis jääb aina väiksemaks. Ennekõike tuleb tegeleda üleilmastumise reguleerimisega, mis on nii meie demokraatia kui kehtiva demokraatia juhtmõtte tähtsaim küsimus: kas suudame hoida poliitilist võimu majanduse ja muude eluvaldkondade üle nende inimeste ning esindajate käes, kelle oleme ise valinud?

Olen veendunud, et tuleme eurooplastena edukalt toime mitme olulise valdkonnaga vaid juhul, kui leiame üheskoos uusi poliitilisi lahendusi praeguse ajajärgu keerukatele küsimustele, nagu majanduskasv ja uute töökohtade loomine, keskkonnakaitse, energia, rahvaränne ning võitlus terrorismi vastu.

Euroopa Liit uuendab oma sisepoliitikat, et tagada konkurentsivõimet ning õiglast ja säästvat arengut. Majandusreformid peaksid juhinduma üha tugevnevast sotsiaalsest ühtekuuluvusest ja keskkonnasõbralikkusest. Teadustööde, uuenduste ja hariduse rahastamine peab viima meid majanduskasvuni ja uute töökohtade loomiseni. Kuid siiski ei ole me ju ükski ning oleks vastutustundetu mõelda vaid iseendale, olles veendunud, et omakasu on tulemusrikas. Uut maailma ei kaitse müürid ega kindlused. Peame tegema teiste riikide ja piirkondadega koostööd, et jõuda tulemusteni, mis rahuldavad kõiki.

Stabiilsus, vabadus, turvalisus ja heaolu on järjepidevad ja jäävad kestma vaid juhul, kuid neid teistega jagame. See on Euroopa teha. Peame juhtima ja kujundama üleilmastumist meie endi tõekspidamiste ja väärtuste järgi, lähenedes olukorrale mitmekülgselt vaatenurgast, nagu talitasime meie ühise ajaloo parimatel aegadel.

Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on tõestanud, et koostööd tehes suudetakse tegeleda ühiste probleemide ja ülesannetega, rakendades viiekümne aasta kestel kogutud lõimimiskogemusi. Uue Lissaboni lepingu järgi on Euroopa Liidul oma rolli täitmiseks maailmas tõhusamad ja läbipaistvamad tingimused. Peaksime säilitama ja tugevdama aastatega saavutatut ning leidma viisi, kuidas kaitsta meie huvisid ning kavandada ühiseid väärtusi ka piiride taga.

Uuendatud Lissaboni strateegia näeb ette raamistiku, mille järgi Euroopa läheb kõnealustele ülesannetele vastu. Uus juhtimistsükkel annab meile võimaluse näha rada, mida mööda kavatseme minna. Praegu käsitlel olev komisjoni teatis on suurepärase lähtekoht uue arutelu jaoks ning see oli võetud aluseks ka 19. oktoobril toimunud riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel Lissabonis. Meie töö nõukogus põhineb kõnealusel dokumendil ning soovime koostada õigusaktide paketi, et anda oma panus Lissaboni strateegia järgmise tsükli valmimisele.

Sellel nädalal aset leidnud majandus- ja rahandusministrite nõukogu koosolekul jõuti ühisele otsusele, konkurentsivõime nõukogu 22. novembri istungil kiidetakse heaks samuti mõned tekstid ning 5. ja 6. detsembril kavatseb tööhõivenõukogu võtta vastu otsuseid Euroopa tööhõivestrategie tuleviku kohta seoses Lissaboni strateegia uue tsükliga. Nõukogu ülejäänud koosseis tegeleb uue tsükli ettevalmistamise küsimustega. Võin kinnitada, et oleme nõukoguga põhiküsimustes ühel meelel: uuendatud Lissaboni strateegia peab jätkuvalt pakkuma raamistikku Euroopa ettevõtjatele, millega vastame peamistele väljakutsetele, eelkõige üleilmastumise küsimusele. Euroopa astub suuri edusamme. 2006. aastal valitud nelja esmatähtsa valdkonna, s.o tööhõive, teadmised ja uuendused, ärikeskkond ja energia ning kliimamuutused, jaoks seatud eesmärgid on praegugi jõus.

Uue tsükli põhiteljed peavad paremate tulemuste nimel säilitama jätkuvalt stabiilsuse. Ühtlasi on oluline teha täpsustusi ja parandusi, et saada kasu uuendatud Lissaboni strateegia kõikidest võimalustest. Meie eesmärgiks on kiirendada reformide elluviimist, et muuta majandust tugevamaks, kasutades juba tehtud edusammudest saadud jõudu.

Euroopa Liidul on üleilmseid kohustusi ning ta peab olema paremini ettevalmistatud, et läheneda üleilmastumise küsimusele maailma tasandil strateegiliselt, ühtselt ja otsusekindlalt. Peame jätkuvalt pühenduma meetmete rakendamisele riigi tasandil, tänu millele saame ühtlasi tegeleda edukamalt demograafiliste muutustega, riigi rahanduse kvaliteedi ja selle pikaajalise jätkusuutlikkusega, tööturu, tööhõive, sotsiaalse ühtekuuluvuse, siseturu, konkurentsivõime, teadmiste ja uuendustega, energia ja kliimamuutuste ning hariduse ja koolitusega.

Ühtlasi etendab ühenduse Lissaboni tegevuskava uue tsükli jaoks olulist rolli, tagades tõhusamalt reformide sidususe. Peame suurendama parlamendi ja nõukogu vastutustunnet ning arendama liikmesriikide vahel häid tavasid. Rahvaränne mängib üleilmastumises põhiosa, aidates suurendada kasvupotentsiaali ning hõlbustades uute oludega kohanemist. Nõukogule sellel nädalal esitatud aruande järgi, mis kajastab kõnealuse olukorra mõjusid tööjõu liikuvusele, on rahvastiku juurdekasv Euroopa Liidus aina enam tingitud rändevoogudest ning tuleks arvesse võtta, kuivõrd palju aitavad mainitud vood tugevdada paindlikkust, mis on vajalik kriisiolukordade lahendamiseks ning piirkondadesise vähese liikuvuse tasakaalustamiseks.

Ülemaailmses kontekstis peab Lissaboni strateegia välismõõtmeid kindlustama ja neid edasi arendama, kavandades Euroopa Liidu poliitilisi ja majanduslikke eesmärgi ning sotsiaal- ja keskkonnastandardeid ka piiri taga. Nagu teate, kõneldi sellest seisukohast riigi- ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel Lissabonis, kui arutlesime eelkõige finantsturu ebastabiilsuse ja kliimamuutuse teemadel. See huvipakkuv ja ergutav poliitiline arutelu, milles osales ka president, tugevdas meie usku tulevikku.

Korrates Portugali peaministri José Sócratese mõtet on Euroopal kohustus suunata üleilmastumist ning tema positsioon sobib selleks hästi, kasutades ära uusi loodud võimalusi, kaasa arvatud ideede valdkond ja kultuurivahetus. Tugevdades rahvaste- ja rahvustevahelisi suhteid ning üksteisest sõltuvust, teeb Euroopa Liit põhipanuse rahule ja stabiilsusele maailmas. Euroopa poliitiline ja ühiskondlik olukord on sobilik, et seista järjekindlalt silmitsi ülesannetega, mis vajavad üleilmastumise tõttu lahendamist majanduse, ühiskonna ja keskkonna vallas, avaldades sellega mõju üleilmastumisele. Vajame tugevamat strateegilist koostööd partneritega, et luua uut üleilmset plaani, mis ühendab mõlemapoolset turgude avamist, täiustatud keskkonna-, sotsiaal-, majandus- ja intellektuaalomandi standardeid ning vajadust toetada institutsioonilist suutlikkust arengumaades.

Nõustudes taaskord Portugali peaministri Lissabonis toimunud mitteametliku kohtumise lõpus lausunud sõnadega, kiidetakse ELi deklaratsioon üleilmastumise kohta heaks 13. ja 14. detsembri tippkohtumisel. See on selge märk kodanike ja maailma jaoks Euroopa juhtivate poliitikute otsusekindlusest ja pühendumusest ELi suutlikkuse ergutamisel, et mõjutada üleilmastumise plaani ning leida õigeid lahendusi.

Proovikivid, mis meie teel lamavad, on rasked, kuid ka ergutavad. Portugali eesistuja tegeleb nendega jätkuvalt edasi. Euroopa Parlament toetab seda endiselt, nagu oleme seda alati teinud, et edendada ja arendada Euroopa Liidu ja riiklikku tegevust, milles oleme üleilmasel tasandil kokku leppinud ning mis võimaldab Euroopal enda peale võtta üleilmseid kohustusi ja uute proovikividega tulevikus toime tulla.

Kaldume vahel unustama, mida Euroopa tähendab niivõrd paljude inimeste jaoks selles globaliseerunud maailmas. Mälupildid meie randadel lõimitavatest sisserändajatest tuletavad halastuseta meelde tegelikkust ning kuivõrd suured on meie eesõigused Euroopas, millest on kujunenud lootusebastion, see sama lootus, tänu millele usume, et on võimalik luua vabadust, majanduskasvu, sotsiaalset õiglust ning keskkonnakaitset ühendav mudel, mis põhineb partnerlusel, koostööl ning kaasvastutusel.

Kaalul ei ole ju ainult meie edu eurooplastena. Nagu teate, on meie eesistuja motoks tugevam liit parema maailma nimel, ning usume siiralt, et Euroopa peab etendama otsustavat rolli õiglasema ja ühtlasema maailma loomisel.

**José Manuel Barroso**, komisjoni president. – Härra juhataja, eesistujariiki esindav Euroopa asjade minister, daamid ja härrad, üleilmastumine on meie põlvkonna eurooplaste jaoks põhiteema. See on rohkem või vähem osa kõikide Euroopa kodanike elust, seetõttu on igati kohane, et üleilmastumine on Euroopa tegevuskavas esimesel kohal.

Nagu teate, olen veendunud, et Euroopa tegevuskava peab 21. sajandil olema suuresti üles ehitatud üleilmastumise järgi, säilitades väärtused ja põhimõtted, mis on alati Euroopa projekti iseloomustanud. Kuid ühtlasi peab üleilmastumisse suhtuma kui Euroopa võimalusse kaitsta ja kinnitada oma huvisid selles üha enam läbipõimunud maailmas. Seetõttu on mul au osaleda Euroopa Parlamendi korraldatud arutelus kõnealuse küsimuse üle.

Nõustudes riigisekretäri äsjalausutud sõnadega, tekitas eelmisel kuul Euroopa huvide kohta koostatud komisjoni dokument Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel Lissabonis suurepärase arutelu. Iseäranis enesekindlaks tegi mind meie ideeline üksmeel meetmete suhtes, millega astume üleilmastumisele vastu. Ühtlasi soovin tänada eesistujariiki Portugali selle eest, et nad toetavad jätkuvalt Euroopa tegevuskava ning vajadust suurendada Lissaboni strateegia mõõtmeid niivõrd, et need suudavad lahendada üleilmastumise küsimusi.

Samuti toetame Euroopa Ülemkogu detsembris toimunud kohtumise deklaratsioonis kajastunud mõtet üleilmastumise kohta. See oleks suurepärase moodus ülalmainitud üksmeele tugevdamiseks, mida peame Euroopa Parlamendis edasi arendama, luues niivõrd olulise küsimuse jaoks resolutsiooni ühissetpanekuid.

Euroopa Liit tegeleb tõepoolest üleilmastumise küsimusele järkjärgulise ja üdini euroopaliku lahenduse leidmisega, mis julgustab eurooplasi kõnealusest nähtusest viimast võtma. Mainitud lahendus tunnustab nende inimeste igati õigustatud muret, kelle ellu on oodata muutusi, sellegipoolest ei tohi unustada, et kõnealusel nähtusel võivad olla mõningate inimeste jaoks ebasoodsad tagajärjed ning peame sellelegi olukorrale lahenduse leidma.

Usun, et Euroopa enda huvides on leida õige tasakaal, kuid see ei tohi mingil juhul olla hirmunud allaandja loodud lahendus, vaid peab põhinema enesekindlusel. Tõepoolest, viimase paari kuu jooksul on üles kerkinud uus huviobjekt: majandusturgude ebastabiilsus näitab, kui võrd Euroopa majanduse käekäik on seotud üleilmse arenguga, nagu äärmuslikud kliimaoludki tõestavad kliimamuutuste võimalike tagajärgede tõsidust; peame leidma kõnealusele küsimusele võimalikult kiiresti lahenduse. Näeme ju iga päev, et üleilmastumine mõjutab töökohti, energiat, inimeste tervist ja elukvaliteeti üle kogu Euroopa.

*komisjoni president.* – Härra juhataja, olen veendunud, et meie lähtepunktiks peab olema enesekindlus. Tänu kogemusele on meil maailma suurim majandus ning ühtlasi oleme suurim eksportija. Lahendame edumeelselt uusi probleeme, nagu näiteks saastekvootidega kauplemine, ja meil on mõned selged põhireeglid, mis on meid hästi teeninud.

Kõigepealt on meil kohustus kaitsta oma kodanikke, olemata proteksionistlikud. Me peaksime kujundama oma poliitika nii, et teised meile järgneksid ja kujundaksid samuti avatuse poliitikat. Me ei tohiks oma ukse sulgeda, vaid peaksime pigem julgustama teisi oma ukse avama. Proteksionism oleks Euroopale kui suurimale eksportijale omaenda jalgealust õõnestav doktriin.

Teiseks, me oleme küll avatud, aga mitte naiivsed. See tähendab, et me ei lohista endaga tasuta kaasa neid, kes ei pea kinni teatud kindlatest põhimõtetest. See oli ka meie hiljutiste ettepanekute tagamõte, kindlustada see, et energiasse investeerimise eeskirjad kehtiksid ka kolmandate riikide ettevõtete suhtes.

Kolmandaks, eeskirjadele rajatud süsteem võib palju kasu tuua ja Euroopa Liidu kogemus annab sellele haruldaselt hea eelduse olla üleilmasel tasandil reguleerimise aluseks, mis on konkreetne moodus üleilmastumise kujundamiseks. Olgem ausad, avatud majanduse korral peavad olema eeskirjad. Turud ei saa toimida ilma institutsioonideta ja meil Euroopa Liidus on enam kui kellelgi teisel kogemusi eri eeskirjade ning ka eri rahvuslike kogemuste koondamises. Sellepärast olen täiesti veendunud, et oleme paremini varustatud kui ükski teine ühendus maailmas, et üleilmastumist kujundada, mitte oma mudelit peale suruda, vaid seda soovitada selles üleilmastumise faasis, kuhu praegu suundume.

Meil on mõningaid vahendeid, mis peaksid toetama meie enesekindlust üleilmastumise suhtes. Kunagi ei ole selgem olnud kui praegu, et euro on stabiilsuse kants rahvusvahelises finantsüsteemis. Suutlikkus

kasutada Euroopa Liidu õigust siduvate eesmärkide määramiseks kasvuhooonegaaside ja taastuenergiaallikate suhtes annab meile võrratu usaldusväarsuse ning uuendatud Lissaboni strateegia näol on meil sissetootatud hoob reformide läbiviimiseks Euroopas.

Kui Lissaboni strateegia 2005. aastal taaskäivitati, kaalusime me mitmeid erinevaid võimalusi, kuidas seda täiustada. Partnerluse määratlemisega liikmesriikide ja komisjoni vahel suurendasime me vastutustunnet ja aruandluskohustust. Me saatsime liikmesriikidele riigispetsiifilisi soovitusi, et eelseisvaid tööülesandeid selgitada. Igal liikmesriigil on nüüd oma riiklik reformiprogramm ja kõik liikmesriigid on nõus, et nende reformide läbiviimiseks on vaja kollektiivseid jõupingutusi. Me keskendusime ka Euroopa Liidu finantsinstrumentidele majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks.

Töö hakkab nüüd vilja kandma. Vaatamata hetkeprobleemidele on majandustegevus edenenud – viimase kahe aasta jooksul on Euroopa Liidus loodud 6,5 miljonit uut töökohta ja ajavahemikus 2007–2009 loodetakse luua veel 8 miljonit. Lissaboni reformid on kahtlemata tugevdanud Euroopa majanduse kasvupotentsiaali.

Siiski ei ole veel põhjust enesega rahuloluks, ülesanne ei ole kaugeltki täidetud. Liikmesriigid ja Euroopa Liit peavad reforme jätkama. See on parim võimalus teha meie majandused tugevamaks ja ebasoodsate majandusprognoside tingimustes vastupidavamaks.

2006. aastal kokku lepitud neli prioriteetset valdkonda on Lissaboni tegevuskavale sobivaks raamistikuks. Need on uurimis- ja uuendustegevus, parema ärikeskkonna loomine, sealhulgas bürokraatiavastane võitlus ja investeerimiseks paremate tingimuste loomine, tööhõive suurendamine ning energia ja kliimamuutustega seotud tähtsad küsimused. Need valdkonnad ja nende määratlemine on andnud Lissaboni strateegiale selgema sihi. Mõistagi on need valdkonnad ka omavahel tihedalt seotud. Meil ei saa kunagi olla teadmuspõhist vähem süsihappegaasiheiteid tekitavat majandust, kui meil ei ole vajalike teadmistega oskustööjõudu, rohkem uuringuid ja sagedasemat uuendustegevust.

Tahaksin siinkohal esile tuua teadust ja innovatsiooni. Kasutan võimalust, et tänada Euroopa Parlamenti toetuse eest komisjoni nõudmisele arendada välja teadmiskolmnurk – teadus, haridus ja uuendustegevus. Tahaksin teid tänada ja juhtida teie tähelepanu meie jätkuvale koostöövajadusele Galileo projekti kui suure Euroopa projekti toetamisel ning samuti tänan, et te toetasite Euroopa Tehnoloogiainstituudi projekti.

Me teeme edusamme Euroopa teadmisteruumi loomisel. Üks meie dokumendis sisalduvatest uuendustest on viienda vabaduse idee esitlemine, mis tähistab teadmiste vaba liikumist Euroopa Liidus.

Me ei saavuta kunagi uut dünaamilisust, kui me ei loo õiget kliimat oma VKEdele. Euroopas on 23 miljonit VKEd. Sellepärast ma usungi, et kõik need valdkonnad üheskoos võivad luua mõjuringi, mis toetab korraga kõiki meie eesmärke.

Valmistudes käivitama järgmist kolmeaastast tsüklit, peame me oma strateegiat ajakohastama vastavalt omandatud õppetundidele ja uuele olukorrale. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata sotsiaalsele mõõtmele. Rohkem investeringuid igas vanuses inimeste haridusse ja koolitusse on parim relv ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, sest nagu ma juba ütlesin, mitte kõik ei võida üleilmastumisega. Kui me tahame olla kindlad, et Euroopa Liidu kodanikud meie kava toetavad, peame me arvestama nende kõhklustega sotsiaalse mõõtme suhtes. Kuna meile oli algusest peale selge, et nende murede lahendamiseks tuleb astuda konkreetseid samme, tegigi komisjon ettepaneku luua Globaliseerumisega Kohanemise Fond.

Mul on eriti hea meel sotsiaalpartnerite kokkuleppe üle kaitstud paindlikkuse põhimõtetes, mis komisjon enne suve algust välja pakkus. Me saime need head uudised Euroopa sotsiaalpartnerite kokkuleppe kohta Lissabonis toimunud Euroopa mitteametlikul kohtumisel. Loodetavasti toetab neid põhimõtteid ka detsembris kokkutulev Euroopa Ülemkogu. See on iga liikmesriigi jaoks väga hea alus leida oma tööturul parem tasakaal paindlikkuse ja turvalisuse vahel.

Pooleliolivate reformide jõuline rakendamine, suurem rõhuasetus oskustele ja haridusele, konkreetsed sammud vähem süsihappegaasiheiteid tekitava Euroopa majanduse poole on meie meelest järgmise tsükli prioriteedid.

Koondsuunised on oluline vahend töö koordineerimisel, ühine raamistik, mis võimaldab erinevatel liikmesriikidel ellu viia omaenda riiklikke reformikavasid. Analüüs ja tagasiside liikmesriikidest näitavad, et suunised toimivad. Need on Euroopa Ühenduse Lissaboni tegevuskava aluseks. Minu arvamus on, et kuigi neid oleks tarvis kaasajastada, ei ole mõtet hakata parandama asju, mis ei ole katki.

Me peame rohkem tegema selleks, et Lissaboni strateegia ellurakendamine käiks kõikides liikmesriikides samas tempos, sest kui ühes liikmesriigis on reformide käik aeglasem, mõjutab see ka teisi. Samuti peame me rohkem kaasama parlamendid, sotsiaalpartnerid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused.

Euroopa Parlamendi pühendumine Lissaboni strateegia elluviimisele on olnud hoo säilitamiseks väga oluline. Ma loodan koos asepresident Verheugeni ja kõikide kolleegidega komisjonis, et meie koostöö uue Lissaboni tsükli jooksul veelgi süveneb.

Üleilmastumise ja Lissaboni strateegia vahelised seosed pakuvad meile suurepärase võimaluse näidata, et kaasaegne Euroopa majanduskava ei ole suvaline lisand, see on võti, mis avab Euroopale tuleviku edu värava. Majandusreform, terviklik visioon, vähem süsihappegaasiheiteid tekitav majandus, need on üksteisega põimuvad eesmärgid, mida on vaja paralleelselt ellu viia ja ainult Euroopa Liit saab tagada sellise haarde ja sidususe, mida Euroopa nii väga vajab. Ainult koos suudame me ellu viia selle, mida me oma dokumendis nimetame Euroopa huviks.

Ma tõesti usun, et tegemist ei ole ainult Euroopa huviga. Ma olen veendunud, et ka maailmal on üleilmastumise ajastul vaja enam pühendunud Euroopat, kelle huvid oleksid kaitstud ning säiliks ka väärtused, vabaduse ja solidaarsuse väärtused.

(Aplaus)

**Joseph Daul**, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra juhataja, kulla Hans-Gert, nõukogu eesistuja, Manuel Lobo Antunes, härra komisjoni president José Manuel Barroso, üleilmastumine ei ole meie kaaskodanike jaoks pelgalt abstraktne mõiste. See on tegelikkus, mis mõjutab iga päev lihteurooplasi, kes pööravad pilgud valitsuste ja institutsioonide poole, oodates lahendusi üleilmastumisest tingitud küsimustele.

Meie kaaskodanikud loodavad selles asjas väga palju Euroopa Liidu peale. Nad tahavad, et neile tagatakse kaitstud ja turvalisus, seda nii terroriste rünnaku kui finantsturgude suure kõikumise korral. Ühtlasi loodetakse meie peale toiduarvude ja nendega kindlustamise osas, sest alles eelmisel suvel põhjustas teraviljahinna ootamatu tõus tarbijahinna järsku tõusu. Euroopa tarbijad vajavad kinnitust, et odavad importkaubad on igati turvalised. Kõnealune küsimus on iseäranis praegu päevakorras, sest pühade lähenedes peame suutma vanematele ja vanavanematele kinnitada, et lelud, mida nad jõulusokkidesse panemiseks ostavad, ei ohusta nende laste tervist.

Üleilmastumine peab andma panuse õitsengule, kuid samal ajal olema õiglane ja järgima eetikanorme, nagu näiteks laste ekspluateerimise keelustamine. Üleilmastumine ei tohi langeda nende õlgadele, kes on kõige nõrgemad, vaid peaksime seda kasutama ebavõrdsusega võitlemiseks igas riigis eraldi kui ka riikidevahelise koostöö kaudu. Üleilmastumist tuleb suunata vaesimate ühiskonnakihtide ostujõu suurendamiseks. Oleme vabakaubandust alati toetanud, kuid kõnealune kaubandus peab põhinema rangetel eeskirjadel. Euroopa Liidu avatus ülejäanud maailmale on üleilmse majanduse juhtiv jõud ning paljud ettevõtted on Euroopasse tulemisest huvitatud. Nad peavad järgima meie eeskirju ning tervise-, keskkonna- ja tarbijakaitsestandardeid.

Euroopa Liit on viiekümne aasta kestel loonud toimiva siseturu, kus liikmesriikide õigusaktid on alati üksteisega kooskõlas. Euroopa Liidu ülesandeks on jagada oskusteavet ning abistada partnereid tootmise suurendamisel ja kvaliteedikontrolli standardite täiustamisel. Oleme sel viisil juba paljusid aidanud. Eelmisel reedel Washingtonis toimunud Atlandiülese majandusnõukogu esimene kohtumine oli edukas ning see on hea märk. Nüüd peame jõupingitusi veelgi suurendama, et tuletada Brasiiliale, Hiinale ja Indiale nende kohustusi meelde. Aafrikasse suhtume mõnevõrra leebemalt.

Välise proovikividega toime tulemiseks peame esiteks tugevdama meie endi ühtset turgu, investeerides rohkem teadus- ja arendustegevusse, ning teiseks kooskõlastama paremini liikmesriikide teadus- ja uuendustegevusi. Üleilmastumine pakub uusi võimalusi, kuid ühtlasi nõuab ka kohanemist, seda näiteks hariduse ja koolituse valdkonnas kogu tööelu vältel.

Minu töörühm tervitab uue Lissaboni strateegia raames tõstatatud majanduskasvu- ja tööhõivealgatusi, nagu ka komisjoni väljapakutud väikeettevõtlike seadust, sest väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on olulised mootorid stabiilsuse ja töökohtade loomisel Euroopas.

Daamid ja härrad, meie kui poliitikute poole pööratakse aina enam energiaküsimustele lahenduse leidmiseks. Euroopa Liit on jätkuvalt haavatav, kuni mainitud valdkonnas aetakse ühtset energiavarustuse ja keskkonna kaitsepoliitikat. Euroopa, kus õli hind barreli eest on 100 USA dollarit, seisab vastamisi hädaolukorraga. Vajame Euroopa energiapoliitikat, et tagada meile endile kõnealuses valdkonnas energiaga varustamist ja

selle püsivat kasvu. Peame põhjalikult uurima taastuvaid energiaallikaid ning tuumajõu energiavarustuse potentsiaali.

Kõik kõnealusel teemal peetud arutelused peavad olema läbipaistvad, et suurendada üldist teadlikkust ning tagada inimeste toetust meie ettevõtmistele. Lõppkokkuvõttes tahame Euroopale puhtamat, tootlikumat ning turvalisemat energiat. Euroopa peab oma huvid välja ütleva mitte ainult kaubanduse ja üleilmse majanduse valdkonnas, vaid ka kultuuri-, keele- ja traditsioonide küsimustes. Üleilmastumise proovikividele ühise lahenduse leidmisel peame kaitsma kaaskodanike seaduslikke huvisid, olemata seejuures proteksionist.

(Aplaus)

**Martin Schulz**, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, daamid ja härrad, käesoleva arutelu teema kajastab tõsisasja, et Euroopa Parlament peab nõukogu ja komisjoniga arutlema rolli, mida Euroopa, s.o Euroopa institutsioonid ja Euroopa Liidu liikmesriigid, kavatseb etendada, tegeledes üleilmastumise võimaluste ja riskidega. Sellepärast peame tegema selgeks, mida tänase arutelu kestel tõepoolest ka saavutame, et üleilmastumise tagajärgi saab mitmeti tõlgendada ning neid võib mitmesuguste omavahel võistlevate meetoditega lahendada.

Läbirääkimised resolutsiooni üle, mille täna vastu võtame, näitavad, et praeguse täiskogu parempoolsete ja sotsialistide fraktsiooni juhtmõtete vahel on suur lahkuminek, paljudes valdkondades isegi lõhe. Seega määratlevad täna arutlused lausunud sõnad mõõdupuid, mille järgi hindame rolle, mida etendavad institutsioonid, eelkõige komisjon. Olles kuulanud väga tähelepanelikult teie sõnavõttu, härra komisjoni president, ning härra Dauli ettekannet, võin nentida, et teie huvid on mõneti ühised, kuid samas lähevad täiesti lahku.

Kõiki, kes kavatsevad praegu või tulevikus kandideerida komisjoni presidendiks, hindame oma fraktsioonis selle järgi, kuidas kandidaat suhtub komisjoni rolli üleilmastunud majanduses. Sotsiaalpoliitika põhimõtted peavad suunama makromajanduse poliitika kooskõlastamist, kasutades argikeelset väljendit, või mida samuti võime nimetada ühismajanduse ja maksupoliitikaks. Euroopa majanduse tulemuseks peab olema suurem sotsiaalne stabiilsus. Euroopa Liit peab tagama, et üleilmse majandustegevuse tulemuseks on suurem võrdõiguslikkus ja rohkem võimalusi maailmas. Ka see on sotsiaalpoliitika. Inimeste heaolu kodus ja võõrsil on meie ühine mõõdupuu.

Majanduslik edu on sotsiaalse kindluse eeltingimus ning mitte vastupidi, nagu mõnes siinkuuldud sõnavõtus mainiti. Täiesti vale on mõelda, et väiksema sotsiaalse kindluse tulemuseks on majanduslik edu. Kõik, kes usuvad, et Euroopa Liitu võib kasutada sotsiaalpoliitika edusammude kulutamiseks, tehes üleilmastumisega suitsukatet, eksib rängalt. Siinoliitajate parempoolsete esindajate taotluste kõrgeim eesmärk võib ju olla reguleeritud turg, mille tulemuseks on äärmuseni suurendatud tulud ja madalamad sotsiaalsed standardid, kuid meie jaoks see nii ei ole. Tahame sellega öelda, et Euroopa edu aluseks on sotsiaalne ja majanduslik areng, mis moodustavad ühe mündi kaks külge. Meie arvates ei ole selles osas miski muutunud.

(Aplaus)

Härra Dauli hüüatus oli väga huvipakkuv. Kes seda ei kuulnud, ta ütles „Majandus ennekõike!“. Mitte mingil juhul! Majanduskasv ja sotsiaalabi peavad käima käsikäes. Just see on oluline ning tõstab suurepäraselt esile parempoolse poliitika kitsaskoha. Teeme ühe asja selgeks: ülemkogu koosneb ülekaalukalt paremsentristlikest valitsustest ning komisjon teatavasti ei ole sugugi sotsialismi *eldorado*. Härra Barroso, teie olete ju paremsentristlik poliitik nagu enamik komisjoniliikmeidki. Seetõttu hoiame komisjoni ettevõtmistel silma peal, et hinnata, kas võime teie avaldusi tõsiselt võtta.

Loomulikult vajame uuringuid, uuendusi, haridust ja siseturgu, et areneda keskkonda kaitsval ning ühiskonda ülesehitaval viisil. Kohe kindlasti! Kuid ühtlasi on vajalik, et komisjon esitab õigeid direktiivi ettepanekuid. Seejärel vajame asjakohaseid seadusandlikke algatusi, et asjade käigule kaasa aidata. Sellel on häid külgi ning me toetame neid, kuid ühtlasi peame üsna paljudki põhjalikult uurima.

Samuti vajame tõhusalt toimivat haldusjuhtimist. Ma ei tea, kas peaksime seda Lissaboni haldusjuhtimiseks nimetama, nagu öeldakse Euroopa Liidu dokumentide pealkirjades. Ma ei tea, kas tavaline mees või naine tänavalt saab aru, mida selle all mõtleme. Kui kõnelete haldusjuhtimise lihtsustamisest ja Bravia endise minister-presidenti värbamisest kõnealuse ettevõtmise tarvis, ei oska ma öelda muud, kui kolm korda „elagu“ ja palju edu!

Päris kindlasti vajame ühte asja ning selles osas nõustume teiega, härra komisjoni president, täiesti hingest: normikogu, et taltsutada nn metsiku lääne kapitalismi, mis on valdav finantsturgudel ning ohustab tervete

riikide majandusi. Seega alustagem Euroopas nende normide loomisest. Öeldes otse välja, mida vajame, lubage mul mainida, et meie eelduste järgi on oluline rakendada rahvusvaheliste finantskapitalistide üle järelevalvet, nende ettevõtmised peavad olema läbipaistvad ja võim loomulikult piiratud. Toetame igati nende eesmärkide poole püüdlust, mis on sotsiaalse edu võti Euroopas.

Kokkuvõtteks, härra juhataja – Hans-Gert – daamid ja härrad, lubage mul öelda, et täna arutlusel olev teema, eelkõige küsimus, mis järjekorras peame üleilmastumisele lahendusi leidma ning mis meetmeid võib Euroopa, mille all mõtlen Euroopa institutsioone, st teid, kes te töötate komisjonis ja meid, kes moodustame parlamendi, tegelikult kasutada kõnealuste auahnete eesmärkide poole püüdlustel, mis on valijate jaoks samuti mõõdupuu, mille järgi nad meid valivad. Kui piirdume üldarutlustega, milles kirjeldame täpselt, mida soovime saavutada, kuid millele ei järgne konkreetseid õigusloomemeetmeid siin ega liikmesriikides, on kogu kirjeldatud tegevus mõttetu. Sellepärast eeldame, et kõnealused eesmärgid kajastuvad ka meie ühisotsuses, mis viib püsiva poliitika loomiseni.

(Aplaus vasakult)

**Juhataja.** – Härra Schulz, tõsiasi, et teil lubati kõneaega märgatavalt ületada, ei ole kuidagi seotud teie pöördumisega presidendi poole. Kõnealune lisaag lahutatakse lõpptulemusena teie rühmale eraldatud ajast maha.

**Graham Watson,** *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, just kuulsime keelt minevikust:

*fraktsiooni ALDE nimel.* – *Die Rede der Vergangenheit!*

*fraktsiooni ALDE nimel.* – Sageli teavad teised paremini, et me juba elamegi üleilmastunud ühiskonnas. India, Hiina ja Brasiilia on jõudnud võimaluste lainele ja see on nii kõrge, et suur osa Euroopast kardab selle alla mattuda.

President Sarkozy rääkis meile eilses sõnavõtus erinevatest võimalikest tulevikumudelitest Euroopale, jättes meie konkurentsi-, energia- ja laienemise poliitika arutlustele avatuks.

Härra Barroso ilme selle kõne ajal ütles meile rohkem, kui ta sõnad täna hommikul. Kui Euroopa istub käed rüpes riigijuhtide pärast, kes kodanike muredele apelleerides vaidlustavad ELi arengukava, magame me maha võimaluse kujundada üleilmastumist Euroopa ühistes huvides.

Meil ei ole vaja veenda mitte kodanikke, vaid liikmesriike. Uurimus uurimuse järgi on näidanud, et enamik meie kodanikest peavad Euroopa Liitu, mitte liikmesriikide valitsusi parimaks eelduseks üleilmastumisega toimetulekul.

Vaadakem, kuidas üleilmastumise maavärin raputab Euroopa poliitikat. Parempoolsetest on mõned asunud üleilmastumise väljakutsete ees taanduma konservatismist natsionalismi või kristliku demokraatia juurest kristlikusse autokraatiasse. Üleilmastumise lõhe jookseb läbi terve parempoolse fraktsiooni.

Vasakul hoiavad Kurt Beck ja tema sõbrad tagasi väga vajalikke reforme. Franz Müntefering taipas seda ja lahkus hääletamise ajaks saalist. Ent visionäärid said reformi vajalikkusest aru ja kirjutasiid selle sisse uude Euroopa sotsialistide manifesti, mis sobivalt Oportos vastu võeti.

Veelahe meie poliitikas ei jookse enam vasakpoolsete ja parempoolsete vahel majanduspoliitika vallas, vaid nende, kes silla kaitseks üleilmastumise eest üles tõstavad ja teiste vahel, kes propageerivad koos liberaaldemokraatidega avatud ühiskonda.

Härra Barroso, Teil on komisjoni seisukohtadele üleilmastumise suhtes enamuse toetus siin parlamendis. Kuid see enamus ei põhine ühel poliitilisel perekonnal. See võib tegelikult isegi Euroopa poliitilised perekonnad lõhestada ja ümber kujundada.

Üleilmastumine kujundab jätkuvalt meie poliitikat. Mitte üleilmastumine kitsas majanduslikus tähenduses, millest kõnealuses teatises räägitakse, kuigi stabiilne euro, tõhusad konkurentsieeskirjad ja turu reguleerimine on meie kõikide huvides, vaid selle laiemas, terviklikumas tähenduses, mis hõlmab maailma rahvaarvu suurenemist ja rännet, kliimamuutusi ja energiakindlust ning terrorismiga seotud rahvusvahelist kuritegevust.

Kas kõik see ei anna meile piisavalt õigust „tegutsema maailmajao nimel“ nagu see dokument toonitab, kasutada oma „kriitilist massi“, et „võimaldada eurooplastel üleilmastumises kaasa rääkida“ nagu nõutakse komisjoni teatistes?

Kui nii, siis kus on Teie poliitika, härra Barroso? Kus on Teie ajakava? Kus on Teie kõikehõlmav lähenemine? Meile lubati tegutsemist, selle asemel pakutakse aga retoorikast kubisev dokument, milles ettepanekuid nagu polegi. See ei saa ju olla Euroopa viimane sõna vastuseks üleilmastumisele. Ma jään ootama Teie siseturu ülevaadet, et näha kuidas Te kavatsete rasketes oludes majanduskasvu ja töökohti tagada, samuti ootan Teie seadusliku rände poliitikat, mille osas ma loodan, et see hõlmab ka päritoluriikide probleeme.

Me ootame koos kolleegidega kiiret tegutsemist energiatarbimise kärpimises ja võitluses piiriülese kuritegevusega. Me oleme ka veendunud, et sotsiaalne tervis ja elujõuline majandus on mõlemad tähtsad. Kuid kui me loome ülemaailmset turgu, on meil vaja uut ülemaailmset ühiskondlikku lepingut, mis aitaks paindlikkust ja õiglust omavahel ühendada, sest nagu ütles Martin Luther King „ebaõiglus, kus iganes, on oht kõigile“.

Seega peab Euroopa Liit koondama Lissaboni tegevuskava, mis keskendub konkurentsile, Cardiffi tegevuskava, mis keskendub sotsiaalsetele õigustele ja Göteborgi tegevuskava, mis keskendub keskkonnale.

Maailmal on vaja tugevat ühtset Euroopa Liitu, et seista vastu ebaõiglusele, konfliktidele ja vaesusele kus iganes need ka ei ilmneks, sest me oleme üks vähestest, kes on võimeline üleilmastumise tulemusena tekkivate probleemidega maadlema ja kui meie ei asu asja kallale, ei tee seda keegi.

See tähendab silmakirjalikkuse lõpetamist kaubandustariifide osas ja arenguriikide jaoks õiglase kokkuleppe väljatöötamist Dohas, see tähendab Ameerika kaasamiseks kollektiivsete jõupingutuste rakendamist, et saavutada ühine süsinikuheitealane kokkulepe Balis ja see tähendab rahvusvahelise raamistiku loomist finantsturgude osas, mis oleks suunatud õigusloomealasele koostööle ning standardite ja eeskirjade ühtlustamisele.

Nende ülesannete kõigi suhtes õiglane lahendamine nõuab rohkem, mitte vähem üleilmastumist. Me elame omavaheliste sidemetega tihedalt läbipõimunud maailmas, mis vajab solidaarsust ülemaailmsel tasandil sama palju kui solidaarsust Euroopa kodanike vahel.

Me peame suunama koos Victor Hugoga pilgu tulevikku, päeva, kus ainsaks lahinguväljaks on kaubandusele avatud turud ja ideedele avatud inimloomus.

**Mirosław Mariusz Piotrowski**, *fraktsiooni UEN nimel*. – Härra juhataja, üleilmastumine on nii mõneski mõttes pöördumatu nähtus. Euroopa Liidu üksikriigid peavad seda mõistma ning muutustele asjakohaselt reageerima. Sellegipoolest ei tohi Euroopa Liidu tegevus riivata suveräänsete riikide majandushuvisid, seades õigustamatult piiranguid süsinikdioksiidiheitele, mis kahjustab rängalt selliste riikide majandust nagu Poola.

Teiselt poolt võttes ei tohi kõnealused poliitilised sammud põhjustada rahvusliku identiteedi kadumist. Samal ajal kui Aasia riigid kohanevad edukalt uue olukorraga ning nende majandused laienevad kiiresti, arutame meie Euroopa Parlamendis kaalukatel teemadel, nagu põllu- ja metsatööstuste tahavaatepeeglid, tsirkuste roll ja olulisus Euroopa Liidus ning muud sarnased küsimused.

Euroopa Liit loob pidevalt juurde eeskirju, muutes tegelikkust justkui eirates tõhusa konkurentsi aina keerulisemaks, mida tõestavad ka sotsialistide tänased sõnavõtted. Loodan, et tänane arutelu aitab meil muuta suhtumist üleilmastumisesse Euroopa vaatenurgast.

**Jean Lambert**, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, mulle tundub, et see, mis on kirjas kõnealuses teatises, on olukorra tõsidust arvestades tõeline kujutlusvõime läbikukkumine.

Selles ei ole tõelist üleilmastumise määratlust. Tavaliselt seondub see majanduse aspektiga ja sellest ma tahaksingi rääkida.

Selles dokumendis räägitakse, et me oleme silmitsi kolmanda tööstusrevolutsiooniga. Ma arvan, et me peaksime siis eelmiste tööstusrevolutsioonide õppetundidest midagi õppima. Nendest, mis ei arvestanud keskkonnakulusid ja nendest, mis ei võtnud arvesse sotsiaalseid kulusid. Eeldatakse, et kaupade hinnad jäävad madalaks, sageli maailma vaeseimate riikide arvel, et me saame nendega pidada kaubavahetust, surudes neile peale turgude avamist, kui sotsiaalne infrastruktuur ja tugev avalik sektor ei ole paigas, et meil tuleb hoiduda vastastikkusest, kui see ei toimu võrdsete subjektide vahel. Tuleb ette, et me oleme turgude osa sotsiaalsete eesmärkide saavutamisel üle hinnanud ja küsimusi tekitab ka majanduse konsolideerumine, eriti kui see põhineb pigem võlamajandusel ja spekulatsioonil kui tegelikkusel ja muutub seeläbi suureks ohuks majanduslikule stabiilsusele.



Uus taustsüsteem, millega me arvestama peame, ei puuduta ainult kliimamuutusi. See puudutab nafta hindu ja kuidas need mõjutavad arenguriikide võimalusi, see puudutab aastatuhande arengueesmärkide täitmist.

See on täiesti õige, et meil tuleb leida uus tasakaal kaubanduse, sotsiaalse mõõtme ja keskkonnamõõtme vahel. WTO tähtsustab kaubandust enam kui tootmismeetodeid, enam kui midagi muud, mis annaks meile õiguse öelda, et meil on probleeme sellega, kuidas neid kaupu toodetakse, kuna see ei vasta meie standarditele. Me jätsime selle eeskirjadest välja.

Majanduskasvu puhul räägime me ikka veel nii nagu oleks kvantiteet oluline ja mitte kvaliteet ega see, mis tegelikult juhtub meie ühiskondades. Ma tervitan komisjoni järgmisel nädala toimuvat konverentsi, aga see on asi, millega oleks pidanud juba aastaid tegelema.

Mida me teeme oma põllumajandussektoriga, oma turismisektoriga ja paljude muude sektoritega kliimamuutuste kontekstis? Me ei ole nõus sellega, et me ei peaks suuniseid uuesti läbi vaatama. Tundub, et me peame seda tegema.

Kui me räägime koolitusest ja haridusest, siis nõuab säästva arengu strateegia nüüd seda, et me vaataksime neile läbi kliimamuutuste ja keskkonnavalaste edusammude prisma. Nende vahel ei ole siin välja toodud tühtki tõsiseltvõetavat seost. Selles vallas puudub igasugune Euroopa strateegia.

Kui me räägime vähem süsihappegaasiheiteid tekitavast majandusest, siis kuidas me selleni jõuame? Kõnealuses dokumendis ei ole midagi, mis tekitaks meil nende küsimuste suhtes kindlustunde.

Jällegi peame heitma pilgu sotsiaalse kaasatuse poole, ja näeme siin, et palgavahed meeste ja naiste vahel on veel olema. Endiselt vajame elamisväärsset palka ning kaitstud paindlikkus peab üksikisikute rahalist sõltumatust arvesse võtma.

Meil on Lissaboni ja Göteborgi tegevuskavad ikka veel vaja integreerida. See on väljakutse. Kõnealune dokument seda ei tee ja ma ei ole sugugi veendunud, et Euroopa Parlament seda teeb.

**Jiří Maštálka**, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – Daamid ja härrad, kõigepealt tahan avaldada kahetsust resolutsiooni projekti lõpliku versiooni üle. Olen pettunud kahes valdkonnas. Esiteks on haletsusväärne, et me ei suutnud pikka aega üksmeelele jõuda ning enamik kokkuleppeid saavutati viimasel minutil, sest aeg oli lõppemas, mille eest maksime (minu arvates) kõrget hinda, tehes ülemäärased järeleandmisi põhiküsimustes. Teiseks olen pettunud, sest resolutsioon ei kajasta Euroopa huvisid, mis puudutab dokumendi pealkirja, ega Euroopa enamiku kodanike huvisid.

Minu kahekordne pettumus põhineb resolutsiooni ühissetpaneku analüüsil, mis ei tunnusta üleilmastumise halbu tagajärgi ega anna kodanikele enam kui lahendust, kuidas kõnealusele nähtusele vastu astuda, nagu õpetatakse näiteks veeuputuse ajal toime tulema. Minu arvates on võimatu lasta inimestel üleilmastumise või veeuputuse korral omapäi tegutseda. Tavalahendusena peame üritama kõnealuseid protsesse mõjutada, et vältida nende halbu tagajärgi. Resolutsioonis ei ole sellest aga juttugi, selles ei esitata üleilmse säästva arengu mudelit.

Kõnealuse resolutsiooni ettepaneku puhul keskendus meie fraktsioon iseäranis järgmistele asjaoludele:

– Võitlus vaesuse vastu, sest statistiliste andmete järgi on Euroopa Liidus umbes 80 miljoni inimese kasutada olev tulu vähem kui 60% riigi keskmisest palgast;

– Rõhutasime vajadust tõhusamate meetmete järele, et tagada sotsiaalseid miinimumstandardeid ja kodanike õigusi, nagu kvaliteetne eluolu ja hästtassustatud töökoht;

– Lissaboni strateegiaga seoses rõhutasime vajadust luua säästvuse ja ühtsete huvide nimel uus ühtne strateegia, et vahetada välja praegune Lissaboni strateegia ning pakkuda lahenduseks tõhusat rakendusmeetet.

Eile leppisid mõned fraktsioonid kokku ühisresolutsioonis ning täielikult ignoreerisid meie fraktsiooni ettepanekut. Sellega näitasid nad selgelt, et peavad majandusküsimusi sotsiaalsetest õigustest ja õiglusest tähtsamaks. Ülalkirjeldatud põhjustel ei toeta meie fraktsioon resolutsiooni.

**Godfrey Bloom**, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, eile nautisime me siin Prantsuse presidendi erakordselt nutikat kõnet. Ma kuulasin seda kõneosavat meest suure tähelepanuga. Ta seisis vankumatult vabakaubanduse eest, kuid kui teised riigid pooldavad protektsionismi, siis tema ka. Ta seisis vankumatult demokraatia eest, sest inimestel on õigus, et neid ära kuulatakse, aga siis näis, et ta siiski ignoreerib neid nagu Prantsusmaa ja Hollandi inimesi ignoreeriti. Ta on, nagu ta seda väljendaks, eelkõige eurooplane, kuid siiski

läbi ja lõhki prantslane, eelkõige prantslane, aga läbi ja lõhki eurooplane. Heakene küll, segatud tilgakese ungari guljašiga.

Meil on vaja Euroopa armeed, mereväge ja lennuväge, et tagada rahumeelsete Euroopa väärtuste levitamine maailmas, sest sõda ei tohi me endale enam lubada. Me peame oma tegevuses tuginema demokraatlikele institutsioonidele, aga tundub, et mitte liialt. Prantslased ei saa endale uut rahvahääletust lubada, sest see võib viia rahvahääletuseni Inglismaal ja me kõik muidugi teame, et britid lükkaksid selle uue põhiseaduse – vabandust, ma tahtsin öelda aluslepingu – tagasi.

Ta soovitas meil tähelepanelikumalt endasse vaadata, et me näeksime, et seal peitub mitte üksnes naiste, vaid ka meeste puhul rohkem emadust, rohkem õunakooki, eeskätt vaestele, tahavad nad siis seda või mitte. Kasutades vana inglise kõnekäändu – ja ma naudin maailma parimate tõlkide proovilepanemist – see kõik oli üks puru silma ajamine!

**Dimitar Stoyanov (ITS) - (BG)** Kõigepealt lubage mul tuletada komisjonile ja nõukogule meelde, et üleilmastumine ei ole protsess iseeneses, Euroopa etendab maailmapoliitikas suurt rolli ning Euroopa taotlused määravad üleilmastumise arengu.

Just mainitud asjaolud jäid minu jaoks komisjoni strateegias arusaamatuks. Kas komisjoni ajab poliitikat, mis aitab üleilmastumisele kaasa või hoopis aeglustab seda? Ühtlasi lubage mul juhtida tähelepanu asjaolule, et siseturg ei taga omapead jäädes üleilmastumise arengukäigus Euroopale edu.

Nõukogu tegi teatavaks, et konkurentsivõime on väga oluline, kuid Euroopa Liidus on praegu isegi siseturu jaoks hapraid ja konkurentsivõimetuid uusi majandusi.

Komisjon jällegi avaldas arvamust, et Lissaboni strateegia areng on kõige olulisem, et rakendada nende plaane üleilmastumise vaatenurga alt.

Usun, et Lissaboni strateegia põrub läbi, seda iseäranis Bulgaaria jaoks, sest minu riik ei olnud Euroopa Liiduga ühinedes selleks veel valmis, nagu oleme korduvalt teatavaks teinud. Kuidas saame seega kaitsta Euroopa kodanike huvisid, jättes mõningaid protektionismivorme kasutamata?

Avatud ühiskond, millest Graham Watson kõneleb, reedab ju nõrgemaid majandusi Euroopa Liidus. Kui peame juba ühenduse piirides üleilmset solidaarsust meie huvide ühtsusest olulisemaks, milleks siis ühendust üldse vajame?

Sellisel juhul avaldab üleilmastumise areng tulevikus suure kaubandusdefitsiidiga nõrkadele majandustele, mis ei suuda isegi siseturul konkurentsi pakkuda, jätkuvalt survet, kuni need kokku varisevad, ning need majandused, mis püüdisid pinnale jäädes tavaarengu poole, kukuvad kokku kui kaardimajakesed.

**Jana Bobošíková (NI) - (CS)** (*Sõnavõtu algus ei olnud kuulda*) ... pingutada selle nimel, et Euroopa oleks maailmaturul võimalikult tugev mängija. Kuid selleks peame lõpetama maailma kaubanduslääbirääkimised, vähendama Euroopa põlluharijate toetusi ja USA tollimakse. Ühtlasi on vajalik muutuda Maailma Kaubandusorganisatsiooni kaudu Hiina suhtes tugevamaks ning rakendada korrapäraselt dumpinguvastaseid meetmeid. Kui soovime üleilmastumisega edukalt toime tulla, peame saama lahti ülemäärastest eeskirjadest, mis kitsendavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevust. Just seda lubas ka Barroso komisjon, kuid jäi seejärel teekonna alguses toppama.

Liit saaks jõudu juurde, kui Türgil ja Ukrainal lubatakse ühineda ning Venemaaga loodaks korralikud majandussuhted. Rändepoliitika on ebatervislik. Euroopa peaks olema Hiinast ja USA-st lahkuvate ajude sihtpunkt, selle asemel, et olla vaeste inimese sihtkohaks. Kui tahame tõepoolest üleilmastumise proovikividega toime tulla, on kõige olulisem lasta liidul maailmalaval ühehäälset kõneleda. Vastasel juhul ei võeta seda tõsiselt. Loodan, et riigipead jõuavad detsembriks samale järeldusele.

Lubage mul teha paar viimast tähelepanekut. Minu kolleeg härra Schulz kõneles finantsturgudel raevutsevast metsiku lääne kapitalismist. Ka sügavaima kommunismi ajal nimetati finantskapitaliste *Wall Street*'i röövliteks. Samuti on teada, mida kõnealune hoiak põhjustas idabloki majandustele.

**Timothy Kirkhope (PPE-DE)**. - Härra juhataja, ma tänan nõukogu esimeest ja komisjoni presidenti avalduste eest selles Euroopa tuleviku jaoks nii olulises küsimuses.

Selleks, et ellu jääda ja majanduslikult õitsele lüüa, ei tohi Euroopa üleilmastumise väljakutsete ees tagasi kohkuda, me peame neile vastu seisma ja nägema neis võimalusi, mitte ainult ohte. Lissaboni tegevuskava elluviimine on Euroopa tulevase jõukuse jaoks keskse tähtsusega ja meil on vaja kindlustada see, et me

maailmakaubanduse läbirääkimistel tõepoolest lõpuks kokkuleppeni jõuame. Me peame reformima ühist põllumajanduspoliitikat ja tagama võrdsed võimalused mitte ainult oma talunikele, vaid ka arengumaailma talunikele. Me peame kiiremini edasi viima reguleerimise vähendamise kava, jättes ettevõtetele ja tööstusele vabad käed õiglastel alustel Hiina ja Indiaga konkureerimiseks ning meil tuleb toetada kantsler Merkeli pingutusi luua ühine Atlandiülene turg.

Ma tervitan komisjoni presidendi äsjast avaldust üleilmastumise kohta, milles ta ütles, et ELi olemasolu mõte 21. sajandil on täiesti selge, me peame andma Euroopale üleilmastunud maailma jaoks sobivad vahendid. Selleks, et seda teha, tuleb meil investeerida inimestesse, majanduskasvu ja töökohtadesse, energiakindlusesse ja võitlusesse kliimamuutuste vastu ning tagada tarbijate õiglasem kohtlemine. Ta ütles veel, et proteksionism ei tee Euroopat rikkamaks, proteksionism muudab meie kodanikud vaesemaks, mitte ei kaitse neid. See on väga oluline avaldus, mida kõik Euroopa valitsused peaksid kuulda võtma.

Finantsteenuste ja raamatupidamise vallas muutuvad Euroopa standardid kiiresti maailmastandarditeks ja ma olen selle üle väga uhke. Edasimineku peab Euroopas toimuma sotsiaalmudeli põhjaliku reformimisega, suurema paindlikkuse saavutamiseks tööturgudel ning edasiste sammudega ettevõtete dereguleerimisel ja neil lasuva halduskoormuse kergendamisel.

Loomulikult peame me täitma teenäitaja rolli võitluses kliimamuutustega ja ma tervitan parlamendi otsust lisada heitkogustega kauplemise süsteemi ka lennunduse heitkogused, see on järjekordne märk meie tahtest täita maailmas liidrirolli.

Võitluses vaesusega tuleb tagada, et ELi programmid oleksid usaldusväärsed, kulutõhusad ja eesmärgipärased. Me peame suurendama arengumaade kauplemisvõimalusi ja saavutama tegelikke tulemusi Aafrikas.

Me peaksime olema tõsiselt uhked oma saavutuste üle, kuid meil on veel väga palju võimalusi, millest kinni haarata.

**Robert Goebbels (PSE).** – Härra juhataja, pidades läbirääkimisi üleilmastumist puudutava resolutsiooni ettepaneku üle, nägin selgelt, kui suur lõhe asub parem- ja vasakpoolsete poliitikute vahel. Minu PPE- ja ALDE-kolleegid on teadlikult kritiseerinud miljoneid tavainimesi, kes kahtlevad üleilmastumise tulususes, vaadates pealt, kuidas töökohad kaovad ettevõtte mujale kolimise, ettevõtete ühinemise või ülevõtmise tõttu, või võrreldes oma pisikest sissetulekut juhtivtöötajate sülle kuhjuva lopsaka preemiaga, kes muuseas ülistavad palgapiirangu häid omadusi.

Minu arvates on üleilmastumine vajalik protsess, sest tänu sellele pääsevad ka vaeseimad riigid rahvusvahelistele turgudele, mis võimaldab neil tõsta inimeste elatustaset. Kuid ärge laske ennast petta kõnekatekenditega! Täiuslik turg, mida liberaalid väga armastavad, on pettekujutus. Konkurents on vajalik, kuid mitte kunagi tasuta.

Võtame näitaks energiaturu, kus maailmavarudest 90 protsendi üle valitsevad suveräänsed riigid. Kartell valdab õliturgu. Veel üks kartell võtab hoogu gaasituru vallutamiseks. Hinnapoliitika ei ole läbipaistev ning see rakendub mitte rohkem kui 40 protsendile maailmakaubandusest. Kolmandik lõpphinnast läheb kasulõikajatest vahendajatele, kelle panus majandusse on null. Kui kõnealused kasulõikajad ning nende „erilised sõidukid” omadega kraavis lõpetavad, pumpavad keskpangad finantssüsteemi miljardeid, et hoida ära üleüldist tasakaalutust, kuid tegelikult käendavad spekulatsioone.

Mõned tegevjuhivad võivad tänu kuldsetele langevarjudele pehmelt maanduda, kuid miljoneid tarbijaid siplevad võlgades ning on sunnitud oma kodu maha müüma. Kuue kuu jooksul on ligi pool miljonit ameeriklast pidanud välja kuulutama eraisiku pankroti. Euroopa majandus teeb samal ajal aga paigalkõndi. Komisjon ju võis majandusprognoosi kärpida, kuid poliitiliste ettepanekute asemel lausutakse üksteise järel rahuolevalt harjumuspäraseid mantraid. Tõepoolest vajame suuremat kasvu ja uute töökohtade paremini kooskõlastatud loomist, teadus- ja arendustegevust ning tõesti peame silmitsi seisma ka uue ühiskondliku tegelikkusega.

Kuid millisest eelarvest ülalmainitud ettevõtmised kinni makstakse? Härra Barroso ei taha koondsuuniseid täiustada. Parempoolsed keelduvad arutlemast majandusliku koordineerimise üle. Härra Sarkozy eraldab suuresõnaliselt kuuma õhu hulka, kuid kas ta poole tunnise sõnavõtu vältel mainib kordagi sõna „sotsiaalne”. Ometi kinnitavad kõik arvamusküsitlused, et inimesed tahavad, et pööraksime sotsiaalküsimustele rohkem tähelepanu: tahetakse suuremat kindlustunnet, ostujõudu ja paremaid avalikke teenuseid.

Kümne Euroopa pealinna linnapead kirjutasid just alla deklaratsioonile, mis toetab juhtumõtet, et kõik inimesed saavad avalikke teenuseid kasutada. Kuid millega tegeleb komisjon? Redutab selle näruse pisikesse tulevikku kaubandust käsitleva protokolliga, lubades subsidiaarsust vaid mitte-majanduslike teenuste korral – ikka

parem, kui teha maatasa avalikud teenused, mida tavaeurooplased vajavad! Minu fraktsioon ei nõustu sellise väljavingerdamisega. Kavatsime ühineda ülalmainitud linnapeade, Regioonide Komitee, Sotsiaalkomitee ja ametiühingutega, et pidada poliitilist võitlust sotsiaalselt tugevama Euroopa eest, kus avalikel teenustel on eesõigus.

(Aplaus)

**Margarita Starkevičiūtė (ALDE).** – Paljud Euroopa Liidu kodanikud muretsevad üleilmastumisest tingitud muutuste pärast oma elukeskkonnas, ning meie ametikohustus on leida sellele lahendus. Parlament julgustab liikmesriike tihtipeale looma ühtset strateegiat, kuid lubage öelda, et peaksime ikka iseendast alustama. Käesoleva resolutsiooni loomine oli väga keeruline töö ning ei olnud sugugi lihtne ühendada kõikide komisjoniliikmete arvamusi ühte üldmõttesse. Seega soovitan meil proovida tihedamini ühendada eri komisjoniliikmete arvamusi ja resolutsioone ühte üldmõttesse, et saaksime anda Euroopa Liidu kodanikele kooskõlastatud vastuse oma tegevuse kohta, mida tõepoolest kavatsime ka ette võtta.

Kui olulist rolli etendame rahvusvahelise kaasarääkijana, on samavõrd oluline küsimus. Minu arvates peaksime maailmas mängima aktiivset osa. Euroopa Liit on laienemise ja võimaluste järgi praegu suurim liit. Seega peame etendama ka suurimat rolli, hoolimata oma valmisolekust või siis vastumeelsusest seda teha. Sellest hoolimata jääb mulje, et uimerdame justkui oodates, et keegi teine käib lahenduse välja. Meie Lissaboni strateegia välispoliitika peab olema aktiivne.

Kõneldes sisepoliitikast, soovin rõhutada, kui oluline on vaadata üle meie prioriteetidid. Äsjaste uuringute järgi ei ole arvutite ega kõrgtehnoloogiliste seadmete puudus põhjus, miks Euroopa Liit jääb tootlikkuse kasvus maha. Meil on hoopis juhtimisküsimused. Me ei kasuta üdini ära siseturgu ega suuda luua häid tingimusi kaupade liikumiseks ning finantsturu laienemiseks. Esitan veel ühe küsimuse. Kas on tösi, et Euroopa Liidu põhiprioriteet tulevikus on tehnoloogia areng? Kas on võimalik, et see on siiski toiduainetetööstus, nagu eksperdid hoiatasid?

Kokkuvõtteks peame võtma oma majandusturu suhtes uue hoiaku ning tegema siseturu laienemisest prioriteedi. Mitu korda mainitud sotsiaalpoliitika küsimuses olen nõus, et see peab olema meie tegevuskavas esikohal, kuid ühtlasi ka aktiivne. Peaksime saama lahti kalduvusest toetada teatud inimesi, selle asemel et luua nende jaoks elatise teenimise võimalusi. Inimestele ei tohi peale sundida muiduleivasööja-rolli. Nad võiksid olla hoopis aktiivsed turuosalised. Just seetõttu on arukas rahastada sotsiaalvaldkondi, mis tulevikus aitavad koguda intellektuaalomandit ning tagavad tootlikkuse suurenemise.

Kokkuvõtteks tahan rõhutada, kui oluline on kooskõlastada aina enam Euroopa Liidu institutsioone. Käesolev resolutsioon ja tänane arutelu annavad näite heast kooskõlast. Loodan, et tulevikus on meil võimalus arutleda neid küsimusi mitte ainult ööistungite vaid ka päevasel ajal.

**Seán Ó Neachtain (UEN).** – Härra juhataja, Euroopa tegutseb enda huvides, omades tugevat ja õiglast rahvusvahelist kaubandussüsteemi, mille tulevikku oskab ennustada Maailma Kaubandusorganisatsioon. Seetõttu ei ole vastuvõetav, et Doha kõnelused pöörlevad ainult ümber edasiste mõõnduste, mida Euroopa Liit teeb põllumajandusele, mis kõigele lisaks moodustab vaid 5% maailmakaubandusest. Mis ülejäänud 95% saab? Kas on alust kõneleda alistumisest?

Minu arvates hoiab volinik Mandelson liiga kergekäeliselt Euroopa Liidu põllumajanduse küsimusest eemale, toetades praeguse seisuga imporditariifide kärpimist põllumajandussektoris 46% võrra. Korrates president Sarkozy eile parlamendis lausunud sõnu, peame säilitama kodumaiseid toiduallikaid. Näiteks Ameerika ei ole seniajani teinud vähimaidki järeleandmisi põllumajanduses. Hiljuti vastu võetud põllumajanduse seadus Ameerika Ühendriikides tõestab kõnealust näidet.

Peame maailmakaubanduse kõnelustes tööstuse, kaubanduse ja teenuste valdkonnas edasi liikuma. Praegu Euroopa Liidus kehtiv neljaprotsendiline keskmine tariif püsib sellel tasemel, samal ajal kui sellele vastab Aasias ja Lõuna-Ameerikas 30%. Kui India ja Hiina turgude tarkvara- ja sidesektorid avatakse, tekib konkurentsist tingitud edu võimalus. Lisaks tollimenetlusele peaks tulevikus lihtsam olema ka kaubanduskorraldus.

**Pierre Jonckheer (Verts/ALE).** – Härra juhataja, härra komisjoni asepresident, minu arvates puudub meie ees olevast dokumendist miski väga oluline, mida härra Barroso oma sõnavõtus samuti ei käsitlenud. Kõnealune küsimus käsitleb rahvusvaheliste finantsturgude, maksuparadiiside, finantskuritegude vastu võitluse ning maksustamislahenduste – karmilt öeldes kapitalivoogude – tõhusat analüüsi.

Minu arvates peame rahvusvahelise arutluse selles osas maa peale tagasi tooma. Dokumendid ega komisjoni presidendi sõnavõtt ei käsitle vähimalgi määral terava poliitika algatust valdkondades, mis on lõppude lõpuks äärmiselt tõsised küsimused, ning pean vägisi tõmbama paralleele kliimamuutuste ja Balis eelseisva arutluse vahele, kus finantsmõõtmel on otsustava tähtsusega, seda iseäranis kõige nõrgemate riikide lisamisel teise Kyoto protokollile.

Teame ju väga hästi, et selle rahastamiseks kulutatakse väga palju riigi raha. Kust seda hangitakse? Kuigi mõistan, kui võrd raske on tuua kõnealuseid küsimusi rahvusvaheliste arutluste päevakorda, usun ühtlasi, et ebaõnnestudes või keeldudes kahjustame meie endi rahvusvahelist poliitikat.

Minu teine tähelepanek käsitleb üleilmset võitlust standardite eest, eelkõige pean silmas keskkonna- ja sotsiaalstandardeid, veelgi täpsemalt keskkonnastandardeid.

Nõustudes härra Watsoni sõnadega, on komisjoni dokument väga üldine. 6. leheküljel on kirjas: „Maailmas süveneb uut tüüpi koostöö õigusaktide väljatöötamise ning standardite ja eeskirjade lähendamise valdkonnas, mis kasvab välja kahepoolsetest valdkondlikest läbirääkimistest kolmandate riikidega.“ Härra asepresident, lubage küsida, kuidas on see seotud keskkonnastandardite säilitamisega Euroopas. Kuidas arendame üldmainitud dokumendi järgi kõnealuseid standardeid ning mis sellega kaasneb, kui rakendame neid rahvusvahelisel tasandil, nagu härra Barroso vaimusilma ette näeb?

Muutun üha murelikumaks, kui loen ajalehtedest uudiseid Euroopa Liidu ja Lõuna-Korea vaheliste läbirääkimiste kohta, mis nimetavad meie poliitikat standardite või vähemalt sotsiaalstandardite säilitamisel USA hoiakust veelgi nõrgemaks.

Võlgnete meile selles küsimuses üksikasjaliku vastuse.

**Sahra Wagenknecht (GUE/NGL).** - Härra juhataja, daamid ja härrad, üleilmastumine ei ole loomulik protsess, kuigi mõnele meeldib seda niimoodi nimetada. Üleilmastumine on poliitika vili, selle loomine, mis on sündinud kõikidest nendest abinõudest, mida rakendati kapitali rahvusvahelise liikumise vabaks laskmiseks. Seda luuakse poliitiliselt iga kord, kui mõnele arenguriigile pressitakse vägisi peale kapitalituru avamist ning selle välismaise ülevõtmise lubamist. Üleilmastumise on loonud tööstusriigid, sh Euroopa Liit.

Termini „üleilmastumine“ all ei mõeldagi niivõrd majanduse rahvusvahelistumist, kui võrd kinnisvaraomanike, pankade ja konglomeraatide võimu, kelle kontrollimine ei ole enam riikide seaduseandjate pädevusalas ning kes paigutavad raha valdkondadesse, mis toovad kõige rohkem tulu, hoolimata tagajärgedest ühiskonnas. Kõnealust võimu kasutades peetakse riikidega lisamängu kapitali edendamise võimaliku asukoha eest, et riigid looksid olude sunnil tingimused, mis aina enam teenivad võimalikult suureks paisutatud tulu.

Just selline varjatud käitumisviis hiilib konkurentsi ümber; peamiselt lõhestatakse ettevõtete tulumaksusüsteemi, hävitatakse sotsiaalsüsteemi ja rakendatakse jöhkrat palgadumpingut, teiste sõnadega üha enam ollakse ohjeldamatu kapitalismi otsingul. See omakorda annab mõista, et kõik ei jää üleilmastumise mängus sugugi kaotajaks, vaid pinnale jäävad mõned üdini täispuhutud võitjad. Nende hulgas ka euroopa konglomeraadid, kellest on saanud üleilmsed mängijad ning kelle tulud oleksid käimasoleva protsessita vaevalt kunagi nii head olnud.

Suurem enamus kõnealusest arengust muidugi kasu ei lõika. Ohjeldamatus kapitalismis valitseva džungliseaduse järgi võivad „rikkad“ alla suruda ja ära kasutada „vaeseid“.

Laul olev resolutsioon võõpab üle olukorra praeguse seisuga ning meie fraktsioon seda ei toeta. Hoopis jätkame võitlust uue majanduskorra eest Euroopas, kus inimesi ei peeta vaid kuluteguriks ning riike ei vaadelda kui vaid äritegemise asukohana.

**Witold Tomczak (IND/DEM).** - Härra juhataja, peame eristama kahte tegelikkust: üleilmastumine ja üleilmne programm.

Üleilmastumise põhjuseks on uute tehnoloogiate arenemine transpordi, sidekanalite ning andmekogumise ja -töötlemise valdkonnas. See avab meile uusi võimalusi, kuid ühtlasi loob ohte. Peame ise valima, kuidas olukorda ära kasutada.

Globalism on jällegi programm, mille eesmärgiks on luua üleeuroopaline ja -maailmne jõud. See vastandub rahvaste ja rahvuste vabadusele ning ülistab üleilmset infrastruktuuri ja seda vähemust, kellel on kõige rohkem vara, lubades neil täita oma isekaid huvisid üleilmses raamistikus, kus ei seista inimeste ja rahvuste

heaolu eest. Sisuliselt on tegu totalitaarse programmiga, mis vastandub patsifismi-ideaalidele ja kutsub esile sõja.

Euroopa seisab silmitsi kiusatusega õnnestada oma enda rahva õigusi, et suurendada maailma juhtiva kosmopoliitse eliidi osatähtsust. Kõnealusele kiusatusele järeleandmine tähendab hävitada Euroopa rahvaste sajanditevanust pärandit, mis põhineb austusel inimõiguste ja –ühiskonna vastu

Euroopa toimetulek üleilmastumise ajajärgul tähendab austust inim-, perekondade ja rahvuste õiguste vastu, mis väljendub institutsioonide arengus, mille saavutusi kindlasti tunnustatakse. Euroopa toimetulek õpetab teistele maailma rahvastele ja rahvustele, kuidas luua kodanike jaoks vabadust ja väarikust. Kui Euroopa pöörub totalitaarset programmi järgides läbi, on see katastroof.

**Jean-Claude Martinez (ITS).** – Härra juhataja, kolleegid, üleilmastumine, rahvusvahelistumine või planetisatsioon, nagu jesuiit Teilhard de Chardin oleks seda nimetanud, jääb ilmselt püsima, ning see, mida praegu näeme, on üleilmastumise teine laine, mis on laialdasem 1990ndatel nähtust, sest hõlmab rahandust, majandust, keelt, rahvaste liikumist ja ideoloogiat ühe ainsa valdava mudeli, nimelt turu, raames.

Sama ilmselged on üleilmastumise tagajärjed lõunapoolkeral, kus maavarasid kasutatakse ülearu, ning Indias ja Hiinas, kus rõhutakse maad, metsi, meresid, jõgesid ning seatakse ohtu inimõigused. Siin, Põhja-Euroopas näeme, kuidas mõjub ettevõtete mujale kolimine, töökohtade kärpimine ja rahanduse ebastabiilsus meie sotsiaalsüsteemidele. Elanikkonna vananedes peame kandma hoolt väga eakate eest ning seetõttu on oht, et Euroopa muutub geriaatriliseks Rwandaks, kus eiratakse ja rikutakse inimõigusi.

Mis on meie lahendus, astudes vastu kõnealustele olukordadele, seistes silmitsi ilmsega? Vastus justkui koosneb võlusõnadest, minimalismist ja salakeelest. Näiteks kuuleme võlusõnu praeguste arutluste ja resolutsioonide ajal. Meie poliitilised loitsud viitavad Lissaboni strateegiale ja konkurentsivõimelisemale majandusele, mis tuletab meelde 1960ndatel ÜROs tegutsenud Hruštšov, kes üritas kapitalismisüsteemile järele jõuda. See on Harry Potteri lahendus üleilmastumise küsimusele.

Lisaks harrastame minimalismi, mille parimaks näiteks on Globaliseerumisega Kohanemise Fond, mis on nagu väike kotitais maiuseid. Seejärel mõistmata asjade käiku, vaatame taeva poole ja proovime harjumuspäraseid salakeelseid sajatusi. Isa, Adam Smithi, Poja, David Ricardo ja Turu Püha Vaimu nimel üleilmse kõikvõimsa vabakaubandusideoloogia altari ees toome ohvreid tollimakse kõigepealt kärpides ja seejärel kaotades.

Täielik jura! Ometi on Euroopa suurim leiutis 2500 aastat tagasi geeniusel väljamõeldud loogiline mõte: mõistus! Mõistus ütleb meile praegu, et vabakaubandus on vajalik, kuid sama oluline on kaitsta sotsiaal- ja kultuurivarasid. Seega peame leidma võimaluse vabakaubanduse ja inimeste julgeoleku ühendamiseks.

Tegelikult oleme võimelised seda tegema, tänu uuele tollitehnoloogiale. Pean silmas mahaarvatavat tollimaksu: kõnealuse süsteemi järgi peavad eksportijad küll tollimaksu tasuma, kuid nad teenivad mainitud maksete eest tollikrediiti, mis arvatakse importiva riigi müügihinnast maha. Tänu muutuvale, tagasimakstavale, rahakstehtavale ja hindu alandavale uue põlvkonna tollimaksule saame lahendada liigagi tuttavad majanduse, ühiskonna ja keskkonna tasakaalutuse küsimused põhja ja lõuna vahel rahvusvahelise kaubanduse valdkonnas.

**Jim Allister (NI).** - Härra juhataja, väga paljude meie valijate jaoks tähendab üleilmastumine katastroofi, kui tehas tehase järel sulgub ja itta kolib.

Alles kaks nädalat tagasi teatas minu valimisringkonnas, Limavady, *Seagate Technology* uste sulgemisest, jättes tööta 960 inimest ja pöörates selle väikelinna elu pahupidi. Seda ei tee ainult odava tööjõu külgetõmbejõud, vaid Euroopa ettevõtetel lasuv halvav bürokraatiakoorem, mis hävitab meie tootmist.

President Sarkozy oli õigus, kui ta eile oma kõnes ütles, et ELil on õigus kaitsta ennast niisuguste rüüstamiste eest. Ma soovin, et oleks. Kahest kohesest sammust oleks abi. Kõigepealt Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi künnise vähendamine. Tuhande töökoha kadumine Pariisis on halb, aga väikeses linnas nagu Limavady on see katastroof. Seega peaks künnis väiksemate majanduste jaoks madalam olema. Teiseks peaks EL lödvendama riigiabi piiranguid, et mõõdukas tööstuslik langus aitaks meie tootmisel pinnale jääda. Ma kutsun komisjoni üles neile kahele probleemile positiivselt reageerima.

**Werner Langen (PPE-DE).** - Härra juhataja, kõik, kes tänaseid sõnavõtte kuulasid, eriti proua Wagenknechti ja härra Schulzi kõnet, võivad kinnitada, et nad rääkisid ajajärgust, mis õnneks juba ammu läbi sai. Need ütled on välja kaevatud sotsialistide hiilgusaegadest ning ei aita meid üleilmastumise küsimustes põrmugi.

Kõik selle täiskogu liikmed teavad, et majandusvabadus, kasvav õitseng ning sotsiaalmudel sobivad kokku. Euroopa illustreerib kõnealust asjaolu kõige paremini. Samamoodi, nagu tutvustasime siseturule eurot kui sisemist treeningprogrammi, kasutame Lissaboni strateegiat kui võimalike reservatsioonide ja nendega kaasnevate ülesannete trenni, et end üleilmse konkurentsi jaoks vormi saada. Meil ei ole mingit põhjust üleilmastumise eest end varjata. Praegune arutelu üleilmastumise küsimuse üle on täiesti irrealne.

Üleilmastumine on demokraatia ja õitsengu energiaallikas vähe arenenud riikide jaoks. Kindlasti ei ole tösi, et sellel on ainult ebameeldivad küljed, nagu mainiti paaris viimases sõnavõtus. Tegelikult lõikavad kõik riigid üleilmastumisest kasu, nii arengumaad, uued tööstusriigid kui isegi need arengumaad, mille maksumaksjad ei saa üleliigselt pillavat valitsusaparaati rahaliselt enam lubada. Aega ei saa tagasi pöörata ning terve maailm võtab Euroopast malli. Miks me selle küll maha vaikime? Miks kõneleme ainult halbade asjadest?

Loomulikult võime rääkida metsiku lääne rakendamisest finantsturgudel. Me ei vaja üleilmset kooskõla. Vajame rahvusvahelisi piiranguid ja järelevalvet. Kuid mitte keegi, peale härra Goebbelsi, ei ole veel maininud süstemaatilisi talitlushäireid, mida me ei ole suutnud ohjata. Jaapanis kehtiva reegli järgi ei tohi peadirektor teenida suuremat palka, kui on tema lihttöölise kahekümnekordne töötasu. Kuidas õigustame asjaolu, et Euroopas ja Ameerika Ühendriikides võivad direktorid teenida tuhandeid kordi rohkem kui töölised nende ettevõtetes? Võime kõnealuste küsimuste üle aru pidada, kuid me ei tohi üleilmastumist needa, sest see avab vabadust ja õitsengut ühendades uusi võimalusi.

**Anne Van Lancker (PSE).** - Härra juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad, on hea näha, et komisjon võttis Lissaboni strateegiasse uue välissuuna, kuid eelkõige ei tohi unustada, et üleilmastumine mõjutab Euroopa enda sisepoliitikat.

Lissaboni strateegia on olnud kasulik majanduskasvu ja töökohtade jaoks, kuid kõik ei ole sugugi sellest kasu lõiganud. Üleilmastumine on Euroopas oluliselt suurendanud lõhet oskustega ja oskusteta tööliste vahel.

Olen väga rõõmus, et komisjon ja tööhõive ministrite nõukogu pööravad tulevikus rohkem tähelepanu sotsiaalvaldkonnale, sest ikka veel on liiga palju väheste oskustega, puudega või vanemaid inimesi ja sissereändajaid, kelle väljavaated koolituse saamiseks ja hea töökoha leidmiseks ei ole head. 6 miljonit noort lahkub koolist kutseoskust omandamata, 72 miljonit inimest elab ühiskonna äärealadel vaesuses ning ainuüksi Euroopas töötab 14 miljonit vaest.

Daamid ja härrad, majanduse õitseng peab kõigile kasu tooma. Seetõttu lubage mul rõhutada kolme täiendavat mõtet.

Esiteks on selge, et uue põlvkonna Lissaboni poliitika abinõud peavad keskenduma palju enam ühiskonnale, võrdõiguslikkusele, vaesuse vähendamisele ning piisavale sotsiaalkaitsele. Koosduunistel peavad olema sotsiaalsed mõõtmised.

Teiseks on oluline pöörata rohkem tähelepanu asjaolule, kuivõrd täidavad liikmesriigid tööhõive ja koolitusega seotud kohustusi. Majanduskasv ei pruugi ju automaatselt tähendada kvaliteetseid töökohti, mistõttu peavad liikmeriigid suhtuma kõnealusesse kohustusse täie tõsidusega.

Kolmandaks peame rohkem tegelema partneritega. Majanduskasvu edendamise, töökohtade loomise ja ühiskonna kaasahaaramise hea strateegia jaoks on vajalik koostöö riikide parlamentidega, kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning kodanikuühiskonnaga.

Seega minu fraktsioon ei arva, et uue põlvkonna Lissaboni strateegia abinõusid võib „tavaärisk” nimetada. Komisjoni asepresident peab mõistma, et paljudel põhjustel tuleb Lissaboni pakett kriitiliselt ümber teha.

**Bernard Lehideux (ALDE).** – Härra juhataja, daamid ja härrad, praegune korduv arutelu üleilmastumise poolt- ja vastuargumentide üle on sama otstarbekas, kui arutleda talve poolt- ja vastuargumentide üle esimesel jõulupühal.

Kuidas Euroopa Liit üritab muuta möödapääsamatut nähtust oma rahva jaoks soodsaks, on ainus tõeline küsimus meie jaoks. Euroopa kodanikud ootavad tõhusaid reforme, mis suurendavad tööhõivet ning on muutuste ajal neile toeks.

Lissaboni strateegia järgimine on senini olnud aja veetmine *Godot'i oodates*. Räägime üleilmastumisest palju ja ootame meeleheitlikult selle teostumist, kuid ei jõua selleni tegelikult kunagi. Need, kellest sõltub Lissaboni

strateegia edu, peamiselt liikmesriigid, peavad leidma lahenduse, et jõuda taotletud eesmärkideni. Eeldame, et nad võtavad initsiatiivi enda kätte, kuid ühtlasi hindavad objektiivselt saadud tulemusi.

Ma ei taha maalida üdini sünget pilti. On ka mõned julgustavad märgid, näiteks kohanemise fond, mis toimib, kuigi selle üle ei tasu veel kohut mõista. Samuti on oluline, et esimest korda jõudsid sotsiaalpartnerid Euroopas ühisele arvamusele tööturu probleemide analüüsi kohta. Ühtlasi lepidi kokku, et liikmesriikidel palutakse rakendada paindlikku julgeolekupoliitikat, ühendades paindlikkuse ja turvalisuse nii tööliste kui tööandjate jaoks tervikelemendiks.

Sõnavõttu lõpuks palun teil tungivalt, härra Barroso, jätta Lissaboni strateegia sotsiaalmõõtmelised ohverdamata seepärast, et teie arvates muudab see meid vähem konkurentsivõimeliseks. Tavainimesed eeldavad, et Euroopa pöörab nende muredele tähelepanu, ning ettevõtted ootavad, et Euroopa rakendab poliitikat, mis nurjab laialdase sotsiaalse dumpingu.

**Wojciech Roszkowski (UEN).** - Härra juhataja, komisjoni dokumendis räägitakse palju Euroopa Liidu kohast üleilmastumise protsessis. Kuid kas kõnealune dokument annab vastuseid küsimustele, mida iseendale esitame? Pigem kahtlen selles.

Dokumenti lugedes jääb mulje, et ELi head õigusaktid tagavad majanduskasvu ELis ning selle kodanike jaoks õitsengu. Ometi sõltuvad kasv ja õitseng kodanike endi jõupingutustest, kes peavad nüüdsest nii iseendast kui teiste riikide kodanikest võimekamad ja tootlikumad olema.

Headest õigusaktidest ei piisa, et tagada Euroopa Liidu majanduskasv tulevikus. Sellest ei ole küllalt, et võrdsustada vanade ja uute liikmesriikide majandustasemeid, kui uued liikmed arenevad Euroopa Liidu keskmisest kasvutegurist kiiremini. Samuti ei piisa majandusmigratsiooni jõudmisest madala tööjõukuluga riikidest kõrge tööjõukuluga riikidesse.

Euroopa Liidu majanduskasv tulevikus sõltub selle konkurentsivõimest, kuid komisjoni dokumendis mainitakse enamasti hoopis sotsiaalse kasu kaitsmist. See on loomulikult hea, kuid tegemist ei ole ju majanduskasvu tagajärgedega vaid tulemusega. Kaitstes ülalmainitud sotsiaalset kasu, ei tohi unustada uuendustest, organisatsioonide tõhusamast tegevusest, suuremast tootlikkusest ja konkurentsivõimest tulenevat majanduskasvu.

**Jill Evans (Verts/ALE).** - Härra juhataja, ma tahaksin tänada komisjoni ja nõukogu tehtud avalduste eest. Ma olen nõus, et ELil on potentsiaali võtta positiivne roll üleilmastumises. Kuid tänaseks on majanduslik üleilmastumine viinud keskkonna olukorra järjest kiireneva halvenemiseni, töötajate olukord on muutunud kehvemaks ja suureneb sotsiaalne ebavõrdsus.

Kohalikul tasandil tähendab see tööga seotud ebakindlust ja mis veelgi halvem, töökohtade kadumist tootmises ja teeninduses, mida ma nägin selle aasta alguses oma kodukohas Walesis, kus pandi kinni Burberry tehas, mis tähendas väga vaeses piirkonnas sadade töökohtade kaotust.

Ettevõtjatel on tänapäeval lihtsam odavaid töökäsi otsides tootmist ühest kohast teise kolida ja nad ei muretse oma teguviisi tagajärgede pärast, hoolimata sellest, et sõlmitud on ettevõtete sotsiaalse vastutuse lepingud, mis näevad paberil suurepärased välja, nagu Burberrys, aga tegelikult ei tähenda eriti midagi.

Sellel on kohutavad tagajärjed kohalikele kogukondadele, aga viimased, nagu me kuulsime, on majanduskasvu ja tööhõivestrategie võti, mis omakorda on ju Lissaboni tegevuskava sihtmärk. See kõik viib pettumiseni poliitikas ja näitab, et turg on tugevam kui demokraatia.

EL saab siin midagi ära teha, parandades töö- ja sotsiaalstandardeid kogu maailmas, sealhulgas saastemaksude lisamisega turuhinnale, et vältida keskkonnavalase dumpingu ohtu. Üleilmastumise mõjud muudavad tööliste ja kogukondade sotsiaalse kaitsmise isegi veel olulisemaks.

Ma nõustun, et edasimineku tähendab seda, et me peame toetama väikeettevõtteid ja looma pikaajalisi jätkusuutlikke töökohti, kvaliteetseid töökohti ja ma loodan, et väikeettevõtete seaduse ettepanek aitab seda pikas perspektiivis saavutada.

#### ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

*Asepresident*

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL).** - Proua juhataja, tänase arutelu käigus on õige rõhutada, et Euroopa Liidu toimetulek sõltub sellest, kui võrd tegutseme huvide ühtsuse ning majandusliku ja sotsiaalse sidususe nimel.



Kui Euroopa Liit vaevleb jätkuvalt suure vaesuse käes, mis mõjutab 17% elanikkonnast või 80 miljonit inimest 27-liikmelises ELis, tööhõive muutub aina ebakindlamaks ning vaeste töötajate osakaal üha suureneb, peame esmajärjekorras lõpetama neoliberaalsete poliitikate ajamise ning tegelema eelkõige abinõudega, et luua töötajate õigusi, võimaldada korralikke palkasid, täiustada sotsiaalkaitset ning pakkuda kvaliteetseid avalike teenuseid kõige nimel, mis toetab mikro- ja väikeettevõtete tulemuslikke investeeringuid ja teenitud rikkuste õiglasemat jaotamist, et liikmesriigid sulanduksid tõeliselt kokku, areng ja sotsiaalne edasimineku kulgeksid lodusamalt ning koostöö kolmandate riikide ja liidu vahel edeneks.

**Patrick Louis (IND/DEM).** – Proua juhataja, daamid ja härrad, meie kaaskodanikud, st töölisel, tarbijal ja maksumaksjad saavad ju väga hästi aru, et Euroopa Liit, nagu see praegu on, ei kujuta endast niivõrd valli liigse üleilmastumise kaitseks, kuivõrd vahemaaposti teel kõnealuse liiasuse suunas.

Juba 20 aastat oleme lubanud säravat tulevikku, mis saabub tänu eurole ja piiride kaotamisele. Samad lubadused ripnesid õhus juba enne meid, näiteks 1992. aastal, et võita Maastrichti lepingu tarvis meie poolehoidu. Kõigest hoolimata tõmmatakse tootmisalal otsi kokku ja lahkutakse, jättes maha miljoneid töötuid, tööstuslikke tühermaid ning hüljatud maakohti.

Kuulates president Sarkozyd siin samas selle teema üle vaidlemas, võib arvata, et ta ei ole kunagi Maastrichti ega Lissaboni strateegiaga leppinud. On uhke kuulata, kuidas ta kindral de Gaulle'i meele kõigile kuulutab, et astub Maailma Kaubandusorganisatsiooniga koos vastu mis tahes läbirääkimistele, mis võivad kahjustada meie riiklikke huvisid. Tundub, et president on unustanud, et Prantsusmaal ei ole vetoõigust ning läbirääkimisi peab vaid volinik Brüsselist, kes järjekindlalt astub üle pädevuspiirist, mille usaldasid talle liikmesriigid.

Sarnane petlik olukord leidis aset, kui president ründas taaskord õigustusi leides Frankfurdis asuva iseseisva Euroopa Keskpanga deflatsioonimaaniat. Keda peame uskuma: kas meest, kes telekaamerate ees kuulutab Prantsusmaa suveräänsust või hoopis seda meest, kes loobub Euroopa aluslepingus liikmesriikide iseseisvusest? Lissaboni leping tegelikult ju kinnitab loogikat, millel olemasolevad aluslepingud rajanevad ning mis tõkestab meil eurokursi juhtimist, turgude kaitsmist ning iseenda eest seismist üleilmsetel kaubandusläbirääkimistel.

Tõepoolest, lepingu üheks eesmärgiks peetakse kodanike kaitset, kuid see on kõigest poliitiline avaldus, millel puudub seaduslik põhi. Leping tugevdab oluliselt nii komisjoni kui ka Euroopa Keskpanga võimu ja iseseisvust, mis mõlemad pooldavad vabakaubandust. Euroopa Ühenduse asustamislepingu protokoll nr 6 ning artiklid 3 ja 4 tugevdavad nende dogmaatilist käsitlusviisi, mis pooldab vaba konkurentsi, suhtub hooletult riiklikesse huvides ja ettevaatamatult demokraatiasse ning kaotab piirid.

Usume, et prantslased ja eurooplased tahavad midagi muud. Seega lubage meil taastada tõeline vabakaubandus rahvaste koostöö kujul, mis teeb neid rikkamaks, kuid ei jäta ilma kaitsest ega identiteedist.

**Udo Bullmann (PSE).** - Proua juhataja, daamid ja härrad, kolme järgmise aasta jooksul soovib komisjon esitada ettepaneku Euroopa Liidu majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika muutmiseks. See on hea, sest nagu teame, ei ole millegi üle veel arutleda. Praeguse arutluse aluseks on oktoobris koostatud lühike dokument. Lubage mul möödaminnes mainida, et alati on hea esitada lühikesi dokumente, ka kõnealune kirjutis on pinnapealne õhuke paberike, milles ei käsitleta suunda, mille poole praegune teekond liigub.

Komisjon peab meile appi tulema ja ühe vastuolu lahendama. Oletagem, et tänane arutelu on raamatu esikaan või sissejuhatus, tegeleme ju üleilmastumise, kliimamuutuste ja rahvusvaheliste finantsturgude tohutute proovikividega ehk teisisõnu hirmuäratavate küsimustega, mis meid igas liikmesriigis kummitavad. Seejärel jõuame arutelu käigus konkreetsete ettepanekuteni ning meile antakse mõista, et praktilise poliitika suuniseid ei ole vaja muuta. Sellest on võimatu aru saada. See on täiesti mõistetamatu ning paneb kahtluse alla praeguse üleilmastumisteemalise arutluse tegeliku loomuse. Kas tegemist on ettekäändega meie sotsiaal-, keskkonna- ja majanduspoliitika vallas mitte millegi ettevõtmiseks või ikkagi võimalusega näha tegelikku olukorda ning leida lahendusi kiireloomulistele küsimustele ja inimeste vajadustele Euroopa Liidu riikides?

Lubage mul tõstatada veel paar küsimust. Kui meie tulevik tõepoolest peitub keskkonna- ja tööstusühiskonnas, miks siis on nii keeruline arutleda komisjonis, komisjoniga või isegi meie endi keskel korraliku investeerimispoliitika üle, mis on vajalik seatud eesmärgi saavutamiseks? Miks me ei suuda arutada renoveerimisprogrammide või modernse sõidukite- ja transpordisüsteemi loomist, mis on vajalikud eesmärgile jõudmiseks? Miks on korralik investeerimispoliitika meie jaoks tabuteema? Ning miks ei kajastata mainitud küsimusi komisjoni programmis ega Lissaboni tegevuskavas? Loodan, et kõnealuseid dokumente veel muudetakse.

Kui kõneleme teadmiste kolmnurgast, vajadusest hariduse, teadusuuringute ja uuenduste järele, miks me siis ei kasuta Euroopa noortepakti asjaliku abinõuna ega taga kvaliteetset koolitust kõikidele noortele Euroopas, et nad võiksid erialaseid teadmisi ja arukust kasutada tööstusühiskonna ümberkorraldamiseks? Soovime leida lahendust just kõnealustele küsimustele.

**Marco Cappato (ALDE).** - Proua juhataja, daamid ja härrad, minu arvates oleme kuulanud täna sõnavõtjaid, kes vastandavad majandusvabadust sotsiaalsete õiguste kindlustamisele ja kaitsmisele ning võitlusele vaesuse vastu.

Kõnealusel vastuseisul majandusvabaduse ja sotsiaalsete õiguste vahel on eelmise sajandi maik juures ning see ei ole meie Euroopa poliitikas enam päevakorral. Kahtlemata on meil kohustus tagada majandusvabadus, takistades monopolide tegevust, kuid samuti peame hoolitsema finantsturgude läbipaistvuse eest ning nõudma keskkonna saastajatelt tekitatud kahju hüvitamist. Need on kahtlemata kõige olulisemad küsimused! Mis puutub aga sotsiaalsetesse õigustesse, siis selles valdkonnas takistab meid vaeste aitamisest sotsiaalkindlustuse aegunud süsteem, mis teenib korporatsioonide ja organisatsioonide huvisid, kuid ei aita sugugi töötuid ega neid, kellel puudub jätkuvalt sotsiaalkaitse.

Minu kodumaal, Itaalias rakendame süsteemi, mis peaaegu sunnib 58- või 59aastaseid inimesi pensionile jääma, kui samal ajal vaid 20% töötutest on mingisugune sotsiaalkindlustus. Vaesed inimesed seisavad silmitsi sotsiaalkindlustuse ajast ja arust mehhanismiga, mitte üleilmastumise ega majandusvabadusega. Kõnealused sotsiaalmehhanismid tuleb ümber teha ning selle juures aitavad meid Lissaboni strateegia ning komisjon.

**Ryszard Czarnecki (UEN).** - Proua juhataja, ma ei soovi korrata vanu ja labaseid mõtteavaldusi üleilmastumise kasude kohta. Ka Euroopa Parlamendile mõjuks hästi üleilmastumise suhtes kriitiline hoiak võtta.

Minu jaoks illustreerivad seda arutelu kõige paremini Kanada filosoofi John Ralston Sauli sõnad. Pühendan need koorile, kes laulab üleilmastumisele kiidulaulu, mis ka täna Euroopa Parlamendis kõlab. Üleilmastumine on ideoloogia, mis laenab paljud elemendid tüüpilisest lääne religioonist. Üleilmastumine on usk ühteainsasse juhtmõttesse, mis välistab muud võimalikud vaatekohad. See põhineb tõekspidamisel, et majandus peab valitsema teiste eluvaldkondade üle, ning veendumusel, et kõik majandusteooriad peale liberalismi on läbi kukkunud ning muud võimalust ei ole.

Ülalmainitud tõekspidamine pärineb asjaolust, et liberalism lükkas käima üleilmsed jõud, mis toetavad liberalismi kui ainuõiget edasiminekut ning mille tõttu tunduvad muud lähenemisviisid valed. Sellegipoolest loob üleilmastumine väärarusaama, nagu oleks majandus inimkonna mootor. Viimase kahe- või kolmekümne aasta jooksul oleme õppinud nägema kõike majanduse seisukohast. Isegi Marx ei läinud nii kaugele. Tema sõnade järgi oli majandus oluline, kuid ta ei läinud nii kaugele, et oleks arvanud, et kõike peab vaatama läbi kasumiprisma.

**Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL).** – Proua juhataja, daamid ja härrad, tänane komisjoni esitatud arutlusteema on vastuoluline. Lubage mul välja tuua kaks vasturääkivust:

Esiteks rõhutab komisjon, et kohanema üleilmastumisega senisest paremini, et tagada kodanikele elujõulised elustandardid. Sellist olukorda praegu ju ei eksisteeri, eeldusel et Lissaboni strateegia kukkus läbi. Tegelikult raskendab suurenenud konkurentsipoliitika rikkuse ja tootmisjõu vahelist ebavõrdsust, ning ainult Euroopa Komisjon võib näha õitsengu täiustamist või ebavõrdse arengu kaotamist Euroopa Liidu riikide vahel.

Teiseks on dokumendis kirjas, et komisjon töötab sotsiaalse Euroopa nimel; kõnealusel kavatsusel on palju räägitud, kuid senini ei ole me veel millegi sellise tunnistajateks olnud. Lubage mul esitada lihtne näide: alates 2002. aastast on mootorikütuse hind liikmesriikides tõusnud 35–50%. Äsjamainitud asjaolu koos paljude muude põhjustega mõjub väga rängalt väikese sissetulekuga inimestele ning komisjoni sotsiaalmajanduse ükski strateegia ei paku olukorrale lahendust.

**Daniel Caspary (PPE-DE).** - Proua juhataja, daamid ja härrad, suudame täita üleilmastumise ajajärgul toimetulemise eesmärgi, kui kasutame juhust ja võtame riske. Meie avalikud arutelud keskenduvad liiga sageli üleilmastumise halvale mõjule. Avaldame kõnealusel teemal arvamust, kui mõni ettevõtte vähendab töökohtade arvu või kolib välismaale, kuid mainime liiga vähe üleilmastumise häid tulemusi.

Toon näiteks enda valimispiirkonna – oma kodukandi. Sealsest tööstustoodangust 74% eksporditakse välja. Lõikame üleilmastumisest selget kasu. Kahjuks koondavad olematu tuluga ettevõtted ka minu kodukandis töölisi, kuid paljud neist leiavad tööd teistes ettevõtetes, mis saavad üleilmastumisest kasu. Pean silmas

firmasid, mis on oludega kohanenud. Seega langeb töötuse tase kõnealuses piirkonnas järsult. Kahjuks räägime mündi sellest küljest liiga harva.

Euroopa Liit etendab üleilmastumise kavandamisel olulist rolli. Nelisada kaheksakümmend miljonit eurooplast peab ühiselt oma huvide ja väärtuste eest seisma. Meie majandus on juba niigi maailma suurim, kuid vajame ligipääsu maailma turule. Peame pöörama rohkem tähelepanu vastastikkusele. Mittetariifsed ja muud kaubandustõkked on mõeldamatud. Peame suutma end kaitsta ebaausate kaubandustavade eest. Selleks vajame kaubanduse kaitsemeetmeid ning volinikku, keda võib tõsiselt võtta ja kes ei ole Euroopa Liitu maailmas esindades ülbe, vaid kaitseb julgelt meie kaubandushuvisid koostöö ja vastastikuse usalduse vaimus. Peame tõhusamalt kaitsma intellektuaalomandit, nõudma üleilmsete seaduste ja standardite täitmist, tugevdama Maailma Kaubandusorganisatsiooni ning rakendama üleatlandilist partnerlust.

Kui tuleme komisjoniga ülalmainitud ülesannetega toime, saame tõeliselt hakkama üleilmastumise rakendamise ja kavandamisega, et tagada inimestele elu vabaduses ja külluses.

**Edite Estrela (PSE).** - Toimetulek üleilmastumise ajajärgul on Euroopa Liidu jaoks suur proovikivi. Kuidas ühendada konkurentsivõimet sotsiaalse ühekuuluvusega ehk üleilmastumist reguleerimisega?

Lissaboni strateegia oskab sellele küsimusele vastata ning Lissaboni leping teeb otsustamise lihtsamaks, kuid toimetulek sõltub eelkõige asjaolust, kas Euroopa näeb üleilmastumises pigem võimalust kui ohtu. Peame mõistma, mis toimub Hiina ja Indiaga. Hiina on suurimatest tööstusriikidest, nagu Suurbritannia, Prantsusmaa ja Itaalia, mööda läinud, võtnud suurimalt tehnoloogiatoodete eksportijalt USA-lt esikoha ning kogunud endale tohutud finantsvarud.

Indias jällegi teavad vähesed nime „TATA”. Kuid 2006. aastal oli TATA autotööstusharu aktsiate börsiväärtus suurem kui General Motorsil; keegi ei olnud kuulnud MITTAL Group'ist, kuni nad esitasid ARCELORile vaenuliku ülevõtmispakkumise, mis põhjustas Pariisis, Brüsselis ja Luksemburgis paanikat.

Kuid ei tohi unustada Aasia ime teist külge, mis jutustab meile loo kannatusest, mille eest kannavad süükoormat Pekingi valitsus ja lääne paljurahvuselised ettevõtted, mis paigutasid oma vabrikud ümber, et lõigata kasu odavast tööjõust ja heaoluriigi puudumisest.

Samal ajal sõltub Aasiast, kas jääme võitluses globaalse soojenemise vastu võitjaks või kaotajaks. Euroopa peab kindlakäelisest nõudma rahvusvahelises kaubanduses vastastikkust ning jätma proteksionistlikud poliitikad automaatselt omaks võtmata. On tõsi, et Hiina võistleb ebaausates oludes tänu madalatele palkadele, ametiühingu- ja poliitiliste õiguste puudumisele, võltsimisele ning allahinnatud vahetuskursile. Kõik see on tõsi. Nagu ka fakt, et 800 miljonit hiinlast ja 700 miljonit indialast ootavad pikisilmi võimalust teenida miinimumpalka ning nõuda suuremat sotsiaalset õiglust. Need on tugevama Euroopa ja parema maailma proovikivid.

**Sarah Ludford (ALDE).** - Proua juhataja, ka mina arvan, et me ei tohiks üleilmastumisele reageerida hirmust lähtudes, me peaksime tajuma selle võimalusi intelligentse kohanemisvõimega.

Nagu resolutsioonis on öeldud, on EL ülemaailmse partnerina üks avatud maailmamajanduse suuremaid kasusaajaid. See ei paista alati Euroopa üleilmastumise vastase retoorika taustal välja. Ma olen härra Czarneckiga nõus, et liberalism on levinud üle kogu maailma, aga vastupidiselt talle on mul selle üle hea meel.

EL suudab oma eesmärgid täita ainult siis, kui me oleme maailma mastaabis aktiivsed ja tegutseme organiseeritult ning iseäranis puudutab see rändeküsimust. Ma olen väga tänulik, et lõige, mille ma ALDE fraktsiooni nimel kirjutasin, on peaaegu muutumatul kujul jõudnud lõppresolutsiooni. Ma arvan tõesti, et rändepoliitika peaks kuuluma ELi tegevuskava prioriteetide hulka, võrdselt kliimamuutuste ja energiaküsimusega. Me näeme, missugune on surve väljastpoolt, me näeme, missugused on sotsiaalsed pinged ja muidugi seda, milline on rassism ELi sees. Siiski ei ole meil kõikehõlmavat ELi poliitikat ei seadusliku või ebaseadusliku rände ega ka integratsiooni suhtes.

Ärgem unustagem ka ülemaailmse kommunikatsiooni ja eeskätt interneti võimalusi inimõiguste edendamisel. Võib-olla see ei olegi nii paratamatu, nagu me kunagi arvasime, kui arvestada seda, kui edukalt Hiina tsensuuri rakendab, kuid ikkagi on üleilmastumine ja internet ning samuti muud ülemaailmse kommunikatsiooni vahendid väga suurte võimalustega positiivne jõud inimõiguste kaitseks. Ka see on üleilmastumise osa.

**Jan Tadeusz Masiel (UEN).** - Proua juhataja, austatud kolleegid nõukogus ja komisjonis, nagu iga inimese arengus järgneb lapseõlvele täisiga, on üleilmastuminegi inimkonna arengu loomulik arenemiskäik ning selle järgmine proovikivi.

Täna sel keerulisel arutelul alaliselt muutuva ja harjumatu küsimuse üle tahan öelda, et paradoksaalset on kõikidel nii vasak- kui parempoolsetel sõnavõtjatel paljudes küsimustes õigus olnud.

Meil on tõeline vajadus luua õiged suunised ja eeskirjad üleilmastumisest saadud tulude jagamiseks. Kuna juba üleilmastumise määratluse järgi on tegemist laialdase nähtusega, ei piisa Euroopa Liidu institutsioonidest ja eeskirjadest, vaid kogu maailm peab nende olemasolu tunnustama. Härra Barrosol oli õigus öelda, et Euroopa Liit võib ja peab esitama maailmale üleilmastumise ühtse ja õiglase mudeli.

**Georgios Toussas (GUE/NGL).** – Proua juhataja, tänase arutelu teema on eksitav. Toimetulek üleilmastumise ajajärgul ei kindlusta Euroopa huvisid ega õitsengut Euroopa Liidu riikide tööliste jaoks, vaid teenib kapitali huvisid. Üleilmastumisega seoses võeti ühenduse ja maailma ärihuvisid ning paljurahvuselisi ettevõtteid silma pidades vastu uus kord, mille eesmärgiks on mitmekordistada kapitalist saadud tulu, kurnates töölisi rohkem.

Härra Sarkozy eilne sõnavõtt üleilmastumise kohta kinnitab, et Euroopa Liit toetub suurele kapitalile. Kõnealune avaldus pöörab tähelepanu imperialistlike sisekonfliktide tugevusele ning kavatsusele kasutada Euroopa Liitu müüriõhkujana teiste tööliste imperialistlike keskuste peal ning eelkõige tööliste saavutuste ja õigusjärgsete nõuete hävitamiseks. Kõnealuste kokkulepete ühisnimetajaks on täielik rünnak tööliste vastu. Lissaboni strateegia sisimas peituvad vähenenud pokkad, pikenenud tööajad, kapitalivajadustega kohanemine, lühenenud pensioniiga, kaitsstud paindlikkus ja töösuhete ümberkorraldamine.

Seetõttu oleme arvamusel, et miljonite töötajate karmi tegelikkust ei saa veeretada üleilmastumise kaela. Samuti ei veena meid komisjoni ja nõukogu argumendid keskkonnakaitse kohta.

**Robert Sturdy (PPE-DE).** - Proua juhataja, volinik Verheugenil on väga raske kuulda kõike seda, mis siin saalis on öeldud, aga siin tõstatati mõned väga teravad küsimused ja ma loodan, et ta võtab neid arvesse.

Ma kuulasin, mis president Barrosol öelda oli. Minu meelest tegi ta täiesti arusaadavaks seisukoha, millesse ma usun, et üleilmastumisest on Euroopa Liidule kasu. Härra Toussas rääkis asja väga sõnaosavalt tööliklassist, aga kui meil ei ole üleilmastumist, kui meil ei ole Euroopa Liidus tööstust ja äritegevust, siis ei ole meil ka inimeste jaoks töökohti. Mulle teeb muret hoopis see, mida ütles eile härra Sarkozy selle kohta, kas Prantsusmaa jääb vanaks proteksionistlikuks Prantsusmaaks või läheb kaasa uue põlvkonnaga. Mulle meenus, kuidas hiinlased kirjutasid Ameerika Ühendriikides alla deklaratsioonile WTOga ühinemise kohta. President Clintonil oli õnnestunud neid 10 aastat eemal hoida. Kui president Bush deklaratsioonile alla kirjutas, ütlesid ta nõunikud: „Tule taevast appi, Hiina kirjutas alla! Mida me küll tegime“? Tegelikult avasid nad meile uued võimalused.

Me peame vaatama Hiinale ja Indiale kui võimalusele. Me ei tohi sildu üles tõsta, mehi müüridele saata ja väravaid sulgeda, sest Euroopal on siin suured võimalused ja me peame nendest kinni haarama. Härra Caspary ütles täiesti õigesti tööhõive kohta oma valimisringkonnas. Ma tean, et seda on raske hoida, aga maailmaturu osaks muutumata ei jõua me kuhugi. Ma usun, et meie ees on suured võimalused, kui me suudame need avasüli vastu võtta. Me peame pöörama tähelepanu vabakaubanduslepingutele. Maroko kirjutas asja alla vabakaubanduslepingule Ameerika Ühendriikidega. Me peame sellele tähelepanu pöörama.

Lõpetuseks tahaksin ma paluda komisjoni, et ta laseks äriettevõtetal ja tööstusel oma tööd teha. Olge väga ettevaatlikud õigusaktidega, mis te kehtestate, et need ei tooks kahju Euroopa võimalustele.

**Pervenche Berès (PSE).** – Proua juhataja, komisjoni president ja nõukogu eesistuja, korrates härra Barroso asjalasutud sõnu, on Euroopa Liit erakordselt heal positsioonil, et luua hea alus üleilmsete eeskirjade jaoks. Tal on õigus. Kui need on meie eesmärgid, peame korra ka enda majja looma. Kõnealuste probleemide ületamiseks liidus võime kasutada majanduspoliitika ja tööhõive nn suuniseid. Kardan, et komisjon üritab vajalikke suuniseid üleilmastumise vaiba alla ära kaotada. Kuid peame need kasulikud suunised ikkagi läbi vaatama.

Kõigepealt peame seda tegema seetõttu, et eelmise aasta märtsis aset leidnud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kiitsid riigipead ja valitsusjuhid heaks parima võimaliku strateegia Euroopa Liidu toimetulekuks üleilmastumise, energiaravustuskindluse ja kliimamuutustega. Kui me ei kasuta kõnealuse strateegia rakendamisel Euroopa Liidu kõiki võimalikke abinõusid, kaasa arvatud ülalmainitud suuniseid või ehk

iseäranis just neid suuniseid, ei jõua me oma tegevusega kuhugi ja tekitame lihtsalt tühje lootusi, et Euroopa Liit suudab üleilmastumisega toime tulla.

Ühtlasi on see vajalik volinik Almunia enda sõnade pärast, mille järgi mõjutavad vahetuskursid, õlihinnad ning hüpoteecklaenude kriisi tegelikud tagajärjed Euroopa Liidu plaanitud majanduskasvu. Härra Almunia tegi tagasihoidlikumaid prognoose: kogu Euroopa Liidu majanduskasvu prognoosis ta 2,9 protsendi asemel 2,4 protsendile ning euroalal 2,6 protsendi asemel 2,2 peale.

See on vajalik, et reageerida inimeste püüdlustele Euroopas. Nicolas Sarkozy võib arvata mida tahes, kuid sotsiaalne Euroopa on väga tõeline küsimus, millele peame lahenduse leidma, kui me ei taha, et Euroopa kodanikud meid lähitulevikus eemale tõukavad.

Lõpuks on see vajalik põhjusel, mille tõi tänases sõnavõtus esile volinik Almunia, kes tunnistas, et valdavalt rahvusvahelises kliimas sõltub Euroopa majanduskasv peamiselt kui mitte täielikult sisetarbimisest.

Kas on mõeldav, et kõikehõlmavate muutuste keerises jäävad suunised samaks? Kas on mõeldav, et Euroopa Liidu ainukest abinõud, millega tõhusalt suunatakse liikmesriikide majandusi ja sotsiaalpoliitika, ei tohi muuta?

Esitan komisjoni esindajale ja asepresidendile palve öelda härra Barrosale edasi, et ta peab muutma suuniseid, arvestades uute oludega, et Euroopa Liit saaks end varustada parimate abinõudega, valmistudes ette üleilmastumise väljakutsetele vastu astumiseks.

**Wolf Klinz (ALDE).** - Proua juhataja, daamid ja härrad, need, kes sõnade järgi on pühendunud maailma õiglasemaks muutmisele, ei tunne sugugi süümepiinu, süüdistades üleilmastumist nende endi majandusraskuste põhjustamises. Seega taotlevad nad vähem vaba turumajandust, rohkem eeskirju ning valitsuse suuremat sekkumist. Ometi pakub üleilmastumine ehtsate väljavaadetega olukorda, millest kõik osapooled kasu saavad, sest nii arenevatel majandustel kui aeglastel algajatel on nüüd võimalus järele jõuda ning areneda uuteks kvaliteetseteks, parimate toodete, vahendite ja teenustega turgudeks.

Kui haarame kõnealustest võimalustest kinni, peame kodutöö eelnevalt siiski ära tegema, mis tähendab töötajate inimeste, eriti noorte, koolitamisesse, harimisse ja elukestvasse õppesse tehtavate panuste kahekordistamist, suhtudes väärtusahelatesse ja majandusprotsessidesse veelgi loominguilisemalt ning toetades suuremat ettevõtlusvabadust. Piiramatut üleilmastumise tulemuseks on avatud turgude arvu ning konkurentsi suurenemine, millest saavad kõik tarbijad kasu.

Saagem jagu kiusatusest meie endi majandust liigselt kaitsta. Kõnealune teguviis mandub kiiresti ning järele jääb vaid paljas proteksionistlik poliitika. Selle asemel toitekem meie majanduse sisejõudu, et see jätkuvalt uueneks. Investeeringum tuleviku tehnoloogiatesse ning tulevik on meie.

**Ewa Tomaszewska (UEN).** - Proua juhataja, inimesed peaksid majandusest kasu lõikama, mitte vastupidi. Loomulikud lahkuminekid kapitali ja töö liikumiskiiruse vahel üleilmastumise ajajärgul põhjustavad tööhõivestandardite spiraalset kukkumist. Tootmine paigutatakse ümber üha madalamate palkade ja ohtlikumate tööoludega piirkondadesse. Selle tagajärjel kaotavad inimesed töö kõrgemate tööhõivestandarditega piirkonnas ning töötajate ostujõud väheneb, mis lämmatab nõudluse tarbekaupade järele.

Kui Euroopa Liit soovib üleilmastumise ajajärgul toime tulla, on oluline leida õiged vahendid, et võidelda sotsiaalse dumpingu vastu ning kaitsta Euroopa sotsiaalset mõõdet.

**Piia-Noora Kauppi (PPE-DE).** - Proua juhataja, ma arvan, et komisjoni panus väitlusesse üleilmastumise kohta on väga väärtuslik.

Minu meelest ei ole üleilmastumine meie ohuks, vaid võimaluseks. Euroopal on head eeldused väljakutse vastu võtta. Meil on hästi arenenud infrastruktuur, haridussüsteem, tehnoloogia, kapitaliturud ja väljakujunev elav siseturg.

Tuleb veelkord rõhutada, et Euroopa tugevuseks on siseturg, mis on meie ettevõtetele hüppelauaks ülemaailmsele turule. Uusi ettevõtteid luuakse üle kogu Euroopa. Nende vohamist, mis tagab Euroopale heaolu, ei tohiks bürokraatiaga takistada. Ma vaatan siin just volinik Verheugeni poole. Bürokraatia vähendamine Euroopas on Euroopa üleilmastumise ja konkurentsivõime võtmeküsimus. Eriti tuleb keskenduda VKEdele. Need peaksid olema komisjoni teravdatud tähelepanu all. Páris palju on juba saavutatud, aga näiteks maksutõkked kimbutavad ikka veel Euroopa ettevõtlust.

Ilma tööjõuta ei ole tugevat ettevõtlust ja see ressurss ähvardab Euroopas üsna pea ahtaks muutuda. Euroopa demograafiline olukord nõuab sisserännet. Selles osas on muud maailma piirkonnad meist kõvasti ees, mis nähtub ka nende majandustegevusest. See on raske küsimus, mis nõuab kõikide huvide, ka tööandjate huvide, võrdväärset kaalumist. See on muidugi Euroopa Liidu küsimus, sest konkurentsivõime ei ole saavutatav ilma liikuva tööjõuta. Selles osas on niisugused kavad nagu „sinine kaart“ teretunud.

Ka kapitali liikumine peaks olema vaba, aga samas kindel. Finantsstabiilsus on konkurentsivõimelise ja majanduslikult turvalise Euroopa oluline eeltingimus. Finantsturud on ülemaailmses kontekstis üks Euroopa tugevamaid külgi, üks meie edukamaid majandussektoreid. Uuendused tänu turu iseregulatsioonile, mis ei samastu *laissez-faire* majandusega, ka selles osas tuleks sektori üleeuroopalist toimimist lihtsustada.

Mis puudutab välisilma, siis peaks Euroopa ennast kehtestama tugeva ülemaailmse osalejana. Me vajame Euroopa Liidu liikmesriikide ühtsust ja selle ühtsuse saavutamisel saab komisjon tublisti kaasa aidata.

**Jan Andersson (PSE).** – Proua juhataja, volinik, nõukogu eesistuja, pigem näeksin üleilmastumist kui võimalust, aga mitte kui probleemi, kuid see oleneb meie tegutsemisviisist Euroopas. Olen nõus, et peame investeerima teadus- ja arendustegevusse, tegema rohkem pikaajalisi investeeringuid heasse keskkonda, inimestesse ja elukestvasse õppesse, kuid komisjon unustab, et jätame tähelepanuta sotsiaalse mõõtme, mille tõttu komisjoni dokument on vigane.

Praegu Euroopas asetleidvad arengud kalduvad hea majanduskasvu ja rohkemate töökohtade suunas, kuid ühtlasi on näha suuremat kõrvalejätust, sügavamaid lõhesid ning ebakindlaid töökohti, mis ei pea inimesi ülal ning neil tekib vajadus töötutoetuse järele, et teenitud palka täiendada. Seetõttu peame ühendama majanduskasvu ja tööhõive sotsiaalse mõõtmega, mis vähendab tühimikke inimeste ja regioonide vahel Euroopas. Selle küsimuse üle arutati tööhõive- ja sotsiaalministrite kohtumisel Guimarãeses, millest ka mina osa võtsin.

Eesistujariik Portugal soovib käsitleda koondsuuniseid ja muuta neid nii, et sotsiaalne side oleks selgem ja palju rohkem integreeritud.

Kuid komisjon ei ole sellega nõus. Ta ei soovi suuniseid muuta, kuid muutuste tegemine on vajalik. Jõudsime resolutsioonis kokkuleppele, et tahame uusi suuniseid, mis ühendavad sotsiaalse mõõtme ja ühtlasi tegelevad julgeoleku ja kaitstud paindlikkuse küsimustega. Komisjon peab kõnealuse teema üle aru pidama, et majanduskasvu ja sotsiaalse mõõtme vahel oleks tugevam side.

Ühtlasi peab Lissaboni strateegia meie tegevuskava osaks saama. Praegu ei ole see riigi, piirkondlikul ega kohalikul tasemel kuidagi kinnistunud. Liiga paljudel inimestel ei ole Lissaboni strateegia eesmärgi. Peame tegema lõimimistöid ning laskma ka sotsiaalpartneritel ja kodanikuühiskonnal rakendada abinõusid, et kõik suhtuksid sotsiaalse mõõtme, kasvu ja tööhõive küsimustesse tõsiselt ning nimetatud valdkonnad oleksid lõimunud.

**Samuli Pohjamo (ALDE).** - Proua juhataja, soovin praegusele arutelule läheneda põhjamaisest vaatenurgast.

Umbes kaks aastat tagasi töötasin regionaalarengu organisatsioonis, mis asus põhjapolaarjoonel, Vene piiril. Selle kauge piirkonna jaoks kujutas üleilmastumine nii ohtu kui võimalusi. Üleilmastumist ära kasutades alustasime arendustegevuse tegemist ning usaldasime iseenda tugevaid külgi. Ettevõtted, avalik sektor, haridussüsteem ja ülikoolid panid tulemusliku innovatsioonikeskkonna loomiseks vahendid kokku. Oskustebaas muutus tugevamaks, kui lõime Lissaboni strateegiat silmas pidades oskuste üleilmse võrgustiku. Samal ajal algatati taastuvenergia projekte. Tulemused andsid julgust juurde. Seda kinnitab hästi rahvusvahelise turismi kasv kõnealuses piirkonnas. Usun, et mainitud paik on hea eeskuju ka teiste kohtade jaoks Euroopas ning Euroopa Liit peab muutma seda tüüpi töö palju paremini teostatavaks.

**Corien Wortmann-Kool (PPE-DE).** - Proua juhataja, Euroopa ülesehitamise aluseks on ühtne turg ja maailmaturu liberaliseerimine, üleilmastumine. Tänu sellele oleme saavutanud õitsengu ja stabiilse demokraatia. Seega peame vältima – ja ma räägin siin peamiselt kaubanduslikust aspektist – üleliigset kaitsehoiakut ning eelkõige just proteksionistlikus stiilis kaubandusmeetmeid.

Proua juhataja, avatud suhtumine maailma teenib Euroopa konkurentsivõimet paremini, seega arvan, et on oluline pöörata rohkem tähelepanu majandusturgude avamisele väljaspool Euroopa Liitu, täpsemalt öeldes kiire arenguga tööstusriikides, nagu India, Brasiilia ja Hiina, sest kõnealuste turgude tohtu kasvuvõime loob Euroopa ettevõtete ja majanduse jaoks võimalusi. Kiire arenguga tööstusriigid avavad vastutasuks oma turud meie ettevõtetele ja teenustele ning vastastikkuseid huvisid silmas pidades soovitatakse tungival komisjonil võtta kasutusele vajalikke surveabinõusid, pidades läbirääkimisi kõnealuste riikidega.

Külastasime Singapuri rahvusvahelise kaubanduse komisjoni delegatsiooni koosseisus ning nägime, et Ameerika firmad pääsevad kohalikule turule Euroopa ettevõtetest paremini. Proua juhataja, me ei saa seda lubada. Seega peame ennetavalt tegutsema. Lõppude lõpuks on meil ju maailma suurim majandus. Kui võtame end kokku, peaksime suutma kasutada ühishõudu ülalmainitud turgude avamiseks. Sel juhul peame läbirääkimistega saavutama impordimaksude ja mittetariifsete tõkete kaotamise, proua juhataja, ning turule juurdepääsu strateegia järgi on oluline tegeleda arenevate turgudega eelisjärjekorras.

**Katerina Batzeli (PSE).** – Proua juhataja, volinik, eesistuja, Euroopal paluti näidata oma kodanikele üleilmastumise teist külge. See ei tähenda piiramatut konkurentsi, vaid ühiskondlikku üksmeelt, ümberjagamist, mitmekesistamist ja kultuuriväärtusi.

Pidades Euroopaga kahekõnet ning avades Euroopa Liitu ülejäänud maailmale majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika ning julgeoleku, elujõulise arengu ja sisserände kaudu, peab Euroopa Komisjon edendama ja tugevdama Euroopa Liidu kultuurivaimu. Komisjon peab otseselt edendama iga-aastase õigusloomega, Lissaboni strateegia ning ühtlasi Euroopa Ühenduse asutamislepingu järgsete reformide tugevdamisprotsessiga järgmisi kultuurivaldkondi:

Esiteks peab komisjon tugevdama kvaliteetseid kultuuritööstusi, mis pakuvad uuendusmeelseid teenuseid, luues ühtlasi tulutoovaid ja uuenduslikke võimalusi Euroopa majanduse jaoks. Kõnealune sektor on kultuuridevahelises kahekõnes väga oluline.

Teiseks on vaja tugevdada uuringute, hariduse ja uuenduste „teadmiste kolmnurka“. Kahjuks ei toeta kõnealust tegevust veel õiguslikud meetmed, kuigi see peaks olema üks Euroopa Liidu eesmärkidest.

Kultuuriuudendused ei tohi olla luksus, mida mõned paljurahvuselised ettevõtted naudivad, vaid horisontaalne poliitika väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks.

Proua juhataja, Euroopa Komisjon ja nõukogu peavad võtma üleilmastumisega tegelemiseks selge hoiaku. Seda tuleb teha eelkõige riikide parlamentidega avaliku dialoogi pidamise teel. Üleilmastumist võib võtta Euroopa ajaloo osana, kui suudame seda täita Euroopa kultuurivaimuga.

**Sharon Bowles (ALDE).** - Proua juhataja, üleilmastumist süüdistatakse kõiges, alates rahvastiku plahvatuslikust kasvust kuni kliimamuutuste ja eksploateerimiseni. Aga need on lihtsalt inimkonna arengu kõrvalnähtud. Darwin nimetas seda looduslikuks valikuks.

Euroopa kodanikud on hirmul. Tõsi, me peame neid harima, aga mitte deklareerides, et me vajame ELi tasandil poliitikat, et üleilmastunud majanduse probleemidega hakkama saada. Mulle tekitab hirmu, kui selline poliitika olemas oleks.

ELil on unikaalne võim tegutseda riikideülel tasandil. *Financial Times* kirjutas juulis, et Brüssel on maailma õigusloomepealinn, mida ei saa keegi eirata Washingtonist Tokyoni. Kui see on nii, kasutagem seda positsiooni ära, aga arukalt. Mis on konkurentsi tegevuskava eesmärk, kui me ei suuda säilitada oma positsiooni maailmas? Mis on siseturu eesmärk, kui me ei suuda seda korralikult ellu viia? Lõpetage hädiste vabanduste esitamine. EL on täiesti võimeline väljakutseid vastu võtma. Me peame lihtsalt alustama sellega enne, kui looduslik valik meile kannule jõuab.

**Cristobal Montoro Romero (PPE-DE).** - Proua juhataja, nõukogu ja komisjoni esindajad, üleilmastumine on Euroopa jaoks hea, Euroopa peab üleilmastumist edendama.

Oleme maailma piirialade praegu veel aeglase kuid lõpliku kadumise tunnistajad, vaatame pealt protsessi, mis on toonud enam kui 400 miljonit inimest vaesusest välja vähem kui kahekümne aastaga. Esimest korda ajaloos on Hiina 2007. aastal see riik või piirkond maailmas, mis annab maailma majanduskasvule suurima panuse. Daamid ja härrad, Hiina, mitte Euroopa Liit!

Lühidalt öeldes on üleilmastumine nii väljakutse kui ka suurepärane võimalus. Väljakutse seetõttu, et turgude avamine tähendab ühtlasi suuremat majanduskasvu, heaolu ja rohkem töökohti, ning seda peame selgitama Euroopa kodanikele. Kuid mind teeb taaskord murelikus, et selles täiskogus on kasutatud sõna „kaitsma“.

Proteksionistliku hoiakuga salatakse maha üleilmastumine ning ka Euroopa Liit. Kodanikke ei pea ju kaitsma, kui nad mängivad iseenda majanduskasvu ja heaolu peaosas. Just selle rolli peame inimestele tagasi ulatama ning olema Euroopa Liidus eneskriitilised.

Nimelt me ei käitu Euroopa Liidus, nagu peaksime, kui meie majanduskasv on ebapiisav, kui võtame osa vastutust maailma finantsturgude kriisi eest enda peale ning kui jätame nii mõnegi asja meie endi kodus või

lävepakul tegemata, et edendada väike- ja keskmise suurusega ettevõtete majanduslikku kasvu ning luua rohkem töökohti, sest vajame ju tegelikult palju suuremat tööjõudu, kui majanduse avanemine suudab pakkuda.

Lissaboni tegevuskava tõesti tähistab midagi: siseturu toimimine, riigi rahanduse korrastamine, reformimine, tööturu ajakohastamine, keskkonnareformile pühendumine, taastuvenergia ning lühidalt öeldes Euroopa avamine tähendab sotsiaalset ühtekuuluvust.

**Enrique Barón Crespo (PSE).** - Proua juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni asepresident, daamid ja härrad, minu arvates on väga kohane, et arutelu üleilmastumise üle peetakse Portugali eesistumisel, sest Portugal on riik, kelle lipp on kindlalt Euroopa kaardil ning kes oli Euroopa üleilmastumise algushetkel esirinnas, pidamata seda meie peade kohal vilksavaks katkumõõgaks. Eurooplaste jaoks algas üleilmastumine renessansiajastul, mil jäime hiinlastest ja indiaalastest arengu poolest maha. Just sedasi suhtub meisse tänapäeval ülejäänud maailm.

Lissaboni lepinguga saavad meist pioneerid valdkonnas, mida nimetan „impeeriumijärgseks üleilmastumiseks”.

Me ei valluta uusi mandreid, vaid tegeleme iseenda vabast tahtest tekitatud olukorraga ning väärtustega, mida riigid ja inimesed jagavad. Meie võiksime illustreerida kõige vajalikuma üleilmastumise tüüpi, milleks on poliitiline ja sotsiaalne üleilmastumine.

Oleme täna kõnelenud tormakast kontrolli alt väljunud finantsalasest globaliseerumisest, unustades asjaolu, et Rahvusvahelist Valuutafondi juhivad eurooplased. Maailma Kaubandusorganisatsioonis moodustame meie peamise bloki, täites eriomast ülesannet. Kuid mis on puudu? Puudu on sellest, et peame üleilmastunud maailmas leidma oma positsiooniga kooskõlas olevaid lahendusi. Eriti aktiivselt peame tegelema kahe olulise väljakutset pakkuva küsimusega, milleks ei ole vaid kaubanduslik ja tehnoloogiline areng, kuid kindlasti ka inimõiguste üleüldine kaitsmine, eelkõige pean silmas tööliste õigusi, mille jaoks Rahvusvaheline Tööorganisatsioon üldse ju loodigi, ning läbirääkimiste pidamine ja poliitika kujundamine, et tegeleda kliimamuutustega.

Proua juhataja, lõpetuseks tahan öelda, et eurooplased ei peaks nii ehk naa suhtuma üleilmastumisesse pessimistlikult. Otsisime seda, kuid nüüd peame leidma uuendusmeelseid lahendusi.

**Jerzy Buzek (PPE-DE).** - Proua juhataja, härra president, on ilmselge, et me ei suuda ühe avalduse või ühe meetmega lahendada üleilmastumise kõiki küsimusi, et edendada Lissaboni strateegiat.

Kuid nõukogu ja komisjoni avaldus on sellegipoolest hea, sest see juhivad tähelepanu asjaolule, et üleilmastumine ei ole needus ega pruugi meid ohustada, õigupoolest võiks see Euroopa kodanike ja nende tegemiste jaoks midagi head tähendada, ning just kodanikest ja nende tegemistest tuleks Euroopa ettevõtmete puhul peamiselt lähtuda.

Nõustun nelja tegevusalaga. Esiteks teadmiste kolmnurk, eriti innovatsioon, ning mõistan, et selles valdkonnas on vaja kiiresti tegutseda, et vähemalt rajada Euroopa Tehnoloogiainstituut.

Teiseks ärikeskkond, mis tähendab täiesti avatud ja vaba monopolideta siseturgu, mis rajaneb avatud konkurentsil ning vähemal reguleeritusel ja vähemal bürokraatial. Just kõnealuse turu ees võitleb vapralt komisjoni asepresident Günter Verheugen.

Kolmandaks inimressursid, mis põhjustavad migratsiooniprobleeme, kuid peamiselt ajude äraoolu takistamine, mis tähendab paremat haridust, atraktiivseid investeringuid ning sotsiaalset mõõdet Euroopa Liidus, mida toetavad majandussaavutused.

Neljandaks energia ning kliimamuutus, mis tähendab ühtset energiapoliitikat, mille vajalikkusest oleme kõik teadlikud; ühtlasi ka heitkoguste vähendamine. Siiski ei ole kuidagi võimalik, et kasvuhoonegaaside vähendamine vaid Euroopa Liidus suudab päästa maailma kliima. Seetõttu vajame Euroopa Liitu, mis on poliitiliselt tugev, sest vaid tugev Euroopa Liit võib mõjutada Ameerika Ühendriike, Hiinat ja Indiat kliimakaitse suuniste järgmisel.

Mis puutub heitkoguste vähendamisse Euroopa Liidus, siis olen selle poolt, kuid ühtlasi pooldan poliitiliselt tugevat Euroopa Liitu, mistõttu on vaja Euroopa uus alusleping kiiremas korras täielikult ratifitseerida.

**Gary Titley (PSE).** - Proua juhataja, loodetavasti, ma kordan, loodetavasti esindab Lissaboni leping ühe peatüki möödumist Euroopa ajaloos, peatüki, mida iseloomustab ELi arenemine, konsolideerumine, rahu ja stabiilsus kontinendil, kaubandus- ja majandustõkete kaotamine liikmesriikide vahel ning institutsioonide



arendamine, mida kõigi nende asjade saavutamiseks vaja oli. Nüüd tuleb meil avada uus peatükk, mis on suunaga väljapoole, mis vastab üleilmastumise väljakutsetele.

Me vajame ülemaailmset Euroopat, mis paneks paika täiesti uue üleilmastumise tegevuskava, mille aluspõhimõteteks oleks avatus, õiglus ja liikmesriikide vahelise koostöö tähtsus. Me teame, missugused on üleilmastumise väljakutsed, neid on siin igakülselt arutatud. Kliimamuutused ja ränne on minu arvates kaks kõige olulisemat, kuid me peame ka säilitama kõrge majanduskasvu ja tööhõive. Meil on vaja kaasaegset tõhusat sotsiaalkava. Me peame võitlema terrorismi ja kuritegevusega, edendades piiride tagust julgeolekut ning võideldes vaesusega. Meil on muidugi olemas vastavad poliitikad, nagu ütles ka härra Bowles. Kuid olgem ausad, edasiminekuks on olnud vaevaline, ebaühtlane ja sugugi mitte alati tõhus.

Kui me tahame üleilmastumisega toime tulla, on meil vaja radikaalset ja põhjalikku kannapööret – mitte ainult poliitikasuundades, vaid kogu oma mõttemaailmas. Me peame keskenduma üksnes tegevusele ja tulemustele. Me peame tagama, et liikmesriigid täidaksid oma lubadused, sest meil on ELi raamistik. Meil on vaja seda, et kõik 27 liikmesriiki teeksid seda, mida nad lubanud on ja meie eesmärk peaks olema nüüdsest lubaduste täideviimine ja ELi kogu olemasoleva potentsiaali rakendamine.

**Alexander Radwan (PPE-DE).** - Proua juhataja, võtan üleilmastumise kahe minutiga kokku – nii, läheb lahti! Kõigepealt palun, et käsitleksime üleilmastumist meie arutelude käigus pisut ausamalt. Pool minu kodupiirkonna Bavaria sisemajanduse koguproduktist tuleneb ekspordist. Paljud inimesed suhtuvad üleilmastumisesse kriitiliselt, kuid küsides neilt, kas on õige, kui nende kohalikud ettevõtted ei tohi maailmaturul osaleda, vastatakse eitavalt.

Samuti, kui küsime üldsuse käest, kas keegi on valmis loobuma võimalusest osta kaupa, mille hinna määrab konkurents, olgu tegemist siis elektriseadmete, tekstiili või muude toodetega, ei tõsta keegi vabatahtlikult kätt. Kõik teavad, et viimaste aastate väikese inflatsioonimäära põhjuseks on importimine väikeste tootmiskuludega riikidest. Seda tunnustades käitume õigesti ja kohaselt, isegi kui nimetame üleilmastumist pidevalt ohuks.

Euroopa peab vormima üleilmastumise kulgu, mis on senini nii tootjatele kui tarbijatele kasu toonud. Just seetõttu peame vähendama näiteks bürokraatiat, mis on oluline eesmärk nii volinik Verheugeni kui Euroopa jaoks. Ma ei taha väita, et komisjon peab sellega üksi toime tulema, vaid pean silmas ka parlamenti ning nõukogu. Praegu arutleme üleilmastumise üle, kuid hiljem peame kinnitama mullakaitse direktiivi ning rakendama veelgi ulatuslikumalt bürokraatiat. Ühesõnaga peavad ettevõtmised Euroopas olema rangelt ühetaolised ning meie ülesandeks on anda Euroopale kuju.

Hinnates Ameerika Ühendriikide kõrge riskitasemega hüpoteeklaenu kriisi, peame mõistma, et rahvusvahelised finantsturud on kokku põimunud ning eurooplastena peame aitama asjade käigule kaasa. Kuidas käituda reitinguagentuuridega või riskihajutusfondidega? Kahjuks ei ole volinik McCreevy, kes nende valdkondade üle vastutab, veel ühtegi otsustavat sammu astunud, et ohjata Ameerika või teiste maade turge, ning Euroopa jääb just sellel põhjusel teistest maha.

Sellegipoolest usun kindlalt, et Euroopa on üleilmastumiseks valmis. Lõikame kõnealuselt nähtusest tulu ja peame seda selgitama ka üldsusele ning suruma läbi miinimumstandardid, kuigi need ei ole Euroopa standardid. Seejärel oleme igati valmis tulema üleilmastumise mängus võitjaks. Üleilmastumine toimub nii ehk naa, on see siis Brüsselis või Strasbourgis paika pandud või mitte.

**Magda Kósáné Kovács (PSE).** - Täna teid, proua juhataja, sõna võttes esindan piirkonda, millele ei antud pärast sõda valida oma saatust. Meie riigi ning Euroopa õnnelikuma poole vahele tõmmati okastraat, kuid isegi see ei suutnud peatada üleilmastumise ootamatut mõju.

2000. aastal hakkasime astuma esimesi samme konkurentsivõime ja solidaarsuse käsitlemisel, see oli töö- ja töötajate strateegias ning Lissaboni strateegias. Sellest ajast saadik on kaalukauss mitu korda kapitalitasuvuse poole kaldunud ning hakkasime juba kartma, et strateegia inimlik külg oli hämardumas.

Konkurentsivõime ja töö on vaieldamatult ja ajalooliselt lahutamatud mõisted ning mõistame tasapisi alles nüüd, et väärt töö moodustab vaid osakese väärtuslikust elust. Väärtusliku elu jällegi moodustavad turvalisus, panused tervislikku ellu ja arengusse, diskrimineerimise puudumine ning rahuldavad elamistingimused.

Euroopa ei peaks nägema end vaid väärtuste kaitsja rollis, vaid ka põlvkondade unistuste kujundajana, andes nii Euroopa kodanikele kui ka kolmandate riikide elanikele, kes soovivad midagi ära teha, võimaluse. Just seetõttu ei tohi solidaarsus jääda lihtsalt loosungsõnaks, vaid peab aitama inimestel, kes on selleks suutelised, midagi ära teha või looma selleks võimalused.

Daamid ja härrad, tööturg ning kapital, mis peab kasu teenima, valivad tööjõudu halastamatult, sest uute inimressursside peale kulub kapitalist suuremaid investeeringuid. Seetõttu need, kes on liikuvad, võivad leida ka tööd. Euroopa ei kiida heaks asjaolu, et karjääri alustavaid noori, vanemaid inimesi, vaeseid, neid, kelle senistest oskustest jääb väheseks ning mustlaseid, kelle kanda on mitmesuguseid koormaid, ei võeta tööle. Et puuduste koorem ei rõhuks tulevaste põlvkondade õlgu, peavad ühenduse tagavaradest saadud vahendid tagama kõnealuste inimeste jaoks väärtusliku elu, täiustades sellega ühtlasi Euroopa konkurentsivõime väljavaateid. Täna teid, proua juhataja.

**Georgios Papastamkos (PPE-DE).** – Proua juhataja, praeguse arutelu loomuliku järelduse järgi toob Euroopa mudeli voolimine üleilmseks „megaakraaniks” endaga kaasa nii riske kui võimalusi.

Üldjuhul tajuvad Euroopa kodanikud üleilmastumist kui midagi kauget: ei ole ju märgata Euroopa reguleerimistööd ega poliitikat. Seetõttu saame Euroopa tegevuskavaga näidata, et kaitseme Euroopa silmnähtavaid ja mõõdetavaid huvisid, edendades ühtlasi üldisi teadmisi maailmas toimuvast.

Kõneldes liidu äritegevusest väljaspool Euroopat, nõustun Prantsusmaa presidendi härra Sarkozyga, kes ütles eilse istungi käigus ühemõtteliselt välja, et peame paljude muude tegevuste kõrvalt tagama eelkõige vastastikkuse juurdepääsu turgudele.

Euroopa range õiguslik raamistik seoses tarbijate ja töötajate ning keskkonna kaitsmisega näitab Euroopa Liidu poliitilist ja institutsioonilist küpsust. Kuid kui liidu jaoks ei ole tegemist pikaleveninud ebasoodsa konkurentsiolekorraga, peavad ka teised juhtivad rahvusvahelised osalejad samaga vastama.

Lissaboni strateegia sise- ja väliskülgede vaheline kompromissivalmidus aitab edendada Euroopa mudelit üleilmisel valitsusareenil. Sellegipoolest pörkab see nii Maailma Kaubandusorganisatsioonis kui teistes rahvusvahelistes organisatsioonides kokku liiga leebe reguleerimise ning liiga leebete õiguslikult siduvate kohustustega. Liidul palutakse mängida edasiviivat peosa suurenenud rahvusvahelises koostöös. Meie poole pöörduakse palvega tegeleda eelisjärjekorras siduvate kohustustega ning rahvusvaheliste standarditega kohanemisega tõusvalt areneva regulatiivse ühtsuse huvides.

**Stephen Hughes (PSE).** - Proua juhataja, tegemist on olnud väga laiaulatusliku aruteluga ja selle lõpetuseks tahaksin veelkord keskenduda sotsiaalpoliitikale kui tootlikule tegurile.

Kompleksne suuniste pakett pidi kaasa tooma tasakaalustatud majandusliku ja sotsiaalse arengu Lissaboni protsessi raames, aga rääkides tööhõivesuunistest on tegemist mitte integratsiooni vaid pigem subordinatsiooniga. Tööhõivesuunistel on muutunud sama hästi kui nähtamatuks, hõlmates äärmiselt laialdast hulka liikmesriigi tegevusi mitmesuguste näitajate ja eesmärkide saavutamisel, mis neil tuleb tööhõivestrategie vallas noorte töötuse, vanemaealiste töötajate integratsiooni ja rea muude tegurite osas täita. Mõnes liikmesriigis on kulutused elukestvatele õppele ja aktiivsetele tööturumeetmetele viimase viie aasta jooksul tegelikult kahanenud, mitte kasvanud. See on Lissaboni protsessi jaoks täiesti hukatuslik.

Seetõttu tuleb järgmises Lissaboni tsükli tööhõivestrategieid palju nähtavamaks muuta. Teiseks, ühisresolutsioon, mille üle me täna siin aru peame, rõhutab mitmes punktis vajadust võimaldada inimväärset tööd ja keskenduda töö kvaliteedi parandamisele. Komisjoni keskendumine ideele vastandada kindel tööhõive ja kindel töökoht, mida korratakse nii tööõiguse rohelises raamatus kui teatistes paindlikkuse ja turvalisuse kohta ei aita sellele eesmärgile kaasa. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis tehtud töös paindlikkuse ja turvalisuse kohta me selgitame, et nii tööhõive kui töökoha kindlus on võrdväärselt olulised.

Kiirelt muutuv paindlik ettevõtte, mis vahetab iga kuue kuu tagant tootmisliini ja iga nelja kuu tagant IT konfiguratsiooni, vajab kohanemisvõimelist, vilunud, lojaalset ja pühendunud tööjõudu, mitte juhuslikku ja killustunud tööturgu. Seega anname me endast parima, et olla abiks kaitstud paindlikkuse põhimõtete väljatöötamisel, aga sel juhul tuleb vastavalt muuta ka suuniseid. President Barroso ütles ennist, et pole vaja parandada seda, mis ei ole katki. Tegemist on asjaga, mis on katki ja meil tuleb seda parandada.

**Philip Bushill-Matthews (PPE-DE).** - Proua juhataja, ma õnnitlen komisjoni suurepärase dokumendi eest ja tahaksin ühtlasi esile tuua neli punkti.

Esimene neist puudutab teadmispõhist majandust. Minu meelest oli selle sõnastus kõnealuses dokumendis ideede vaba liikumisena väga kaunis, samuti viide teadlaste kui ELi viienda vabaduse kohta ning ma näeksin meelsasti, et seda mõtet edasi arendatakse.

Vastuseks härra Hughesi asjases sõnavõttus kuuldule tahaksin öelda, et minu meelest peegeldab see hästi asjade praegust seisut, et me arutame tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis seda, kuidas eemaldada lihtsast

töökohtade kaitsest ja tööhõivet edendades ning inimeste oskusi suurendades suunduda tööhõive kaitse poole. Sel juhul tähendaks Euroopa edu üleilmastumise ajastul inimeste edu, milles ELi mõte seisnebki.

Teine punkt puudutab VKEsid. Dokumendis on terve rida uusi ettepanekuid 2008. aastaks. Ma tervitan seda, kuid siin on üks „aga” – palun ärge nihutagem rõhuasetust tulevikku puudutavatele ettepanekutele selle asemel, et keskenduda tänase päeva kohustustele. Siinkohal, härra Verheugen, juhiks ma tähelepanu just kehtivate ELi õigusaktide lihtsustamismenetluse raames nende vähendamisele 25% võrra. Katsugem kõigepealt selles võimalikult kiiresti saavutada tõelist edasiminekut, kuna see tooks eriti palju kasu just VKEdele. Ma soovitsin selles kontekstis tööaja direktiivi põhjalikku läbivaatamist, mis nõuab meilt kõigilt, sealhulgas parlamendiliikmetelt, palju rohkem mitteverbaalset mõtlemist.

Kolmandaks, mis puudutab siseturgu, siis välise mõõtme lisamine on küll väga tore, aga kõigepealt tuleks tegeleda ühendusesisese mõõtme endaga ja viia omaenda siseturg enne lõpule, kui väljapoole suunatud suurte ambitsioonidega tegelema hakata. Ma tahaksin öelda nii härra Schulzile kui härra Hughesile, et ma nõustun nendega täielikult, et tegemist ei ole ainult meie majandusliku eduga, vaid ka sellest tuleneva sotsiaalse eduga.

Lõpetuseks tahan öelda, et isiklikult seisukohalt ei meeldi mulle dokumendi esimese lehekülje esimene rida: „Teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele”. Mõnan, et viimatinimetatud komiteed on olemas, kuigi ma ei ole kunagi aru saanud miks, aga palun ärge tõstke neid samale tasandile kaasotsustusmenetluses osaleva kahe institutsiooniga.

**Miroslav Mikolášik (PPE-DE).** - Üleilmastumine muutub üha tajutavamaks. Sellises olukorras peab Euroopa Liit reageerima küllalt kiiresti ning otsustama, kas Euroopa on endiselt konkurentsivõimeline, kas kõnealune omadus on tugevamaks saanud, ning eelkõige kas Lissaboni strateegia, st abinõu, mis peab tagama Euroopa konkurentsivõime säilimise ja tugevnemise, suudab leida lahendusi uuenduste, energia, migratsiooni, hariduse ja rahvastiku küsimustele. Kõik ülalmainitud ettevõtmised peavad lihtsustama Euroopa Liidu kasvu ning uute töökohtade loomist.

Seisame silmitsi uute keskkonnaalaste väljakutsetega, nagu süsinikdioksiidi heitkogused, putukamürkide kasutamine, puhta vee varud ja allikad, pinnase ja maaviljeluse kaitse. Ühtlasi peame võitlema terviseküsimuste ja epideemiatega, rasvumuse, südame-veresoonkonna haiguste ning üha enam levivate mitmesuguste vähihaigustega.

Daamid ja härrad, üleilmastumine toob kaasa uusi probleeme seoses julgeoleku ja rändega, ühtlasi on suurenenud kuritegevus- ja terrorismiohud. Üsna peagi näeme raudkardina viimaste rüütelangemist ning tutvume jagatud Euroopaga, kui üheksa uut liikmesriiki ühinevad Schengeni alaga. Peame tegema kõik endast oleneva, et kaitsta põhjalikult meie ühist ala illegaalsete immigrantide eest, kes ohustavad liikmesriikide julgeolekut. Teisest küljest kaitsen mõistlikku käsitlust, mis toetab legaalseid immigrante: peame olukorra põhjalikult läbi mõtlema ning valima väljaõppinud töötajaid valdkondadesse, mis vajavad töökäsi kõige rohkem.

Ühtlasi usun, et Euroopa Liidu vanemad liikmesriigid, palun komisjonil hoolega tähele panna, ütlevad lahti mõttetutest piirangutest, mis kehtivad teistest liikmesriikidest pärit tööjõu kohta. Praeguses olukorras on tegemist arusaamatu igandiga.

**Tokia Saïfi (PPE-DE).** – Proua juhataja, Euroopa Liit ei tohi muutuda üleilmastumise ohvraks või jätta inimestele muljet, et neid on mässitud olukorda, mida nad ei saa mõjutada. Seega ei tule küsida, kas üleilmastumine on hea või halb, vaid kas oleme valmis tooma esile meie peamised jõuvarud ning neid mõjutama ja korda seadma. Selle proovikivi ületamiseks peab Euroopa Liit ühendama konkurentsi ning majandusliku ja ühiskondliku ühtekuuluvuse. Mitmepoolsete eeskirjade tugevdamine on osa sellest protsessist.

Kõige paremini saab olla kindel, et avatud majandussüsteemis arvestatakse tarbijate ja kodanike õigustega, järgides konkurentsieskirju ja luues õiglase turu, mis kajastab keskkonna- ja sotsiaalseid standardeid. Nii kaua, kui meil on rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjad, on ülioluline hoida muutumatult alles juba olemasolevaid kaubanduse kaitsemeetmeid, mis on ainukesed tõhusad abinõud dumpingu vastu. Tõepoolest, Euroopa võib kaitsta oma kodanikke proteksionistlikku hoiakut võtmata. Samuti peame investeerima rohkem valdkondadesse, mis panevad paika meie majandusliku mõjuvõimu tulevikus: peamiselt puhta tehnoloogia uurimine, uuendamine ja arendamine.

Nende toetamiseks, kelle jaoks üleilmastumine on kõige vähem kasulik, peab Euroopa suurendama solidaarsusabinõusid ja neid praktikas rakendama, nt Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja

kaitstud paindlikkuse põhimõtte kaudu. Rahvusvahelise konkurentsiga toimetulemiseks peab Euroopa teistest ette ruttama ning reforme looma. Euroopa Liidul on kõik vajalikud võimed ja abinõud, et probleemist jagu saada.

**Eija-Riitta Korhola (PPE-DE).** - Proua juhataja, toimetulek üleilmastumise ajajärgul on Euroopa õitsengu jaoks elutähtis, tootes selle materiaalselt sisu. Nüüd, mil uuendatud Lissaboni strateegia kolmeaastane tsükkel hakkab lõppema, peame pöörama kogu tähelepanu välismõõtmele. Tahan rõhutada iseäranis kolme valdkonda.

Esiteks energia, selle pakkumine ning piisavus, mis suurendab ja vähendab ühiskondade positsiooni üleilmises konkureerivas keskkonnas. Olukord Euroopas ei tundu just õnnelik. Energiasõltumatus kahanemine on Euroopa jaoks raske väljakutse. Isegi praegu impordime poole energiast väljastpoolt Euroopa Liitu ning ennustatakse, et tulevikus sõltume impordist üha enam. Lisaks otsusekindlatele jõupingutustele energiasõltumatus suurendamiseks, vajame tugevat energiaalast välispoliitikat, ühist häält, solidaarsust ning impordikindlust.

Teiseks keskselt küsimuseks on kliimamuutus, see üleilmne nähtus, mis mõjub keskkonnale, majandusele ja ühiskonnale halvasti terves maailmas ning millele peame leidma üleilmse lahenduse. Ühepoolsed tegevused moonutavad konkurentsi ning põhjustavad süsinikuleket.

Üleilmastumisega seoses saavad oluliseks järgmised küsimused: üleilmsete saastekvootidega kauplemise süsteemi paratamatus, asjaolu, et industriaalriigid ja kasvavad majandused sunnivad kapitali äsjamainitud valdkonda paigutada ning piirangute eemaldamine turule pääsemiseks, et luua puhtaid tootmisprotsesse.

Kolmandaks peab Euroopa pidama alati meeles Schumani hiilgavaid sõnu, et meie eduloos teenib majandus ühiseid eesmärke, inimeste heaolu, rahu ja tasakaalu. Kultuuritraditsioonid sunnivad meid püüdlema inimlikuma maailma suunas, kus austatakse inimõigusi. Ainult sedasi võib üleilmastumine rahuldada kõikide huvisid. Vaid sel juhul ei lipsa maailm meil käest.

**Panayiotis Demetriou (PPE-DE).** – Proua juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, Euroopa kodanikud võtavad üleilmastumise ajaloolise fenomeni üldjuhul kahtlevalt vastu, mõned isegi tunnevad hirmu või on üdini selle vastu. Selle põhjuseks on globaliseerunud majanduses ja Euroopa sotsiaalses struktuuris aset leidev revolutsioon. Kuid uut maailmakorda ei tohi mõõta elarvamuste ja hirmu küüsis olles ning tegevusetult ja passiivselt lihtsalt pealt vaadates. Me ei saa olukorda ümber pöörata. Üleilmastumine on siin, et jääda, meeldigu see meile või mitte. Võimsa ülemaailmse küla ehitamine on pooleli, nagu ütles president Barroso.

Euroopa Liit peab kaitsma Euroopa huvisid. Järelikult peab see sekkuma üleilmastumise kulgu plaanipäraselt, kavandatult, ühiselt ja jõuliselt, et luua uue maailmasüsteemi jaoks sobivaid tööeeskirju. Euroopa Liit peab edasi liikuma, võttes eesmärgiks nii Euroopa kui maailma kodanike heaolu. Euroopa Liit on põhimõtete ja väärtuste ühendus, mistõttu peab see aukohale tõstma need omadused, mis seavad inimese kesksel kohale, ning neid rahvusvaheliselt ka edendama. Majandusalane konkurents peab muutuma ehtsaks võistluseks, et edendada vabadust, demokraatiat, seaduste järgimise põhimõtet, sotsiaalset õiglust, austust inimõiguste vastu, keskkonnakaitset ning rahvuste ja üksikisikute rahumeelset koostööd. Just sellist rolli võib ja peab Euroopa etendama üleilmastumise protsessis.

**Marianne Thyssen (PPE-DE).** - Proua juhataja, daamid ja härrad, käimasolev arutelu ei leia aset sugugi liiga vara. Üleilmastumine on tegelikkus. Öeldakse, et iga põlvkond seisab silmitsi uute proovikividega. Niisiis on meie ülesandeks reageerida uutele üleilmastumisest tingitud oludele nii hästi, kui oskame.

Parim viis olukorraga toime tulla on jätta üleilmastumisele vastupanu osutamata, kuigi mõned soovivad, et tegutseksime just vastupidi. Me ei saa seda teha ega püüagi. Meie jaoks Euroopas on sellel vastupidine toime, sest sõltume ülejäänud maailmast rohkem kui keegi teine just tooraine, energia ja turgude tõttu, kus soovime oma toodangut müüa, võttes arvesse nii Euroopa vananevat elanikkonda kui töölisklassi.

Peame üleilmastumisega kaasa minema ning sellele sobivama kuju andma. See tähendab rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimist ning seaduste kehtestamist. Oskame Euroopas väga edukalt sõlmida ühenduse-siseseid kokkuleppeid. Lubage meil kasutada kõnealust kogemust rahvusvahelisel juhtimistasandil.

Proua juhataja, sääraselt toimides peame olema enesekindlad ning innustatud samadest väärtustest, mis juhivad meie tegutsemisviisi ka Euroopas. Pean silmas väärtusi, mida käsitlesime reformilepingus ning põhiõiguste hartas.

Daamid ja härrad, on hea märk, et võisime eile veenduda, et komisjoni 2008. aasta õigusloome- ja töökava keskendub üleilmastumise vormimisele parimal viisil, mis annab märku, et olukord muutub tõsisemaks. Asjaolu, et üleilmastumist arutleti ka Lissaboni tippkohtumisel, viitab vajadusele anda Lissaboni strateegiale uus välismõõde.

Lissaboni strateegia fraktsiooni koordinaatorina tahan rõhutada, et mainitud strateegia on meid tegutsema pannud. Aegamisi hoogu võttes ja alustades oleme kuhugi jõudmas. Esimene kolmeaastane tsükkel koos vahetuskavaga on lõpule jõudmas ning võibolla on vaja teha parandusi. Proua juhataja, soovitan edaspidi keskenduda vähem sihtmärkidele, protsentidele ja statistikale ning pöörata rohkem tähelepanu tegelikele eesmärkidele, uuendustele, soodsale ärikliimale, konkurentsile, majanduskasvule ning rohkemate ja paremate töökohtade loomisele.

Peame töötama eesmärgi nimel, mille tulemusi loodetavasti koos kasutada saame, pean nimelt silmas võimalust elada kvaliteetset elu nii paljude inimeste jaoks, kui võimalik.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - On imetlusväärne, et Euroopa suutis minevikus kaasajaga edukalt toime tulla, kuid üleilmastumise puhul ei ole me kindlad, kuidas leida õigeid abinõusid, tänu millele saaks Euroopa etendada praeguses olukorras peaosat. Esiteks peame mainitud otsingul mõistma, et Lissaboni strateegial ei ole välismõõtmel ning see peab moodustama osa veelgi keerulisemast majandus- ja sotsiaalstrateegiast. Kõnealuse strateegia eesmärgiks on korralikult määratleda Euroopa rangelt normitud majanduse ja üleilmase vabakaubanduse vahelisi lahkkelisiid ning luua abinõusid, mis teevad kõnealuse konflikti võimalikult väikeseks, sest see vähendab Euroopa konkurentsivõimet.

Ühise majandusruumi reguleerimist õigustavad aus konkurents ning kõrgetasemeline tarbijakaitse. Sellegipoolest õnnestavad üha enam mõlemat valdkonda kolmandates riikides toodetud odavate kaupade ning järeletehtud toodete uputus. Seisame silmitsi hirmuäratavate ülesannetega, nagu kontrolltegevuse rakendamine tohutu arvuliste impordikaupade üle, mis ei järgi Euroopa ohutusnõudeid.

Meie keerulise strateegia võtmekohaks peab olema ühiste reguleerimismehhanismide edendamine, teiste sõnadega üleilmsete ökoloogiliste, sotsiaal- ja julgeolekueeskirjade ja -nõuete loomine. Ühelt poolt võime sellele kaasa aidata, nõudes püsivalt inimõiguste austamist kolmandates riikides. Tänu sõnavabadusele saavad kõnealuste riikide kodanikud nõuda kõrgemat elatustaset ja paremaid tööolusid. Teiselt poolt saame panustada vastastikusse lähenemisse.

Uus energiapoliitika käsitleb üleilmastumise proovikive hästi ning annab hea näite. Sellegipoolest peame ülejäänud strateegiad uuesti üle vaatama, sest ka need liidetakse tagantjärele üleilmastust juhtiva asjakohase ja keerulise strateegia osaks. Peame saama lahti sellistest jäänukitest nagu näiteks põllumajanduspoliitika.

Kui soovime jätkuvalt etendada maailmalaval olulist rolli, peame ühtlasi reageerima olukorrale, kuid tegema ka pidevalt koostööd, et luua lähenemiskriteeriume nii Euroopa Liidus kui sellest väljas. Euroopa peab pisut muutuma. Vastasel juhul ootab meid ees keedetud konna saatust: vesi hakkab potis aegamööda keema ning ühel hetkel on liiga hilja, et välja hüpata.

**Hans-Peter Martin (NI).** - Proua juhataja, Alexander Radwan ütles varasemas sõnavõtus, et Euroopa oli üleilmastumiseks igati valmis, ometi on selle tänapäevane variant meiega juba kaheksateist aastat olnud. Samal ajal libiseme üleilmastumise lõksust, st mineviku pajatustest, suure õitsengu kaotamisest ning demokraatia ründamisest, Euroopa lõksu, mis on tekkinud algsest poliitilisest patust, mis seisnes suutmatuses sõlmida korralikku lepingut juba Nizzas, kui eelistasime liiga rutakat laienemist läbimõelduma liidu loomisele.

Seetõttu moodustavad tänapäeva probleemituuma bürokraatia, miljardite eurode raiskamise ning tõepoolest ka vead, mida tehakse Euroopa koorekihi värbamisega poliitilistele ametikohtadele. Volinik Verheugen, tegelikult olete teiegi ju näide ülalmainitud olukorra kohta. Kui üritasite bürokraatiat kontrolli alla saada, hakati teie isikut põlastusväärsest ründama. Nüüd täidab samu kohustusi teine mees ning temagi jalgealust püütakse õnnestada. Vaatame, kuid võrd edukaks kujuneb tema tegevus bürokraatia peatamisel.

Olukord ei või sel viisil jätkuda. Kui me neid tõbesid terveks ei ravi, jääbki liit poliitiliselt halvatuks ning üleilmastumise probleemid saavad meist võitu.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - Proua juhataja, lugupeetud komisjoni asepresident, daamid ja härrad, tänane arutelu on tõepoolest väga pikk ja üksikasjalik ning võrreldes kõikide istungitega, milles olen eesistujana osalenud, avaldas siin täna arvamust suurim hulk istungil osalejaid ja parlamendiliikmeid. Üleilmastumine on tõepoolest väga aktuaalne ja tähtis küsimus, kuid õelgem illusioonideta, et tegemist on

ka keerulise ja vastuolulise teemaga, mis on tekitanud palju erinevaid arvamusi, analüüse ja märkusi. Lubage mul siinkohal teha üldine järeldus, et üleilmastumine jääb püsima ning areneb ja avaldub uut moodi.

Tagasiteed ei ole, me ei saa minevikku pöörduda ega ajalugu muuta. Üleilmastumine ise on ju meie edasirühkimise tagajärg. Praegu peame tegutsema, analüüsima olukorda ja võtma vastu otsuseid, et jõuda selgusele, kuidas üleilmastumist kõige tõhusamalt ära kasutada ning sellest suurimat tulu saada, vähendades või kõrvaldades kõik sellega seotud teadaolevad ohud ning pidades alati meeles, et üleilmastumine peab teenima inimkonda ja kodanikke, mitte vastupidi. Just viimane asjaolu on minu jaoks väga oluline.

Et kasutada üleilmastumist kõige tõhusamalt ära ja sellest suurimat tulu saada, peame Euroopas kahtlemata varustama ettevõtteid, olgu need siis suured, väikesed või keskmised, vahendite ja strateegiatega, mis võimaldavad neil seista silmitsi majandusliku üleilmastumisega. Peame tõstma Euroopa kodanike kvalifitseeritust ning neid koolitama, täiustama oma sotsiaalmudelit. Ma ei pea silmas kõnealuse mudeli vähendamist või nõrgendamist, otse vastupidi. Peame seda tugevdama ja kohandama, et mainitud sotsiaalmudel suudaks edukalt minna üleilmastumise proovikividele ja ohtudele vastu. Peame vääriliselt tunnustama, et Euroopa Liit on tõestanud, et suudab keskkonda edukalt kaitsta ning näidata kätte õige tulevikusuuna, mida ükski muu piirkondlik ühendus maailmas ei ole veel teinud. Detsembris algavad Bali läbirääkimised illustreerivad kõnealust asjaolu hästi.

Lõpetuseks tahan rääkida Lissaboni strateegia „välismõõtmest“, mis on üleilmastumise küsimusega tihedalt seotud. Peaksime kutsuma üles kõiki, kes kõnnivad sama rada pidi ning seisavad silmitsi üleilmastumise raskuste ja proovikividega, jagama meiega majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid väärtusi ja põhimõtteid. Ühtlasi on oluline teha selgeks, et kõik võivad üleilmastumisest kasu lõigata, kui suudame üksmeelselt luua sotsiaalse, majandusliku ja keskkonnast hooliva maailma, mida juhitakse kõikide nimel ning mis teenib kõikide huve. Säärane seisukoht on peamine. Daamid ja härrad, loobugem naiivsusest. Nagu varemgi juba ütlesin, usume meie, et saavutame kõikumatuid strateegiaid, põhimõtteid ja väärtusi rakendades põhieesmärgi: inimkonna vajadusi teeniva üleilmastumise.

**Günter Verheugen**, komisjoni asepresident. – Proua juhataja, daamid ja härrad, tänase arutelu aluseks olev Euroopa huvisid käsitlev komisjoni teatis ei ole muud kui aruteludokument. See ei kujuta endast järgmise kolme aasta Lissaboni kava. Tegemist on dokumendiga, millega püütakse õhutada mõttevahetust Euroopa Ülemkogus ja Parlamendis, et komisjon saaks lülitada kõnealuse arutelu tulemused ettepanekutesse, mille ta teeb järgmise Lissaboni tsükli kohta. Kuid ettepanekud koostatakse alles detsembris, neid ei ole veel esitatud. Seega on kõik auväärne parlamendiliikmed, kes komisjoni konkreetsete ettepanekute esitamata jätmise eest arvustasid, olukorrast valesti aru saanud.

See ei olnud tänase arutelu mõte. Komisjoni eesmärk oli saada teada, millele juhite Lissaboni kava koostamisel komisjoni tähelepanu teie, kes te esindate Euroopa valijaid. Mul on rõõm tõdeda, et võin paljude tänaste seisukohtadega nõustuda.

Lissaboni uue paketi peamiseks abinõudeks on taaskord suunised. Korrates president Barroso ühemõttelisi sõnu, on eelmainitud suunised varem tõhusalt toimunud ning me ei muuda neid abinõusid, kuid neid sõnastatakse loomulikult viisil, mis võimaldab meil kasutada viimase kolme aasta jooksul saadud kogemusi ning pöörata nendele küsimustele rohkem tähelepanu, mis on mainitud aja jooksul esile kerkinud.

Lubage mul tuua paar näidet. Peame pöörama rohkem tähelepanu konkurentsivõime, energia ning keskkonna vahelistele seostele. Tänase arutelu käigus on seda mitu korda nõutud, mis on ka täiesti õige. On aeg lõpetada üksikute strateegiate käsitlemine. Vajame täielikult ühtset käsitusviisi. Peame panema suuremat rõhku kindlatele ettepanekutele, mille eesmärgiks on tagada, et ülemaailmne konkurents, mille poole pürgime, leiab aset mänguväljal, kus kõikidele kehtivad samad reeglid. Peame pühendama rohkem tähelepanu sotsiaalpoliitika võimaluste leidmiseks, et struktuurimuutusi toetada. Täna arutelul arvasid kõik fraktsioonid, et tegemist on väga tõsise küsimusega, ning tegid seda õigustatult.

Lubage mul selle kohta midagi öelda. Minu arvates on vale suhtuda sotsiaalse tasakaalu ja turvalisuse rahastamisse kui almusesse. Vastupidi! Ka selle tegevuse puhul on tegemist investeerimisega majanduslikku potentsiaali, sest ei ole kahtlustki, et Euroopa majanduslik potentsiaal sõltub ülimalt motiveeritud ja võimekast tööjõust, mis on meie valduses tänu kõrgetele palkadele ning kvaliteetsele sotsiaalkindlustusele.

Asja ei tohi suhtuda nii, et majanduskasv ja sotsiaaltoetused ei sobi omavahel kokku. Korrates täna tihti lausutud mõtet, täiendavad ja toidavad mõlemad teineteist. Pean seda ülimalt tähtsaks. Ühtlasi soovin mainida, et kuna üha rohkem regioone ja valdkondi kannatab väljaõppinud ja kogenud tööjõu puuduse all, peame

tegelema töölase konkurentsivõimega aktiivsemalt, kui oleme seda senini teinud. Seega arvan, et oleme paljude mainitud küsimuste puhul samal lainepikkusel.

Lubage mul lisada, et komisjon on arvamusel, et peame viimasel ajal tormilist külge näidanud finantsturgude puhul rakendama rahvusvahelisi ja mitmepoolseid abinõusid. Me ei või lubada, et asjad arenevad suvalises suunas vaid seetõttu, et meie finantsturul valitsevat olukorda on nimetatud rahvusvahelise finantsüsteemi sisseehitatud struktuuridefektiks. Samuti ei ole tegemist nende direktorite inimliku eksimusega, kes on tänaseks pensionile jäänud, saades 100 kuni 200 miljoni dollari suuruseid lahkumistoetusi; tõepoolest, peame süüdistama struktuuridefekte.

Ühtlasi soovin teha kolm lühikest märkust täna aset leidnud üleilmastumist käsitleva arutelu peateema kohta. Esiteks on raske luua Euroopa ühist poliitikat, tuginedes vaid tänasele arutelule, sest Euroopa huvides ei olda üksmeelel. Tõele au andes tegeleme igapäevase töö käigus Euroopa vaheldusrikaste huvide defineerimisega. Sõltuvalt olukorrast võivad need ühes liikmesriigis seisneda kaubanduskeskuste madalates hindades, kuid teises jällegi suures tööstusalases tööhõives. Kõnealust eesmärkide lahkeli ei ole lihtne lahendada. Euroopa huvid võivad keskenduda Liège'i linna tööhõivele terasetööstuses, tuues väga aktuaalse näite, või heitkogustega kauplemise rangetele keskkonnanõuetele. Seisame säärase lahkeliidega pidevalt silmitsi ning ei ole olemas ühtegi ühist suundumust, mille järgi 27 liikmesriiki võiksid joonduda, et määratleda Euroopa ühiseid huvisid.

Teiseks me ei saa heaks kiita hoiakut, mille järgi üleilmastumine on tore, kuni kehtib olukord, kus rikkad põhjariigid valitsevad vaeste lõunariikide üle, ent kui nimetatud lõunariigid muutuvad konkurentideks, on ka üleilmastumine ühtäkki halb. Selline kaitsehoiak ei ole midagi väärt. Samuti on vastuvõetamatu, et nõuame arenevatel piirkondadel rangete keskkonna- ja sotsiaalõuete täitmist, keeldudes samal ajal muutmast meie endi seisukohti.

Minuni on jõudnud kuuldus, et Euroopa arvates peavad Hiina ja India muutma kehtivaid keskkonna- ja sotsiaalõudeid. See on loomulikult õige, kuid hiinlaste ja indialaste jaoks kõlab see puhtalt Euroopa proteksionistliku hoiakuna, sest meie saavutasime majandusliku õitsengu just tänu nõrkadele keskkonna- ja sotsiaalõuetele, kuid nüüd anname teistele teada, et tahame nimetatud hüved endale jätta ning nemad ei suuda eales säärast õitsengut saavutada.

Daamid ja härrad, kirjeldatud poliitika on hukule määratud, võin seda teile kinnitada. Meil jääb üle vaid kõnealustele arenevatele majandustele näidata, et on olemas ka teine võimalus, et tegelikult saab keskkonna ja ühiskonna proovikive muuta majanduse jaoks võimaluseks, st „keskkonna industriaalpoliitikaks”.

Minu arvates oleme kõnealuses küsimuses üksmeelel ning komisjon võib nüüd sellele tuginedes suuri jõupingutusi teha, et esitada järgmise Lissaboni tsükli jaoks ettepanekuid. Neid käsitletakse märtsis aset leidval nõukogu kevadisel kohtumisel, mis annab Euroopa Parlamendile rohkelt võimalusi avaldada arvamust konkreetsete algatuste ja ettepanekute üle enne lõpliku otsuse langetamist järgmise aasta märtsis.

*(Aplaus)*

**Juhataja.** – Täname teid kokkuvõtte tegemise eest, härra volinik.

Minu kätte on jõudnud seitse resolutsiooni ettepanekut, mis on kooskõlas kodukorra artikli 103 lõikega 2.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine leiab aset homme kell 12.00

*(Lühendatud kodukorra artikli 142 järgi)*

**Edit Herczog (PSE), kirjalikult.** – Härra juhataja, lugupeetud nõukogu ja komisjon, daamid ja härrad, areneva üleilmastumise tulemusel muutub üha enam riike demokraatlikuks ning järgib üleilmse vabakaubanduse põhimõtteid. Järelikult illustreerib see Euroopa rahupoliitikat ja demokraatiat, mis on kestnud juba pool sajandit. Teisest küljest jällegi näitab asjaolu, et mõningatel riikidel on rahvusvahelises kaubanduses ebaseaduslikke võtteid kasutades eeliseid, et põhiseaduslikud muutused on järkjärgulised ning neid ei ole võimalik otsesemaid täiuslikult rakendada. Just seetõttu peab Euroopa püüdlema jätkuvalt demokraatiavade edendamise ning tugevdamise poole.

Euroopa toimetulek üleilmases konkurentsivõimses sõltub meist endist. Olles koostanud parlamendi raporti üleilmastumise kohta, tean, et probleemide olemasolu on tunnustatud, ning et nüüd on aeg hakata tegutsema.

Peame arvestama asjaoluga, et õitseng, milles elame, peab kestma ka meie lastelaste ajal, ning vahepeal peavad maailma teisedki rahvad jõudma elujärgjega samale tasemele. Kas tulevikus on piisavalt energiat? Kas elutingimused on ikka kõlblikud? Just neid proovikive püütakse Euroopa energiapoliitika ning vähem süsihappegaasihteid tekitava majandusega lahendada.

Peame tagama, et igal inimesel Euroopas, hoolimata tema päritolust ja olukorrast, ning igal ettevõttel, olenemata selle suuruselt ja registrisse kantud asukohast, on võimalus oma andeid ja parimaid oskusi täiustada. Just selles perspektiivis peituvad võrdsed võimalused, teadmuspõhise ühiskonna ülesehitus, innovatsioonipoliitika ning Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete põhimõte.

Peame digitaalajastusse ümber lülituma, rakendades e-kaasatust igas valdkonnas ning kõikide inimeste puhul.

Lühidalt öeldes on kõik tööriistad valmis, peame neid lihtsalt kasutama. Asugem tööle!

**Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjalikult.** – Üleilmastumist ei saa peatada, kuid Euroopa Liidu toimetulekut üleilmastumise ajajärgul ei tohi pidada etteotsustatud tulemuseks. Lissaboni strateegia, nagu oleme seda senini rakendanud, ei ole kohe kindlasti edu saladus. Tegelikult on tegemist ju vaid strateegiadokumendiga, mille puhul teadsime juba 2005. aastal, olles dokumendi koostamisega alles poolel teel, et selle eesmärgi, s.o pidada võistlust USA-ga konkurentsivõime ja uuenduste alal, ei suudeta kunagi täita.

Samal ajal on majanduses ilmnenud uusi probleeme, mida visatakse Hiinast, Indiast ja teistest Aasia riikidest. Senini on mõistlike eesmärkide arvukus varjanud asjaolu, et meil jääb vajaka poliitilisest julgusest struktuurireformide elluviimiseks riiklikul tasemel, kuid uuendusmeelse ja jõulise Euroopa üle otsustakse ju just riiklikult. Euroopa Liit otsib arglikult asenduslahendusi. Näiteks pannakse kõik panused ühenduse eelarve radikaalsetele muutustele, mis tähendab uurimis- ja arendustegevuse investeerimist avalikus sektoris. Sellest ju ei piisa, kui ülalkirjeldatud tegevusega ei võeta riske ega toetata uuendusmeelseid finantssektori eraettevõtteid.

Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomine illustreerib meie kalduvust leida institutsioonilisi lahendusi ning Globaliseerumisega Kohanemise Fond näitab Euroopa ülepaistetud muresid. Õige lahendus üleilmastumise küsimusele on turgude täielik liberaliseerimine ning julgete reformide rakendamine Euroopa sotsiaalmudelil.

**Joseph Muscat (PSE), kirjalikult.** – Selleks, et olla üleilmastumise ajajärgul edukas, tuleb Euroopa Liidul Euroopa jaoks välja töötada välismaiste otseinvesteeringute poliitika.

See poliitika peab hõlmama:

- sissetulevaid välismaiseid otseinvesteeringuid, see tähendab otseinvesteeringuid Euroopa Liitu, mis on pärit mis tahes piirkonnast maailmas,
- väljaminevaid välismaiseid otseinvesteeringuid, mis on Euroopa Liidust lähtuvad otseinvesteeringud mis tahes piirkonda maailmas ja
- sisemisi välismaiseid otseinvesteeringuid, mis on mis tahes ühest Euroopa liidu liikmesriigist teise tehtavad otseinvesteeringud.

On tõsi, et meil leidub niisuguse poliitika elemente, nagu seitsmes raamprogramm, mis loovad tingimused investeeringute meelitamiseks teadus- ja arendustegevusse.

Kuid see on ainult asja üks külg, kuigi oluline.

Andmed näitavad, et kaasaegses maailmamajanduses on välismaistel otseinvesteeringutel või siis Euroopa välismaiste otseinvesteeringute positsioonil võrdluses muu maailmaga äärmiselt suur tähtsus.

Faktidele tuginedes võib öelda, et kui me tõesti tahame Lissaboni eesmärkide nimel pingutada, tuleb meil üldine välismaiste otseinvesteeringute poliitika Euroopa jaoks välja töötada, et need investeeringud tooksid meie inimestele maksimaalselt kasu.

**Alexander Stubb (PPE-DE) kirjalikult.** – Tänapäeva eurooplastele ei tundu üldse veider rännata Ladina-Ameerikas, lobiseda Aafrika sõpradega Internetis ja tellida CD-plaate USAst. Üleilmastumise tagajärjel muutub maailm väiksemaks. Iseäranis just noorem põlvkond suhtub Euroopasse kui taga-aeda ning maailmasse justkui oma kodulinna.

Siiski on mõistel üleilmastumine ebameeldiv varjund. Üldlevinud kartuseks on see, et üleilmastumise tagajärjel röövivad madalate tööjõukuludega riigid Euroopalt töökohad.



ELil on nende seisukohtade muutmises märkimisväärne roll. Ta ongi seda teinud tõestades, et koos on liikmesriigid piisavalt tugevad, et üleilmastumises ellu jääda ja sellest isegi kasu lõigata. Nagu avalduses märgiti, on Euroopa maailma suurim kaupade ja teenuste eksportija ning suuruselt teine välismaiste otseinvesteeringute saaja. Tööhõivest rääkides tuleb meenutada, et aastal 2006 loodi kokku 3,5 miljonit uut töökohta!

Muidugi on asju, mida tuleb parandada. Euroopa innovatsioonipoliitika vajaks tuge, tarvis on maailmaturu reguleerimist ja kliimamuutuste tõkestamine ei tohiks olla ainult Euroopa probleem. Sellegipoolest ei ole mul kahtlustki, et EL teeb üleilmastumise testi auga läbi.

### ISTUNGIT JUHATAB: Edward McMILLAN-SCOTT

*Asepresident*

## 3. Hääletused

**President.** – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

*(Hääletuste tulemuste ja muude üksikasjade kohta vt protokoll)*

### 3.1. Maaväriinate piirkondlik mõju (hääletus)

– Raport: Nikolaos Vakalis (A6-0388/2007)

### 3.2. Euroopa Liit ja humanitaarabi (hääletus)

– Raport: Thierry Cornillet (A6-0372/2007)

### 3.3. Mullakaitse (hääletus)

– Raport: Cristina Gutiérrez-Cortines (A6-0410/2007)

### 3.4. Euroopa kindlustuse ja kutsealase pensionikindlustuse komitee (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)

– Raport: Pervenche Berès (A6-0236/2007)

– *Enne hääletamist:*

**Pervenche Berès (PSE), raportöör.** – Härra juhataja, kohe algab hääletus üheksa raporti üle. Tegelikult on kuus neist ju üsna sarnased. Peame rakendama kokkulepet komiteemenetluse kohta, millele kolm institutsiooni muljetavaldavalt jõudsid. Põhimõtteliselt peame teemad asjalikult läbi vaatama ning vajame täiskogu toetust, millele järgnevad pikad ja viljakad läbirääkimised nõukogu ja komisjoni vahel.

### 3.5. Läbipaistvuse nõuded seoses väärtpaberite emitente puudutava teabega (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)

– Raport: Pervenche Berès (A6-0418/2007)

### 3.6. Investeeringusühtsuse ja krediitiasutuste kapitali adekvaatsus (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)

– Raport: Pervenche Berès (A6-0419/2007)

### **3.7. Krediidiasutuste asutamine ja tegevus (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Pervenche Berès (A6-0420/2007)

### **3.8. Elukindlustus (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Pervenche Berès (A6-0421/2007)

### **3.9. Krediidiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute järelevalve (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Pervenche Berès (A6-0422/2007)

### **3.10. Siseringitehingud ja turuga manipuleerimine (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Pervenche Berès (A6-0423/2007)

### **3.11. Finantsinstrumentide turud (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Pervenche Berès (A6-0424/2007)

### **3.12. Väärtpaberite prospekt (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Pervenche Berès (A6-0425/2007)

### **3.13. Isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Michael Cashman (A6-0289/2007)

### **3.14. Geneetiliselt muundatud organismide tahtlik keskkonda viimine (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Gyula Hegyi (A6-0292/2007)

– Enne hääletamist:

**Gyula Hegyi (PSE), raportöör.** – Härra juhataja, ma ei taha küll kolleegide aega raisata, aga kuna arutelu ei toimunud ja me oleme jõudnud esimese lugemise aruteluni, tahaksin ma teid teavitada uute geneetiliselt muundatud organisme puudutavate õigusaktide põhielementidest.

Kompromisskõkkulepe annab Euroopa Parlamendile õiguse kontrollida geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist. Parlamentaarne kontroll tähendab läbipaistvuse kohaldamist selles tundlikus küsimuses. Eurobaromeetri hinnang näitas, et 94% meie kodanikest soovib, et oleks valikuõigus, 86% soovib enne geneetiliselt muundatud organismide tarbimist rohkem teavet ja 71% ei taha niisuguseid toiduaineid üldse. Sellepärast on suur kordaminek, et nõukogu ja komisjon nõustusid Euroopa Parlamendi järelevalvega geneetiliselt muundatud organismide rakendamise ja märgistamise üle.

Ma tänan variraportööre, komisjoni ja eesistujariiki Portugali. Enam avatust geneetiliselt muundatud organismide suhtes muudab Euroopa demokraatlikumaks.

### **3.15. Biotsiidide turuleviimine (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)**

– Raport: Åsa Westlund (A6-0344/2007)

### 3.16. Raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslik audit (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)

– Raport: Bert Doorn (A6-0374/2007)

### 3.17. Rahvusvahelised raamatupidamisstandardid (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)

– Raport: Manuel Medina Ortega (A6-0370/2007)

### 3.18. Rahapesu ja terrorismi rahastamise vältimine (komisjoni rakendusvolitused) (hääletus)

– Raport: Philip Bradbourn (A6-0225/2007)

### 3.19. 1-bensüülpiiperasiin (BZP) (hääletus)

– Raport: Jean-Marie Cavada (A6-0417/2007)

### 3.20. Rahvusvahelised raamatupidamisstandardid (hääletus)

– Resolutsiooni ettepanek (B6-0437/2007)

### 3.21. Rahvusvaheliselt tunnustatud raamatupidamisstandardite kasutamine (hääletus)

– Resolutsiooni ettepanek (B6-0438/2007)

### 3.22. ELi ja Venemaa tippkohtumine (hääletus)

– Resolutsiooni ühisettepanek: ELi ja Venemaa tippkohtumine (RC-B6-0434/2007)

– Enne hääletust:

**Konrad Szymański (UEN).** - Härra juhataja, lubage mul juhtida tähelepanu asjaolule, et pärast resolutsiooni kompromissversiooni arutelusid anti meile täpselt 16 minutit paranduste tegemiseks ning teie tööga tutvumiseks. Usun, et see kärbib kõikide tänaste siinviibijate õigust ning poliitiliste fraktsioonide võimalust vabalt mõjutada teie resolutsioonide teksti, kaasa arvatud täienduste tegemist.

Esitan palve, et kõnealune olukord tulevikus enam kunagi ei korduks.

– Enne muudatusettepaneku nr 1 hääletust:

**Ria Oomen-Ruijten, fraktsiooni PPE-DE nimel.** – Härra juhataja, teen ettepaneku teha lõikesse 6 järgmine parandus. See nõuab osade kaupa hääletamist. Esimest lauset tuleks muuta järgmiselt:

„rõhutab, et Euroopa Liit ja Venemaa on jätkuvalt eriarvamusel Tšetšeenia olukorra kohta”

mis asendab praeguse sõnastuse. Raportöör on nõus.

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

– Enne lõike 23 hääletust

**Ria Oomen-Ruijten, fraktsiooni PPE-DE nimel.** – Härra juhataja, rääkigu tegelikkus iseenda eest, sest tippkohtumine, mis käsitleb ülelende Siberist, ei ole veel aset leidnud. Seega palume tekstiosa, mis viitab toimumata kokkusaamisele, asendada viitega järgmisele tippkohtumisele.

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu.)

– Enne põhjenduse O hääletust:

**Hannes Swoboda**, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, me räägime külmutatud konfliktidest. Me nimetame siin kaht konflikti, Abhaasiat ja Lõuna-Osseetia, aga ma sooviksin oma fraktsiooni nimel lisada pärast fraasi „külmutatud konflikt“ fraasi „nagu Transnistria“, et see piirkond oleks samuti põhjenduses O nimetatud.

**Marianne Mikko**, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, härra Swoboda juba kõneles meie muudatusettepanekust Transnistria kohta.

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu.)

### 3.23. Petitsioonikomisjoni arutelud (2006) (hääletus)

- **Raport: Carlos José Iturgaiz Angulo (A6-0392/2007)**

**President**. – Hääletus on lõppenud.

### 4. Fraktsioonide koosseis

**Juhataja**. – Ma sain täna kirjad Daniela Buruiană-Aprodult ja Cristian Stănescult teatega, et nad lahkuvad fraktsioonist ITS. Parlament arvestab nende avaldust alates tänasest, 14. novembrist 2007.

Arvestades juba laekunud teadaannetega, on sel nädalal ITS fraktsioonist lahkunud kokku kolm saadikut, millest ma järelndan, et fraktsiooni liikmete arv on langenud alla 20, mis vastavalt eeskirja 29 lõikes 2 sätestatule on nõutav miinimum fraktsiooni moodustamiseks.

(Vali aplaus)

Parlament täheldab seega, et fraktsioon ITS ei täida enam kodukorra nõudeid fraktsiooni moodustamise kohta. Sellepärast lõpetab kõnealune fraktsioon oma eksisteerimise alates sellest teatest.

(Aplaus)

**Hans-Peter Martin (NI)**. – Härra juhataja, pean pöörama tähelepanu asjaolule, et kui reageerisin koos paljude teiste liikmetega teie viimasele teadaandele aplausiga, tegi Jean-Marie Le Pen otse minu suunas žesti, mille tähendus on (EN) „Fuck you!“. (DE) Lubage mul paluda, et vaataksite kõnealuse viipe videolõigul üle. Minu arvates peab sellisel teguviisil olema ka tagajärg. Tunnen, et on õõvastav, kui keegi käitub minuga niivõrd agressiivselt.

**Juhataja**. – Suur tänu härra Martin, ma ise seda ei näinud, kuid arvestan sellega.

### 5. Selgitused hääletuse kohta

- **Raport: Vakalis (A6-0388/2007)**

**Den Dover (PPE-DE)**, *kirjalikult*. – Konservatiivid toetasid härra Vakalise raportit, kuid meil on tõsiseid kahtlusi lõigete 16 ja 17 osas. Meie arvamus on, et maavärinate puhul peaksid nii ennetussuutlikkus kui kiirreageerimissuutlikkus olema koondunud liikmesriikidesse ja me ei toeta Euroopa kodanikukaitse üksuse loomist.

**Glyn Ford (PSE)**, *kirjalikult*. – Ma kiidan heaks raporti maavärinate piirkondliku mõju kohta. Geoloogi ja okeanoloogina tean ma hästi, et Ühendkuningriik on nende eest peaaegu täiesti kaitstud. Minu väitekiri oli teemal Kesk-Atlandi aheliku seismilisus 12° põhjalaiuse ja 20° lõunalaiuse vahel. Ühendkuningriigis saadaolevate andmete järgi on seal ainult üks inimene maavärina tagajärjel surma saanud ja see juhtus 16. sajandi keskel. See ei kehti kahjuks kogu Euroopa kohta, kus Lissabonist Sarajevoni on sajandite jooksul registreeritud tuhandeid hukkunuid ja väga tõsist hävingut.

Osa minu valimisringkonnast Gloucestershire's kannatas juulis üleujutuste all, mis tekitasid miljardite eurode ulatuses kahju maanteedele, raudteedele, haiglatele, koolidele, veepuhastusjaamadele ja elektrijaamadele. Me saame tõenäoliselt abi Euroopa Liidu solidaarsusfondist. Ma loodan, et see ei osutu vajalikuks, aga kui

on vaja, peab Euroopa Liit näitama üles tahet abistada maaväriinate tõttu kannatada saanud riike, piirkondi ja kogukondi.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult.** – Nagu teame, piirab kogu Lõuna-Euroopat kahe mandrilaama äär, mis ületab Vahemere ning läbib Atlandi ookeani Assooride juurest, mistõttu on maaväriinad selles piirkonnas kõige sagedasemad looduskatastroofid.

Oleme väga tänulikud, et Euroopa Parlamendi käesolev raport pöörab tähelepanu kõnealusest nähtusest tingitud muredele, sisaldab paljusid ettepanekuid, tunnistab, et äärepiirkonnad kannatavad kõnealuse nähtuse all korrapäraselt ning näeb paljude muude tegevuste seas ka vajadust toetada ühenduse tasemel üksmeelselt riikide ennetus-, parandus-, teavitus-, teadus- ja kaitsetöid seoses maaväriinatega.

Ühtlasi tehakse raportis ettepanek kooskõlastada ülalkirjeldatud abinõude rakendamisel liikmesriikide endi vahelisi ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelisi tegevusi. Kuigi raportis toetatakse „Euroopa kodanikukaitse üksuse” loomist, millest saab „tsentraliseeritud ennetus- ja juhtimisvahend” (mille põhimõttega me ei nõustu), teatatakse ühtlasi, et „kõnealune tegusviis on mõttekas vaid juhul, kui täiustame kodanikukaitse riiklike kavaside ning kasutame liikmesriikide vahelise koostöö korraldamiseks paremaid abinõusid”, mis meie arvates esitab küsimuse õigest vaatenurgast.

**Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult.** – Kolleeg Cornillet esitas väga põhjaliku raporti, pöörates tähelepanu asjaolule, et maaväriinad mõjuvad halvasti kõnealuste piirkondade sotsiaalsele ja majanduslikule ühtekuuluvusele.

Me ei tohi unustada, et tugevad maaväriinad tabavad sageli ka Euroopa Liidu riike ja piirkondi, eriti Lõuna-Euroopas ja Vahemere ääres. Seetõttu peame selliste katastroofide puhul tagama vajalike ennetusvahendite valmisoleku ning suutma olukorrale kiiresti reageerida.

Oluline on hakata kodanikke selles valdkonnas harima, teha algust infokampaaniatega üle kogu Euroopa Liidu ning koolitada liikmesriikide asjassepuutuvaid tehnilise järelevalve asutusi, kuid samuti piirkondlikke ja kohalikke teenistujaid ning üldse kõiki maaväriinate asjatundjaid. Lisaks peame arvestama asjaoluga, et kriisiolukorras etendavad riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametivõimud olulist rolli, seega peame looma põhjalikud juhised, kuidas tõhusalt kaitsta peamisi infrastruktuure, nagu sidevahendid, elektrivõrgud, haiglad, sillad, sadamad, lennujaamad jne.

Tulevikus peab ühtekuuluvuspoliitika tegelema maaväriinate tagajärjel tekkinud kahjudega, mida tuleb arvesse võtta ka elanikkonna kaitsmiseks rakendatava finantsabinõu raamistikus.

Arvan, et on õige arutleda ka küsimuste üle, mis käsitlevad ühenduse teenistujate tegevusalade kooskõlastamist, ühist juhtimist ja paindlikkust ühenduse, riigi, piirkonna ja kohalikul tasemel, sest need küsimused osutuvad looduskatastroofide korral tihtipeale märkimisväärtteks kitsaskohtadeks.

#### **- Rapport: Cornillet (A6-0372/2007)**

**Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE).** – Hääletasime täna resolutsiooni poolt, mis koostati härra Cornillet' raporti põhjal ning milles käsitletakse Euroopa konsensust humanitaarabi valdkonnas. Soovin tänada raportööri ning kinnitada taas kord, et kiidan selle väga olulise dokumendi heaks.

Teame väga hästi, et Euroopa Liit – ning selle all mõtlen tegelikult komisjoni ja liikmesriike – on humanitaarabi suurim pakkuja. Euroopa Liit jagas 2006. aastal abi vaid 2 miljardi euro eest. Olen täiesti nõus, et peame panema humanitaarabi jaoks paika uue piiri. Kuid teisest küljest on oluline määratleda meie positsioon uutes rahvusvahelistes algatustes ja ÜRO algatatud reformi teostamises. Eelarvekomisjoni liikmena soovin pöörata tähelepanu hoopis kolmandale küsimusele, millele Euroopa Liit peab lahenduse leidma, nimelt ühenduse ja liikmesriikide ressursside täiustatud kooskõlastamine, et abi jõuaks katastroofi olukorras lihtsamini ohvriteni.

Loodan, et parlamendi konkreetne ja täpne positsioon aitab meil lihtsamini jõuda ühistele eesmärkidele ning leida üksmeelt humanitaarabi küsimuses.

**Koenraad Dillen (NI).** - Härra juhataja, on tore kuulda, et humanitaarabi küsimuses on võimalik üksmeelele jõuda ning ükski mõistlik inimene ei ole vastu riikide aitamisele, kui nad seda tõepoolest vajavad. Samas peame ausalt tunnustama, et Euroopa konsensust diktaatoritega suhtlemisel saavutada ei suudeta.

Teised liikmeriigid lihtsalt eirasid Suurbritannia püüet boikoteerida Euroopa Liidu ja Aafrika tippkohtumist, kui Mugabe sellest osa võtab, ning nagu teame, põhjustavad sõjad või kuritegelik korraldatus tihti

inimtragöödiad, nagu juhtus ka Zimbabwes. On ju teada, et Aafrika on veriste kokkupõrgete sündmuspaik ning et summad, mis aafriklastel relvadele kulutavad, on palju suuremad kui neile antav arenguabi.

Ühtlasi on tõsi, et demokraatlikud riigid, kus valitsejad ja valitsused alluvad seadustele, hakkavad haruharva üksteisega sõdima. Tõsiasi, et Mugabe-sugustel diktaatoritel lubatakse osa võtta Euroopa tippkohtumisest, õõnestab täielikult Euroopa usaldusvärsust inimõiguste ja demokraatia edendajana. Just sellise ambivalentsuse tõttu jäin Cornillet' raporti hääletusel erapooletuks.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult.** – Hoolimata asjaolust, et toetame humanitaarabi mitmesuguseid tahke, mida rõhutatakse ka kõnealusel raportis, ei jõua me „üksmeelele“ Euroopa Liidu põhimõtete, eesmärkide ja strateegiate suhtes, kuidas toimetada humanitaarabi kolmandatesse riikidesse, mis paluvad meie kaasabi, viidates meie „õigusele (või tegelikult kohustusele) astuda vahele rahvusvahelise humanitaarõiguse ja/või inimõiguste ränga rikkumise korral“, võttes arvesse, et „sunnivahendeid, kaasa arvatud sõjaväelist sekkumist, tohib rakendada vaid „viimase abinõuna“. Oleme säärase poliitika „häid kavatsusi“ juba näinud näiteks Iraagis, kui USA tungis kõnealusele riigile kallale ning sealne piirkond allutati USA sõjaväele, mille tõttu kaotasid sajad tuhanded inimesed elu.

Nagu juba öeldi, peidab nn humanitaarsekkumine tihtipeale tegelikke sekkumispõhjusti ning humanitaarsekkumist kasutatakse ja sellega manipuleeritakse suurriikide ja suurte rahvusvaheliste ettevõtete huvides ning nende külmadel kaalutlustel, mis seab küsimuse alla rahvusvahelise õiguse aluspõhimõtted.

Usume, et miljonid inimesi puudutavate tõsiste küsimuste lahendus seisneb muuhulgas kõikide inimeste ja riikide iseseisvuse austamises, rahvusvaheliste lahkkelide rahumeelses lahendamises ning majanduslikult vaesemate riikide esmavajaduste rahuldamises, toetudes sõprusele, solidaarsusele ning tõhusale arendustegevusele.

**Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult** – Raportöör Thierry Cornillet rõhutas õigusega, et ühendus ja liikmesriigid peavad viima arutelu humanitaarabioperatsioonide poliitiliste strateegiate kohta nõukogu foorumi tasandile, luues selleks täiesti uue tööühma. Kõnealusel tööühma loomine (nagu COHUMA, mis on nõukogu humanitaarabi tööühm) aitab välja töötada ühtseid meetmeid kiire ja süstemaatilise tegevuse elluviimiseks selles valdkonnas.

Samuti oli õige pöörata tähelepanu asjaolule, et looduskatastroofid leiavad aset üha sagedamini ning nende tagajärjed muutuvad aina kaalukamaks, mis tähendab ühtlasi, et peame olukorda tugevamalt sekkuma.

Nimetatud põhjustel nõustun ettepanekuga, et Euroopa Liit peab täiustama võimet katastroofiolukorrale kiiresti reageerida. Valmisolek ja reageerimisvõime rajanevad muidugi täiustunud juhtimissüsteemil ja ennatlikel hoiatusmehhanismidel, kuid samuti on oluline varuda rahvusvahelisel tasandil kriisiolukorra jaoks õigeid vahendeid ja reserve.

**Andreas Mølzer (NI), kirjalikult.** – Humanitaarabi kohaletoometamise teevad tihtipeale väga raskeks kohapealne segadus või julgeolekuprobleemid. Seda olulisem on abi eraldamine ühtlustatud ja kooskõlastatud viisil. Selle eesmärgi saavutamist ei tohi aga vähimalgi määral kasutada ettekäändena, et Euroopa institutsioone veelgi tähtsamaks teha, samuti ei suuda ei Euroopa Liidu tsiviilkaitseagentuur ega Euroopa Liidu kiirreageerimisrühm pakkuda looduskatastroofide korral tõhusat kaitset.

Peale selle peame pöörama tähelepanu eile kontrollikoja esindajatelt tulnud kriitikale, mille järgi leidub „olulisel määral vigu“ paljudes valdkondades, kaasa arvatud 5,2 miljardi eurone toiduabi, humanitaarabi ning osaliselt rahastatavate valitsusväliste organisatsioonide eelarve. Kuna käesolev raport ei paku minu arvates lahendusi kõikidele nimetatud probleemidele, hääletasin selle vastu.

**Geoffrey Van Orden (PPE-DE), kirjalikult.** – Õigeaegsete, eesmärgipäraste ja tõhusate humanitaarabi projektide kindla toetajana hääletasin ma humanitaarabi käsitleva raporti poolt.

Mul on siiski tõsisid vastuväiteid mitme kasutatud sõnastuse kohta. Kahjuks esineb viiteid niinimetatud reformilepingule ehk ümbertöötatud ELi põhiseadusele, millele ma täielikult vastu olen. Kujutada ette, et humanitaarabi saab olla igasugustest poliitilistest kaalutlustest vaba, on täiesti ebarealistlik, raport on juba iseenesest väga poliitiline dokument, kuna see edendab ELi tegevuskava.

Prioriteedid, abi ulatus ja selle kättetoimetamine koletute režiimide küüsi langemata on ju kõik poliitilised küsimused. Peale paljude muude vastuväidete ELi sekkumisele sõjalistesse küsimustesse, on see kõrvalekaldumine selgelt keskendumiselt humanitaarabile. EL ei ole ainus humanitaarabi osutaja. Tal tuleks

tegevuse parema kooskõlastamisega kindlates valdkondades, ressursside üle tõhusama kontrolli tagamise ja nende mõju hindamisega keskenduda väärtuse lisamisele meie riikide pingutustele humanitaarabi vallas.

**- Rapport: Gutiérrez-Cortines (A6-0410/2007)**

**Hans-Peter Mayer (PPE-DE).** - Härra juhataja, arvan, et mullakaitse raamdirektiiv on tõsine viga, mis ohustab põllumajanduse konkurentsivõimet ning Euroopa toiduvarusid. Mida arvavad selle direktiivi pooldajad tegelikult meie põllumeestest? Lubage mul öelda: usutakse, et vajame rasvast bürokraatlikku direktiivi, et peame kaardistama 420 miljonit hektarit põllumaad, ähvardama suurte trahvidega ja lõpuks kehtestama piirkondi, mis on pinnasekaitse jaoks esmatahtsad, enne kui põllumehed hakkavad õigesti hooldama neile kuuluvat pinnast.

Ometi soovin lisada, et see kujutluspilt erineb täiesti reaalsusest. Pinnas on põllumehe kõige kallim vara. Iga põlluharija, kes ei hoolda pinnast õigesti, äpardub maaharijana õige pea. Suurem osa Euroopa Liidu pinnasest on hästi hooldatud: kõnealused maad on väärt säilitamist ning meie maaharijad hellitavad neid. Pean käesolevat direktiivi teadusmaailma bürokraatia näiteks, kuid loodan, et suudame selle vea kiirelt parandada, enne kui kahjustame põllumajandust.

**Pèter Olajos (PPE-DE)** – Suur tänu, härra juhataja. MDFi esindava Euroopa Parlamendi liikmena hääletasin Euroopa mullakaitse direktiivi loomise poolt, kuna olen kindel, et see on vajalik. Ilma kindlas ulatuses kvaliteetse pinnaseta ohustatakse Euroopa põllumajandust. Usun, et ülalmainitud õigusaktiga avaneb meil võimalus kasutada Euroopa Liidu rahalisi ressursse pinnase puhastamiseks saastest ning kaitsta selle kvaliteeti.

Sellegipoolest juhin liikmesriikide tähelepanu asjaolule, et see on võimalik vaid juhul, kui liikmesriigid võtavad kohustusi tõsiselt. Näiteks minu kodumaal tehakse vaid plaane, ent nende ellu rakendamine viibib. Ungaris kehtib riiklik maaparanduskava, kuid selle igapäevast rakendamist ei tasu mainidagi. Valitsus ei taga vajalikke ressursse. Edaspidiseks on eraldatud 18 miljonit eurot, mida on naeruvääristavalt vähe, võttes arvesse probleemi ulatust. Sellise tempo juures läheb vaja rohkem kui 220 aastat, et lõpetada pinnasaaste eemaldamine. Palun suhtuda olukorda täie tõsidusega. Suur tänu.

**Anja Weisgerber (PPE-DE)** – Härra juhataja, hääletasin komisjoni ettepaneku tagasilükkamise poolt. Ettepanek rikub subsidiaarsuse põhimõtet. Mullastik ei kuulu piiriülese tegevuse juurde, sellepärast saab kõnealuseid küsimusi lahendada igas liikmesriigis eraldi ehk isegi edukamalt kui Euroopa tasandil. Paljudes riikides juba kehtivad mullakaitse õigusaktid. Komisjoni ettepanekus arvestatakse sellega vähe.

Lõplikul hääletusel olin samuti raporti ja enamiku kompromissettepanekute vastu. Kuigi usun, et raportis, mille parlament heaks kiitis, on ettepanekut märgatavalt täiustatud. Näiteks oli seal parandus võimalike saastealade leidmise kohta. Ümbersõnastus on paindlikum lisas II loetletud kriteeriumite taotlemises. Sellegipoolest sisaldab see palju sätteid, mis muudavad direktiivi üksikasjalikult bürokraatlikuks ja kalliks abinõuks.

On hea, et lisas I loetletud kriteerium ei ole nüüdsest vähemalt enam siduv. Lisaks tunnustab direktiiv põllumaa kasutuse omapärasid. Siiski kaaluvad negatiivsed küljed üles ettepaneku positiivsed küljed. Finantseerimise küsimuses oleksime pidanud end selgemalt väljendama, et mullakaitse direktiiv ei mõjuta ühenduse eelarvet vähimalgi määral ning uusi fonde direktiivi rakendamiseks ei looda. Kasutada saab vaid juba kehtivaid toetusmeetmeid.

Tuginedes ülalmainitud põhjustele, hääletasin direktiivi vastu. Loodan, et nõukogu teeb nüüd vajalikud muudatused.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - Härra juhataja, parlament palus komisjonil üsna ammu koostada mullakaitse direktiivi. Volinik Dimas esitas selle meile 5 aastat hiljem. Me ei vaja seda enam, mis ei ole mingi saladus. Rakendame rahvusvaheliste mullaprobleemide lahendamiseks teisi direktiive. Komisjon ei arvesta asjaoluga, et paljudes riikides, kaasa arvatud Tšehhi Vabariigis, kehtivad kohalikud õigusaktid ja tõhusad süsteemid, millega kaitstakse mulda erosiooni ja degradatsiooni eest. See, mida mõnele riigile, sealhulgas Flandriale, vaja läheb, on ühine strateegia ning tegevuse suurem kooskõlastatus.

Tänu raportööride üüratule jõupingutusele hääletas parlament taaskord ümbertöödeldud direktiivi poolt, mis ilmselt vähemalt ei tekita palju kahju, jättes jõusse juba kehtivad õigusaktid. Eile esitatud ettekandes ei paistnud volinik vähimalgi määral mõistvat lahendusi, mida raportöör parlamendi koosviibimisel üksikasjalikult arutas. Volinik kaevab ise oma direktiivile hauda, kui ei arvesta parlamendi vihjeid. Ta sama hästi just kui palus mul hääletada oma raporti vastu. Usun, et nõukogu talitab sarnasel viisil.

**Czesław Adam Siekierski (PPE-DE).** - Härra juhataja, olen veendunud, et heaks kiidetud klauslid on igati vajalikud ning aitavad parandada keskkonnaolusid ja inimeste tervist. Pinnas on ammenduv ja taastumatu loodusvara, mis mõjutab nii ühiskonda, majandust, keskkonda kui ka kultuuri. Seetõttu peame rakendama eriomaseid mullakaitse abinõusid.

Jagan arvamust, et peame mullakaitset reguleerima ühenduse tasemel, et tagada minimaalne kaitsetasand kõigis ELi liikmesriikides.

Suhtun positiivselt ettepanekusse koostada saastatud piirkondade kohta avalikud riiklikud nimestikud. Ühtlasi on vaja koostada eraldi nimekirjad nende piirkondade jaoks, mis võisid minevikus saastega kokku puutuda. Järgides abi osutamise põhimõtet, peame aitama Euroopa Liidu liikmesriikidel saastunud pinnaseid uuesti harida ning eemaldada ohtlikke aineid, mis võivad pinnasesse jääda.

Kahtlemata teeme loodusvarade kaitsmises edusamme, kui kehtestame asjakohase määruse, mis piirab pinnase degradatsiooni ja tagab säästliku pinnase kasutuse, harides samal ajal degradeerunud piirkondi.

Iseäranis oluline on see liikmesriikides kehtivate mullakaitse seadusaktide kooskõlastamise jaoks.

**Richard Seeber (PPE-DE).** - Härra juhataja, kõik Euroopa Rahvapartei Austria liikmed toetavad mullakaitse auahneid meetmeid, kuid need peavad olema vastu võetud õigel poliitilisel tasandil. Meie arvates kuritarvitatakse ettepanekus ja raportis subsidiaarsuse põhimõtet. Seepärast hääletasime paljude muudatusettepanekute ja kogu raporti vastu.

Kuigi raportöör Gutiérrez koostas täisväärtusliku raporti, likvideerides ettepanekus nii mõnegi kitsaskoha, oleme arvamusel, et kõnealune raport väljub Euroopa Liidu õigusloome piiridest. Sellest hoolimata tuleb liikmesriike innustada tegelema sügavuti selle teemaga, sest pinnas on kogu majanduse ja põllumajanduse aluseks. Samuti tuleb öelda, et liikmesriigid vastutavad ise programmide rahastamise eest.

**Albert Deß (PPE-DE).** - Härra juhataja, hääletasin nn mullakaitse direktiivi vastu, sest leian, et kaotame vähimagi usaldusväärset, kui räägime iga päev bürokraatia vähendamisest, kuid seejärel kehtestame selle kohutava bürokraatliku direktiivi. Muld ei ole mitte riikidevaheline vaid riiklik küsimus, erinevalt õhust ja veest. Vajame kõnealust direktiivi sama vähe kui peahaava. Komisjon ja president Barroso oleksid pidanud selle eelnõu tagasi võtma. President Barroso räägib ilmekalt bürokraatia kaotamisest, kuid tema teod erinevad sõnadest. Minu kodukohas kutsutakse selliseid inimesi nimega *Dampflauderer* ehk vadistav kaupmees. Olen juba 46 aastat mulda harinud. Minu põllud kannavad praegu rohkem vilja kui 46 aastat tagasi. Pooldan Euroopa mullakaitse määrust, kuid sellist, mis kaitseb minu põlde Euroopa bürokraatia eest.

**Bogusław Sonik (PPE-DE).** - Härra juhataja, hääletasin direktiivi poolt. Selle rakendamine võimaldab degradeerunud mullapinda majanduslikult kasutada, samuti kaitseb rohelisi piirkondi tööstusliku ja kommertsliku kasutuse eest. Tänu kõnealusele direktiivile on võimalik jagada mullatüüpe kategooriatesse kohalike taime- ja loomaliikide jätkusuutlikkuse järgi, pöörates erilist tähelepanu kvaliteetsete toiduainete tootmisele.

Tahan rõhutada pinnase degradatsiooni äratundmist ja probleemi lahendamist käsitleva Euroopa strateegia koostamise tähtsust. Mullaliikide märkimisväärse mitmekesisuse tõttu vajab Euroopa strateegiat, mis põhineb saaste ärahoidmisel, üha parematel teadmistel selle kohta, miks on vajalik kaitsta mulda ning riskitegurite kirjeldamisel, et lahendada probleemi Euroopa tasemel, hoolimata abinõudest, mida riigid ise rakendavad.

**Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ja Inger Segelström (PSE), kirjalikult.** - Oleme otsustanud hääletada raporti poolt, kuigi paljudes Euroopa Liidu riikides juba kehtivad täies mahus mullakaitse õigusnormid.

Toetame muudatusettepanekuid 106, 107, 108 ja 110, mis kõlavad järgmiselt:

„Liikmesriigid, kus juba kehtivad riiklikud mullakaitse seadused, vabastatakse kõnealuses artiklis kehtestatud kohustustest, tingimusel et kohalikud seadused tagavad piisava kaitsetasandi.“

Olgugi et mõne liikmesriigi jaoks võib käesolev direktiiv tunduda üleliigne, suudetakse selle rakendamisega loodetavasti parandada olukorda paljudes liikmesriikides, kus praegu ei kehti mullakaitse seadused.

Ühtlasi loodame, et liikmesriigid, kus juba kehtivad ülalmainitud seadused, teevad jätkuvate läbirääkimiste kaudu parlamendiga selles vallas koostööd, et see ei tooks liikmesriikides direktiivi jõustumisega seoses kaasa tarbetut haldustöö kattumist.



**Jens-Peter Bonde (IND/DEM), kirjalikult.** – Süsiniku ladustamine on ülitähtis kasvuhoonegaaside vähendamise jaoks. Pinnase ülekasutamine, sealhulgas süsiniku põlemine, põhjustab palju pingeid. Seetõttu vajab kõnealune küsimus rahvusvahelist algatust.

Juuniliikumine toetab Euroopa Liidu tegevust liikmesriikides mullakaitse tagamiseks.

Väga hea, et Euroopa Parlament kiitis heaks uuringu, mis tugineb artiklis 22 ning maakasutuse hinnangu artiklis 28 käsitletud põhimõttele „saastaja maksab“, sest mõlemad artiklid on süsiniku sidumisega oluliselt seotud. Mõlemad ettepanekud on algatanud härra Bonde.

**Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult.** – Minagi hääletasin Gutiérrez-Cortinesi raporti poolt, kuna ma usun, et tema versioon on mullakaitse direktiivi eelnõu täielikult ümber tehtud ning selles on taastatud subsidiaarsus, likvideeritud kattuvad kohustused ning toodud sisse vabatahtlikud käitumiseeskirjad põllumajanduses, tekitamata juurde bürokraatiat. Samuti tunnustatakse selles väga õigesti põllumajandustootjate kui pinnase eest hoolitsete tähtsat rolli.

On oluline, et mullakaitse ettepanek ühest küljest kaitseks turbaalasid kui väärtuslikke looduslikke elupaiku, mis on ohustatud, ja teisest küljest võimaldaks turba kui toormaterjali kohast eraldamist. Kas Gutiérrez-Cortinesi raporti muudatusettepanek 36 (mis käsitleb ülesannete loetelu kohandamist artiklis 1), seda võimaldab, ei ole arusaadav ja ma palun komisjonil või nõukogul seda selgitada.

**Edite Estrela (PSE), kirjalikult** – Hääletasin Gutierrez-Cortinesi raporti poolt, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ning nõukogu direktiivi mullakaitse raamistiku kehtestamise kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ, sest pean pinnast elutähtsaks ressursiks, mida tuleb kaitsta, et leevendada kliimamuutuste tagajärgi ning et tulevased põlvkonnad saaksid tegutseda ohutus ja tervislikus keskkonnas.

Seetõttu usun, et kõnealune ettepanek aitab tõhusalt kaitsta pinnast põhjusel, et selles on piustatud eesmärgid, mida Euroopa Ühenduse ja/või riikide õigusaktides ei käsitleta. Liikmesriigid peavad vastavalt olukorrale otsustama, millised meetmed on esmatähtsad, kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult** – Mõistame mullakaitse tähtsust, seda eelkõige just põllumajanduse jaoks, mis peab tootma rohkem toiduaineid ning vajab enam vett. Seetõttu on mullakaitse hädavajalik, et säilitada toiduainetootmine ning tagada tulevastele põlvkondadele piisava puhta vee olemasolu, sest maailmal on ühiskondlik funktsioon, mida ei tohi ohustada kellegi isiklikud huvid.

Muld on inimtegevuse, sealhulgas linnade ja infrastruktuuride, looduse ja maastiku alustala. Mullakaitse on seetõttu otsustava tähtsusega meie kultuuripärandi ja loodusvarade säilimiseks.

Euroopa Komisjoni ettepanek ei ole siiski kõige sobilikum selle pooliku käsitlusviisi, pealesurutud tingimuste ning põllumajandusega arvestamata jätmise tõttu.

Euroopa Parlament on kõnealust ettepanekut märkimisväärselt muutnud, rakendades subsidiaarsuse põhimõtet, tunnustades põllumajanduse tähtsust, teatades, et „iga liikmesriik võib vastavalt kliimale, pinnase eripärasustele (...) otsustada riigis kehtiva ning mullaga seotud põllumajanduspoliitika üle“, ning tunnustades mullakaitse erinevaid lähenemisviise.

Sellest hoolimata sisaldab ettepanek aspekte, mille tõhususes kahtleme. Seetõttu jääme kõnealusel küsimuses erapooletuks.

**Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult** – Pean mullakaitse raamdirektiivi väga oluliseks, sest pinnas on taastumatu loodusvara, mis on inimtegevuse ja ökosüsteemide säilimise jaoks elutähtis, eriti põhjusel, et kliimamuutus on üha murettekitavam küsimus ja mullakaitse ei kajastu veel Euroopa õigustikus.

Seetõttu toetan Gutiérrez-Cortinesi raportit ja hääletan kõigi esitatud muudatusettepanekute vastu, mis üritavad komisjoni ettepanekut tagasi lükata või tuntavalt nõrgestada.

**Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjalikult** – (PL) Esitatud raamdirektiiv ühendab õiguslikud meetmed mullakaitsepoliitika valdkonnas, mida käsitletakse üksnes killustatult jäätmeäitluse, pestitsiidide kasutamise ja keskkonnakaitse õigusaktides. Dokumendis tehakse ettepanek rakendada mullakaitsemeetmeid, et vältida kliimamuutustest tingitud pinnase halvenemist, kuid ka abinõusid, et parandada juba degradeerunud pinnase seisust.

Raamdirektiiv on vahend, mis võimaldab eelkõige võtta arvesse liikmesriikide pinnaseerinevusi arvesse võttes ning tagab meetmete paindlikku rakendamist. Selle eesmärgi täidetaks juba praegu, kuid erinevatel

tasanditel, sõltuvalt sellest, millised on eri liikmesriikide seadused. Teisest küljest on direktiiv hea võimalus nendele riikidele, kus puuduvad mullakaitse eeskirjad.

Sellest sõltuvalt on otsus määratleda reostunud pinnase mõiste üsna märkimisväärne, samuti Euroopa Liidu riikidele kohustuse panemine, et nad koostaksid reostunud pinnaste kohta riikliku nimekirja, mis on avalik ning mida uuendatakse iga viie aasta tagant. Lisaks on direktiiv lootustandev tänu klauslitele, mis viitavad kohustusele moodustada seitsme aasta jooksul pärast direktiivi jõustumist maaparandusstrateegia, mis sisaldab parandusabinõude eesmärgi, finantseerimist ning esmatähtsate piirkondade identifitseerimist, mis vajavad iseäranis kaitset erosiooni, sooldumise ja hapestumise eest.

Täna tähelepanu eest.

**Robert Goebbels (PSE), kirjalikult** – Geoloogilised ja kliimaatilised olud Euroopa Liidus erinevad riigiti väga palju ning tihti ka ühe riigi piires. Esineb umbes 300 erinevat liiki pinnast. Siiski peab Euroopa Komisjon korraldama mulla õiget kasutamist üle kogu Euroopa ja keskkonnakomisjon nõuab tegelikult selles valdkonnas veelgi rangemat ühtlust. Toetan subsidiaarsust ning olen vastu liigsele reguleerimisele. Seetõttu hääletasin selle raskesti aktsepteeritava ja mõttetu raporti vastu.

**Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult** – Mullakaitse raamdirektiivi jaoks ei ole mingit vajadust. Pinnase olukord varieerub liikmesriigiti. Direktiiviga hõlmatud probleemsed piirkonnad on riikliku tähtsusega ning saaksid parima lahenduse riiklikul tasemel. Esmatähtis mullakaitse tagatakse Euroopa Liidu ja riikide kehtivate seadustega.

Ettepanek põhjustab vaid rohkem bürokraatiat ning tekitab asjaoluliste osapoolte jaoks uusi keerulisi eeskirju. Üksikasjalike sätete kehtestamine ning keelitamine on Euroopa Liidu tüüpilised kavatsused, mis suurendavad kulusid ja tekitavad seoses ELi masinavärgiga viha. Mõned meist Rootsis kahtlevad, kas kõnealune direktiiv on kooskõlas Euroopa Liidu sooviga lihtsustada eeskirju ja tahavad, et Rootsi parlament vaatleks ettepanekut subsidiaarsuse põhimõtte valguses.

Seetõttu otsustasime kogu ettepaneku põhimõtteliselt tagasi lükata.

**Marian Harkin (ALDE), kirjalikult** – Muudatusettepanek 112: lükkan komisjoni ettepaneku tagasi, kuna mullakaitse raamdirektiiv tähendaks lihtsalt suuremat bürokraatiat ja eeskirjade dubleerimist, toomata kaasa mingit täiendavat mullakaitse paranemist. Ühise põllumajanduspoliitika, nagu ka keskkonnaalaste õigusaktide reformi raames, on ette nähtud hulganisti mullakaitsele kasutoovaid meetmeid.

**Christa Klauß (PPE-DE), kirjalikult** – Muld on eluliselt vajalik loodusvara. Kuna see on taastumatu ressurss, mängib see ülitähtsat rolli bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel, toorainete tekkekohana ning toitainete ja vee hoiukoha ja filtrina. Muld ei ületa riigipiire, samuti ei saa Euroopa Liit seda kuhugi nihutada. Mulla kaitsmine teenib eelkõige maaomanike huvisid ning kuulub seetõttu liikmesriikide kohustuste hulka. Subsidiaarsuse põhimõtte kõnealune tahk peab jääma puutumatuks.

Mis õigusega eirame senini Euroopas kehtinud õigusakte ja talumeeste pühendumust ning sätestame uued eeskirjad, mis kehtivad paralleelselt Euroopa direktiivide, riiklike seaduste ja nõuetele vastavuse eeskirjadega, mis käsitlevad otseselt või kaudselt mullakaitset. Euroopa Liidus juba kehtivad arvukad mullakaitset käsitlevad direktiivid ja eeskirjad, nagu näiteks nitraatide direktiiv, vee raamdirektiiv, saastekvootidega kauplemise direktiiv ning taimekaitsevahendite direktiiv.

Bürokraatlikud kohustused, mis võivad uue direktiivi kehtestamisega rõhuda liikmesriike ning talumehi, on ilmselgelt vastuolus meie ühiste püüdlusega kaotada bürokraatiat. Pealegi mõjutavad direktiivi eelnõus käsitletud ettevaatusabinõud põllumajandusseaduse kõiki tahke. Minu arvates on Euroopa mullakaitse direktiiv üleliigne ja tarbetu ning hääletasin selle ettepaneku vastu.

**Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult** – (DE) Saastumatu pinnas on inimeste tervise ja rikkuse alustala. Seega peame seda kaitsma. Kahjuks ei või jääda rahule mulla praeguse olukorraga kõikjal Euroopa Liidus.

Sellegipoolest minnakse liiale sooviga kontrollida kõnealust küsimust isalikult ja bürokraatlikult Euroopa tasandil.

Pinnas, mida juba kaitsevad saastuse komplekse vältimise ja kontrolli direktiiv (rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni direktiiv) ning elupaikade direktiiv, ei rända ühest riigist teise, nagu me kõik eeldatavasti teame, kuigi sama ei saa öelda vee kohta, mis võib olla üks mullareostuse tegureid. Seda küsimust

käsitletakse jällegi vee raamdirektiivis ning põhjavee direktiivis. Lisades nendele otsa veel mullakaitse direktiivi, on tulemuseks kattuvad õigusaktid ning kulukas bürokraatia, mida keegi ei taha.

Hoopis õigem on edendada avatud kooskõlastusmeetodit ning jagada kogemusi. Mullakaitse raamdirektiivi kehtestamine tähendaks vankri rakendamist hobuse ette. Miks peaksid riigid, kus juba kehtivad mullakaitse täiuslikud õigusnormid, kulutama palju aega ning raha, et kogu maa-ala uuesti läbi uurida võimalike riskipiirkondade tuvastamiseks.

Üritasin kõnealuse hääletuse raames algatada kahjude piiramist, kuid pean kahetsusega nentima, et see ei õnnestunud. Seega hääletasin raporti vastu. Tahan olla kindel, et julgen talunikele veel silma vaadata.

**David Martin (PSE), kirjalikult.** – Koos kaasleiboristidest parlamendisaadikutega hääletasin ma kavandatud direktiivi vastu. Kuna me toetasime eile mullakaitse üldist teemastrateegiat, siis tundub mullakaitse direktiiv sel kujul ülereguleerimisena. See ei arvesta liikmesriikide olemasolevate ja hästitoimivate õigusaktidega.

**Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjalikult.** – Hoolimata vastuseisust mullasekaitse direktiivi ettepanekule, hääletasin ma lõpphääletusel raporti poolt.

Ma juba väljendasin oma vastuseisu niisugusele direktiivile mullakaitse teemastrateegia arutelus. Ma ei arva, et mullakaitse osas oleks veel täiendavaid õigusakte vaja. Meil on mullakaitse tagamiseks juba terve hulk õigusakte ja kuni need õigusaktid on täiesti jõus ja nende mõju täielikult analüüsitakse, ei ole minu meelest selles valdkonnas täiendavaid õigusakte vaja.

Raportööri esitatud muudatusettepanekud vähendavad siiski mõningal määral uue ettepaneku kattumist olemasolevate õigusaktidega ja see on tervitatav.

**Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult.** – Mullakaitse on väga tähtis, et vältida loodusliku mullasüsteemi hävimist, erosiooni, saastatust ja kuivamist. Seda tüüpi abinõudeta on võimatu kasvatada taimi tihedalt asustatud piirkondades, kus mulda kasutatakse suurel määral. Olen näinud paljudes Euroopa kohtades tühermaad, mis on nii looduse kui ka inimkasutuse mõistes kõlbmatu.

Eile hääletasin koos enamiku täiskoguga Prodi raporti poolt, mis kätkeb vajadust rakendada ennetavaid meetmeid pinnase kaitsmiseks.

Täna vaatleme, millised need meetmed võiksid olla. Kiidan heaks mõtte julgustada liikmesriike, kes ei ole veel vajalikke mullakaitsemeetmeid omaalgatuslikult võtnud, seda kiiremas korras tegema. Säärane nurjumine mõjutab lisaks nimetatud riigile ka selle naabreid, sest erosiooni tagajärjel tekib prahti, mille tõttu täituvad jõed mudaga ning hakkavad üle ujutama.

Kuid Euroopa Liidu eeskirjad ei tohi nende liikmesriikide jaoks tähendada portsu järjekordseid bürokraatlikke nõudeid ja tõkkeid, kes tulevad iseseisvalt juba niigi mullakaitsega edukalt toime. Kiidan heaks muudatusettepanekud, mille eesmärgiks on kehtestada võrdseid või rangemaid eeskirju. Kuid parlamendi suurima fraktsiooni poolt on vastutustundetu mullakaitsepaketti tagasi lükata, venitada või piirata viisil, nagu ta seda teeb.

**Robert Navarro (PSE), kirjalikult.** – Hääletasin Gutiérrez-Cortinose raporti poolt, sest selles pakutakse välja positiivseid samme mulla kaitsmiseks ja säilitamiseks; kõnealuse taastumatu loodusvara säilitamine ja kvaliteet on meie jaoks eluliselt tähtsad, kui soovime toota piisavalt toitu ning tarbida puhast vett. Euroopa Parlament palus täpsemalt tuvastada reostunud piirkonnad, kus inimtegevuse tagajärjel sattunud ohtlikud ained kujutavad märkimisväärset ohtu tervisele ning ümbritsevale keskkonnale. Avalikustame kõnealuste piirkondade kohta riiklikud ja piirkondlikud nimestikud. Iga liikmesriik peab koostama lahendusstrateegiad, et piirata reostunud alade hulka, samuti julgustatakse neid kujundama jätkusuutliku põllumajanduse poliitikat, mille puhul on arvesse võetud kohaliku pinnase eriomaseid tunnuseid, et saaksime üheskoos hoida puhast mulda. Kõnealuse raporti vastuvõtmisega rõhutab Euroopa Parlament vajadust kaitsta loodusvarasid maailmas ning neid arukamalt kasutada.

**James Nicholson (PPE-DE), kirjalikult.** – See on järjekordne näide kõik ühe mõõdupuuga lähenemisest, mis Euroopa Liidu liikmesriikide silmis halba valgusse asetab. Euroopa Liidus on enam kui 300 mullatüüpi, kuidas saab eeldada, et üksainus direktiiv hõlmab neid kõiki? See on suurepärane näide valdkonnast, kus me peaksime laskma liikmesriikidel nende mullatüüpidele vastavalt oma õigusaktid ise kindlaks määrata.

Väga kahetsusväärne, et vaatamata kõikvõimalikule tema käsutuses olevale teaduspädevusele on Euroopa Komisjon teinud õigusakti ettepaneku, mis jätab lihtsad teaduslikud faktid arvesse võtmata. Kui ühe ja sama

suve jooksul kannatab Ühendkuningriik üleujutuste ja Kreeka kuumalaine all, on ilmselge, et nende ilmastikutingimuste mõju vastavates liikmesriikides on täiesti erinev. Kõnealuse ettepaneku ainus tegelik tagajärg on põllumajanduse veelgi enam bürokraatiasse uputamine ja sellele veelgi suuremate kulutuste pealesurumine. Masendav on, et jälle kord peab põllumajandusega tegelev elanikkond maksma kasutu ühtsuse tagaajamise eest.

**Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult.** – (FR) Pooldan Cristina Gutiérrez-Cortinose raporti, mis julgustab kehtestama ühtset siduvat Euroopa mullakaitse strateegiat, vastuvõtmist täiskogus.

Mullakaitse on muutunud Euroopa Liidus esmatahtsaks küsimuseks, sest siinsed pinnased degradeeruvad üha rohkem. Selles võime süüdistada ohjeldamatut linnastumist, reostunud piirkondade arvu suurenemist (viimaste andmete järgi on neid juba üle 2 miljoni) ning viimase 50 aasta jooksul aset leidnud intensiivset maaharimist, mille puhul on liigselt kasutatud mürke ja nitraatväetiseid.

Neid 225 parlamendiliiget, kes hääletasid kõnealuse direktiivi vastu, ajendas minu arvates natsionalistlik fanatism või on nad tagatipuks kaotanud võime näha küsimust tavainimeste pilgu läbi. Euroopa saab teha oma panuse mulla kaitsmisesse, sest kõnealust küsimust käsitletakse vaid üheksa liikmesriigi õigusnormides.

Tahan lisada, et direktiiv jätab liikmesriikidele märkimisväärse otsusevabaduse ning teeb kohustuslikuks vaid kahe eesmärgi täitmise, mille saavutamiseks antakse palju aega: vastavalt 5 või 7 aasta jooksul pärast teksti ülevõtmist peavad liikmesriigid koostama nimestikud reostunud alade kohta ning võtma vastu riikliku lahendusstrateegia.

Minu arvates ei ole kahtlustki, et see austab paindlikkuse ja subsidiaarsuse põhimõtet!

**Brian Simpson (PSE), kirjalikult.** – Mulle tundub, et ma hääletan selle raporti vastu, kuna minu meelest ei ole mullakaitseraamistikku vaja. Algselt hääletasin ma tagasilükkamise poolt, sest ma usun, et see küsimus tuleks jätta vastavalt lähimuspõhimõttele liikmesriikide otsustada.

Meie ees olev õigusakt on ebaproportsionaalne, omab vähe paindlikkust ja ainult kordab seda, mis on juba hõlmatud muude direktiividega. Ühelt poolt püüab see katta kõrbestumisega ja teiselt poolt pinnase puhastamisega seotud küsimusi, mis on muidugi lai haardeulatus, kuid kokkuvõttes ei ole selle raportiga kumbki valdkond piisavalt kaetud ja tekib hoopis küsimus, kuidas seda peaks rakendama.

Minu piirkonnas, kus kohalikud asutused püüavad pinnast taaskasutada muudaks see ettepanek kõik nii keeruliseks, et kogu ettevõtmise elujõulisus satuks küsimärgi alla.

Mul on kahju, aga minu meelest on see nigel ja tarbetu õigusakt ja ma hääletan selle vastu lootuses, et ma suudan talunikud, aiapidajad ja kohalikud asutused bürokraatlikust õudusunenäost päästa.

**Gabriele Stauner (PPE-DE), kirjalikult.** – (DE) Ma ei nõustu mullakaitse raamdirektiiviga, sest see õõnestab subsidiaarsuse põhimõtet ning on seega Euroopa õigusaktina vastuvõetamatu. Kui Euroopa Parlament kiidab kõnealuse direktiivi heaks, pöördun valitsuse poole ning teen kõik endast oleneva, et Saksmaa Liitvabariik vaidlustaks käesoleva direktiivi Euroopa Liidu Kohtus.

**Jacques Toubon (PPE-DE), kirjalikult.** – (FR) Nõustudes õiguskomisjoni otsusega, arvan, et komisjon kaldus kõnealuses küsimuses oma pädevusalast kõrvale ning Euroopa Liit ei pea liikmesriikide jaoks kehtestama uusi eeskirju, vaid see kuulub juba niigi iga riigi kohustuste hulka. Minu jaoks on tegemist kunstliku püüdega kehtestada samu eeskirju riikidele, millel on äärmiselt erinevad õigustraditsioonid ning keskkonnaolud. Seega peab komisjon ettepaneku uuesti üle vaatama ning tegema kindlaks valdkonnad, mille puhul on tõepoolest vaja Euroopa tasandi õigusakte.

**Thomas Ulmer (PPE-DE), kirjalikult.** – (DE) Ma ei nõustu mullakaitse raamdirektiiviga, sest see õõnestab subsidiaarsuse põhimõtet ning ei sobi seega Euroopa seadusandlusesse. Kui Euroopa Parlament kiidab kõnealuse direktiivi heaks, pöördun valitsuse poole ning teen kõik endast oleneva, et Saksmaa Liitvabariik vaidlustaks käesoleva direktiivi Euroopa Liidu Kohtus.

#### - Rapport: Berès (A6-0425/2007)

**Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjalikult.** – (PL) Härra juhataja, Euroopa Parlamendile esitatud komisjoni ettepaneku põhjus peitub uues komiteemenetluses, mis suurendab märkimisväärselt Euroopa Parlamendi volitusi. Tegemist on kontrolliga regulatiivmenetlusega. Raportööri seisukoha järgi, mis väärrib toetust, kehtib

uus menetluskord eeskirjade kohta, mille puhul ei ole prospekti avaldamine, selle formaat ega kolmandate riikide võrdväärus kohustuslik.

Sellest lähtus majandus- ja rahanduskomisjon plenaaristungi hääletusel esitatud muudatusettepanekutes. Arutlusel olev raport annab lisahoogu mõttele, mis käsitleb märkimisväärset edasiminekut Euroopa finants- ja aktsiaturgudel kehtivate eeskirjade harmoneerimisel, milleks on vajadus tekkinud üleilmastumise paljude armutute protsesside ning 1999. aasta finantsteenuseid käsitleva tegevuskava tõttu.

Samal ajal tõestab see asjaolu, et 1990ndate alguses toimiti Poola sugustes riikides õigesti, kus kapitalituru ülesehitus põhines Euroopa standarditel, mis lihtsustab praegu eeskirjade harmoneerimist üle Euroopa Liidu.

#### **- Rapport: Cashman (A6-0289/2007)**

**Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult.** – (PT) 2006. aastal võeti lõpuks ometi, pärast aastatepikkusi läbirääkimisi nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel vastu otsus, millega muudeti 1999. aasta otsust komisjoni rakendusvolituste kasutamise eeskirjade kohta.

Niisiis kehtestati kontrolliga regulatiivmenetlus üldmeetmete vastuvõtmiseks, mille eesmärk on muuta asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras, st kaasotsustamismenetluse teel vastu võetud põhiakti väheolulisi sätteid (neid kustutades või täiendades).

Järelikult on tegemist uue komiteemenetlusega, mille peame lisama komisjoni koostatud nimekirja, mis sisaldab 25 vastu võetud ning kohandamist vajavat õigusakti, kaasa arvatud Schengeni piirieskirju käsitlev kehtiv määrus.

Seetõttu pooldan raportöör Cashmani esitatud tehnilisi ettepanekuid Schengeni piirieskirjade erilise olemuse arvessevõtmiseks, kuna selle kaudu areneb jätkuvalt Euroopa Liidu Schengeni normistik.

**Andreas Mölzer (NI), kirjalikult.** – (DE) Schengeni normistik on erakordselt hell küsimus, mille puhul peame suutma hakkama saada mis tahes ettenägematute asjaoludega. Inimkaubandusega tegelevad organiseeritud jõugud otsivad pidevalt seaduslünki, mille kaudu Euroopa Liitu sisseändajatega üle ujutada. Seetõttu ei tohi Schengeni piirkonda ülepeakaela kiirustades laiendada. Enne peame tagama, et liikmesriigid on suutelised omaenda välispiire kaitsma. Kahtlen selles sügavalt ning seetõttu hääletasin härra Cachmani raporti vastu.

#### **- Rapport: Hegyi (A6-0292/2007)**

**Hiltrud Breyer (Verts/ALE).** – (DE) Härra juhataja, mina hääletasin Hegyi raporti poolt, sest oleme korduvalt kritiseerinud demokraatlike tavade puudumist geneetiliselt muundatud organismide valdkonnas.

Teame, et nõukogu või alaliste esindajate komitee on vaevu tegelenud otsustamisega GMOde lubamise poolt või vastu. Enam-vähem sama lugu on Euroopa Komisjoniga, kes on täitnud talle määratud riskihaldamise kohustusi, lubades GMOde kasutamist ümbritsevas keskkonnas, eirates Euroopa Liidu elanikkonna vastuseisu või hoolimata paljude liikmesriikide ja ekspertide kahtlustest. Me tohi lubada, et viimane sõna jääb Euroopa Komisjonile. Komisjoni otsuste üle teostab järelevalvet Euroopa Parlament.

Kuigi Hegyi raport liigub õiges suunas, nõudes parlamendile seoses GMOde lubamisega siduvat kaasotsustamismenetluse õigust, lükkame läbirääkimiste teel saavutatud kompromisskõkkuleppe tagasi, sest see jätab ebademokraatliku komiteemenetluse jõusse. Olukorrale on tõepoolest vaid üks lahendus – anda Euroopa Parlamendile kaasotsustamisõigus kõikides valdkondades, mis on seotud GMOde lubamisega. Minu arvates on kahetsusväärne, et me ei ole kõnealuselt hääletusest viimast võtnud ega haaranud kinni võimalusest lõpuks ometi avaldada survet seoses selle demokraatliku lüngaga.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult.** – (PT) Tehnogeneetika pikaajaline mõju on tõepoolest ikka veel välja selgitamata. Teadlaste arvamused on vastuolulised ning inimesed kardavad võimalikke ohte ja riske. Seetõttu peame rakendama ettevaatusabinõusid, kuid nende kasutamist põllumajanduses ei tohi nõuda.

Praegu kehtib direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta. Kõnealune direktiiv hõlmab GMOde katselist laskmist ümbritsevasse keskkonda, teisisõnu nende viimist ümbritsevasse keskkonda katse-eesmärkidel (nt põldude testimine) ning turgudele (tooted, mis sisaldavad või koosnevad GMOdest), et kasutada neid põlluharimisel, importimiseks või tööstustoodetes.

Usume, et peame kehtestama laiaulatuslikuma kontrolli GMO tehnoloogia üle, vähemalt seoses menetlustega, milles Euroopa Parlamendil nüüd kaasrääkimisõigus on, kuid samuti rõhutame vajadust tegutseda ettevaatlikult nii põllumajanduse kui ka töödeldud toiduainete valdkonnas.

**Andreas Mölzer (ITS), kirjalikult.** – (DE) 70% Euroopa elanikkonnast ei poolda geenitehnoloogiat. Austria inimesed kardavad rohkem toidus leiduvaid mürgiseid jääkaineid kui terrorirünnakuid või linnugrippi. Lisaks kahtlusele, et geneetilisel muundatud organismid ning ebatavaliselt arvukad tervisehädad on omavahel seotud, leiab üha enam tõestust asjaolu, et geenitehnoloogia tõttu muutuvad põllulapid tühermaaks, tehes põlluharijad sõltuvaks suurtest rahvusvahelistest kontsernidest.

**- Rapport: Bradbourn (A6-0225/2007)**

**Philip Bradbourn (PPE-DE), kirjalikult.** – Konservatiivid hääletasid selle raporti poolt, aga avaldavad kahetsust lähenemisviisi pärast, mis nõukogu parlamentaarse menetluse käigus võttis. Raporti koostamise algstaadiumis avaldas tolealegne nõukogu eesistujariik parlamendile lubamatut survet. Arvestades Euroopa Parlamendi rolli õigusaktide järelevalvajana leiame me, et see on vastuvõetamatu.

**Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult.** – (PT) Tegemist on äärmiselt olulise direktiiviga, käsitledes ühe suurenevat muret rahapesu pärast ning selle rolli rahvusvahelise kuritegevuse ning terrorismi rahastajana.

Seega peame ühenduse tasemel looma ühtsed eeskirjad, likvideerima seaduslüngad ning looma tasakaalu ühelt poolt siseturu kaitsmise kontrollimeetmete ja nõuete kehtestamise vajaduse ning teiselt poolt kapitali vaba liikumise vahel.

Toetan käesolevat algatust, mille eesmärk on uuendada direktiivi nr 2005/60/EÜ rahapesu kohta, iseäranis mis puutub artiklis 41 loetletud rakendusmeetmetesse.

Seega on siin tegemist kehtiva õigusakti ajakohastamisega seoses komiteemenetluse raames toimuva uue kontrolliga regulatiivmenetlusega.

Tänu sellele on Euroopa Parlamendil parem ülevaade komisjoni rakendusvolitustest.

**Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult.** – (SV) Oleme otsustanud hääletada ettepaneku poolt. Rahvusvaheliste standardite kehtestamine ja järgimine on vajalik, et kõige üldisemas mõttes kaitsta finantsüsteemi kuritegevuse ning rahapesu eest, kuid samal ajal peavad liikmesriikides rakendatavad abinõud olema kooskõlas siseturu eeskirjadega. Sellegipoolest on meile vastumeelne, et Euroopa Liit üritab terrorismi ettekäändel suurendada oma pädevust liikmesriikide arvelt. Terrorismi rahastamine moodustab rahapesusüsteemist imetillukese osa. Suuremad summad lähevad muud liiki hästikorraldatud kuritegevusse.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult.** – (PT) Esitatud ettepanek täiendab direktiivi 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta. Kõnealuse direktiiviga kehtestati komisjoni rakendusvolitustele selles valdkonnas tähtaeg.

Hiljuti otsustati komisjoni rakendusvolituste kõnealune tähtaeg tühistada, kuid Euroopa Parlamendil on endiselt õigus hoolikalt jälgida kaasotsustamismenetluse teel vastu võetud aktide rakendamist. Seega tuleb kõnealuse direktiivi mis tahes muudatusettepanekud eelnevalt esitada läbivaatamiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

See ei tähenda aga, et riikide parlamendid jäetakse õigusloomemenetlusest kõrvale või neile on lubatud vaid ühenduses heaks kiidetud direktiivide enda seadustesse ülevõtmine. Lisaks püüab „reformileping“ end maksmata panna, muutes justiits- ja siseküsimused aegamisi ühtseks poliitikaks, millega me loomulikult ei nõustu.

Lõpuks peame pöörama tähelepanu Euroopa Liidu ebakõlale, mis soodustab kapitali täielikku vaba liikumist ning maksuparadiisi, kuid samal ajal võitleb rahapesuga.

**Jeffrey Titford (IND/DEM), kirjalikult.** – Selle õigusakti õigustus on ELi rahandussüsteemi kaitsmine rahapesu ja terroristide rahastamise eest. Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei püüaks niisugustes asjades alati rahvusvaheliselt koostööd teha, kuid ELil ei ole kaitsealast pädevust. Enamgi veel, kuna Euroopa Komisjon ei ole suutnud kolmeteistkümne aasta jooksul oma aruannetele heakskiitu saada, ei saa teda võtta organisatsioonina, kellel on mistahes pädevus rahandusajades või kes on kohane organ rahandussüsteemi järelevalvet käsitleva õigusakti esitamiseks.

**- Rapport: Cavada (A6-0417/2007)**

**Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ja Inger Segelström (PSE), kirjalikult.** – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, hääletasime kõnealuse raporti poolt, sest usume, et inimeste teadmisi bensüülpiiperasiini kohta on vaja suurendada ning ühtlasi peame selle sünteetilise narkootikumi suhtes rakendama

kontrollmeetmeid ja kriminaalkaristusi. Seega hääletasime kõikide nende ettepanekute vastu, mille eesmärgiks on takistada kõnealuste kontrollmeetmete ja kriminaalkaristuste loomist, sest see on vastuolus ettevaatuspõhimõttega.

#### **- Resolutsioon: Rahvusvahelised raamatupidamisstandardid (B6-0437/2007)**

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT)** 2005. aastast alates peavad börsiettevõtted koostama konsolideeritud aastaaruandeid, mis on kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega. Kõnealused standardid koostas Londonis asuv erühing (*International Accounting Standards Committee Foundation / International Accounting Standards Board*) ning lisati vastava määrusega seejärel ühenduse õigusaktidesse.

Hoolimata teatud reservatsioonidest, kiidetakse käesoleva resolutsiooniga heaks komisjoni ettepanek (millega muudetakse eespool nimetatud määrust), millega kinnitatakse raamatupidamisstandard (IFRS 8), mis on omakorda võetud Euroopa Liidu õigusnormidesse üle USA standarditest (SFAS 131).

See on vastuvõetav, nagu on resolutsioonis kirjas, kuigi komisjoni koostatud mõjuhinnangu puhul ei ole võetud piisavalt arvesse kasutajate huvisid ega väikeste või keskmise suurusega ettevõtete vajadusi, kes tegutsevad korraga mitmes Euroopa riigis või on paiksed.

Seetõttu me ei saa resolutsiooni toetada.

#### **- Ühisresolutsioon: ELi ja Venemaa tippkohtumine (RC-B6-0434/2007)**

**Laima Liucija Andrikenė (PPE-DE).** - Härra president, mina soovisin selgitusi ELi ja Venemaa tippkohtumise hääletuste kohta. Mul on kahju, et mõned olulised lõiked on resolutsiooni lühendamise nimel segastel põhjustel ohvriks toodud ja loobunud pikemast, kuid tähtsaid küsimusi sisaldavast resolutsioonivariandist.

Ma arvan, et on oluline kutsuda komisjoni ja nõukogu üles tegema ühisalgatusi koos Venemaa valitsusega julgeoleku ja stabiilsuse tugevdamiseks ühises naabruses, arendades eelkõige dialoogi Ukraina ja Valgevene küsimustes ning tehes ühiseid jõupingutusi Mägi-Karabahi, aga ka Moldova ja Gruusia külmutatud konfliktide lõplikuks lahendamiseks, nendele riikidele täielikku territoriaalset puutumatus garantteerides. Mis puutub Transnistriasse, tuleks sealt välja viia Venemaa relvajõud ja kui tarvis, asendada need rahvusvaheliste vaatlejatega.

**Jana Hybášková (PPE-DE).** - (CS) Hääletasin meelega Euroopa Liidu ja Venemaa kümnenda tippkohtumise tulemusi käsitleva resolutsiooni ettepaneku vastu. KGB-režiim Venemaal tahab seaduslikuks muutuda. Keeldun nukuks hakkamast ning tunnen kõikide nende pärast häbi, kes oma võhiklusest ja argusest hakkavad Venemaa leludeks, iseäranis põhjusel, et saada teisejärgulisi majanduslikke eeliseid. Venemaa ei ole Euroopa partner. Vaidlen täiesti vastu arvamusele, et teeme Venemaaga Kosovo iseseisvuse tagamisel koostööd. Miks peame kõnealust partnerlust niivõrd oluliseks? Venemaa viskab jätkuvalt Tšetšeenia kohal helikopterist alla tšetšeenide surnukehi, hoiab vangis tuhandeid oponente, saadab ebaseaduslikult kohtu alla „teise Venemaa“ poliitikuid, ning hoiab Mihhail Hodorkovskit seadusvastaselt vangis. Kelle käest ja millal kuuleme tõde Anna Politkovskaja surma kohta? Millal lõpetab Venemaa inimõigusi kaitsvate aktivistide ähvardamise? Miks ei ole meid kunagi kutsutud vaatlema Venemaa parlamendivalimisi? Miks ei taha Putin meid, tema endi partnereid, Venemaale? Nad lihtsalt kannatavad meid välja nii Marokos kui Palestiinas.

Täiskogu peab enda partnerriks kedagi, kes rikub solidaarsuse põhimõtet, aidates Poolal luua vabad ja võrdsed eksporditingimused. Venemaa hoiab meid pantvangis. Oleme iseenda halvimald vaenlased, kui jätame demokraatliku ja stabiilse Venemaa toetusest ilma, kuid avaldame poolehoidu hoopis salajasele režiimile. Lõppude lõpuks on meie riigil õigus vabalt panustada Euroopa julgeolekusse ning kaitsta seda Iraani võitlejate võimalike rünnakute eest. Kuidas saame paluda USA-l jätta oma poliitika ajamisega ohustamata Euroopa rahu, kui teeme Venemaale rohkem mõõndusi, kui Iraani režiimi toetamine seda meilt eeldab. Käesoleva resolutsiooniga näitame oma reetlikke ja nõrku külgi. Meie, tšehhid, teame, et suhetes Venemaaga ei ole nõrkadel võimalustki midagi saavutada. Hääletan meelega käesoleva resolutsiooni vastu – kui mitte muudel põhjustel, siis kõikide nende Tšehhi poliitiliste vangide austuseks, kes hakkasid Vene opositsioonile vastu.

**Vytautas Landsbergis (PPE-DE).** - Härra juhataja, pärast seda, kui ma hääletasin ELi ja Venemaa tippkohtumise resolutsiooni ettepaneku poolt, pean ma avaldama siiski kahetsust, et muudatusettepanek mille ma põhjenduspunktidesse esitasin, lükati raportööri poolt tagasi. Sellepärast tsiteerin ma seda praegu: „Võttes arvesse, et Vene Föderatsioon ei ole täitnud mistahes kohustusi, mis ta võttis endale 1996. aastal Euroopa Nõukoguga liitumisel ja kaks aastat tagasi ütles ka järsult lahti uuest juba allkirjastatud piirilepingust ELi liikmesriigi Eestiga, mille tulemusena on see lõik ELi ja Venemaa piirist kuni tänaseni reguleerimata,

kusjuures Venemaa õigusaktid sisaldavad ikka veel agressiivseid seisukohti nagu see, mis puudutab Balti riikides toimuvate relvastatud operatsioonide käigus hukkunud või haavata saanud sõjaväelaste sotsiaalseid privileege või see, mis käsitleb välisriikide või nende osade Vene Föderatsiooniga liitumise menetlust“. Ma olen veendunud, et need seisukohad tulevad sellel täiskogul veel hiljem arutlusele.

**Glyn Ford (PSE), kirjalikult.** – Mina toetasin teatava vastumeelsusega kõnealust resolutsiooni. Venemaa ja tema riigipea Vladimir Putin on viimasel ajal mitmetes valdkondades, sealhulgas just energia küsimustes, näidanud üles paindumatust.

Küsimus, millesse ma siiski suhtun mõningase poolehoiuga on nende vastuseis USA ägedat tüli tekitanud kavale paigutada ELi raketikaitsekiip, mis on eeldatavalt mõeldud kaitseks Iraani äärmiselt vähetõenäolistest tuumalõhkepeadega kontinentidevahelistest ballistilistest raketidest tuleneva ohu vastu, kuid mis samas kujutab endast ohtu Venemaa enda kaitsesüsteemidele.

Sellepärast on mul kahju, et muudatusettepanek 3, mille poolt ma hääletasin, hääletega 242 poolt ja 362 vastu, tagasi lükati.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult.** – (PT) Euroopa Liidu ja Venemaa hiljutist tippkohtumist käsitleva resolutsiooni kohta on ju nii mõndagi öelda ning seetõttu toome vaid kindlad näited.

Näiteks, samas kui resolutsioonis libisetakse üle USA ametivõimude algatustest ning tõsisest pühendumusest püüda Euroopat uuesti militariseerida – NATO liikmete toetusel muide –, märgitakse selles, et „vene võimude ametlikud teadaanded“ ning „[...] asjakohatu ähvardus lõpetada Euroopa tavarelvastuse piiramise lepingu täitmine on tekitanud tõsise mure rahu ja stabiilsuse säilitamise pärast Euroopas.“

Resolutsioonis rõhutatakse enam-vähem kõiki olulisi aspekte, nt asjaolu, et Venemaa lubas Euroopa Liidu ettevõtetele osta vene firmades strateegilist osalust, investeerimiskliima täiustamise vajalikkust Venemaal (Euroopa Liidu kõikide suuremate finantskontsernide suureks rõõmuks) ning võrdset ligipääsu turgudele, infrastruktuurile ja investeeringutele, põhinedes energiahartal.

Kooskõlas ülalmainitud näidetega avaldatakse resolutsioonis Venemaa Föderatsioonile jätkuvalt poliitilist survet ning otsitakse isegi võimalusi edendada vahelekkumismeetmeid ning eiratakse venekeelse elanikkonna põhiõiguste järgmise vastuvõetamatut olukorda Lätis, kes kuulub Euroopa Liitu.

**Richard Howitt (PSE), kirjalikult.** – Euroopa Parlamendi leiboristide partei toetab kõnealust resolutsiooni ja selle eesmärki seada Venemaaga sisse strateegiline koostöö, mis põhineks ühistel väärtustel, demokraatial ja inimõiguste austamisel. Eelkõige toetame me Venemaale tehtavat üleskutset anda positiivne panus püsiva poliitilise lahenduse saavutamiseks Kosovo küsimuses.

Me hääletasime muudatusettepaneku 3 poolt, kuna mistahes edasine tavarelvade või massihävitusrelvade paigutamine Euroopa pinnale on murettekitav ja me toetame USA ja Venemaa vaheliste kahepoolsete läbirääkimiste jätkumist selles küsimuses.

**Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjalikult.** – (PL) Härra juhataja, Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumine Mafras illustreerib muutust osapoolte vahelistes suhetes, mis said alguse 1990. aastatel, mil kirjutati alla partnerlus- ja koostöölepingule, mis lõpeb 2007. aastal. Kõnealuseid suhteid on mõjutanud kõige rohkem kolm järgmist tegurit.

Esiteks Euroopa Liidu laienemine, mis tähistab terve riikiderühma lõplikku vabanemist Venemaa mõjusfääri alt, millega endine impeerium ei taha leppida.

Teiseks president Putini autoritaarne poliitika, mis lükkab edasi Venemaa demokratiseerimise kulgu. Kuigi täiendavaid vastuolusid põhjustav inimõiguste rikkumine leiab Venemaal laialdast tunnustust ning on sealse majanduskorra aluseks, ei saa Euroopa Liit lihtsalt käed rüpes pealt vaadata.

Kolmandaks energiaturgude olukord, mille tõttu on Gazpromi lihtsam kasutada poliitilistel eesmärkidel ning mis on teinud Euroopa riigid energia varustuskindluse küsimuses väga hellaks.

Arvestades ülalkirjeldatud teguritega, pakutakse Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni esitatud resolutsioonis Venemaa suunalise tasakaalustud kriitikat, mis annab diplomaatilise kliima soojenemise lootust, mida toetavad meie väärtustesüsteemi põhimõtted. Iseäranis peame pöörama tähelepanu inimõiguste tunnustamisele ning seda Venemaalt ka nõudma, mis on oluline just Poola jaoks, kelle põllumajandusetoote eksportidele Venemaa turgudele tekitas riigis ummiku, mis vaid kinnitab tagaigatsetud huvide ühtsuse vajadust Euroopa Liidu riikide ja Moskva vahelistes suhetes.



**David Martin (PSE), kirjalikult.** – Mina hääletasin ELi ja Venemaa tippkohtumist puudutava resolutsiooni ühisettepaneku poolt, milles Euroopa Parlament kutsus muuhulgas Venemaa valitsust üles koos Euroopa Liiduga looma vajalikud tingimused ELi ja Venemaa vahelise uue partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimiste kiireks alustamiseks. Muud resolutsioonis kajastatud küsimused hõlmasid Venemaa ühinemist WTOga, inimõigusi Venemaal, investeerimisvõimalusi ja püsivat muret Euroopa tavarelvastuse lepingu takistamise pärast.

**Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult.** – (PT) Berliini müüri langemise 18. aastapäev jõudis kätte pärast Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumist, mis leidis aset pärast arutelu toimumist käesoleva raporti üle, kuid enne selle hääletamisele panemist. Endine Ida-Euroopa on nüüd demokraatlik piirkond, milles kehtivad turumajanduse põhimõtted. Venemaal kehtivat korda jällegi ei saa kaugeltki pidada demokraatlikuks ega riiki ennast nimetada usaldusväärseks partneriks. Venemaa panus Kosovo, Kaukaasia, Kesk-Aasia, Ukraina, Moldova või Iraani tuumajüküsimuse lahendamisesse on puudulik.

Samal nädalal esitas välissuhete teemal kohtunud ülemkogu raporti, millega teatas, et Venemaa ja Euroopa Liidu vahelisi suhteid dikteerivad venelased ning et Euroopa tegevus ei ole ühtne ega rajane strateegial ning mõnikord me ei suuda unustada nõukogudeaegseid mälestusi, kuid teinekord oleme jälle liiga pragmaatilised. Seejärel tehakse õiglane ettepanek, et Euroopa Liidu strateegia peab õhutama Venemaad tunnustama õigusriigi põhimõtet. Isegi kui sealne valitsuskord ei järgi liberaalse demokraatia tavasid, peab Venemaa käitumine olema prognoositav ja usaldusväärne ning Euroopal tuleb selle saavutamiseks kõvasti vaeva näha.

#### **- Raport: Iturgaiz Angulo (A6-0392/2007)**

**Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ja Inger Segelström (PSE), kirjalikult.** – (SV) Meie arvates on väga oluline luua õigus, mis lubab avalikustada teavet. Sõnavabaduse ja teabe avalikustamise õiguse rakendamiseks peavad ametiisikud olema võimelised andma teavet ning saama infot, kartmata kättemakse või surveavaldusi; neil on õigus jääda anonüümseks ning keelata igasugune uurimine, mis tähendab, et mis tahes ametivõimud ja muud riigiorganid ei tohi välja selgitada, kellelt mainitud teave pärineb, sest kõnealust tegevust kaitseb õigus, mis lubab teavet avalikustada.

**Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult.** – Ma ei nõustu sugugi Atkinsi muudatusettepanekuga (muudatusettepanek 1 lõike 15 kohta) Carlos José Iturgaiz Angulo esitatud petitsioonikomisjoni raportile.

Ombudsmani eriaruanne puudutab Euroopa Pettustevastase Ameti väiteid ajakirjaniku suhtes, kes kajastas ameti poolt teostatavat uurimist härra van Buiteneni väidete osas.

Sõltumata sellest, kas härra van Buiteneni väited osutuvad õigeteks või valedeks, peaksime me kaitsma ajakirjaniku õigust kajastada üldhuvipakkuvaid teemasid, kaasa arvatud need ajakirjanikud, kes töötavad meie vaateid vähem pooldavate väljaannete juures.

Ombudsmani eriaruanne leidis, et Euroopa Pettustevastane Amet ei talitanud ajakirjanikku süüdistades õigesti. Petitsioonikomisjon oli nõus taotlema selles küsimuses omaalgatuslikku raportit, et avaldada ebaõige teguviisi omaksvõtmise osas Euroopa Pettustevastasele Ametile survet. Hääletades PPE-DE fraktsiooni muudatusettepaneku poolt, ei kaitse me oma tööd tegevate ajakirjanike sõltumatust ja ei toeta ei petitsioonikomisjoni ega ka ombudsmani tööd.

## **6. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)**

(Istung peatati kell 13.10 ja jätkus kell 15.00)

**ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS**

*Asepresident*

## **7. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)**

## **8. Olukord Pakistanis (arutelu)**

**Juhataja.** – Järgmisena arutleme teemal „nõukogu ja komisjoni deklaratsioonid Pakistani olukorra kohta”.

**Manuel Lobo Antunes**, *nõukogu eesistuja*. – Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, teatavasti jälgib Euroopa Liit murelikult sündmuste hiljutist arengut Pakistanis, iseäranis 3. novembril väljakuulutatud erakorralist olukorda riigis, millele järgnesid sotsiaalne rahutus ning inimeste arvukad arreteerimised, sealhulgas ülemkohtu esimehe koduaresti võtmine.

Ei ole kahtlustki, et sellega astuti õigusriigi põhimõttel rajaneval ja demokraatliku arenguga Pakistanis samm tagasi, mis purustab sealsete inimeste ning rahvusvahelise üldsuse kõik lootused näha Pakistani demokraatlike institutsioonide õigusjärgsuse tugevnemist. Just seetõttu avaldas eesistujariik 6. novembril liidu nimel sügavat muret seoses erakorralise olukorra väljakuulutamisega riigis ning Pakistani põhiseaduse ja põhivabaduste peatamisega.

4. novembril, s.o kaks päeva enne kõnealust sündmust, avaldasid esinduste juhid ja kõrge esindaja, härra Javier Solana, Islamabadis muret sündmuste käigu üle. Meie, st Euroopa Liit ühinesime siis paljude teistega, kes rõhutasid, kui võrd oluline on panna põhiseadus uuesti kehtima, taastada tsiviilkord, tagada kohtuvõimu sõltumatus ning massimeedia vabadus, vabastada kõik poliitvangid, ajakirjanikud ja inimõiguste eest võitlejad ning luua nõuetekohased tingimused seaduslike valimiste korraldamiseks 2008. aasta jaanuaris.

Ei ole kahtlustki, et mis tahes rahvus saab stabiilselt eksisteerida ja areneda vaid demokraatlikult usaldusväärsetes oludes. Meid teevad väga murelikuks teated arvukatest kinnivõtmistest, teabevabaduse boikotist, kodanike sõnavabaduse kaotamisest ja haritlaste, nagu kohtunikud, juristid, ajakirjanikud ja inimõiguste eest võitlejad, ründamisest. Kuid samal ajal esitame kõikidele osapooltele palve võtta end võimalikult palju kokku ning teha omavahel koostööd, et leida demokraatlik ja rahumeelne lahendus kõnealusele kriisile, mis taastaks kiiresti tavapärase olukorra.

Mõistame, et Pakistan seisab silmitsi tõsiste proovikividega, mis ohustavad riigi julgeolekut, ning tunnustame sealse rahva toodud ohvreid ja tehtud jõupingutusi võitluses ekstremismi ja terrorismi vastu, kuid sellegipoolest on Euroopa Liit veendunud, et kõnealuste küsimuste lahendamisel ei tohi sekkuda demokraatlikku riigikorda.

Ometi ei tohi unustada, et võitluses ekstremismi ja terrorismi vastu oleme alati võinud arvestada liitlassuhetega. Seetõttu peame tagama, et Pakistan jätkab võitlust selle üleilmse ohuga, kasutades põhilise relvana rahvusvahelist koostööd.

Lõpetuseks loodab Euroopa Liit, et praegusele muutlikule kliimale leitakse kiiresti ja rahumeelselt lahendus ning president Musharraf peab oma lubadusest kinni, võttes seljast mundri ning loobudes staabiülem ametikohast.

**Benita Ferrero-Waldner**, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, Pakistan on mõne kuu jooksul juba kolmandat korda täiskogu päevakorras. See tõestab, kui raske üleminekuolukorras see riik praegu on. 3. novembril president Musharraf kui armee ülemjuhataja kehtestatud eriolukord oli murettekitavaks signaaliks Euroopale ja muule maailmale ning kahjustas demokraatia arengut Pakistanis.

Enne eriolukorra kehtestamist olime tunnistajaks mõningatele julgustavatele arengutele, mis tekitasid lootust kõikehõlmava poliitilise protsessi ja tugevamate demokraatlike institutsioonide väljakujunemiseks, kuid kahjuks on see nüüd kahtluse alla sattunud ja me küsime endalt, kas hetkeolukorda on veel võimalik tagasi pöörata, kas veel on võimalik taastada usaldus ja tingimused enne parlamendivalimisi.

3. novembri õhtul ütles president Musharraf oma teleesinemises, et ta peatab põhiseadusliku korra terrorirünnakute nähtava sagenemise tõttu, mis on ohuks riigile. Kahtlemata seisab Pakistan praegu silmitsi äärmiselt tõsise usuäärmusluse ja vägivalda ohuga nagu näitavad hiljutised sündmused Loode-Pakistanis piiriproovintsis ja 18. oktoobril Karachis toimunud rünnak Benazir Bhutto saatemeeskonnale. Praeguse olukorra tulemusena on arreteeritud tuhanded juristid, ajakirjanikud, poliitiliste parteide töötajad ja inimõiguste eest võitlejad, sealhulgas sellised väljapaistvad isikud nagu ÜRO eriraportöör usu- ja mõttevabaduse küsimustes Asma Jahangir ja ülemkohtu advokatuuri esimees Aitzaz Ahsan.

Need on inimesed, kes kaitsevad avatud ja tolerantset Pakistani. Nad ei ole terroristid ja nende kinnipidamine on väär. Nad tuleks viivitamatult vabastada. Pakistani kohtusüsteemi vastu suunatud drastiline tegevus on minu meelest eriti rahutukstegev. Õigusriik on iga demokraatliku protsessi keskmes ja demokraatlik süsteem ei saa toimida ilma sõltumatu kohtusüsteemita.

Eesistujariigi seisukohavõtt, mida meie president ELi nimel oma kõnes äsja puudutas, on väga selge ja jääb meie seisukohaks. Eelmisel pühapäeval teatas president Musharraf pressikonverentsil, et ta loodab, et Pakistani parlamendivalimised on võimalik korraldada 9. jaanuaril 2008. See oleks samm õiges suunas, aga palju probleeme on lahendamata. Millal lõpeb eriolukord? Kuidas saavad toimuda vabad ja õiglased valimised,

kui trüki- ja elektrooniline meedia on tsensuuri all, kui muud kodanikuõigused on tühistatud ja on õõnestatud kohtuvõimu sõltumatust? Kuidas saavad parteid kampaaniat korraldada kui kogunemisvabadust on kärbitud ja partei liidrid, nagu Benazir Bhutto, on koduarestis? Need küsimused ei ole praegu veel selged.

Kõige olulisem selle ebakindluse lõpetamiseks on nii ruttu kui võimalik kindla parlamendivalimiste kuupäeva väljakuulutamise ja selge ajakava, millal lõpeb eriolukord. Selleks, et need valimised saaksid mingilgi määral olla demokraatlikud ja läbipaistvad on esmatähtis, et kõik piirangud poliitilistele õigustele ja põhiõigustele tuleb lõpetada. Praeguses olukorras tundub, et ei ole võimalik saata valimiste vaatlemismeeskonda. Komisjoni teatistes ELi valimisabi ja -vaatluste kohta esitatud minimaalsed tingimused demokraatlike valimiste korraldamiseks ei ole täidetud.

Kui eriolukord siiski kiiresti lõpetatakse ja olukord peatselt märkimisväärselt paraneb, võin ma veel olukorra ümber hinnata. Mul on igal juhul vajalikud ettevalmistused ELi valimiste vaatlemise meeskonna Pakistani saatmiseks tehtud, kui olukord peaks kiiresti ja märgatavalt paranema. Kuid nagu juba öeldud, ma olen väga mures ja kahtlen, et see on tõenäoline.

On tehtud üleskutseid meie abi peatamise kohta Pakistanile ja mõned liikmesriigid on selles suunas samme astunud või kaalunud tegevusvõimalusi. Lubage meenutada, et Euroopa Komisjoni toetus Pakistanile keskendub võtmeküsimustele nagu vaesuse vähendamine ja haridus, sealhulgas riigi loodeosa piirprovintsis ja Baluchistanis, mis on kõige mahajäänud provintsid Pakistanis.

Sellepärast ma arvan, et me peame kaaluma, kuidas kõige paremini toimida, kuid arvestades selle abi iseloomu, peaksime me väga hoolikalt järele mõtlema.

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra**, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, praegune olukord paneb mind tõepoolest muretsema: põhiseaduslike tagatiste ajutine katkestamine, erakorraline olukord, kodanikuühiskonna paljude liikmete ja oponentide vahistamine, kaasa arvatud juristid nagu härra Ahsan, kes on ülemkohtu esimees, või opositsiooniliidri proua Bhutto koduaresti panemine. Mida säärases olukorras küll ette võtta?

Meieni on jõudnud teave, et USA asevälisminister härra Negroponte külastab peagi Pakistani ning üks liikmesriikidest, nimelt Suurbritannia, on koos ÜROga esitanud presidendile palve loobuda sõjaväejuhi staatusest ning lõpetada kümne päeva jooksul erakorraline olukord.

Mida saame meie Euroopa Liidus teha? Kõigepealt peame ülimalt ettevaatlikult tegutsema. Praeguse eesistujariigi esindaja tegi väga õige märkuse, nimetades Pakistani eluliselt oluliseks partneriks võitluses terrorismi vastu, ning riigiks, millel on tuumarelvad.

Seega usun, et ühest küljest peab Euroopa Liit paluma valitsusel taastada mingigi (sest me ei tohi unustada, et terrorism on Pakistanis mõjutegur, lausa põhitegur) kord, stabiilsus, põhiseaduslikud õigused ja vabadused ning vabastada vahi alt inimesed, keda ebaseaduslikult kinni peetakse. Lisaks palun teil, härra volinik, teha suuri jõupingutusi ja kasutada kõiki abinõusid, et kindlustada vabad ja õiglased valimised ning Euroopa Liidu osavõtt ja esindatus Pakistani küsimuse lahendamises, mis on väga oluline kõnealuse piirkonna stabiilsuse ning Pakistani ja Euroopa Liidu suhete jaoks, vihjates tagatistele, mida oma kõnes mainisite.

Seetõttu, härra volinik, usume väga teie võimetesse, diplomaatiasse ja jõupingutustesse ning loodame siiralt, et need kannavad vilja, tänu millele on Euroopa Liidul võimalus valimiste juures viibida.

**Robert Evans**, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, suur tänu nõukogule ja komisjonile, eriti nõukogule 8. novembril tehtud karmi avalduse eest.

Ma arvan, et keegi ei kahtle selles, et olukord Pakistanis on väga tõsine ja plahvatusohtlik. Raske on isegi mõista, et kõik juhtunu on aset leidnud umbes kümne viimase päeva jooksul pärast eriolukorra väljakuulutamist. Mitmed parlamendisaadikud kohtusid paar kuud tagasi kindral Musharrafiga kõigepealt Brüsselis ja seejärel Islamabadis, mille käigus me saime mitmeid rahustavaid avaldusi. Ta teatas täiesti veendunult, et kavatseb järgida põhiseadust ning et toimuvad vabad ja õiglased parlamendivalimised. Ma tervitan tema avaldust, et valimised leiavad aset 9. jaanuaril, kuid jagan komisjoni esindaja kõhkliks selles osas, mis hakkab tegelikult eriolukorda arvestades toimuma, kuivõrd on peatatud mitmete televisioonikanalite töö ja piiratakse muid inimõigusi, kas sellisel juhul on vähem kui kahe kuu pärast vabade ja õiglase valimiste toimumine üldse võimalik?

Tahaksin juhtida komisjoni esindaja tähelepanu kõnealuse resolutsiooni lõikele 14, milles me kutsume komisjoni üles laiendama abi andmist Pakistanile hariduse, vaesuse leevendamise, tervishoiu ja hädaabitoode osas, kuid suunata see antud olukorras pigem läbi valitsusväliste organisatsioonide kui valitsuse.

Meil ei ole mingisuguseid probleeme Pakistani rahvaga. Me tunnustame seda, et läänemaailma jaoks on Pakistan väga oluline liitlane nagu ütles Salafranca Sánchez-Neyra. Me tunnustame nende olulist rolli mitmetes valdkondades ning samuti seda, et nad on ise olnud terroristide ohvriteks. Kuid see ei tähenda, et me peaksime kõrvale jääma ja eirama seda, mis seal praegu toimub. Minu fraktsioon tahtis resolutsiooni lülitada ka peatükki võimalike sanktsioonide kohta, kutsudes nõukogu ...

*(Juhataja palub kõnelejal aeglasemalt rääkida)*

Ma arvasin, et ma räägin nii arusaadavalt, et tõlkidel ei ole mingit raskust mind mõista, aga ma räägin muidugi aeglasemalt.

Ma kutsuksin nõukogu üles kaaluma eesmärgipäraseid sanktsioone, mida sotsialistide fraktsioon oleks tahtnud läbi viia, aga millele ei saadud vajalikku toetust, nagu näiteks reisikeelud või varade külmutamine. Loodetavasti ei lähe seda kõike vaja ja Pakistan pöördub kuristiku servalt tagasi, et eriolukord lõpetatakse ja kindral Musharraf astub armee ülemjuhataja kohalt tagasi. Härra president, ma vabandan veelkord, et rääkisin liiga kiiresti.

**Sajjad Karim**, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, Pakistan on Euroopa Liidu jaoks elutähtis liitlane. Me näeme praegu, et Pakistan on ristteel. Kuid ma arvan, et Pakistan tahab meiega koos edasi liikuda ja me oleme taas alustanud suhteid Pakistaniga, mis minu arusaamise kohaselt on olnud küllaltki edukas.

Sellegi poolest ei tohi me unustada praeguse olukorra ajaloolist konteksti. Ma tean Pakistani päris hästi ja võin öelda, et kõige suuremaks siseprobleemiks on Pakistani jaoks terrorismioht, mis tuleb üle piiri Afganistanist. Afganistan on ühine ülemaailmne probleem. Me pöörasime mõned aastad tagasi Afganistanile selja. On väga tähtis, et me nüüd ei pööraks selga Pakistanile.

Pakistan on olnud selle võitluse esirinnas, kandes mõnikord rahvusvahelise üldsuse nimel väga rasket koormat vahest ehk liig nõrkadel õlgadel. Pakistani rahvas on seda koormat kandnud, võttes endasse nii palju vägivalda ja laastamist, mis muidu oleks levinud muudesse maailma osadesse. Liberaalide ja liberaalsete väärtuste isoleerimine ja nende ära võtmine Pakistani elanikelt ei lahenda olukorda.

Ma näen, et komisjon on taas kord kutsunud üles vabastama vange, keda praegu kinni peetakse ja ma toetan seda üleskutset. Nende hulgas on niisugused inimesed nagu Pakistani ülemkohtu advokatuuri esimees Aitzaz Ahsan. Meie põhinõudmiseks peab olema, et Pakistani presidendil tuleb eriolukorrale otsekohe lõpp teha. Ta peab taastama põhiseadusliku korra. Tuleb taastada Ülemkohus ning liikuda vabade ja õiglaste valimiste suunas.

President Musharraf peaks nägema, et me ei ole pööranud Pakistanile selga. Me jääme Pakistani toetajaks. Nüüd on tema kord praeguselt positsioonilt taganeda, tunnustada meie põhiväärtusi ja muuta need jagatud väärtusteks. Hoolimata meeleheitlikust olukorrast on tal täiesti selgelt isegi praegu harukordne võimalus anda võim Pakistani rahvale, selle võimu ainuõigele kandjale.

**Eoin Ryan**, *fraktsiooni UEN nimel*. – Härra juhataja, ka mina tunnustan, kui oluline on Pakistani roll terrorismivastases võitluses, milles ta on olnud meie kõigi liitlane. Samas ei usu ma hetkekski, et see õigustaks mingil kombel seda, mis on seal viimastel nädalatel toimunud.

Mistahes kõrvalekalle üldisest demokraatiast ei saa olla lahenduseks poliitilistele probleemidele Pakistanis. Mulle tekib tõsist muret küsimus, miks Musharraf seda tegi – ta nimelt kartis, et ei saa Ülemkohtult otsust, mida ta lootis või tahtis. Ühest küljest tundub see tähtsusetu küsimus ja viis, kuidas ta seda lahendada püüdis, võttes kasutusele väga äärmuslikud meetmed Pakistani rahva ja kohtusüsteemiga suhtlemisel, on äärmiselt ohtlik.

Ma tervitan seda, et ta on võtnud endale kohustuse valimised läbi viia ja rahvusvaheline üldsus ei tohi lasta tal seda lubadust unustada. Eriolukord tuleb kohe tühistada ja Pakistani valitsus peab austama oma põhiseadust. Tüli Ülemkohtuga on toonud mõõtnamat kahju võimude lahususe printsibile Pakistanis. Tekkinud olukord on väga tõsine. Ma mõistan täielikult hukka kindral Musharraf poolt poliitiliste oponentide vangistamise, kelle seas on 3000 rahumeelset protestijat ja inimõiguste aktivisti.

Euroopa Parlament peab andma kindral Musharrafile edasi väga karmi seisukohavõtu selle kohta, et tema hiljutine tegevus rikub kõiki rahvusvahelisel tunnustatud konventsioone ja annab Pakistani arengule väga vale ja ohtliku suuna.

**Jean Lambert**, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, ma usun, et me tunneme sarnaselt paljude teistega sügavat kahetsust ja nõrdimust, et jälle kord tuleb rääkida olukorrast Pakistanis. Ma olen nõus peaaegu kõigega, millest siin täna on juba räägitud. Me oleme silmitsi tõsise olukorraga juba sellepärast, et tegemist on tuumariigiga ja läbikukkumise äärel olev tuumariik on midagi, mis peaks meid tõesti tõsiselt muretsema panema.

Inimesed võivad õigustatult öelda, et otsus kuristiku servalt tagasi astuda, on põhiliselt president Musharraf ja tema toetajate teha. Mõttekäik, et eriolukorras saavad valimised vabalt toimuda, ei pea vett. Seda saab vaevalt pidada vabadeks valimisteks, kui muude poliitiliste parteide juhid on koduarestis või vanglas. Kui ei ole ajakirjanduse vabadust, kui inimesed ei saa osta isegi paraboolantenne, sest nende importimine on nüüd keelatud, ei ole mingisuguseid tingimusi vabade ja õiglaste valimiste läbiviimiseks.

Loomulikult nõuame me kõikide poliitiliste vangide vabastamist, ajakirjanduse vabadust ja seda, et kohtusüsteem saaks vabalt toimida, sest kui kõik demokraatiale pühendunud inimesed on kinni pandud, kes siis veel järele jäävad? Sõnum, mille Pakistani valitsuse tegudest võib hetkel välja lugeda, on seetõttu äärmiselt murettekitav, arvestades, et tegu on riigiga, kes nimetab ennast demokraatiale pühendunuks.

Ma nõustun sellega, mis ütles Robert Evans. Me peame olema valmis kasutama teatud sanktsioonivahendeid, kui Rahvaste Ühenduse ja ÜRO poolt sätestatud 22. novembri tähtajast ei peeta kinni ja president Musharraf ei astu sõjaväe ülemjuhataja koha pealt tagasi või ei tee lõppu eriolukorrale.

Me peaksime toetama Amnesty Internationali homset Tegutsemise Päeva, et Pakistani poliitvange meeles pidada ja me peame kindlasti läbi vaatama need küsimused, mis puudutavad abi andmist ja selle kasutamist. Pakistan on viimase viie või kuue aasta jooksul saanud USAlt 10 miljardi dollari ulatuses abi, mis oli põhiliselt ette nähtud terrorismivastaste meetmete, mitte hariduse toetamiseks ja arendamiseks.

**Georgios Georgiou**, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Härra juhataja, näen, et kogu läänemaailm eesotsas Ameerika Ühendriikidega nõuab enneageid valimisi Pakistanis. Valimisi tahetakse korraldada enne, kui opositsioon lastakse vanglast välja ning ülemkohtu esimees härra Ahsan vabastatakse koduarestist.

Pakistanis tunnetatakse kindlasti selle tagajärgi. Ühtlasi ei saa vältida poliitilist ebastabiilsust ning negatiivset mõju riigi majandusele, mis on juba niigi halvas olukorras. Kriisil on ilmselt teisigi tagasilööke nii kõnealusel piirkonnas kui ka Aasia üldises stabiilses arengus. Minu arvates on võimatu jätta seostamata omavahel Pakistani, Kašmiiri ja Afganistani arengut.

Teen ettepaneku, et Euroopa Liit peab nõudma Pakistani märkimisväärse tuumarelvastuse turvamist, miks mitte selle panemist isegi ÜRO kaitse alla, kui vaja, vähemalt kuni kõnealust riiki valitsetakse endise poliitika järgi ning seal taastatakse demograafia.

**Eija-Riitta Korhola (PPE-DE)**. - Härra juhataja, proua volinik, oleme koos ülejäänud läänemaailmaga pidanud Pakistani juba aastaid oluliseks liitlaseks. Pakistani valitsuse paljusõnalised lubadused teha terrorismile lõpp on andnud Euroopale Liidule kindlustunnet. Sellegipoolest on kõnealusel liidul ja vastastikkusel ühismeelsusel liiga palju puudusi. Nüüd on aega silmad lõpuks ometi avada.

Erakorraline olukord riigis, mille kuulutas kolmandal päeval välja kindral Musharraf, Pakistani põhiseaduse pragunemine – see on vaid jäämäe tipp, mille eest hoiatasime selle aasta juulis ja oktoobris. Ühiskonda on juba aastaid tasapisi sõjalistele eesmärkidele allutatud ning inimõigusi, usuvabadust ja vähemuste õigusi kajastav lakmuspaber näitab, et need on piiratud. Selle asemel, et valmistuda ette demokraatia selleaastaseks triumfiks, tundub Pakistan tugevdavat hoopis valitsuse diktatuuri. Opositsiooniliikmeid vahistatakse, ülemkohtu tööd segatakse, ühel opositsiooniliidril keelatakse riiki siseneda ja teine pannakse koduaresti, ÜRO esindaja peetakse kinni ning ametivõimud kasutavad rahumeelsete meeleavaldajate peal vägivalda – kõik see näitab, et Pakistan seisab kuristiku äärel.

Austatud volinik, Euroopa Liit peab nüüd saatma tugeva ühissõnumi, öeldes, et inimõigusi austavad seal riigis populaarsed demokraatlikud jõud ja ühiskond, mitte sõjavägi, ning et demokraatia on radikaalsete rühmituste võimuletuleku tugevaim barjäär. Me ju mõistame, et kõnealuse riigi julgeolekut ähvardavad siseohud ning olukorrale tuleb lahendus leida, kuid demokraatia ei ohusta ju julgeolekut. Ühtlasi aitab demokraatia võidelda Talibani vastu. Euroopa Liit peab julgema oma arvamuse välja öelda, teatades, et meievahelistes liitlussuhetes on otsustavaks teguriks püsiva demokraatia ülesehitamine. Püsiva olukorra tagamiseks Pakistanis

on kõigepealt vaja tagada, et ülemkohtul lastakse iseseisvalt ja rahus töötada. Järgmisena tuleb tegeleda jaanuaris toimuvate parlamendivalimistega. Oktoobris aset leidnud pommilahvatuse väljaselgitamiseks Pakistani saadetud rahvusvaheline uurimisrühm tõestab meie muret. Vähemalt ametlikult konstitutsiooniline ühiskond, millel on pikaajalised demokraatlikud traditsioonid ning kus inimesed janunevad demokraatia, rahu ja stabiilsuse järele, ei anna nii lihtsalt alla. Pakistan annab seega veel palju lootust.

**Libor Rouček (PSE).** - Härra juhataja, proua volinik, daamid ja härrad, paljude riikide pikaajalised kogemused näitavad, et kõige tõhusam viis ekstremismi, tasakaalutuse ja kaose ära hoidmiseks on seaduste ja demokraatia rakendamine. Asjale selle pilguga vaadates aga tundub, et president Musharraf tegi tõsise vea ning käitus kohatult, kuulutades riigis välja erakorralise olukorra. Pakistan ei ole ju riik, millel puuduvad demokraatlikud traditsioonid, otse vastupidi, jälgides kohalike kohtunike, juristide, ajakirjanike ja teiste valitsusväliste organisatsioonide esindajate julget ja vastutustundlikku käitumist, on näha, et Pakistani kodanikuühiskonnal on tugevad juured. Sellegipoolest vajab kõnealune kodanikuühiskond abi. Seetõttu palume president Musharrafil lõpetada erakorraline olukord riigis, vabastada poliitvangid ning taastada kõik põhiseadusega tagatud õigused ja vabadused, kaasa arvatud liikumis- ja sõnaõigus ning õigus koguneda ja koosolekuid pidada, et järgmise aasta alguses oleks võimalik korraldada üdini demokraatlikke, vabu ja läbipaistvaid parlamendivalimisi.

**Neena Gill (PSE).** - Härra juhataja, paar viimast nädalat on selles väga keerukas ja raskustes vaevlevas riigis möödunud šokeerivate sündmuste keerises. Eriolukorra varjus sõjaseisukorra kehtestamine on alatu katse ühe inimese isiklike ambitsioonide nimel Pakistani destabiliseerida.

President Musharraf õigustab oma teguviisi, kui katset takistada riigi enesetappu, aga mitte riik ei soorita enesetappu, riigi tapab diktaatori tegevus.

See on täiesti vastuvõetamatu, et opositsiooni juht Benazir Bhutto on pandud koduaresti ja talle on keelatud igasugune poliitiline tegevus ning kõik muud aktivistid, meedia ja sõltumatu kohtusüsteem on vaikima sunnitud.

Kui riigis valitseb tõeline ekstremismioht, siis selline kindral Musharraf'i tegevus ainult julgustab ekstremiste selle asemel, et nad likvideerida ja teenib ainult demokraatlike ja mõõdukate häälte nõrgendamise huve.

Õeldakse, et Pakistan on kokkuvarisemise äärel. Me peame seda takistama, reageerides jõuliselt. Pakistani mõõdukate vaadetega inimesed on väga pettunud ja vihased Euroopa liiga leebe reageeringu üle.

Sellest lähtuvalt kutsun ma volinik Ferrero-Waldnerit ja nõukogu üles selleks, et saata presidendile ühemõtteline ja selge sõnum ränkade tagajärgede kohta, kui surve avaldamist põhiseadusele, poliitikutele, meediale ja kohtuvõimule koheselt ei lõpetata.

**Philip Claeys (NI).** - Härra juhataja, peaaegu kõik eelnevad kõnelejad on avaldanud arvamust, et erakorralise olukorra väljakuulutamise Pakistanis ning viis, kuidas seda tehti, on täiesti vastuvõetamatud. Musharraf'i isekas käitumine demokraatia suhtes on vale.

Erakorralise olukorra väljakuulutamine raskendab niigi tõsist probleemi veelgi, sest see avab islami terrorismi jaoks teatud mõttes teise rinde.

Nagu teate, on Musharraf'i režiimis piisavalt tahke, mida kritiseerida: selle meetmed võitluses Talibaniga ning Afganistani piiril tegutsevate Al-Qaeda rühmadega on tulunud. Erakorralise olukorra väljakuulutamise riigis avas ukse sedatüüpi terroriorganisatsioonidele, mille tagajärjel muutub olukord aina halvemaks.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - (PT) Härra juhataja, austatud volinik, daamid ja härrad, kõigepealt soovin tänada Euroopa Parlamenti käimasoleva arutelu eest, mis on tõepoolest äärmiselt ajakohane, hinnates olukorda Pakistanis ning arvestades koostööd, mida oleme selle riigiga teinud, et võidelda ühekoos ekstremismi ja terrorismi vastu.

Me ei tohi võtta ja ei võta ükskõikset hoiakut riigi suhtes nagu Pakistan. Tänapäevane arutelu näitab selgelt, et kolm institutsiooni – parlament, nõukogu ja komisjon – jagavad samu põhieesmärke, milleks on seaduste ja demokraatlike vabaduste taaskestamine Pakistanis ning vabade ja demokraatlike valimiste korraldamine. Need on meie ühised eesmärgid, mille nimel peame kõik pingutama oma pädevuse ja võimete piires, iseäranis aga need kolm mainitud institutsiooni.

Korrates voliniku sõnu, soovin öelda, et meie eesistujariigina mõistame ka, et mis tahes meetmesse, mille tulemuseks on koostöö peatumine, mille all kannataks niigi juba raskes olukorras olev kohalik elanikkond,

tuleb suhtuda ettevaatusega ja läbimõeldult. Inimesed Pakistanis on küllalt kannatanud ning see ei tohi enam nii jätkuda. Ka selle küsimuse üle tuleb põhjalikult mõelda, kui see päevakorda tuleb.

Meie eesmärgid on nüüd igal juhul selged ja paika pandud ning võin teile kinnitada, et eesistujariik koos nõukoguga rakendab õigeid algatusi ja abinõusid, et leida lahendus küsimusele, mis suunas kõnealune olukord areneb.

**Benita Ferrero-Waldner**, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma arvan, et see kõik näitab väga selgelt meie arusaamist sellest, et see mis toimub on väga raskesti mõistetav. Olukord on väga tõsine. Me oleme väga mures, sest eriolukord on tõsiselt ohustanud demokraatlike institutsioonide tugevdamist ja laiahaardelisema demokraatliku protsessi ülesehitamist. Sellepärast on põhjaneva poliitilise tähtsusega, et kodaniku- ja poliitilised õigused täielikult taastatakse, piirangud meediale kõrvaldatakse ning luuakse valimiste korraldamiseks vajalik olukord. Ainult demokraatia ja õigusriik annavad võimaluse stabiilsuse ja arengu saavutamiseks.

Me peame loomulikult veel mõtlema küsimuse üle kas on võimalik saata valimiste vaatlemise meeskonda. Nagu ma ütlesin, on meil praeguses olukorras võimalik ehk saata väiksem nõustajate meeskond valimisprotsessi jälgima. Kui mitte, tuleb eriolukord kiiresti lõpetada ja kodanikuvabadused taastada.

Abi kohta tahaksin ma öelda, et me suurendasime juba tunduvalt oma abi Pakistanile, eeskätt hariduse ja maaelu arengu vallas. Praegu, nagu ma ennist ütlesin, tuleks meil hetkeks maha istuda, oodata ja väga hoolikalt järele mõelda. Loomulikult ei tohiks me ohtu seada Pakistani vaesemat elanikkonda, aga meil tuleb asju ajada õigel viisil.

**Juhataja.** – Arutelu jaoks esitati mulle seitse resolutsiooni ettepanekut kodukorra artikli 103 lõike 2 alusel<sup>(1)</sup>.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine leiab aset neljapäeval, 15. novembril 2007.

#### **Kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 142)**

**David Martin (PSE)**, - Pakistan on elutähtis liitlane sõjas terrorismi vastu. Selle tulemusena on ta pidanud taluma ülisuurt sisemist survet ja reaalselt ebastabiilse olukorra ohtu. President Musharaff reageeris sellele olukorrale eriolukorra kehtestamisega.

Ta väidab, et ebaharilik olukord nõuab ebaharilike vahendite kasutusele võtmist. Tema seisukoht on osaliselt arusaadav, aga täiesti ekslik. Demokraatiavastaste jõudude vastu tuleb võidelda demokraatiaga. Tal tuleks eriolukord lõpetada, määrata kindlaks valimiste kuupäev ja oma tagasiastumise päev. Seejärel peaks ta tegema ettepaneku avatud ja laiaulatusliku arutelu läbiviimiseks Pakistani tuleviku kohta.

Ma olen veendunud, et niisuguse arutelu käigus saaks selgeks, et suurem osa Pakistani elanikke heidaks kõrvale ekstremismi ja fundamentalismi ja tahaksid elada sisemiste vastuoludeta riigis, mis on rahujalal oma naabritega ja heades suhetes lääneriikidega.

### **9. Nõukogu strateegia Bali kliimamuutuste konverentsiks (COP 13 ja COP/MOP 3) (arutelu)**

**Juhataja.** - Järgmisena arutletakse teemal:

– S u u l i s e l t v a s t a t a v k ü s i m u s  
(<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=OQ&reference=O-2007-0057&language=ET> ),  
mille esitas Guido Sacconi kliimamuutuste ajutise komisjoni nimel nõukogule: nõukogu strateegia Bali kliimamuutuste konverentsiks (COP 13 ja COP/MOP 3) (B6-0379/2007)

ja

– S u u l i s e l t v a s t a t a v k ü s i m u s  
(<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=OQ&reference=O-2007-0058&language=ET> ),

<sup>(1)</sup> vt protokoll.

mille esitas Guido Sacconi kliimamuutuste ajutise komisjoni nimel nõukogule: nõukogu strateegia Bali kliimamuutuste konverentsiks (COP 13 ja COP/MOP 3) (B6-0380/2007)

**Guido Sacconi** (PSE), *autor*. - Härra juhataja, minister, volinik, daamid ja härrad, olen kindel, et mul ei ole vaja teile meelde tuletada eelseisva pooltevahelise Bali konverentsi tähtsust, millega seoses oleme teilt strateegia ja tulevase tegevuskava kohta täiendavat teavet küsinud.

Euroopa Liiduna oleme iseseisvalt pühendunud erakordselt suurele saavutusele, kui ma võin nii öelda, isegi kui me teame, et see ei ole lõplik lahendus. Meie ühine eesmärk on hoida globaalne soojenemine kahe kraadi vahemikus võrreldes tööstusrevolutsiooni eelsete aegade, olles teadlikud, et see on kõrge riskiga lävend ja mõnes maailma ja Euroopa osas on vajadus teha plaanikohaseid ettevalmistusi poliitika kohandamiseks. Siiski, kui tahame püüelda selle keerulise eesmärgi suunas, peame endale teadvustama, et uus rahvusvaheline leping on ülivajalik.

Nagu teame, on Euroopa Liidu vastutus piiratud (14% ülemaailmsest kasvuhooonegaaside emissioonist). Uus rahvusvaheline leping arvestab pärast Kyoto konverentsi toimunud muutusi, eriti Aasia gigantide erakordset ja kiiret arengut: tõepoolest on Bali otsustav samm selles suunas. Ehkki see ei ole koht, kus kokkuleppele jõutakse, algavad seal läbirääkimised ja seega on väga oluline Balis välja töötada selge läbirääkimiste mandaat, täpsete tähtaegadega ja eesmärgiga jõuda lepingu sõlmimiseni 2009. aastal.

Viimastel kuudel on maailma poliitiline, majanduslik ja kultuuriline raamistik muutunud, tulenevalt valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma IPCC raportitest, mille lõplik süntees avalikustatakse selle nädala lõpul ja esitletakse Valencias Al Gore'i ja IPCC teadlaste Nobeli preemia üleandmisel. Viimastel kuudel on palju muutunud ja me võime seega olla optimistlikud, olgugi et kriitiliselt ja valvsalt.

Seega sooviksin kokku võtta resolutsiooni sisu, mille oleme koostanud ja loodame, et see võetakse siin täiskogus homme enamushältega vastu; see on pakkumine, pakkumine läbirääkijatele karmima joone võtmiseks kui need läbirääkimised algavad. Ma soovin tänada proua Hassit, kes koos teiste raportööridega on suutnud luua sünteesi vältimaks terve asja muutumist ülekaunistatud jõulupuuks. Tähelepanu kese on suuresti nendel läbirääkimistel ja nõnda me seda teile esitleme.

**Satu Hassi (Verts/ALE)**, *autor*. - (FI) Hr juhataja, ma soovin avaldada tänu fraktsioonide variraportööridele suurepärase koostöö eest selle resolutsiooni läbirääkimistel. Kliimamuutused toimuvad just praegu ning kulgeb kiiremini kui ennustatud. Tähelepanuväärne näide selle kohta on see, et läinud suvel sulas Põhja-Jäämeres miljon ruutmeetrit jääd - see on suurem pindala kui Soome, Norra ja Rootsi kokku. Teadlaste sõnum kliimamuutuste arengu kohta ja kohese vajaduse kohta kärpida emissioone on ärevaks tegev. Seda kajastab ka valitsustevaheline kliimamuutuste ekspertrühm sellel nädalal Valencias.

Väga oluline on see, et ei tekiks tühimikku Kyoto protokoll ja järgmise kliimaleppe vahel. Seepärast peaks 2012. aasta järgset olukorda reguleeriv leping olema valmis hiljemalt 2009. Euroopa Liit peab Balis tegema kõikvõimaliku läbirääkimise mandaadi saavutamiseks, mis võimaldaks globaalsel soojenemisel jääda alla kahe kraadi. ELi juhtroll on selle jaoks otsustav. Me näitame teed oma emissioonide vähendamise meetmetega, aga ka rahvusvahelisi läbirääkimisi koordineerides. Äärmiselt oluline on kaasata kõik tööstusriigid, kaasa arvatud Ameerika Ühendriigid, ehkki see üksi ei ole piisav kliima päästmiseks. Sama oluline on saada suured arenguriigid, nagu Hiina ja India, nõusse emissioonimahu kasvu piiramisega. See on tõenäoliselt rahvusvahelise diplomaatia ajaloo kõige raskem väljakutse. Me peame aru saama, et kui Hiina, India ja muud sarnased riigid nõustuvad emissioone piirama, siis tähendab see tohutut muutust nende mõtteviisis ja tegemistes. Me peame valmis olema midagi neile selle eest vastu andma. Teisisõnu peame me andma rahalist abi puhta, kliimasõbraliku tehnoloogia läbimurdeks nendes maades.

Ma soovin teile kõigile meelde tuletada, et Nicholas Sterni hinnangul on vaja igal aastal suunata kliima kaitsmise 1% sisemajanduse kogutoodangust. Pärast Teist maailmasõda, saatsid Ameerika Ühendriigid Marshalli plaani raames 2% oma sisemajanduse kogutoodangust. Pärast sõda oli oluline alustada ülesehitustöödega, kuid siiski on olulisem ennetada sama ulatuslikku katastroofi kliima muutuste tulemusena. Seega peame olema valmis kliimakaitse eest ka maksma.

**Manuel Lobo Antunes**, *nõukogu eesistuja*. - (PT) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad, läheneb aeg, mil Indoneesia saar Bali võtab vastu kliimamuutuste konventsiooni osalisriikide 13. konverentsi delegaadid, kellel palutakse taaskord kasutada oma kogemusi ja läbirääkimisoskusi, et teha ajalugu.

Kyoto protokoll rakendamise esimese perioodi valguses, vahemikus 2008 kuni 2012, ilmnes murettekitav teaduslik informatsioon selle kohta, et viimased arengud kliimamuutuses toovad välja, kui tungiv on vajadus



leida ühtne ja efektiivne vastus väljakutsele – kaalul on ju planeedi tulevik. Selles kontekstis on Bali viimane võimalus alustamiseks läbirääkimisi ülemaailmse ja laiaulatusliku kokkuleppe saavutamiseks 2012. aasta järgse olukorra jaoks. Me oleme teadlikud selle juriidilise protsessi keerukusest.

Euroopa Liit läheb Balile sama eesmärgiga, mis on EL-il olnud juba 15 aastat, mille jooksul me kõhklematult ja ühetähenduslikult oleme võtnud rahvusvahelise üldsuse seas liidri rolli võitluses selle suure ülemaailmse väljakutsega. Euroopa Liidu põhiline eesmärk Bali konverentsil kliimamuutuse kohta on seotud protsessi endaga, näiteks laiaulatusliku ülemaailmse läbirääkimisprotsessi käivitamine.

Sooviksin teile ka teatada, et EL peab efektiivse ja sobiliku 2012. aasta järgse raamistiku jaoks oluliseks järgmisi aspekte: esiteks, jätkata ühiseisukoha arendamist selleks, et saavutada kokkuleppe põhieesmärk; teiseks, jõuda kokkuleppele arenguriikidele kindlamate kohustuste seadmiseks seoses ülemaailmse emissioonide vähendamise; kolmandaks, hõlbustada teiste riikide uute, erapooletute ja paindlike panuste andmist, kaasa arvatud stiimulid, mis on loodud uut tüüpi kohustustega majandusliku arenguga seotud kasvuhoonegaaside emissioonide intensiivsuse vähendamiseks; neljandaks, laiendada süsinikuturgu, eeskätt tugevdades leidlikke ja paindlikke mehhanisme; viiendaks, tugevdada teadus- ja arendustegevuse, levitamise, prognoosimise ja läbipaistvuse alast koostööd tehnoloogia-sektoris; ja lõpuks, suurendada pingutusi, et kohandada eriti riskijuhtimisvahendite rahastamist ja tehnoloogiat.

Hr juhataja, daamid ja härrad, näitajad räägivad enda eest. Me olime Kyotos eesliinil suuremate kohustuste võtmiseks, kui meilt nõuti, ning täna on ELil ja selle liikmesriikidel selgelt määratletud edasipüüdlid eesmärgid, mis jälle seavad meid kliimamuutusega võitluses eesliinile. Nagu nõukogu eesistuja New Yorgis rõhutas, on kliimamuutus vaieldamatult üks inimkonna suurimaid väljakutseid, mis on arenenud teooriast tegelikuks ja levinud mureks terve maailma inimeste jaoks.

See on ülemaailmne väljakutse, mis vajab ülemaailmset vastust; selle efektiivsus sõltub rahvusvahelise üldsuse ühisest tegevusest. Seepärast rõhutame, et on vaja kõiki pingutusi, et sõlmida ülemaailmne laiaulatuslik leping Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste alase raamkonventsiooni alusel, mis esindab ja peab jätkuvalt esindama kesket ja hädavajalikku lähteraamistikku kõikideks selle valdkonna tegevusteks ja algatusteks.

Seega on teistel riikidel aeg võtta vastutus ja mängida ülemaailmses kliimamuutuste vastases võitluses ehtsat ja proportsionaalset rolli. Saanud julgustust hiljutisel Lissaboni mitteametlikul Euroopa ja ülemaailmastumise teemalisel tippkohtumisel aset leidnud arutelust riigi- ja valitsusjuhtide vahel, mis näitas selgelt, et kliimamuutused on ELi jaoks esmatähtis valdkond, ja ka keskkonnakomisjoni 30. oktoobri järeldustest COP 23 ettevalmistamise kohta, läheme Balisse aktiivselt kaasa aitama tulemuse saavutamisele, mis omakorda viib konkreetse, tajutava arenguni kliimarežiimi tulevikus. Bali ei esinda teekonna lõppu, vaid pigem algust, „teejuhti“, millest on viimastel aastatel nii palju räägitud. See on keerukas ja raske väljakutse, kuid selline, mida on võimalik saavutada ja mida ei saa edasi lükata. EL on omalt poolt valmis seda väljakutset juhtima, kuna see on see, mida meie inimesed tahavad.

**Stavros Dimas**, komisjoni liige. - (EL) Hr juhataja, täna teid täna avanenud võimaluse eest vahetada arvamusi ELi võetava seisukoha suhtes 3. detsembril Balis algaval ÜRO konverentsil.

Komisjon ja Euroopa Parlament tegid otsustava panuse ambitsioonika Euroopa kliimamuutuspoliitika kasutuselevõtmise suunas. Sellest sai rahvusvahelisel areenil juhtivseisukoht, samuti konstruktiivne seisukoht nii meie arenenud riikidest kui ka arenguriikidest partnerite hulgas. Ma loodan, et see lähestikune ja viljakas koostöö jätkub Balis, kus parlamenti esindab tugev delegatsioon.

Kliimamuutuste ajutise komisjoni esitatud küsimus puudutab kõige olulisemaid teemasid, millega Balis kokku puutume.

Üks nendest teemadest on see, kuidas kindlustada meie põhiliste parterite toetus läbirääkimiste alustamiseks, et sõlmida rahvusvaheline leping, mille eesmärk on kindlustada, et ülemaailmne kliimasoojenemine jääb 2°C piiridesse.

Bali konverents on kahtlemata tähtis etapp rahvusvahelises püüdluses võidelda kliimamuutuste vastu. Bali on rahvusvahelise üldsuse jaoks esimene praktiline test, mis näitab selle otsusekindlust poliitiliste avalduste muutmisel tegudeks.

On palju julgustandvaid märke. Kliimamuutused on nüüd rahvusvahelise poliitika esmaeesmärk; see on kogu maailma riigi- ja valitsusjuhtide esmane mure. Kuu aega tagasi toimus esimene sellelaadne kohtumine, mille kutsus kokku ÜRO peasekretär Ban Ki-Moon New Yorgis ja mis andis edasi väga tugeva sõnumi:

kliimamuutusi tunnustatavad nüüd kõik maailma juhid teemana, mis vajab rahvusvahelise üldsuse tungivat ja määravat tegutsemist.

Hiljutine kohtumine Bogoris kinnitas samuti, et on olemas ühine seisukoht pidevalt kasvava arvu riikide seas, et Balis tuleb jõuda kokkuleppele ametlike läbirääkimiste alustamiseks, mis on suunatud kliimamuutuste alase lepingu sõlmimisele aastale 2012. aastale järgneva perioodi kohta.

Senised arutelud on samuti näidanud, et on olemas vaadete ühtivus seoses põhiliste punktide lisamisega lepingusse aastale 2012 järgneva perioodi kohta. Muidugi eelistaksid mõned rühmitamist (vähendamine, adaptatsioon, tehnoloogia, rahastamine) põhiliste Bali kokkuleppepunktide paikapanemisel, mis on ELi seisukoht.

Siiski on tõsi, et EL on suutnud üsna hästi kehtestada Bali konverentsi päevakorra. ELi kliima- ja energiaalasel strateegial, mille Euroopa Ülemkogu märtsis 2007 komisjoni sarnase ettepaneku alusel heaks kiitis, on otsustav mõju nii Bali konverentsi eesmärkide ja ambitsioonide ulatusele kui ka 2012-järgse perioodi kohta käiva kliimamuutuste alase kokkuleppe ülesehitusele.

ELi strateegia on kujundanud aluspõhja hulgalolevate mitmepoolsetele ja kahepoolsetele aruteludele. EL arutab käesoleva kuu lõpus ELi-Hiina ja ELi-India tippkohtumistel kliimamuutust eelisjärjekorras. Jääb meie arenenud riikidest partnerite kohuseks vastata ja koostööd teha ELi seatud eesmärkidega, tegutsedes alati teaduslikele andmetele tuginedes.

Arenenud riigid peavad jätkama juhtkoha hoidmist, võttes edasipüüdlike kohustusi emissioonide vähendamiseks absoluutarvudes. Meil on kasvuhoonegaaside piiramiseks majanduslikud ja tehnoloogilised vahendid. Kui meie ja teised arenenud riigid ei tee esimesi samme, siis kuidas saame eeldada, et kiiresti arenevad ja tõusvad majandused sama teeksid, eriti nõutavas ulatuses?

Sellegipoolest ei jäta ennustused emissioonide ülemaailmse suurenemise kohta kahtlust, et ka arenguriigid peavad kaastööd tegema. Me ei palu neil praegu pühenduda emissioonide vähendamisele absoluutarvudes. Siiski peavad arenguriigid meie abiga aeglustama oma emissioonide suurenemise kasvu. Seega võivad need globaalses mastaabis mingil hetkel järgmise 10–15 aasta jooksul, kui me oleme jõudnud CO<sub>2</sub> emissioonide laeni, hakata vähendama absoluutarvudes.

See on ainus viis, kuidas saame hoida planeedi keskmise temperatuuri tõusu 2 °C vahemikus. Selles kontekstis peame keskenduma kindlatele ettepanekutele tugevdada rahastamist ja investeringuid puhastesse tehnoloogiasse ning tehnoloogisiiret arenguriikidesse.

Seega toetame oma Indoneesia võõrustajate algatust kutsuda Balis konverentsi ajal toimuvale kliimamuutuse ja rahastamise alasele kohtumisele rahandusministrid.

Oma rahvusvahelise juhtrolli säilitamiseks peab EL ennekõike saavutama tulemusi omaenda territooriumil. Komisjon kiidab järgmise aasta alguses heaks kliima- ja energiaalase meetmepaketi ning visandab vajalikud meetmed meie eesmärkide saavutamiseks, nimelt ühepoolseks emissioonide vähendamiseks 20% võrra, või kui jõutakse rahvusvahelise kokkuleppeni, siis 30% võrra.

See meetmepakett sisaldab ettepanekuid vastutuse ja kohustuste jaotamiseks liikmesriikide vahel selleks, et parandada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ning saavutada taaskasutatavate energiaallikate suhtes püstitatud eesmärgid.

Ühenduse tasemel kasutatavad meetmed peavad samuti mängima osa emissioonide vähendamisel. Üks selline valdkond on meie eesolevad ettepanekud CO<sub>2</sub> ja mootorsõidukite osas, nagu arutati Euroopa Parlamendi plenaaristungil oktoobris.

Komisjon pakub välja õigusliku raamistiku, saavutamaks ühenduse eesmärki 120g/km kohta aastaks 2012. Komisjon esitleb ka õiguslikku raamistikku CO<sub>2</sub> püüdmiseks ja ladustamiseks koos vajalike keskkonnakaitsealaste garantiidega.

Bali on vaid läbirääkimisprotsessi algus, nagu juhataja enne ütles. Nüüd peame oma tulevikuplaanile ette valmistama ja tagama võimalikult laia rahvusvahelise toetuse.

EL tihendab kahepoolseid sidemeid suuremate partneritega ning kasutab täielikult ära nii eesolevaid tippkohtumisi kui ka teisi olulisi rahvusvahelisi kohtumisi.

Nagu ma olen ennegi öelnud, on rahvusvahelistest julgustavatest märkidest hoolimata olemas tõsiseid erinevusi arvamustes. Näiteks on erimeelsusi küsimuses, kuidas võidelda kliimamuutustega, ja eriti sihtnormide tüübis ja olemuses. USA jätkab vastuseisu siduvate eesmärkide kehtestamisele.

Seda liiki eesmärgid on olulise tähtsusega, kui me soovime tagada oma kokkuleppe efektiivsuse ja ülemaailmse CO2 turu tugevdamise. Me jätkame koostööd kõigiga Ameerika Ühendriikides, kes saavad aidata muuta suhtumist föderaalasel tasemel.

Ameerika Ühendriikides endis käib hetkel väga elav dialoog kliimamuutuste vastu võitlemise teemal. Me saame Ameerika Ühendriikide erinevatest osadest selgeid teateid ja üleskutseid otsustavaks tegutsemiseks Bali konverentsi eel.

Läbi teie erinevate kontaktide teiste parlamentide kolleegidega üle maailma, koos tööstuse ja kodanikuühiskonna esindajatega, loodame jätkuvalt Euroopa Parlamendi toetusele ELi edasipüüdlike sihtide propageerimisel seoses kliimamuutuse probleemiga.

Me vajame seda toetust püüdlustes tugevdada rahvusvahelist koostööd kliimamuutuste alal.

(Aplaus)

### ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

*Asepresident*

**Eija-Riitta Korhola**, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FI) Proua juhataja, kõigepealt minu siiras tänu pr Hassile tema koostöö eest selle resolutsiooni koostamisel. Ilmselt saab see olema üks kõige olulisemaid, kui mitte olulisim kliimamuutuse alane konverents. Kahjuks ei ole toimunud eelmise viie konverentsi käigus erilist edasiminekut. Nüüd on lõpuks ometi saabunud aeg määrata konkreetsed meetmed 2012-järgse perioodi jaoks.

Kõigi eelmiste konverentside ühine külg on see, et tõeliste läbimurrete meenutamise asemel oleme näinud ELi kiitmist selle ühepoolsete tegude ja keskkonnaalaste taotluste eest, ja alustamegi jälle järgmist aastat. Probleem on selles, et kiiresti on vaja ülemaailmseid abinõusid ülemaailmse kliimaprobleemi jaoks, olgugi et nende võtmine näib raske. Näiteks ei näinud me aasta tagasi Nairobi ühegi olulise uue riigi pühendumust emissioonide kärpimiseks alates 2013. aastast. Seega me oleme pidanud lootma, et ehk Kyoto protokolliraamistiku välised läbirääkimised lõppevad emissioonide vähendamisega maailma suurimate saastajate poolt, nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina, India ja Venemaa.

Tõenäoliselt on kõige reaalsem väljakutse arengumaadele arusaam solidaarsusest. Ühel hetkel ei näinud keegi ette emissioonide kasvu kiirenemise ulatust, nüüd tulevad aga peaaegu pooled kõigist emissioonidest arengumaadest – peamiselt Hiinast ja Indiast. Muidugi on ka nende kodanikel õigus majanduskasvuks, kuid on kõigi huvides, et see kasv oleks võimalikult puhas. Seega on läbirääkimiste külg ebanugav, kuid seda on ka tegelikkus. See võib ahvatleda ülemaailmsel turul tegutsevaid ettevõtteid jätkata investeerimist kohtadesse, kus pole korralikke keskkonnastandardeid ega emissioonipiiranguid. Arenguriikide inimestel on puudu aga solidaarsusest seoses keskkonnasaastega. Peale selle ei tähenda emissioonide asukoha muutmine nende vähendamist. Tulemuseks on sellel juhul kiire kasv kolmele emissioonile neljast. Kuidas me sellisest olukorrast edasi läheme? Kas on aega tööstuslik tootmine riigispetsiifilistest piirangutest lahti ühendada ja luua selle asemel ülemaailmne plaan tööstussektorile ja rahvusvahelisele süsinikumajandusele? Prioriteetid peaksid olema energiasaldus, öko-efektiivsus ja madala emissioonitasemega tehnoloogia ja selle arendamine.

**Elisa Ferreira**, *fraktsiooni PSE nimel.* – (PT) Nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad, alustan raportööri proua Hassi südamliku õnnitlemisega tema avakõne eest ja tema võime eest seda keerulist juhtumit kohusetundlikult käsitleda.

Hääletamisele antav tekst peegeldab erinevate fraktsioonide siiraid pingutusi saata Balile selge, tõhus ja mobiliseeriv sõnum. See on ainus viis tagada tingimused keskse eesmärgi saavutamiseks, milleks on Bali kohtumise muutmine lähtepunktiks kõigile ülemaailmsetele partneritele kliimamuutuste vastu võitlemiseks selgete ja määratud strateegiate kasutuselevõtmisel aastaks 2009.

Kõik on pidanud kandma ohvreid ja tegema kohandusi. Eesmärk on täidetud siis, kui see tekst parlamendis laialdast tunnustust leiab. See annab keskkonna- ja kliimaalasel ELi teedrajavale vaimsusele kogu maailma silmades demokraatliku legitiimsuse. Siiski on see teedrajav vaimus loonud täiendavaid kohustusi, eriti seoses mõne spetsiifilise ettepaneku kvaliteediga, mis peavad samaaegselt katma nii vähendusi kui kohandusi.

Eriti peab arvesse võtma fakti, et suurimad kohanduskulud langevad nüüd maailma vaesematele regioonidele, mis on probleemiga kõige vähem seotud ning selle lahendamiseks kõige halvemini varustatud. Ettepanekud peavad samas ka kindlustama, et rahvusvahelised eri vähendamised tuleb jagada võrdselt, proportsionaalselt ja ausalt.

Keskkondlikke kohustusi tuleb kohandada vastavalt vaesimate riikide ja regioonide arenguprotsessile, mille hulka kuulub ligipääs korralikele elutingimustele ja mugavusele, nii vähem arenenud riikide kui kasvavate majanduste hiigelsuure elanikkonna puhul. Kuigi Euroopa teedrajav lähenemine on kohustus, peaks seda võtma ka võimalusena keskkonnaga seotud suhteliste tehniliste ja innovatiivsete eeliste saavutamiseks. See juhtub vaid siis, kui keskkonnaalased mured ja kohustused muutuvad sammhaaval globaalse majanduse toimimise reegliteks. Kui mitte, moonutavad ELi head tavad konkurentsi ja valmistavad pettumuse ELi kodanikele.

Selles kontekstis teeb parlament praktilise ettepaneku, et iga riigi kohustused peaksid saama täiendust globaalsete sektoriliste kohustuste kasutamise, vaatega orientiiride ja rahvusvaheliselt vastuvõetud heade tavade järgimiseks kõigi rahvusvahelise konkurentsi seotud tööstus- ja teenusesektorite puhul. See on väga pretensioonikas töökind, kuid EL peab võtma enda peale oma positiivse juhi rollile vastavad kohustused, mis on planeedi ellujäämiseks äärmiselt tähtsad

**Lena Ek**, *fraktsiooni ALDE nimel.* - (SV) Proua juhataja, minister, volinik, Bali läbirääkimiste algus detsembris, millest saab uus Kyoto kokkulepe, on loomulikult väga oluline. Parlament valmistab end selle arutelu ja resolutsiooni läbi ette ja ka nõukogu tegi seda vastava resolutsiooni läbi. Mis on minu arust endiselt puudu, on selgem koostöö ELi eri asutuste vahel. Portugalil kui eesistujariigil lasub suur vastutus. Euroopa Liit peab Balis rääkima ühel häälel.

Väga oluline osa on see, kuidas arenguriikide olukorda käsitletama hakatakse ning kuidas suudetakse majanduslik areng siduda keskkonnasõbralike tehnoloogiatega. Nad vajavad meie toetust. Mitte ainult häid sõnu, vaid raha, meetodi arengut ja ligipääsu uutele tehnoloogiatele. Me peame oma erinevate poliitikavaldkondade alaseid pingutusi koondama ja abi tuleb muuta ka kliimasõbralikuks.

Osa lahendusest sõltub ka teisest punktist, mida soovisin arutelul mainida – metsad. Tänapäeval laastatakse suuri alasid ja me kõik teame, mida see kliima jaoks tähendab. Lisaks on see katastroof ka inimestele, kes selles piirkonnas elavad, kui nende elatusvahendid kaovad. Tuleb koostada töömeetod, milles me maksame arenguriikidele ja tavalistele perekondadele metsade eest hoolitsemise ja valvamise eest. Jätkusuutlik tootmine on hädavajalik. Täielikult puutumatu mets on hea bioloogilise mitmekesisuse suhtes, kuid mädanev mets eritab suures ulatuses metaani. Mida me vajame, on kasvav mets, kus surnud taimede eest kantakse hoolt nii, et ei eraldu CO<sub>2</sub> ega teisi kasvuhoonegaase.

Bali saab olema suur, keeruline ja kaoiline kohtumine. Parim, mis teha saame, on ennast hästi ette valmistada, et läbirääkimiste tegelik algus hea oleks. Käesolev arutelu on selle jaoks suurepärane vahend, kuid me peame tegema ettevalmistusi koos oma sõpradega tugeva transatlantilise dialoogi abil ning dialoogi abil India ja Hiinaga. Me teame, et 25 riiki paiskavad 83% emissioonidest, mis tuleks peatada, ja, volinik, minister, tõeline sõber on isik, kes küsib, kuidas sul läheb, ning peatub selleks, et kuulata vastust.

**Liam Aylward**, *fraktsiooni UEN nimel.* – Proua juhataja, minagi õnnitleksin proua Hassit tema töö eest ja panuse eest käimasolevasse arutellusse.

Samuti tahan ma õnnitleda endist Ameerika Ühendriikide asepresidenti Al Gore'i, keda hiljuti autasustati Nobeli preemiaga tema väärtusliku tegevuse eest kliimamuutuste vastu võitlemiseks rahvusvahelise tegevuse vajaduse propageerimisel.

Selle autasu andmine tähendab, et rahvusvaheliselt tunnustatakse kliimamuutuste jõudmist rahvusvahelise poliitika tegevuskavades tähtsimate küsimuste hulka. Nüüd on vaja ka vastavat tegevust, et me suudaksime ühiselt tagada süsinikdioksiidi heidete olulise vähendamise lähitulevikus. Ma toetan täielikult Euroopa Liidu eesmärke aastateks 2020 ja 2050 süsinikdioksiidi heidete vähendamise osas.

Bali konverents annab meile võimaluse leppida kokku ametliku volituse ja raamistiku osas, et tagada selged ja kindlad rahvusvahelised kohustused alates aastast 2012.

Balis tuleb rajada tugev alus ja anda teekaart, mis põhineb jagatud nägemusel, arengumaade kindlatel kohustustel, süsinikdioksiiditurgude kasutamise laienemisel, tugevneval koostööl tehnoloogiauringute osas ja raadamise vähendamisel. Ei tohi unustada, et EL peab saavutama tulemusi kodus ja olema eeskujuks.

Ma ootan veebruaris president Pötteringi ettepanekuid selle kohta, kuidas Euroopa Parlament, saaks oma tekitatud süsinikdioksiidi jalajälge vähendada.

**Rebecca Harms, fraktsiooni Verts/ALE nimel.** - (DE) Proua juhataja, Euroopa Liidus on kombeks saanud, nagu me täna jälle ametisolevalt eesistujalt kuulsime, rääkida Euroopa juhtrollist rahvusvahelises pingutustes kliimamuutustega võitlemisel. Kui ma liigun mõtteis tagasi märtsi ja tippkohtumisel tehtud otsustele seada eesmärgiks 20% CO<sub>2</sub> emissioonide vähendamine, 20% energiaefektiivsuse tõus ja 20% taastuvenergiaallikate kvoot aastaks 2020, siis kõlab see tõesti nagu juhtroll.

Leian, et on äärmiselt kahetsusväärne, et liikmesriikide läbirääkimised energiapaketi üle ei viinud piisavalt kaugele, et me saaks Brüsselis kunstlikult läbi arutada Bali konverentsi küsimused. Kui riigid, kellega EL kavatses Balis läbirääkimisi alustada, vaatavad Euroopa kulsside taha ja näevad läbirääkimiste vaevalist olemust liikmesriikide vahel seoses energiaefektiivsuse ja taastuvate energiaallikatega, saavad nad aru, et see protsess pole muud kui tragöödia. Ma usun, et see on pahaendeline märk, kui me nõuame suuri samme rahvusvahelisel tasemel, kuid oleme kodus valmis vaid ettevaatlikult varvaste peal edasi hiilima. Mitte, et meie probleem oleks tehnoloogia puudumine. Meie mureks on see, et puudub täielikult poliitiline julgus mõjutada merede muutusi, mida arutati märtsis seoses energia ja energiaallikate poliitikaga.

Ma pean ütlema, et kui viimasel plenaaristungil võeti vastu Reuli raport, olin ma kohutatud, kuuldes, et me oleme tagasi arutamas ainult kivisöe ja tuumaenergia võimalusi, ning see täidab mind häbiga, et Euroopa riigid peaksid nüüd Aafrika riike nende kliimaprobleemide lahendamiseks tuumaenergiaga varustama. Ma arvan, et mõned eurooplased on aru kaotanud.

**Roberto Musacchio, fraktsiooni GUE/NGL nimel** - (IT) Proua juhataja, selle täiskoja ees olev tekst on kliimakomisjoni ühise töö vili. Komisjon, mis on selleks otstarbeks *ad hoc* vormis asutatud ja väga tähtsa mandaadiga, on ette võtnud suurejoonelised nõustamise ja arutelu algatused ning koostanud kava vahenditest, mida Euroopa saab kasutada tähtsa rolli mängimiseks pooltevahelisel kolmeteistkümnendal, Bali konverentsil.

Strateegiaettepaneku tuum on selge ja jõuline. Tarvis on poliitilist ja mitmepoolset lähenemist, mis põhineb ÜRO-l ja, mis arvestab IPCC-d ja suuri muudatusi mitte ainult tehnoloogias, vaid ka sotsiaalmudelid. Vaja on tehnoloogiasiiiret, koostööd ja uusi keskkonna ning arenguga arvestavaid lähenemisi. Komisjoni ja nõukogu poolt tehtud 3,20 % ettepanek on ainult algus, olgugi et positiivne. Meie mõtlemine peab olema laiaulatuslik ning edasivaatav ning ausalt öeldes ei võimalda tulevik tagasi pöörduda mineviku tehnoloogiate poole, mis on vanad, ohtlikud ja vastuolulised, nagu tuumaenergia.

Me peame hakkama mõtlema ka uuendusmeelsetele ettepanekutele, mida me ise oleme esile tõstnud oma parlamentaarsetel aruteludel ja mida autoriteedid, nagu näiteks kantsler Merkel, on tunnustama hakanud. Ma räägin enda ja hr Prodi ettepanekust emissioonide arvutamiseks iga inimese kohta, mis on väga oluline praeguse olukorra valguses, milles paistab praegu olevat ebavõrdsus emissioonides ja viisis, kuidas neid võrdselt jagada.

**Bastiaan Belder, fraktsiooni IND/DEM nimel.** - (NL) Proua juhataja, ma sooviksin teha oma kolleegi Hans Bloklandi nimel järgmised tähelepanekud.

Esiteks tahan ma palavalt tänada Satu Hassit kogu olulise töö eest, mida ta on teinud praegu meie ees oleva lahenduseni jõudmisel. Eelseisva Bali Kliimamuutuste Konverentsi valguses on tähtis üles märkida Euroopa Parlamendi vaated kliimapoliitikale nii täpselt, kui võimalik, ning Satu Hassi on teinud just seda.

Nüüd, kui Euroopa Liit pingsalt kliimapoliitikale keskendub, on ka ülejäänud maailmal aeg seda järgida, kaasa arvatud riikidel, mis Kyoto protokollil veel ametlikult kinnitanud pole. Balis peaks Euroopa Liit tõestama oma liidrivõimekust, mitte isalikul viisil, vaid koostöö vaimus.

Ma näen Bali konverentsi kui meie kõigi jaoks ideaalset võimalust maha istuda ning arutada, millist kliimapoliitika alast tegevusplaani järgida pärast 2012. aastat. On vaja ülemaailmseid ühendatud pingutusi, et säilitada meie maailma omadusi ning kaitsta meie tulevikku.

**Karl-Heinz Florenz (PPE-DE).** - (DE) Proua juhataja, lubage mul soojalt tervitada Stavros Dimast. Me ootame huviga arutelusid teiega Balis Euroopa kliimapoliitika tulevikusuundade teemal.

Leian, et kliimapoliitika arendamine on väljakutse meie kõigi jaoks. See ei ole küsimus, mis puudutab ainult sinisilmseid keskkonnakaitsjaid või liberaalseid kaupmehi, vaid see on väljakutse, millele peame vastama kõik koos. Kliimamuutuste ajutine komisjon üritab täpselt seda teha. Kõik ei mõista veel seda, ent sellest hoolimata oleme teinud hea alguse.

Bali on verstaapost – selles pole kahtluski. Bali-järgne lõhe, mis oleks ka Kyoto-järgne lõhe, oleks katastroofiline. Nii keskkonna seisukohalt kui ka majanduspoliitikas, sest võimatu on investeerida kindlate ning kiirete andmeteta. Samuti peab mõtlema sellele, kuhu oleme praeguseks jõudnud ning mida on meil Balis pakkuda, sest me peame olema suutelised midagi pakkuma, vastasel juhul ei saa me loota, et teised kontinendid liituvad meie ühise jõupingutusega probleemi lahendamisel.

See ongi põhjus, miks me peaksime pühendumas siin eelkõige pakkumiste tegemisele. Kolm korda kakskümmend protsenti on kokku päris palju ning me oleksime väga õnnelikud, kui õnnestuks need eesmärgid täita. Ma näen ees endiselt suuri takistusi - see on kindel – ent olen ka veendunud, et saame hakkama. Me peame olema heaks eeskujuks. Seetõttu usun, et me suudame kokku leppida Euroopa keskkonnepoliitikas, mis aitaks leida vastuseid küsimustele, nagu miks on üle maailma pidevalt suurpõlengud, mis toodavad rohkem CO<sub>2</sub> kui kõik Euroopa energijaamad kokku.

Ma usun, et Euroopa peab nüüd tegutsema hakkama, ning me oleme juba alustamas. Pärast seda on ka USA ameeriklastel – mitte tingimata nende valitsuse kaudu – positiivne stiimul edasi liikuda. Täpselt selles suunas me liigume. Minu arvates on kliimamuutus suurepärane majanduslik võimalus. Kui meie seda ära ei kasuta, siis teevad seda teised.

**Riitta Myller (PSE).** - (FI) Proua juhataja, Euroopa Liidu juhtide usaldusväärst kliimapolitikas analüüsitakse detsembris Balis. Tulemus peab olema ülemaailmne selge soov, kindel mandaat, üritada vältida Maa temperatuuri tõusmist üle kahe kraadi. Euroopa Liit on oma otsused juba teinud. Kui me aga soovime eesmärgini jõuda, peavad kõik tööstusriigid (näiteks USA ja Austraalia) nõustuma koguselise emissioonivähendamise.

Me ei saa taluda senise debati jätkamist, kus põhiküsimuseks on, kas eesmärgini tuleks jõuda tehnoloogilise arengu või juriidiliselt siduvate sihtide seadmise kaudu. Meil on vaja mõlemat. Ainult juriidiliselt siduvate sihtide ning piisavalt rangete emissioonisihtmärkide kaudu on võimalik sundida firmasid kasutama keskkonnasõbralikumaid tehnoloogiaid. Me peame meeles pidama, et kui soovime kõikide osapoolte koostööd lepingu sõlmimisel, siis peame olema solidaarsed, eriti arenguriikidega, kes on kõige halvemas seisus. Samuti peame saavutama kindla positsiooni läbirääkimistes arenguriikidega nagu Hiina ja India, seoses suuremahulise emissioonivähendamise tulevikus.

Ma sooviksin veel kord tänada kõiki, kes on olnud seotud selle resolutsiooni koostamisega parlamendi jaoks, ning eraldi tahan tänu avaldada proua Hassile ning fraktsioonide läbirääkijatele. Teie töö on olnud suurepärane.

**Vittorio Prodi (ALDE).** - (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tervitan volinik Dimast, kes on Balis esirindel. Globaalne soojenemine on kiireloomuline, väga tõsine ning tõeliselt globaalne probleem, mille suhtes peame kiiresti saavutama globaalse konsensuse. Sellepärast peame kohe tegema ettepanekuid kasvuhoonegaaside ohjamiseks, mis oleksid õiglasemad ning laiemalt aktsepteeritud kui Kyoto protokoll, „vanaisa põhimõttel“ tehtud otsused, nt „kes on kõige rohkem saastanud, see võib ka edasi kõige rohkem saastada“. See ei ole vastuvõetav.

Sellepärast arvan, et peame tegema julgema ettepaneku. Ma olen esitanud muudatusettepaneku, nagu juba mainiti, mille saab kokku võtta hüüdlause vormis „üks inimene, üks emissiooniõigus“. Seda on pakunud välja ka Saksamaa professor Lutz ning ideed tervitas ka kantsler Merkel.

Kui igale inimesele antakse samad õigused, samasugune ligipääs loodusvaradele, on oluline, et parlament seda protsessi toetaks. Heitkogustega kauplemise süsteemi seisukohalt tooks see arenguriikide elanikele hulga ressursse, mis oleksid palju suuremad, kui rahvusvahelise koostöö poolsed, ning neid oleks lihtsam kontrollida. Vastutasuks peaksid nad austama süsinikuvarude, nagu näiteks ekvatoriaalsete vihmametsade suhtes võetud kohustusi.

Võrdsuse põhimõtte peaks pakkuma alusandmed järkjärguliseks paranemiseks, mis peab algama alusandmete arvestamisest, sest ainult nõnda on võimalik arvutada aastal 2050 vastuvõetavaid emissiooniandmeid. Hädavajalik on järk-järgult vähendada „vanaisa põhimõtte“ rakendamist. Kui me tahame saavutada lõpptulemuse kiiresti, peame hakkama juba tegutsema, eriti veel kuna teema on nõnda tõsine ning kiireloomuline.

**Caroline Lucas (Verts/ALE).** - Proua juhataja, üks kõige tõhusamaid strateegiaid, mida EL saaks Bali konverentsil kasutada, on eeskujuks olemine. Esimesed Euroopa Liidu uued kliimaalased õigusaktid, mis on otsustamisel alates märtsi nõukogust, puudutavad lennutegevuse lisamist kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi. Nende läbirääkimiste tulemused on väga olulised, mitte ainult selle otsuse jaoks, vaid

ka sõnumi tõttu teistele Bali konverentsist osavõtjatele selle kohta, kas EL võtab kliimamuutustega seotud kohustusi tõepoolest tõsiselt.

Siiani on väljavaated ausalt öeldes võrdlemisi sünged. Komisjoni esialgne ettepanek oli väga nõrk ja asjaolu, et nõukogus ei suudetud esimesel lugemisel saavutada ühtse mandaadi osas kokkulepet jätab väga negatiivse mulje. Ma palun seetõttu tungivalt nii nõukogu kui komisjoni oma panuseid põhjalikult ja kiiresti suurendada.

Edu Bali konverentsil sõltub ka suurel määral sellest, kas mistahes uue kokkuleppe osas valitseb tasakaal. Sellepärast peaksid ettepanekud põhinema võrdsetel õigustel heitmete elaniku kohta jaotumise osas, mida tuntakse nime all vähenemine ja lähenemine. Ma palun, et nõukogu ja komisjon kasutaks sellist lähenemisviisi.

Lõpetuseks tahaksin ma hoiatada süsiniku tasakaalustamismehhanismide liigse usaldamise eest. Nagu ütles üks minu kolleeg, on see sama kasulik, kui suitsetamise vastased kampaaniad arenguriikides, samas kui me ise jätkame suitsetamist. See on vastutustundetu ja täiesti ebatõhus.

**Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL) - (EL)** Härra juhataja, volinik, Bali konverentsi ülesanne on edendada ambitsioonikat ning realistlikku 2012-järgset raamistikku. Enam pole võimalik asju edasi lükata. Globaalse soojenemisega peab tegelema otsekohese ning drastiliselt. Ökoloogia ja majandus saavad ja peavad koos eksisteerima.

Saadav kasu on palju suurem kui rahaline kulu. Samas on selle toimimiseks vaja laialdasemaid kokkuleppeid, mis sisaldavad emissioonide vähendamiseks konkreetseid kohustusi, mitte ainult lootusrikkaid sõnu. Peab võtma endale kohustusi võidelda emissioonidega rahvusvahelises õhu- ja veetranspordis. Kasvuhoonegaasid tuleb hõlmata jätkusuutliku metsamajandusega ning muutustega tootmisstandardites ning tarbimises, samuti maakasutuse abil.

Selle saavutamiseks peab komisjon aga meelde tuletama juba unustatud sihid, mis olid seotud taaskasutatavate energiaallikate kasutamise julge toetamisega. Komisjon peab toetama veel ambitsioonikamaid sihte ning demonstreerima tugevamat poliitilist tahet.

See on see, mida me ootame, härra Dimas.

**Romana Jordan Cizelj (PPE-DE) - (SL)** Euroopa Liit on võitluses kliimamuutusega ning uute keskkonnasõbralike tehnoloogiate arendamises maailmas juhtpositsioonil. Aga kui kauaks veel? Arusaamine, et on vaja vähendada inimese mõju keskkonnale kasvab paljudes riikides. Sellele järgnevad tavaliselt strateegiad, plaanid ning meetmed, isegi riikides, kus keskkonnakaitse on uus prioriteet.

Võtke näiteks Hiina, mida kliimamuutuste ajutise komisjoni delegatsioon hiljuti külastas, et sealse olukorraga tutvuda. Kuigi arenguriigina ei pea Hiina vastavalt Kyoto protokollile vähendama kasvuhoonegaaside emissiooni, on ta probleemist teadlik ning üritab juba nüüd tegutseda. Vastu on võetud riiklik kliimamuutuse programm, milles muude aspektide seas on seatud mitmed ambitsioonikad sihid.

Kõik see näitab, et me ei tohi jääda loorberitele puhkama, kui Euroopa soovib säilitada globaalset mõjuvõimu. Sellepärast ma kutsun Bali delegatsiooni üles edastama Euroopa positsiooni globaalse soojenemise vastases võitluses ühtse häälega. Minu arvates on globaalse süsinikuturu rajamine ainus viis piisavalt soojenemist vähendada. Hind ehk siis raha on väga efektiivne viis inimühiskonnas eesmärkide saavutamiseks.

Üritades jõuda kokkuleppele globaalsetes meetmetes, ei tohi me unustada enda sihte. Me peame kindlalt arendama enda strateegiaid ning jätkama uuendusi energia-, transpordi- ja muudes sektorites, mis põhjustavad samuti kasvuhoonegaaside emissiooni. Ainult siis, kui suudame seda kodus seda hästi teostada, oleme edukad läbirääkimistes ja koostöös kolmandate riikidega.

Ma loodan, et delegatsiooni külastus Balisse on väga meeldiv ning nad edastavad meie resolutsioonis paika pandud seisukohti.

**Dorette Corbey (PSE) - (NL)** Proua juhataja, selleks, et järgmise kuu Bali konverents edukas oleks, peab Euroopa Liit olema poliitiliselt väga tugev. Selleks on meil väga vaja arenguriikide ning samuti riikide nagu Hiina ja India toetust. Tänapäevani on need riigid kliimamuutust väga vähe mõjutanud, aga neid mõjutavad väga tugevalt selle tagajärjed. Euroopa peab pakkuma nendele riikidele abi, et nad saaksid kliimamuutusega kohaneda, ning me peame investeerima tehnoloogiasse.

Ma usun optimistlikult, et aastal 2009 suudame jõuda kokkuleppele, millele kirjutab alla ka USA. Aga kui ülejäänud maailm ei järgne Euroopale ning ei nõustu juriidiliselt siduvate eesmärkidega, siis on meil vaja plaani B ja isegi plaani C.

Plaan B näeks ette ülemaailmseid vähendamise sihtmärke igas tööstussektoris ning kui see ei tööta, kasutatakse plaani C, mis näeb ette impordilõivude määramist toodetele riikidest, kes keelduvad kliimapoliitika elluviimisest.

Pakutud resolutsioon on hea ning see on ära teeninud meie täieliku toetuse. Minu komplimentid Satu Hassile ning variraportööridele.

**David Hammerstein (Verts/ALE).** - (ES) Proua juhataja, keskmine *per capita* emissioonitase on kõigi jaoks välja pakutud, aga peab mõistma, et see, mis on õiglane sotsiaalses mõttes, võib kujuneda võimatuks ökoloogiliselt.

Keskonnaalased eesmärgid peavad kaasama riike nagu Hiina ja India, nad peavad olema õiglased. Samas peab keskkondlik konvergens põhja ja lõuna vahel toimuma kiiresti ning emissioonitase olema väga madal, et meetod oleks efektiivne.

Samal ajal peame kaaluma maksualaseid ning kaubandusmeetodeid, et aeglustada kaubandust toodetega, mille reostustase on kõrge ning mis on toodetud reostavaid tehnoloogiaid kasutades.

Selline väline kliimakaitse võib pakkuda vastuseid Euroopa Liidu kasvavale emissioonile lõunariikide toodete poolt ning me saame koguda teenitud tulu ning seejärel investeerida selle lõunas puhastesse tehnoloogiatesse.

**Jens Holm (GUE/NGL).** - (SV) Me otsustame varsti, kuidas võidelda globaalse soojenemisega pärast aastat 2012, kui lõppeb Kyoto kokkuleppe.

Meil on olemas väga hea aluspõhi. Meil on aastaks 2050 vaja vähendusi kuni 80%, abistada arenguriike nende emissioonide vähendamises, meetmeid lihatööstuse vastu, mis toodab peaaegu viiendiku globaalsest kasvuhoonegaaside emissioonist, paindlikumaid patendiseadusi, mis teeksid roheline tehnoloogia levitamise kergemaks, biokütuste sertifitseerimist, mis hoiaks ära vastuolud nende ja toiduvärske vahel, ning maailma metsade säilitamist. Nagu juba öeldud, on see väga tore.

Mis aga puudub ja mida me tulevikus vajame, on Euroopa Liidus pidevalt kasvava liikluse vastaste meetmete kasutamine, Euroopa Liidu toetused ning fakt, et Euroopa Liidu reguleerimis- ja rakenduspraktikas eelistatakse turupõhist lähenemist.

Kokku on 11 muudatusettepanekut, millest enamik on minu arvates head ning muudavad resolutsiooni idee veelgi jõulisemaks. See seisneb selles, et rikkad riigid vastutavad kliimamuutuse eest ning peavad seega kõige radikaalselt vähendama.

Muudatusettepanek nr 7 teeb mind murelikuks. Selle eesmärk on kasutada tuumaenergiat võitluses kasvuhooneefektiga. Me ei tohiks asendada ühte keskkonnaprobleemi uutega.

**Anders Wijkman (PPE-DE).** - (SV) Proua juhataja, peaaegu 15 aastat on möödunud kliimakonventsioonile allkirjutamisest Rio konverentsil ning samas tõusevad praegu kliimaemissioonid kiiremini kui kunagi varem. See näitab, kui ebapiisav on olnud senine rahvusvaheline koostöö.

Euroopa Liit peab olema eestvedaja ning selle raames rakendama meetmeid kodus – alates rangematest nõuetest autodele, kuni alternatiivenergiate toetuste tõstmiseni. Aga „kodustest meetmetest“ üksi ei piisa. Härra Florenz küsis, mida saame pakkuda ülejäänud maailmale. See on hea küsimus. Ma usun, et saame pakkuda kolme asja. Esiteks, puhast keskkonnasõbralikku tehnoloogiat kõikidele arenguriikidele, mis on moderniseerumisaastal, mitte vähem ka Hiinale ja Indiale. Neil on täielik õigus areneda, aga nad ei tohiks korrata meie vigu. Euroopa Liidu eelarve prioriteet peaks olema teadmiste ning tehnoloogiate toetamine. Sellest saavad tulu nii nemad kui me ise.

Sama tähtis on, et mõistaksime ajaloolist vastutust ning toetaksime meetmete rakendamist madala sissetulekuga riikides, mida mõjutavad tugevalt tormid, uputused ning pikemad põuad. Seni kõrvale pandud raha erinevate kohanemisfondide kujul ning hiljutine nn kliimaliidu algatus komisjoni poolt on ebapiisav. Seda on absurdelt vähe. Vajadus on sadu kordi suurem.

Kolmandaks, nagu proua Ek rõhutas, on väga oluline pöörata tähelepanu metsade rollile, mitte vähem ka troopilistele metsadele. Me peame ajendama metsaomanike mitte metsi maha raiuma, vaid pigem neid säilitama.

Kliimapoliitika ei tugine üksnes Baliile, ent edu Baliis loomulikult suurendab võimalusi lõpliku kokkuleppe sõlmimiseks aastal 2009. Loodan, et selle toimimise hüvanguks kuulab komisjon ning ülemkogu parlamenti,



eriti selles osas, et palju rohkem on vaja saavutada tehnoloogilises koostöös, meetmete rakendamises ning metsamajanduses.

**Matthias Groote (PSE).** - (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, suvisel tippkohtumisel võtsid riigipead vastu häid otsuseid seoses kliimamuutuse vastase võitlusega. Nad otsustasid vähendada 1990 aasta kasvuhoonegaaside emissioonitaset Euroopas 20% aastaks 2020. Samuti otsustati kevadisel kohtumisel, et vähendamissihhtmärki tuleks tõsta 30 protsendini, juhul kui ka teised tööstusriigid pühenduvad kasvuhoonegaaside emissiooni vähendamisele. Euroopa Liit peaks seega tegema kõik endast oleneva, et julgustada teisi tööstusriike siduma ennast Kyoto-järgse kokkuleppega

Ma tahaks viidata ka teisele spetsiifilisele punktile, nimelt transpordile, sest on väga tähtis, et meil õnnestuks tagada transpordi kaasamine Kyoto-järgsesse kokkuleppesse. Euroopas toodab 21% kõigist kasvuhoonegaasidest transport. Kyoto protokoll ei käsitlenud rahvusvahelist lennundust, sest ICAO (Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon) kinnitas, et on olemas plaanid globaalse süsteemi loomiseks. Alates aastast 1997 pole sellest lubadusest aga kinni peetud ning ma kardan, et ootame endiselt lennunduse lisamist protokolli. Ma loodan, et sellega tehakse algust Balis.

**Herbert Reul (PPE-DE).** - (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, eksisteerib tõsine kliimaprobleem. Mitte keegi ei eita seda. Poliitiline küsimus on aga see, kuidas kavatseme üritada probleemi lahendada. Pean tunnistama, et meil on olnud käesoleva raportiga palju raskusi sellega, kuidas probleemile läheneda.

Probleeme ei lahendata viimsepäeva stsenaariume kirjeldades ning inimõiguste rikkumisest rääkides või lahenduste väljapakumise asemel ebakindlat tooni kasutades. Eesmärk peab olema leida reaalseid ning objektiivseid lahendusi, kaaluda mitmekesiseid argumente. Asjaolu, et me ei ole seni olnud valmis sallima lahknevaid hinnanguid, mis puudutavad kliimamuutuste ja muutuste põhjuseid, on väga kahetsusväärne. Ma toetan täielikult ambitsioonikate eesmärkide seadmist, aga on hädavajalik veenduda selles, et need on saavutatavad, muidu on meie kliimapoliitika mõjutu.

Samuti on vale tabusid seada ning öelda, et kivisöe ning kivisöe kasutamise puhaste tehnoloogiate arendamise või tuumaenergia küsimus ei kuulu arutamisele ning et ainus vastus on taaskasutatav energia. Selline lähenemine ei aita kuidagi probleemiga tegeleda. Meil on vaja laiaulatuslikku arutelu, kus võetakse arvesse ning uuritakse detailselt kõiki aspekte ning kus kõik on avatud laiale hulgale ideedele ning erineva päritoluga informatsioonile.

Usun, et peaksime kaaluma arutelu ka seda, millise mõju me milliste vahenditega saavutame. Kuidas maksimaliseerida mõju? Peaksime mõtlema ka kulude peale. Usun, et me ei tohiks pelgalt keskenduda sellele, kuidas riiklike poliitilisi otsuseid tehakse, aga samuti mõtlema selle peale, nagu üks või kaks mu kolleegi on mulle öelnud, kuidas saaks innustada ning toetada tehnoloogia arengut. Ma ei näe mingit mõtet lõpetada tänane arutelu ning siis kaks või kolm tundi või kaks või kolm päeva hiljem arutada Lissaboni strateegiate ning sarnaste teemade üle samas kojas. Need kaks debatti peavad sulanduma üheks, kui me tahame võidelda kliimamuutusega ning leevendada selle mõjusid.

Minu arvates on seni olnud väga vähe võimalusi välja öelda väga kriitilisi kommentaare, mida tõime kuuldavale komisjonis otsuste langetamise käigus. Ma loodan, et järgmine kord, kui tegeleme kogu kliimamuutuste komisjoni ettekandega, on meil võimalus esile tuua laiem argumentide spekter.

**Karin Scheele (PSE).** - (DE) Austatud juhataja, sooviksin samuti teha komplimenti selle hea ning objektiivse raporti koostajatele, mida on toetanud ka enamik kliimamuutuste komisjoni liikmeid. Sõnadetagi on selge, et ootame tulemusi ning selget mandaati Bali jaoks. See peab sisaldama jagatud, ent erinevaid vastutusi tööstusriikide, kiiresti kasvava majandusega ning arenguriikide jaoks.

Resolutsioon annab selgelt mõista, et ootame tulemusi aastaks 2009. Eri õigusaktide kaudu, mida Euroopa Parlament vastu võtab – tänased kõnelejad on maininud juba lennunduse kaasamist emissioonidega kauplemise süsteemi, samuti ka CO<sub>2</sub> emissioone mootorsõidukitest – peame andma selge poliitilise sõnumi ülejäänud maailmale, teistele kontinentidele. Kõigi riikide kaasamiseks on see hädavajalik tingimus.

**Katerina Batzeli (PSE).** – (EL) Volinik, lubage mul esmalt õnnitleda teid pingutuste eest, mis olete teinud seoses tähtsa rahvusvahelise küsimusega, milleks on kliimamuutus.

Härra president, võitlus kliimamuutusega peaks inspireerima uue arengumudeli loomist. See mudel defineerib ümber olemasolevad poliitikalid keskkonnakaitses, seostades majandusliku aktiivsuse loodusvarade ning sotsiaalse heaoluga.

Euroopa Liit peaks mängima juhtivat rolli ning tagama, et läbirääkimised ei lõppeks Kyoto protokolliga niigi paindlike mehhanismide laiendamiseks. Eesmärk Bali peaks olema kokkuleppe, millel on ka keskkondlikku perspektiivi. Kokkuleppe peaks ära kasutama ka võimalusi tehnoloogiliseks innovatsiooniks, majanduslikuks arenguks ning töökohtade loomiseks.

Näiteks oleks samm õiges suunas üleminek madala kasutusega süsinikpõhilise kütusega majandusele, sidudes süsinikuturud emissioonidega kauplemise süsteemiga.

Bali konverents peaks olema võimalus sõnastada laiahaardeline ettepanek 2012-järgseks perioodiks, milles oleksid siduvad, pikaajalised sihtmärgid.

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, see on kahtlemata üks väga tähtis arutelu, mida me regulaarselt siin Euroopa Parlamendis pidanud oleme. Kliimamuutuse küsimus ning Euroopa Liidu ettevalmistused Bali konverentsiks on olnud viimastel igakuistel istungitel, millest osa võtnud olen, korduv teema. Seega on selge, miks parlament seda teemat õigustatult väga tähtsaks peab, ning isegi täna hommikul oli kliimamuutus taas ajakavasse kaasatud seoses aruteluga globaliseerumise üle.

Avakõnes viitasin kuuele põhisihile, millega Euroopa Liit Bali konverentsile läheb. Need on selged ja defineeritud eesmärgid, mida eeldatavalt kõik mõistavad ja täielikult toetavad, ning loomulikult on meie eesmärk nende kõigini jõuda. Samuti väitsin väga selgelt, et see on raske, keeruline ning poliitiliselt delikaatne protsess, aga anname lõpplahenduseni jõudmiseks ilmselgelt endast kõik.

Mõned kolleegid on väitnud, et Euroopa Liit ei ole olnud selles protsessis nõnda eesrindlik, nagu tihti väidetakse. Mina ei jaga seda arvamust, sest kui on olemas blokk riike, organisatsioon või institutsioon, mis on tõestanud, et on praktiline omada ambitsioonikaid sihtmärke, mis on näidanud üles tõelist muret probleemi üle, mis mõjutab meie kodanikke, siis see on Euroopa Liit. Me oleme seadnud üles isiklikud emissioonivähendamise eesmärgid ning mitte kusagil maailmas ei ole neile samas mahus vastatud. Samuti oleme teinud märkimisväärseid jõupingutusi energia säästmiseks, investeerinud taaskasutatavatesse energiatesse jne. Peame seega olema uhked oma jõupingutuste ning töö üle, mitte nende tähendust vähendada.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et jätan kindlasti meelde kõik pr Hassi soovitusel ning ettepanekud. Proua Ferreira viitas täna osale neist ettepanekutest ning nõukogu peab neid kindlasti meeles.

**Stavros Dimas**, komisjoni liige. – Proua juhataja, kõigepealt tahaksin ma tänada täna arutelul osalenuid nende positiivse panuse eest.

Me oleme jõudmas konsensuseni selles osas, et võitluseks kliimamuutuste vastu on vaja ülemaailmseid meetmeid ja selles osas, et Bali konverentsil tuleb paika panna 2012. aasta järgse kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe teostuskäik ja sisu.

Euroopa Liit kavatseb süvendada oma peamiste partneritega kahepoolseid suhteid, et seda tegevussuunda toetada. Kuid meil tuleb siiski vaadata ka kaugemale tulevikku. Ärgem unustagem, et Bali on ainult läbirääkimisprotsessi algus. Oluline on muidugi tagada see, et me saame seal kätte õige suuna. Siiski tuleb meil jõupingutusi suurendada, et kujundada järgnevatel kuudel ja aastatel koos kõigi partneritega välja ühised seisukohad ja leida ühised lahendused.

ELi ja Hiina ning ELi ja India tippkohtumised, aga ka ELi ja Aasia tippkohtumine, mis kõik toimuvad nüüd novembris, on edasised sammud selleks, et lähenemist veelgi toetada ja luua poliitiline ajend 2012. aasta järgse rahvusvahelise kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe sõlmimiseks.

Ameerika Ühendriikide ja Kanada osas on äärmiselt tähtis senise tegevusega jätkata, kuid ühtlasi minna kaugemale suhetest föderaalvalitsustega. Ma kirjutasin Euroopa Liidu nimel USA osariikide ja Kanada provintsidega 29. oktoobril Lissabonis alla rahvusvahelise süsinikdioksiiditurgude partnerluse lepingu, mis ühendab partnereid, kelle eesmärgiks on aktiivselt rakendada kohustusliku kvootidega kauplemise süsteemiga süsinikdioksiiditurge.

Ma loodan Bali konverentsi ettevalmistamisel jätkata ka edaspidi arutelusid Euroopa Parlamendi saadikutega ja täna teid väga toetuse eest.

Ma tahaksin rõhutada, et ilma Euroopa Parlamendi püsiva toetuseta ei oleks meil selle aasta alguses olnud võimalik vastu võtta energia paketti ega kliimamuutuste paketti ja ilma teie toetuseta ei saa me loota paremate tulemuste saavutamisele Bali. Niisiis, palun tulge meiega kaasa ja püüdke meid aidata nagu oskate.

**Juhataja.** – Lõpetan arutelu ning minu kätte on kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel jõudnud resolutsiooni ettepanek kliimamuutuste ajutiselt komisjonilt<sup>(2)</sup>.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine leiab aset homme, neljapäeval.

## 10. Euroopa naabruspoliitika arendamine – Olukord Gruusias (arutelu)

**Juhataja.** – Järgmisena arutletakse teemal:

– väliskomisjoni nimel esitatud Raimon Obiols i Germà ja Charles Tannocki raport Euroopa naabruspoliitika tubevdamise kohta (2007/2088(INI)); ning

– nõukogu ja komisjoni avaldused Gruusia olukorra kohta.

**Raimon Obiols i Germà (PSE), raportöör.** – (ES) Proua juhataja, võtsin selle raporti koostamisel üle kolleegi härra Begliti kaasraportööri rolli, kes kuulub nüüd Kreeka parlamenti, ning see tekitas minus pisut hirmu, kuid pean nentima, et olen tulemusega väga rahul. Eelkõige saavutasime eesmärgi tänu headele töösuhetele kaasraportööri härra Tannockiga, kuid samuti oli mul võimalus töötada koos äärmiselt asjatundlike assistentide ja ametnikega ning pealegi saavutasime raporti koostamisel täieliku üksmeele.

Samuti oli võimalik nõustuda pea kõikide muudatusettepanekutega, mida esitati üksmeelselt. Minu arvates võime tulemusega rahule jääda.

Käesolevas raportis toetatakse 2006. aasta detsembris esitatud komisjoni dokumenti, mis käsitleb Euroopa naabruspoliitika hindamist ning selle arengut tulevikus, ning olles jõudnud selles küsimuses üksmeelele, võime praegu öelda, et parlament ja komisjon on samal seisukohal, et Euroopa manner ja Vahemeri sõltuvad teineteisest ning neid ei saa eraldiseisvalt võtta, samuti ollakse ühisel arvamusel, et naabruspoliitika pakub uusi mooduseid luua uusi suhteid ja koostööd ühiskondade vahel, mis seisavad silmitsi samade proovikivide ja muredega, kuid ka suuremate võimalustega, mida pakub ühine edu.

Käesolevas raportis tuuakse välja mitu aspekti, tänu millele võib Euroopa naabruspoliitika muutuda nii tubevaks ja ambitsioonikaks kui võimalik. Tutvustan lühidalt neist viite:

Esiteks eristamise valdkonda kuuluv laiahaardelise poliitika põhimõte, milleks on eristamise põhimõte, mille puhul ei vaadelda Euroopa naabruspoliitikat kui standardset, mehhaanilist rutiini, vaid Euroopa Liidu saab korraldada suhteid naabritega, olles piisavalt paindlik, et reageerida edukalt erinevatele olukordadele.

Teiseks ida- ja lõunariikide vahelise tasakaalu idee. Me ei tohi pidada ühte poolt teisest paremaks ning peame olukorda kogu aeg tasakaalustatult suhtuma.

Kolmandaks idee tubevdada naabruspoliitika kaudu Euroopa-Vahemere piirkonna poliitika ülesehitust, millega puutusin käesoleva raporti koostamisel kõige lähedamalt kokku. Me ei soovi luua aukartust äratavaid strateegiaid, mis tuginevad peensusteni viimistletud liiga keerulisele raamistikule, vaid sünergiat, et Euroopa naabruspoliitika tubevdaks partnerluspoliitika üldstruktuuri või Euroopa-Vahemere piirkonna liitu.

Neljandaks idee liikuda koostöö tegemise lähenemisviisilt integreerimise lähenemisviisile kõikides valdkondades, kus see on võimalik. See võib tähendada, et eelseisvatel aastatel jagavad need sektorid, mis on selleks valmis, omavahel poliitikavaldkondi, et aidata kaasa vastastikuste heade suhete arengule ning sünergia loomisele valdkondades, nagu energia, transpordivõrgustikud, kultuuridevaheline dialoog, keskkond või haridus.

Lõpetuseks soovime kõnealusesse poliitikasse kaasata peale valitsuse ja parlamentaarsete asutuste ka võimalikult paljusid kodanikuühiskonna esindajaid, mida rohkem, seda uhkem.

Sel eesmärgil peab Euroopa naabruspoliitika tegelema teabeedastuse ja enese nähtavaks tegemise põhimuredega. Võiks isegi öelda, et kõikide olemasolevate strateegiatega, mis käsitlevad Euroopa suhteid naabritega.

---

(2) Vt protokoll.

Lõpetuseks soovin märkida, et praegu seisab naabruspoliitika koos härra Sarkozy esitatud ettepanekuga Vahemere liidu loomise kohta silmitsi eelkõige nähtavuse alase, ajaloolise väljakutsega. Kuulasime eile Prantsusmaa presidendi sõnavõttu, kes minu meelest esitas mõned väga positiivsed nüansid, teatades, et tema koostatud ettepanek Vahemere Liidu kohta ei jäta esiteks kedagi välja, teiseks on vaja see lisada Euroopa-Vahemere piirkonna poliitika alusaktidesse ning kolmandaks peab see proovima minna kõnealuselt poliitikast veelgi kaugemale.

Nõustun täielikult ideega püüda lihtsustada Euroopa naabruspoliitika üldpoliitilist ja institutsioonilist raamistikku, eriti mis puutub Vahemere piirkonda.

**Charles Tannock (PPE-DE), raportöör.** – Proua president, ka mina tahaksin tänada nii härra Begliti, kellest on saanud Kreeka rahvasaadik kohalikus parlamendis ja tema järeltulijat härra Obiols i Germàt suurepärase fraktsioonideülese koostöö ja saavutatud konsensuse eest selle raporti kaasraportööridena.

See on täiesti enesestmõistetav, et kõigil on vaja häid naabreid. EL peab selles ebakindlas ja pidevalt muutuv maailmas arendama välja heanaaberlikud turvalisusel, stabiilsusel ja vastastikusel heakäekäigul põhinevad suhted riikidega, kes on tema piiridel. Siiani on Euroopa naabruspoliitika osutunud väga väärtuslikuks vahendiks selles protsessis, luues sõprade ringi, mille eesmärgiks on kaubanduse, reisimise ja poliitilise koostöö edendamine, eriti terrorismi- ja inimkaubanduse vastases võitluses. Eriti olulised on muudugi meie ühised väärtused ning eelkõige meie peamiste prioriteetide demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste tugevdamine.

Ma pean komisjonile ütleva, et Euroopa naabruspoliitika kujundati välja veidi kiiresti. Võiks öelda, et kõikidele Vahemere lõunakalda ja Ida-Euroopa riikidele ning Lõuna-Kaukaasia riikidele mõeldud ühtne välispoliitika ei saa olla Euroopa Liidu jaoks püsiv. Meie raport tunnistab seda, et lähemas tulevikus jääb see ühtne poliitika ilmselt paika ja parlament võtab seda sellisena nagu see on.

Siiski on selge, et Moldova ei ole sama, mis Maroko. Euroopa lõunapiiril olevad riigid ei ole euroopalikud ja seetõttu ei ole neil mingeid väljavaateid saada Euroopa Liidu liikmeteks. Ida pool, mida hõlmab minu koostatud raporti osa, on minu meelest vähemalt kaks riiki – Ukraina ja Moldova – kes võivad Maastrichti lepingu artikli 49 kohaselt ühineda, kuna nad on kahtlemata euroopalikud riigid.

Viisarežiimi ja tagasivõtu lihtsustamise kokkulepped, Ukraina WTO liikmeks võtmine, mis loodetavasti juhtub järgmisel aastal, vabakaubandusleping ELiga, need kõik on Ukraina puhul kulgenud väga edukalt ja ma loodan, et need laienevad ka Moldovale ning kunagi ka Lõuna-Kaukaasia riikidele.

Minu meelest on idasuunalise naabruspoliitika eesmärk viisavaba liikumise tagamine.

Euroopa naabruspoliitika aitab kaasa nende riikide soovile siduda ennast tihedalt ELi institutsioonidega. Moldova puhul võib naabruspoliitikast kujuneda väga oluline tõukejõud Transnistria külmutatud konflikti lahendamisel. Igal juhul peavad need Ida-Euroopa naabruspoliitika riigid leidma nii nõukogult kui komisjonilt kinnitust selle kohta, et liikmelisus on nende jaoks lõpuks võimalik ja naabruspoliitika ei ole ainult viivitustaktika, et nende riikide liitumisambitsioone toita.

Raport tunnistab ka Valgevene rahva kannatusi ja selle maa demokraatlike jõudude vaprust. Me peame olema valmis Valgevene tagasitoomiseks naabruspoliitikasse ja tagama ka talle väljavaate liituda Euroopaga, kui Lukašenka režiim kokku variseb.

Raportis tehakse ettepanek arendada Euroopa Parlamendi ja idapoolsete naaberriikide vahel välja parlamentaarne ühisassamblee esialgse nimetusega EURO-NEST. Siin oleksid eeskujuks samalaadsed struktuurid mujal, nagu Euroopa - Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee, mis juba toimib, kujutades endast naabruspoliitika lõunapoolset parlamentaarset koostöö vormi, samuti Barcelona protsess ja veelgi kuulsam AKV assamblee. Ma olen täiesti veendunud, et EURO-NEST tugevdaks demokraatlikke institutsioone idapoolsetes naaberriikides. See kiirendaks Valgevene isolatsiooni lõppu ja annaks näiteks võimaluse Aserbaidžaanis ja Armeenia parlamentidele läbi rääkida potentsiaalselt plahvatusohtliku külmutatud Mägi-Karabahhia konflikti osas, millest võib iga hetk uuesti sõda puhkeda, arvestades Aserbaidžaanis valitsusele laekuvaid naftatuluseid ja mõlemapoolset retoorikat nende jagamise küsimuses.

EL on muutunud ka liiga sõltuvaks Venemaa energiaressurssidest, millega seoses me kõik nõustume, et tuleb leida alternatiivsed allikad. Sellepärast tegi meie raport väliskomisjonis hääletusel olles, ettepaneku tulevikus Kasahstani tõenäolise toomise kohta naabruspoliitika riikide sekka. Kahjuks peab tunnistama, et suured fraktsioonid seda enam ei toeta ja homsel hääletusel ei lähe see tõenäoliselt läbi ning jäetakse raportist välja. See protsess oleks meile võimaldanud ligipääsu Kasahstani äärmiselt laialdaste loodusvarade juurde, samas kui EL oleks toetanud edasisi reforme selles geograafilises mõttes suures ilmalikus riigis, mis on meie jaoks

strateegiliselt tähtis. Kui Hiina ja Venemaa tulevikus teineteisele lähenevad, mis minu arvamuse kohaselt kuulub nende kahe suurvõimu plaanidesse, siis mõistame me hukka selle päeva, kui me võtsime vastu ennatliku otsuse Kasahstan endast eemal hoida.

### ISTUNGIT JUHATAB: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

*Asepresident*

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – (PT) Härra juhataja, lugupeetud volinik, kes pühendas niivõrd palju aega, tööd, tähelepanu ning entusiasmi Euroopa naabruspoliitika loomiseks ja rakendamiseks, mille eest soovin teda iseäranis tänada. Tunnustan säärast panust, tööd ja püüdlusi ning aplodeerin sellele.

Daamid ja härrad, Euroopa naabruspoliitika, mida edaspidi lihtsalt lühendiga ENP nimetan, on Euroopa Liidu jaoks hädavajalik poliitika.

ENP on liidu liikmesriikide ja neid ümbritsevate riikide vaheliste suhete üks põhielemente. Stabiilsus, turvalisus ja areng on omavahel seotud protsessid. Peame tugevdama liidu ja selle ida- ning lõunanaabrite vahelisi suhteid, et ENP moodustaks ühtlasi nii üleilmse, eraldiseisva, kõikehõlmava, tasakaaluka kui ka sidusa poliitilise raamistikuga. Hoolimata iga riigi ning ühiskonna erilisest olemusest ja omapärasest, peame üheskoos seisma meie ühiste huvide eest ning astuma vastu väljakutsetele.

Asjaolu, et kavatsime ENPd tugevdada, tõestab juba iseenesest kõnealuse poliitika väärtusi, sest suvatseme tugevdada ning süvendada vaid edukaid poliitikaid. Sellegipoolest peame õigeks jätkata ENP tugevdamist ja kindlustamist. Sellest ajast peale, kui komisjon esitas eelmise aasta lõpus ettepanekud, on liikmesriigid jõudnud üldisele üksmeelele vajaduses tugevdada ENPd ning meetmetes, mida selle saavutamiseks rakendada tuleb. Seega soovin nõukogu nimel tänada kahte raportööri, härra Tannockit ja härra Obiols i Germàd suurepärase ja põhjaliku raporti koostamise eest.

Parlamendi arvamused on erakordselt olulised ja väärtuslikud iseäranis tugevamaks muudetud Euroopa naabruspoliitika rakendamisel, ning nendega arvestatakse edaspidistes tegevustes. Nagu teate, esitas eesistujariik Saksamaa eelmise aasta juunis vahearunde, mis käsitles ENP tugevdamist ning mille nõukogu ja ülemkogu heaks kiitsid. Juunis toimunud ülemkogul võeti ühtlasi vastu järeldused, mis kordasid ENP peamisi eesmärke. Esiteks kindlustab ENP strateegiat, mis põhineb partnerlusel ja koostööl. Meie eesmärgiks on aidata naabritel ennast kaasajaga kurssi viia ning reforme ellu viia. Mainitud eesmärgi saavutamiseks ning tugevdatud ENP tõhusa toimimise tagamiseks peavad kõik liikmesriigid eripartnerluse raames kõnealuseid poliitikatavasid järgima, et rakendada vajalikke reforme. Reformide ajakava kehtestamine Brüsselis ei ole parim viis tulemuste saavutamiseks, just seetõttu võtsime kuulda, mida partnerriigid tugevdatud ENPlt ootavad.

Teiseks on tegemist üleilmse, eraldiseisva, kõikehõlmava, tasakaaluka ja sidusa poliitilise raamistikuga. Liikmesriigid on nõus, et kõikidele partnerriikidele pakutakse võrdset võimalust luua tihedamaid sidemeid, säilitades ida ja lõuna vahel üleüldise tasakaalu.

Kolmandaks on erinev kohtlemine, mis sõltub kõnealuse poliitika iga abinõu rakendamisest ja toetamisest, jätkuvalt Euroopa Liidu ja selle naaberriikide vahelistes suhetes hädavajalik. ENP poliitiline raamistik peab nähtavasti jääma piisavalt paindlikuks, et arvestada iga partneri vajadustega sel määral, kuivõrd kõnealune riik soovib ja on valmis edu saavutama, rakendades kehtestatud reforme. Seega peame Euroopa Liidu toetusi sobitama veelgi rohkem partneri vajaduste ja eelistustega, nagu seda nähakse ette ka ENP tegevuskavas.

Viimasena tahan mainida, et Euroopa naabruspoliitika ja liidu laienemisprotsess on eraldi nähtused, seega ei mõista kõnealune poliitika kohut partnerriikide ja Euroopa Liidu vaheliste suhete arengu üle. ENPs osalemine võimaldab juba niigi polsterdada muutumisprotsesse meie partnerriikide kodanike huvides, ning seda käsitletakse Euroopa Liiduga ühinemise küsimusest lahus. Sellepärast peame olema ettevaatlikud, et vältida kahe erineva valdkonna segaminiamist.

Euroopa Liidu lepingu artiklis 49 sätestatakse, et mis tahes riik Euroopas, kes austab õigusriigi põhimõtet, vabadust, demokraatiat, inimõigusi ja põhivabadusi, võib avaldada soovi saada Euroopa Liidu liikmeks. Kõiki taotlusi vaadatakse üle lepingu sätestatud korras.

Soovin jätkata ENP tugevdamise teemal. Nagu teate, on tugevdatud ENP üheks võtmeaspektiks Euroopa Liidu rahaliste ressursside kasutamine võimalikult tulutooval viisil. Asjaolu, et Euroopa uue naabrus- ja partnerlusvahendi raames eraldatakse rohkem rahalisi ressursse, näitab selgelt liidu suurenenud panust. Reformide soodustamiseks loodi valitsemistava rahastu, mis põhineb objektiivsel ja läbipaistval

kapitalipaigutusel. Eelmainitud ressursse eraldatakse kõnealuse rahastu kaudu esimest korda juba sellel sügisel. Ka on edenenud töö ENP investeerimisrahastu loomiseks, selle rahastu eesmärk on täiustada liidu eelarvevahendite toimet ning aidata koondada peamisi finantsallikaid. Kõnealune uus mehhanism sobib suurepäraselt kokku juba kehtivate finantsvahenditega, iseäranis aga Euroopa-Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastuga.

Õigus- ja haldusreformi rakendamise ning institutsioonide väljaarendamise julgustamiseks ja toetamiseks plaanime järk-järgult avada ENP riikides ühenduse ameteid ja programme. Oleme kõnealuses valdkonnas saavutanud juba teataval määral edu. Komisjon peab läbirääkimisi protokollide üle, mis kehtestavad üldnormid esimeste ENP riikide osalemiseks eelmainitud ühenduse programmides. Ilmselt osalevad meetmes esimesena Iisrael, Maroko ja Ukraina.

Sooviksin esitada lõpetuseks mõned märkused selle kohta, mida peame tugevdatud ENP võtmelementideks. Kõige esimesena peame mõistma, et kõnealuse poliitika üks olulisemaid koostisosi on majandustegevuste suurenenud lõimumine, mida peame saavutama laiaulatusliku vabakaubanduslepingu järkjärgulise rakendamisega. Säärastele läbirääkimistele eelmainitud lepingute üle peab aga eelnema partnerriikide lubamine Maailma Kaubandusorganisatsiooni.

Ühtlasi on vaja lihtsustada teatavate isikukategooriate liikumist partnerriide ja Euroopa Liidu vahel. Selge ja nähtava märgina liidu avatusest oma naabritele ning kooskõlas ühisele lähenemisviisile viisakorra küsimustes, sõlmisime Ukraina ja Moldovaga lihtsustatud viisakorra- ja tagasivõtulepingud. Ühtlasi arutleme viisanõuete lihtsustamist Ida-Euroopast pärit teatud isikukategooriate jaoks, et nad saaksid ENPga seotud sündmustest osa võtta, rajanedes samadel meetmetel, mida on kohaldatud alates 2003. aastast Euroopa-Vahemere piirkonna teatavate isikukategooriate suhtes.

Lõpetuseks soovin rääkida kohustusest, mille võtsime endale seoses Musta mere ja sealse piirkonna riikidega. Musta mere sünergiat käsitleva algatuse eesmärgiks on tugevdada koostööd kõnealuse regiooni riikide vahel ning süvendada suhteid Euroopa Liiduga. Üldjoontes seisab Euroopa naabruspoliitika nii liidu enda kui selle partnerriikide huvide eest. Nüüd on aeg muuta see veelgi ahvatlevamaks, tõhusamaks ja usaldusväärsemaks poliitikaks, mis tagab kõigi jaoks julgeoleku ning õitsengu.

**Benita Ferrero-Waldner**, komisjoni liige – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, hindan Euroopa naabruspoliitikat ning selle tugevdamist kui võtmestrateegiat, mille üle täna arutleme, ning soovin avaldada siirast tänu kahele raportöörile tõelisest olulise dokumendi koostamise eest, millele võime ENP arengu järgmises etapis kenasti tugineda.

Loomulikult tahame kasutada mainitud naabruspoliitikat stabiilsuse loomiseks ja reformide soodustamiseks. Kõnealuse poliitika edu on ülitähtis nii meie endi õitsengule, stabiilsusele ja julgeolekule kui ka naabrite omale, pidades silmas rahvusvahelisi väljakutseid, millega Euroopa vastamisi seisab. Just selles peitub asja tuum.

Ühtlasi tänan teid võtmeküsimuste käsitlemise eest raportis. Tegemist on iga riiki eraldi käsitleva poliitikaga, millel peab olema sidus poliitiline raamistik. Samuti on kõnealuse poliitika eesmärgiks tekitada konkreetse regiooni piires – ühelt poolt Musta mere sünergia, teiselt poolt Euroopa-Vahemere partnerlust. Tegemist on poliitikaga, mis põhineb vajadusel toetada teatud sektoreid. Nõnda on naabruspoliitika rakendamine ja tugevdamine meie jaoks kaheldamatult esmatähtis. Seega olen tänulik parlamendi toetuse eest, mis on kõnealuse poliitika elluviimiseks hädavajalik.

3. septembril aset leidnud Euroopa naabruspoliitika konverentsi tulemused näitavad samuti, et meie partnerid ja liikmesriigid on kehtestatud prioriteetidega igati nõus. Konverents kujunes tõeliselt edukaks, sest ENP kõik partnerid ja liikmesriigid koos erinevate ametivõimude ja kodanikuühiskonna esindajatega said päris esimest korda kokku. Selle käigus jõuti kindlale üksmeele naabruspoliitika esmatähtsate küsimuste suhtes, mis hõlmasid valdkondi majanduslikust integratsioonist inimeste suurema liikumiseni ning energiapolitikast poliitilise koostööni.

Parlament võib etendada poliitilises koostöös iseäranis väljapaistvat ja olulist rolli ning loomulikult olete teie katalüsaatoriks demokraatia arendamisel, inimõiguste tagamisel ning reformide loomisel, mille tulemuseks on õigusriigi põhimõtte austamine, mida peame ülimalt oluliseks ning mis näitab kompassina naabruspoliitikale õiget suunda. Naabruspoliitika juba annab kindlapiirilisi tulemusi. Peame vaid järele mõtlema, kui võrd on meie koostöö Ukrainaga muutunud ENP raamistikus tihedamaks pärast oranži revolutsiooni. Kõnealuses riigis toimusid juba teist korda vabad ja ausad valimised, mis kahtlemata tähendab

edasiminekut. Loodan, et poliitiliste otsuste tegijad Kiievis suudavad säilitada viimastel aastatel sissesaadud hoo.

Samuti jätkame teiega koostöö tegemist suurte reformide rakendamisel, toetudes kindlalt ENP tegevuskavale. Läbirääkimised edenevad täiustatud kokkuleppe alusel, mille eesmärgiks, nagu teate, on lähendada Ukrainat võimalikult palju Euroopa Liidule.

Loomulikult jätkame Ukraina toetamist Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks saamisel, eesmärgiga kehtestada laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond. Nagu teate, sõlmisime Ukrainaga viisanõuete lihtsustamine lepingu ning loodame varsti sama saavutada ka Moldova Vabariigiga. Nimetatud lepingutega kaasneb ka tagasivõtulepingu sõlmimine.

Maroko on veel üks naabruspoliitikast innustunud riik ning kasutab seda nutikalt mootorina riigi kaasajastamisel, mis on täpselt see, mida soovisime näha. Oleme selgesõnaliselt kiitnud Maroko edasiminekut, mis põhineb üksikasjalikul siseriiklikul reformikaval, ning kõnealuse riigi uus lennundusleping ning Maroko ja Euroopa Liidu vaheline energiaalane tihe koostöö on head näited viljakandvast koostööst.

Alles eelmisel nädalal pidasin Rabatis läbirääkimisi ühise mõttevahetuse üle, millega tegime algust juulis, eesmärgiga täita Maroko soovi olla ENP raamistikuga rohkem seotud. Olen veendunud, et järgmise aasta teisel poolel suudame esitada õigeid ettepanekuid uute ja edumeelsete sidemete loomiseks.

Seega naabruspoliitika toimib, kuid nüüd peame uusi jõupingutusi rakendama, et seda veelgi paremaks, tõhusamaks ja laiahaardelisemaks muuta. Eelmise aasta detsembris esitas komisjon mitu soovitusi ENP tugevdamiseks, mida nõukogu eesistuja on meile juba tutvustanud. Usun, et oleme astunud väga olulisi samme. Näiteks varem puudus meie idapartneritel piirkondlik dimensioon, kuid nüüd käivitasime ida jaoks spetsiaalselt koostatud eelmainitud Musta mere sünergia programmi. Nii saab ka ida selle, mis on lõunal tänu Euroopa-Vahemere piirkonna partnerlusele juba ammu olemas olnud. Esimene Musta mere sünergia raames kohtumine leiab aset 2008. aastal.

Ühtlasi oleme saavutanud edu, luues programme ja avades ühenduse esindusi naaberriikides. Samuti eraldame sel aastal esimest korda uuest juhtimisrahastust vahendeid, millega tõestame, et suudame pakkuda veel enamatki nendele partneritele, kes on agarad reformide elluvijad.

Enne aasta lõppu plaanime rajada naabruspoliitika investeerimisrahastu. Selle eesmärgiks on aidata rahastada naabruspoliitikat vahenditega, mis ei kuulu meie tavaelarvesse, eelkõige selleks, et finantseerida ulatuslikke projekte energia ja transpordi vallas.

Arvan, et oleme edukad, kuid praegu vajame teie ning liikmesriikide jätkuvat tuge, et olla võimeline astuma rohkem edusamme. Pean eelkõige silmas tihedamat majanduslikku lõimumist ning tõhusamat vabakaubandust meie partneritega, kelle jaoks lõimumine Euroopa Liidu siseturuga on otseloomulikult tohutu edasiminekuks. Seetõttu peame järk-järgult oma turu avama isegi nn ülitundlikele põllumajanduskaupadele ja teenustele, kuigi meie partneritel on mainitud konkurentsivõimetuid eeliseid. Seetõttu peame endalt küsima, kas oleme valmis säärest sammu astuma.

Teiseks pean silmas viisanõuete lihtsustamist, et hõlbustada erinevate riikide kodanike vahelist suhtlemist, mida ei saa enam edasi lükata. Kõnealuseid abinõusid saab tihtipeale rakendada juba kehtivate eeskirjade taustal, eeldusel et poliitikutel on piisavalt tahtmist leida kasutatav reguleerimisala. Seega peame jätkuvalt suurendama naabruspoliitika ulatust. See on aga omakorda seotud idapiiril asuvate partnerriikide nn külmunud lahkhelidega, mis takistavad rängalt naabrite edusamme reformide rakendamisel ning vahel ohustavad ka meie endi julgeolekut.

Seetõttu peab naabruspoliitika aitama luua õige kliima, et lahendada konflikte, nagu näiteks Lõuna-Kaukaasia konflikt.

Vahemere piirkonnas nõuan endiselt Lähis-Ida arengu edendamist, seda iseäranis Quarteti raamistikus. Loodan väga, et Annapolises aset leidva kohtumise ning sellele järgneva Pariisis toimuva annetaajate nõupidamise tulemusel suudetakse teha tõelisi edusamme Lähis-Idas.

Ühtlasi oleme valmis aitama Lääne-Sahara konfliktiosalisi nende püüdlustes leida mainitud konfliktidele pikaajalisi lahendusi. Lähiajal keskendub naabruspoliitika rängelt praktilisele rakendamisele. Peame ennast kokku võtma, et säilitada ja tugevdada reformide arengut, mida oleme partneritel aidanud rakendada.

Järgmisel kuul võtab komisjon vastu järjekordse teatise naabruspoliitika kohta, milles käsitletakse abinõusid, mida Euroopa Liit peab rakendama, et saada 2008. aastal rohkem reaalseid tulemusi. Teiste sõnadega hõlmab

mainitud teatis meie panuseid naabruspoliitikasse. Aprillis esitame iga riigi arengu kohta eraldi eduaruande, milles analüüsime valdkondi, kus naabrid võivad paremini rakendada ettenähtud tegevuskava.

Detsembri alguses peame arutlema mõningate oluliste küsimuste üle, nagu näiteks kas komisjon on tutvunud igale naaberriigi suutlikkuse ja eesmärkidega. Nagu juba mainisin, võime erinevaid käsitlusviise rakendades saavutada palju edu.

Mulle tundub, et siin on oluline ka vastutustunne ja riikide võimalused seda rakendada, samuti kodanikuühiskonna suuremat kaasamist poliitikasse, millele peaksime rohkem tähelepanu pöörama.

Tahan lisada paar tähelepanekut ka Gruusia olukorra kohta, mille üle oleme juba aru pidanud. Tahan üksnes lisada, et oleme väga mures hiljuti Gruusias aset leidnud sündmuste pärast. Meil on kahju, et Gruusia valitsus on kasutanud niivõrd palju ülemäärast jõudu, et meelevaldusi laiali ajada ning sõltumatuid telejaamu sulgeda.

Usun, et meil on vaja sündmuste kohta sõltumatut uuringut. Oleme jätkuvalt mures riigis väljakuulutatud eriolukorra ja sõnavabadust kammitsevate piirangute pärast, sest põhiseaduslike õiguste kärpimine ning massiteabekeskuste sulgemine on üliranged abinõud, mis on vastuolus demokraatia väärtustega, millele põhinevad meie mõlemapoolsed suhted Gruusiaga, mida mainitud riik on töötanud kaitsta. Seetõttu loodame, et ülalkirjeldatud meetmed lõpetatakse otsemaid.

Teisest küljest tervitan president Saakašvili otsust korraldada parlamendivalimiste päeval presidendivalimised ja referendumi, rahuldades sellega opositsiooni põhinõudeid. Loodan, et see aitab leevendada pingeid ning esitan kõikidele asjaosalistele palve hoida poliitilised arutlused demokraatia tavade raames ning tulla tänavakakluse juurest tagasi läbirääkimislaua taha. Ausate ja läbipaistvate valimiste jaoks vajame õigeid olusid.

Tahtsin veel seda lisada. Andke andeks, et minu sõnavõtt kestis tavalisest kauem, kuid kuna pean enda kohustuseks edendada mõtteviisi, et poliitika hõlmab inimesi, mõistate, et need teemad on mulle südamelähedased.

**Tunne Kelam (PPE-DE), regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja.** – Härra juhataja, regionaalarengukomisjoni arvamuse kohaselt on tugevdatud Euroopa naabruspoliitika võtmelemendiks eeskätt meie naaberriikide lähendamisel Euroopa väärtussüsteemile. Tõhus ja avatud naabruspoliitika peaks andma arvukalt impulsse majandus-, õigus- ja sotsiaalreformide läbiviimiseks ELiga piirnevates riikides. Naabruspoliitikat ei tohi käsitleda kui otseseid ELi. Sellepärast tuleb Euroopa Liidul rakendada tingimuste kehtestamise põhimõtet, mis peaks tagama töökindla mehhanismi selleks, et vastavalt meie partnerriikide valmisolekule ja edule edendada neis toimuvat majanduslike ja demokraatlike ümberkorralduste käiku.

Euroopa naabruspoliitika saab funktsioneerida ainult kahe-suunalisena. Poliitilisel tasandil annab naabruspoliitika meile minu arvates suurepärase võimaluse süvendada regulaarset poliitilist dialoogi nende riikidega, kes soovivad oma välispoliitilisi seisukohti lähendada ELi seisukohtadele, nagu Ukraina, Moldova, Gruusia, Armeenia ja muud riigid.

Regionaalarengukomisjon rõhutab piiriüleste ja regioonidevaheliste koostööprogrammide tähtsust naabruspoliitika rakendamisel. Need programmid peaksid hõlmama lisaks majanduslikule ja keskkonnaalasele koostööle ka sotsiaalseid ja kultuurilisi aspekte.

Ma sooviksin rõhutada veel üht põhimõtet. Euroopa naabruspoliitika ei tohiks piirduda ainult valitsuste- ja institutsioonidevahelise koostööga. See peaks hõlmama ka kodanikuühiskonda ja edendama eeskätt rohujuure tasandil kontakte kodanike vahel, valitsusväliseid organisatsioone ja kohalikke asutusi. Seetõttu tuleks tõhusalt lihtsustada viisarežiimi kohaliku piiriliikluse ja kindlate elanikkonna sihtrühmade jaoks. Ühtlasi kutsume me komisjoni üles kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks välja töötama suunised, milles Euroopa naabruspoliitika edasise arengu huvides määratletakse nende konkreetne roll naabruspoliitika tegevuskavade elluviimisel.

Regionaalkomisjoni arvamuse kohaselt peaks Euroopa naabruspoliitika tegema koostööd looduskatastroofide ühisel ennetamisel ja nende tagajärgede likvideerimisel. Me toetame liikmesriike selle aspekti lisamisel piiriülestesse koostööprogrammidesse.

**Adina-Ioana Vălean (ALDE), kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamuse koostaja.** – Härra president, meie naabrid vajavad Euroopa Liidult praegusel üleilmastumise ja ebakindluse ajastul selgeid märke. Nad tahavad kuulda, et me peame neid partneriteks. Nad tahavad kuulda, et me toetame neid nende



üleminekul demokraatiale ja nende püüdlustes parema elu poole. Seetõttu ma tervitan komisjoni ettepanekut Euroopa naabruspoliitika tugevdamise kohta, mis annab meie partneritele uue tõuke reformide läbiviimiseks.

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamuse kujundajana tahan ma rõhutada naabruspoliitika tähtsust, mis aitab tugevdada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala meie piiride vahetus naabruses. Me ei saa lubada, et meie naabrid peavad üksi tegelema turvalisuse, organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku rände küsimustega. Tänapäeva maailmas on mistahes taolisel nähtusel ülemaailmne mõju ja need väljakutsed on ka meie väljakutsed. Naabruspoliitika on kokkuvõttes kõikidele kasulik. Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomine on nii ELi kui tema naabrite huvides ja kõigi meie kodanike huvides.

**Juhataja.** – Minuni on jõudnud teave, et nõukogu eesistujat ei teavitatud asjaolust, et meil on käsil ühine arutelu Euroopa naabruspoliitika ja Gruusia olukorra üle.

Vahetades kõnemeest, anname härra Lobo Antunesele võimaluse võtta sõna teisenä mainitud teemal.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – (PT) Ma tõepoolest ei mõista, miks hõlmab praegune arutelu korraga nii naabruspoliitikat kui Gruusiat. Meil ei ole kuigi palju aega enam, seetõttu ütlen väga ruttu, et eesistujariik, nagu te ilmselt ka teate, esitas 18. novembril ametliku teadaande, väljendades sügavat muret hiljutiste sündmuste pärast Gruusias, kutsudes asjaosalisi kahepoolsetele läbirääkimistele ning paludes leida lahendusi käimasolevale kriisile, mis ei astu üle demokraatiatavadest ega põhiõigustest, milleks on peamiselt sõnavabadus. Tahame rõhutada, et Gruusia valitsus peab ilmtingimata tegutsema usaldusväärselt seadusi järgides ning tegema kõik endast sõltuva, et tagada demokraatia põhimõtete austamist.

Meie arvates on põhjust käimasoleva olukorra pärast muret tunda, kuid tervitame Gruusia parlamendi otsust lükata erakorralise olukorra väljakuulutamise riigis 16. novembri, s.o ülehomse peale. Loodame, et tegu ei ole pelgalt teadaandega, vaid säärasest teguviisi ka tegelikult rakendatakse.

Tegemist on olulise sammuga demokraatliku korra taastamiseks Gruusias, sest presidendivalimised kuulutati välja alles järgmiseks aastaks, mille jaoks peame tagama demokraatlikud tingimused, et eelmainitud valimised toimuksid loomulikult teel. Ühtlasi on meil hea meel, et ametivõimud ja opositsioon peavad läbirääkimisi.

Võin teile kinnitada, et nõukogu teeb Gruusiaga koostööd, et avaldada poliitilist ja diplomaatiliselt survet tavaseisundi kiireks taastamiseks. Meie eriesindaja tegeleb sellega ning viibib praegu Gruusias. Samuti võin teile kinnitada, et olukord Gruusias on üldasjade ja välissuhete nõukogu järgmise arutelu päevakorras. Umbes kolm nädalat tagasi juhatasin isiklikult assotsieerimisenõukogu istungit Euroopa Liidu ja Gruusia vahel, mille käigus pöörasin tähelepanu kõnealuse riigi majanduseldule ning avaldasin lootust näha ka demokraatia arengut, mida igati pooldame.

Loodame siiralt, et praegune olukord Gruusias ei ole tagasisamm, sest see kahjustaks suurel määral nii poliitika kui majanduse arengut, mis meie teada olid lootustandvas seisundis. Eeldan, et inimesed ja ametivõimud Gruusias on sellest teadlikud. Tagasimineku ei ole isegi mõeldav ega seda ei tohi lubada.

**Jacek Saryusz-Wolski, fraktsiooni PPE-DE nimel.** – (PL) Härra juhataja, lugupeetud volinik, minister, tahaksin pöörata tähelepanu meie kolleegide härra Tannocki ja härra Raimon Obiols'i Germà koostatud suurepärase raporti ühele seisukohale. Just selles seisneb EURO-NESTi Parlamentaarse Assamblee mõte.

Raporti järgi on EURO-NESTi peamiseks eesmärgiks luua parlamentaarsel tasemel Euroopa Liidu sõprade ring ning neid ka omavahel sõpradeks teha. Tegemist on Euroopa Liidu täitevvõimuorganite sooviga, mis täiendab naabruspoliitikat. EURO-NEST kujutaks endast parlamentaarset foorumit teemade üle arutamiseks, kogemuste vahetamiseks ning mitmepoolse koostöö tegemiseks. Selle eesmärgiks ei ole vaid tugevdada suhteid Euroopa Parlamendi ning Ukraina, Moldova, Aserbaidžani, Armeenia ja Gruusia riiklike parlamentide või Valgevene demokraatia esindajate vahel. Meie jaoks on kõige olulisem tagada, et naabrid arendavad omavahel dialoogi, teevad koostööd, õpivad üksteist paremini tundma ja usaldama ning võtavad eeskujuks parimaid näiteid demokraatiast, sõnavabadusest ja inimõiguste austamisest.

EURO-NESTi ideed toetas enamik välisasjade ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmeid. Loodan, et ka parlamendis jõutakse selles üksmeelele. Nüüd aga soovin pöörduda kolleegide poole liberaalide fraktsioonist, kes esitasid muudatusettepaneku nr 5, milles pandi ette asendada EURO-NEST juba olemasoleva organisatsiooniga PABSEC. Lubage mul öelda, et PABSEC, s.o Musta mere riikide majanduskoostöö parlamentaarne assamblee, täidab hoopis erisugust ülesannet. Euroopa Parlament ei etenda selles organisatsioonis mingit rolli. Täna kolleegide sotsialistlikust fraktsioonist mõistva suhtumise eest. Tänu kompromissettepanekule, millega asendatakse muudatusettepanek nr 11 ning rõhutatakse parema valitsusesisese koostöö tähtsust, on võimalik sedalaadi koostööd tõepoolest õigemini piiritleda.

Olen veendunud, et EURO-NEST annab täiendava tõe suhete tugevdamisele idanaabritega ning täiendab Barcelona protsessi käigus ka vahekorda lõunanaabritega. Sellega anname teada, et võtame Euroopa Parlamendis naabreid tõsiselt, ning tõestame, et tahame tugevdada sidemeid idanaabritega, hoolimata sellest, milline on fraktsiooniline jagunemine.

**Marek Siwiec**, *fraktsiooni PSE nimel.* – (PL) Proua juhataja, arutlusel olevas raportis käsitletakse mõningaid olulisi seisukohti väga heal ajal. Olukord nendes riikides, mida raportis mainitakse, pean eelkõige silmas idapiirkonda, on jõuline ning annab meile eeldatavasti palju uusi kogemusi. On hea tõdeda, et Euroopa institutsioonid – komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament – on üksmeelel, kajastades põhjust, miks kõnealused institutsioonid üldse loodigi. Selle eest soovin tänada volinikku ja ministrit, kuid samuti ka raportööre.

Euroopa Parlamendi sotsialistide fraktsioon toetab Euroopa naabruspoliitika arengut, st tugevdatud Euroopa naabruspoliitikat, eeldusel, et seda rakendatakse ettevaatlikult ja tõhusalt. Käesoleva raporti koostamisel vältisime mitu korda asjatuid vaidlusi. Hoidusime üsnagi rumalast diskussioonist teemal, kas olulisem on ajada naabruspoliitikat ida või lõunaga. Sama hästi võiksime küsida lapselt, kas ta armastab rohkem emmet või issit. Samuti hoidsime eemale arutlusest selle üle, kas Euroopa naabruspoliitikat saab ühtlasi rakendada ka Euroopa Liidu laiendamisel. Need on ebareaalsed dilemmad, milles raportis selgust tuuakse.

Euroopa naabruspoliitika võib olla tõhus, kui seda ühiselt rakendada. „Ühise“ all pean silmas, et kõnealust poliitikat rakendavad nii Euroopa Liit kui ka kõik asjahuvilised riigid. Loomulikult ei saa see kõikides riikides ühtemoodi olla, sest iga riik järgib demokraatiatavasid erinevalt ning on kõnealuse strateegia rakendamisest isemoodi huvitatud. Olete ju ise näinud, kui delikaatse küsimusega on tegemist, jälgides Gruusias aset leidvaid sündmusi, mille üle just aru pidasime. Võime olla rahul, et Ukrainas toimusid taaskord demokraatlikud valimised, kuid seda tuhmistab asjaolu, et tegemist oli juba teiste valimistega riigis kahe aasta jooksul. Seega on mainitud rahulolu pisut vastandlik. Mis puutub itta, siis meie strateegia on seotud piirkonnaga, mis on pidevalt intriigide küüsis, mille taga seisab avalikult või varjatult Vene Föderatsioon.

Korrates lõpetuseks ministri sõnu, on kõnealune poliitika edukas vaid siis, kui leitakse vajalikud ressursid, ajendatakse poliitilisest tahtest, rakendatakse tõhusaid tegevusi ning loobutakse naiivsusest, eriti mis puudutab uute institutsioonide loomist.

**Anneli Jäätteenmäki**, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FI) Härra juhataja, naabruspoliitika on Euroopa Liidu välispoliitika jaoks esmatähtis küsimus. See kuulub laiema sihi hulka, mille eesmärk on edendada rahu, stabiilsust ja majanduslikku õitsengut. ENP rakendamine nõuab Euroopa Liidult suuri jõupingutusi, sest kõigi 27 liikmesriigi strateegilised eesmärgid peavad kokku sobima. Oluline on vältida ida-lääne vastandamist, kuigi on ilmselge, et liikmesriikide ja Euroopa Liidu eesmärgid ei lange koostööd tehes alati kokku.

Peame tegema koostööd kõikides valdkondades. Kuna kõik liikmesriigid koos 16 partnerriigiga on sellesse kaasatud, võivad inimesed suhtuda kõnealuse strateegia arengusse kahtlustavalt või ei mõisteta, kuidas saavad erinevad partnerriigid omavahel koostööd teha. Need kahtlused on mõistetavad. Ometi põhineb ENP tugevus asjaolul, et kõnealuse strateegia kaudu on Euroopa Liidul rohkem rahalisi ressursse partnerriigi aitamiseks, kui iga riigi eraldi käsitlemise puhul täiesti isesugusest vaatevinklist. Ühtlasi tagab ENP laiahaardeline käsitusviis Euroopa Liidu strateegia sõltumatuse eesistujariigi piirkondlikest ja riiklikest eelistustest.

Minu fraktsioon toetab selgelt ENP arengut ning komisjoni esiletoodud võtmevaldkondi, milleks on majanduse lõimimine, inimeste liidusisene liikumine, energia (mille juurde tahame kohe kindlasti lisada kliimamuutuse) ning rahaline ja tehniline abi.

(Aplaus)

**Adam Bielan**, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, Euroopa naabruspoliitika sai hoogu juurde koos Euroopa Liidu viimase laienemisega. Nüüd julgustatakse sellega naaberregioone tegema jõupingutusi, et püüelda Euroopa väärtuste poole. Kõnealuseid väärtusi omaks võtmata ei ole võimalik täita eesmärke, mis rahuldavad mõlema osapoole huvisid, s.o kestev julgeolek ja stabiilsus ning põhiväärtuste edendamine, nagu näiteks austus inimõiguste vastu ning täielik demokraatia.

Ühtlasi tasub Euroopa naabruspoliitika raames rõhutada mõningate riikide, nagu näiteks Ukraina, erilist tähendust ja identiteeti. Kõnealusel riigil peaks ENP raamistikku kaasatud riikide seas olema eriline positsioon ning teatud eelseid, eeskätt tänu rollile, mida ta etendab Euroopa kultuuripärandi hoidjana, ning tänu selle ajaloolistele sidemetele teiste naaberriikidega. Ukrainale eeliste andmine on iseäranis oluline ka seetõttu, et kõnealune riik on pöördepunkt energiavarustuse stabiilsuse ja kindluse tagamisel terves Euroopa Liidus.

Ukraina küsimust ning talle tee sillutamist täieliku Euroopa Liidu liikmelisuseni peab seega individuaalselt kaalutlema, arvestades asjaolu, et Ukraina on Ida-Euroopa naabruskonnas Euroopa peamine partner.

**Marie Anne Isler Béguin**, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Härra juhataja, kõigepealt tahan avaldada kahetsust ühendatud arutluse pärast, sest Gruusia kriis oleks pidanud üksi arutlusteemaks olema. Eelmisel nädalavahetusel saatis täiskogu president mind Gruusiasse. Jõudsin äsja tagasi ning oleksin tahtnud esitada sealsete sündmuste ning kohtumiste kohta raporti. Kaks minutit on selleks kahjuks liiga lühike aeg.

Kuid enne Gruusia teemaga alustamist tahan tervitada viimast riiki, keda Euroopa naabruspoolitika raamistikku kaasati, nimelt Mauritaaniat, kus viibisin hiljuti valimiste vaatlemisgrupi juhina.

Praeguseks on selge, et Gruusia kriis paneb Euroopa naabruspoliitika kohe kindlasti proovile. Kas kõnealune naabruspoliitika osutub tõepoolest kasulikuks? Gruusia olukorra taustal on selle küsimuse esitamine igati õigustatud.

Austatud kolleegid, võin teile öelda, et neli aastat pärast veretut rooside revolutsiooni on rahvas tõelisest šokeeritud vägivaldast, mida meile põgusalt televisioonis kajastatakse. Kõnealune vägivald on suunatud Gruusia rahva vastu ning seda rakendati Imedi TV tegevuse lõpetamisel. Nad on šokis, sest ei mõista, mis ümberringi toimub.

Seetõttu olen komisjonile tänulik, kes nõudis Gruusia ametivõimudelt juurdluse korraldamist, mis kujutas endast sõltumatut ja läbipaistvat uuringut, sest inimesed tahavad täpselt teada, mis ja kuidas juhtus.

Küllastasime kõnealust riiki ning loomulikult kirjeldati sealseid sündmusi kahtepidi: kuulsime opositsiooni versiooni ning võimuorganite varianti. Mõlemad võib uskuma jääda ning ilmselgelt ongi olukorral kaks tahku, kuid inimesed nõuavad tõelist läbipaistvust. Nähtavasti peame meeles pidama, nagu kolleeg meile meelde tuletas, et Gruusia on haavatav, ning seda me juba teame, ning et Gruusia peab kogu aeg „vanema vennaga“ kokkuleppeid saavutama, kes pidevalt ootab võimalust teda alt tõmmata.

Kui Gruusia ametivõimud juhivad meie tähelepanu Venemaa kõikjalolekule, peame arvestama võimalike olukordadega, mis aset leiavad. Võime näiteks tuua viisanõuete hõlbustamise kokkuleppe Venemaaga, mis andis Abhaasiast ja Lõuna-Osseetiast pärit vene passi omavatele isikutele eeliseid, pannes Gruusia ebamugavasse olukorda, kuna ülalmainitud piirkonnad asuvad Gruusia territooriumil.

Lugupeetud volinik, teile ei tule see ju sugugi üllatusena. Lisaks riigis kehtestatud eriolukorra lõpetamisele peame nõudma sõna- ja pressivabaduse otsekohest taastamist ning loomulikult kinnitust, et riigis korraldatakse vabad ja läbipaistvad valimised. Gruusia on praegu võimeline ülalmainitud valimisi korraldama. Seda tõestasid eelmisel aastal toimunud läbipaistvad ja demokraatlikud kohalikud valimised, mis järgisid rahvusvahelisi eeskirju. Pöördun nõukogu poole, sest arvan, et olete olnud Gruusia ametivõimudega pisut range, ning teatan, et praegu on õige aeg näidata Euroopa naabruspoliitika kaudu, et võime osutada vajalikuks. Peame grusiinidele näitama, et ENP eksisteerib õigustatult. Euroopa Liit ei tohi neid alt vedada. Just selle sõnumi peame otsusekindlalt Gruusia ametivõimudele saatma.

**Willy Meyer Pleite**, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (ES) Härra juhataja, lugupeetud volinik ja minister, kõigepealt soovin tänada härra Tannockit ja härra Obiolsi käesoleva raporti esitamise eest ning pikemalt keerutamata teatada, et minu fraktsioon suhtub naabruspoliitika arengusse ning selle lähenemisviisi arvustavalt.

2004. aastal, mil loodi naabruspoliitika, mis rajanes peaaegselt inimõiguste edendamisel, eriotstarbeliste tehniliste nõuannete jagamisel ning kaubanduse ja sisserändevoogude suuremal tasakaalul, nägime kindlaid lahendusi; ent pärast rahastusvahendite heaks kiitmist jätame oma tegevusega mulje, et oleme põhiliselt huvitatud vabakaubanduspiirkondade loomisest, vabakaubanduslepingute sõlmimisest ning paindumatu kontrolli rakendamisest sisserändevoogude üle, pööramata vähimatki tähelepanu inimõiguste edendamisele ning nõudele kõnealuseid õigusi austada.

Võime lääne ja lõuna kohta tuua kaks selget näidet, nimelt Sahara konflikt, mida proua Ferrero-Waldner juba mainis, ning lahkkelid Iisraeliga; teiste sõnadega vastutavad Maroko ja Iisraeli riik kahe konflikti eest: Lääne-Sahara okupeeritud piirkonnad ning lahkkelid Palestiinas.

Usun siiralt, et naabruspoliitika peab mainitud kahele riigile rangemaid nõudeid esitama, et kõnealused piirkonnad võtaksid lõplikult vastutuse nende konfliktide eest enda peale, mis lahendust leidmata kestab ühel juhul juba pea sada aastat ning teise puhul nelikümmend või viiskümmend aastat.

Sellest vaatenurgast lähenedes oleksime soovinud, et Euroopa Liit võtab naabruspoliitika kavandamisel nendes küsimustes rangema seisukoha.

**Gerard Batten**, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Härra juhataja, kõnealune raport näitab selgelt, kuidas siinsel eurofiilsel poliitilisel eliidil puudub igasugune arusaam tegelikust olukorrast ja oma valijate soovidest.

Raportis tehakse ettepanek viisarežiimi kiireks muutmiseks, et liikumine ELi ja mõnede kolmandate riikide vahel muutuks lihtsamaks ja vähem tülikaks. Suurem osa Londoni elanikke ei oleks sellega nõus. Nad ei tahaks, et inimestel oleks veelgi lihtsam Inglismaale tulla, nad pigem soovivad, et see oleks keerulisem. Neile meeldiks, et me oleksime valivamad inimeste suhtes, keda me oma riiki kutsume, mitte ei laiendaks veelgi praegust avatud uste poliitikat.

Raport näeb ette Ukraina astumist ELi. Ukraina elanikkond on 46 miljonit ja Euroopa Liidu kodanikena on neil kõigil õigus sissesõiduks Inglismaale. Suurem osa minu valijatest ei taha, et Inglismaale sissesõidu õigus antakse veel miljonitele inimestele. Nad ei soovi veelgi massilisemat valimatut sisserännet Ida-Euroopast. Meil on Londonis juba piisavalt ringisebivaid sisserändajaid, kes ei maksa makse ja kellel ei ole kindlustust. Meil on küllaldaselt kurjategijaid, uimastikaupmehi, võltsijaid, inimkaubitsejaid ja seksiorje.

Teine selles raportis olev hullumeelne idee on üleskutse ELi naabruspoliitika parlamentaarse assamblee loomiseks. See oleks järjekordne poliitikute jututuba, kellel puudub kokkupuude reaalsusega ja kes mõtlevad välja üha rohkem mooduseid, kuidas maksumaksja raha raisata. Neile poliitikutele tuleks nende vaev muidugi korralikult tasuda.

See ei tohiks kedagi üllatada, et üks kõnealuse raporti autoritest on Briti Konservatiivse Partei liige, kes kodumaal esinevad euroskeptikutena, aga siin on entusiastlikud eurofiilid. Pole ime, et härra Tannock on kodumaal tuntud kui Ida-Euroopa saadik.

Ma olen nendele poliitikele täiesti vastu, need kahjustavad minu valijate huve. See on ka põhjus, miks mind valitakse 2009. aastal Londonis tagasi, aga härra Tannock võib-olla mitte.

**Philip Claeys (NI)**. - Härra juhataja, raporti põhjenduses C kirjutatakse, et Euroopa naabruspoliitika „peab seisma liidu laienemisprotsessist lahus, samal aja kui kuulumine ENPsse ei takista idanaabreid, keda võib ilmselgelt Euroopa riikideks pidada, saada aja möödudes Euroopa Liidu liikmeks”. Mingil põhjusel ei kehti see Türgi kohta, kus olukord on sootuks vastupidine. Türgi ei ole kohe kindlasti Euroopa riik, ta ei kuulu Euroopa naabruspoliitikasse, kuid taotleb Euroopa Liidu liikmeks saamist.

Kunagi ei ole päris selge olnud, miks Türgit ENPsse ei kaasatud. Komisjon andis alguses põhjenduseks, et taotlejariigina ei olnud Türgi kaasamine sobiv. See on veider, sest muudel juhtudel on tehtud selgeks, et naabruspoliitika ja liidu laienemisprotsess peavad seisma teineteisest lahus. Türgi kohta kehtib ilmselgelt *sui generis* eeskiri.

Kardan, et kirjeldatud olukord on seotud ideoloogilise pimedusega. Isegi kui läbirääkimisi Türgi ühinemise üle peetakse niivõrd suure pühendumusega, peame kõnealuse riigi kaasama Euroopa naabruspoliitikasse, kas või ainult ettevaatusest. Kui oleksime ühinemiskõnelused ajutiselt katkestanud, nagu oleksime seda juba ammu pidanud tegema, haaraksid käimasolevad protsessid Türgi otse kehtivasse struktuuri. Kuid nii ei tehtud ning tulevikus on asjalood veelgi keerulisemad.

**Marek Siwiec (PSE)**. - (PL) Härra juhataja, avastasin pärast tänast hääletamist (võibolla olin ainus, kes seda tähele pani), et fraktsioon Identiteet, Traditsioon, Suveräänsus lakkas eksisteerimast ajal, mil parlamendi president selle teatavaks tegi. Kuid arutelude nimekirja järgi on kõnealune fraktsioon täitsa olemas. Niisiis olen segaduses, kes eksis: oli see härra McMillan-Scott, kes teatas, et kõnealune fraktsioon lakkas eksisteerimast või inimene, kes neid nimekirju koostab.

**Juhataja**. – Härra Siwiec, elektroonilisi nimekirju ei ole veel uuendatud, kuid härra Claeys ei kõnelenud paar tundi tagasi eksisteerimise lõpetanud fraktsiooni nimel, vaid esines fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmena.

**Elmar Brok (PPE-DE)**. – (DE) Härra juhataja, lugupeetud volinik, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, mind hämmastavad härra Batteni sõnad, kes on pärit kosmopoliitilisest Ühendkuningriigist, kuid sellegipoolest teeb valedel oletustel põhinedes kitsarinnalist ja võõravaenulikku propagandat. Sellel ei ole midagi pistmist tema suurepärase riigi uhkete traditsioonidega.

Nüüd, kui astume pärast 12 riigi ühinemist kindlamsse arengujärku, on naabruspoliitikast saanud Euroopa Liidu välispoliitika peamine vahend. Seetõttu on oluline rakendada ENPd otstarbekalt ja koondatud viisil ning mõningates valdkondades on see tõepoolest meil juba õnnestunud.

Nagu volinik Ferrero-Waldner juba mainis, on meil naabruspoliitika näol olemas tugev vahend, et osaleda aktiivselt Lähis-Ida konfliktide lahendamisel. Usun, et Gruusias tekkinud pingete ülikire leevendamine ning asjaolu, et õige pea korraldatakse kõnealusel riigis värsked valimised, on osaliselt seotud Euroopa strateegiate ning naabruspoliitikaga. Seega oleme õigel teel. Kõnealusel poliitika kaudu saame iseenda huvide eest seista, luua sidemeid, teenida partnerite huve ning edendada inimõigusi ja demokraatia arengut.

Lugupeetud volinik, nagu näha, suudame leida viisi inimõiguste ja demokraatia edendamiseks ka Valgevene olukorras, mida naabruspoliitika veel vajalikul määral ei mõjuta. Minu jaoks on see huvipakkuv ning peaksime niivõrd olulist tegevust kordama ka järgmisel aastal.

Meil on ida- ning lõunapoolne naabruspoliitika. Mõlemad on võrdselt tähtsad, kuid nende rakendamiseks ei pea alati kasutama samu meetodeid, sest idapoolne naabruspoliitika käsitleb olukorda Euroopas üldisest vaatenurgast, mis tähendab, et vahel võivad protsessid erinevatel lävepakkudel algust saada ning teatud määral võivad nende väljavaated erineda. Strateegia, mis peab tegelema assotsieerimislepingute, partnerluse ja koostöölepingutega ning aitama Ukrainal sugusel riigil saada Maailma Kaubandusorganisatsiooni ning seejärel luua vabakaubanduspiirkond, liikudes kindla arengu suunas, on minu arvates väga oluline abinõu edu tagamiseks.

Tegemist on ühiskohustusi kehtestava strateegiaga. Asi ei seisne Kesk-Euroopa liikmesriikides, kes vaatavad üksisilmi ida poole või lõunaeurooplastes, kelle pilgud on suunatud lõunasse, vaid kogu Euroopa Ühendus vastutab mõlema osapoole eest. Seetõttu ei poolda ma Vahemere Liidu loomist. Pigem tahaksin näha hispaanlasi ja prantslasi koostöös Ukrainaga ning Rootsi ja Saksamaa huvi Maroko vastu. Meie strateegia peab olema just selline, mitte jagama Euroopa Liitu uuesti osadeks.

*(Aplaus)*

## ISTUNGIT JUHATAB: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

*Asepresident*

**Jan Marinus Wiersma (PSE).** - (NL) Härra juhataja, lubage mul ennastsalgavalt anda oma fraktsiooni nimel vastukaja Elmar Broki palvele, mis meile kõigile esitati. See näitab niivõrd oluline on naabruspoliitika Euroopa Liidu välistegevuse jaoks. Tervitame ENP tugevdamise plaani, kuid see ei tähenda, et ENP on lõpetatud peatükk. Euroopa Liit peab jätkuvalt otsima võimalusi strateegia tõhustamiseks.

Nõustun teiste sõnavõtjatega, et erinev kohtlemine on naabruspoliitika edu saladus. ENP kehtib tohtus piirkonnas, mis ulatub Marokost Ukrainani. Euroopa ei mõjuta kõiki neid riike võrdväärselt, samuti ei olda igas riigis Euroopast ühtmoodi vaimustatud. ENP raames peab Euroopa Liit pakkuma partnerriikidele koostöölepinguid, mis vastavad kõige paremini nende ootustele. Arvame, et ülalmainitud tegevus peab komisjoni töös olema esmatähtis.

Gruusia püüdlused Euroopa poole erinevad Aserbaidžani taotlustest. Tuneesia ei ole Euroopa Liidu jaoks sugugi niivõrd oluline kui Ukraina ning Liibanon ei oma liidu jaoks sama palju kaalu kui Maroko. Niisiis peame iga riiki eraldi käsitlema.

Peame pöörama tähelepanu nendele riikidele, kus ENP peamise eesmärgi saavutamine, s.o naaberriikide tihedam sidumine Euroopaga, tundub kõige reaalsem.

Ühtlasi käsitletakse raportis ENP riikide idanaabreid. Meie arvates on hea mõte töötada selle nimel, et luua hiljuti vastu võetud Kesk-Aasia strateegia raames kõnealusel piirkonna riikidega tugevaid sidemeid. Seda tehes toetub Euroopa Liit kohe kindlasti naabruspoliitika kogemusele.

Sellegipoolest oleme vastu kõnealusel piirkonna riikide kaasamisele ENPsse. Õigem on keskenduda sidusa lähenemisviisi loomisele Kesk-Aasia jaoks, kui lohistada teatud riike ENPsse.

Lõpetuseks lubage öelda, et parlamentaarne koostöö ENP idariikidega on kasulik vaid juhul, kui samal ajal tehakse mitmepoolset koostööd nimetatud regioonide valitsustega. Kui loome parlamentaarset assamblee, peab eksisteerima ka ministrite assamblee, nagu teisteski piirkondades, kus oleme loonud sedalaadi asutusi. Meie arvates või selline parlament eksisteerida vaid juhul, kui nõukogu ja komisjon loovad sarnase valitsustevahelise institutsiooni.

**Lydie Polfer (ALDE).** – Härra juhataja, Lõuna-Kaukaasia teema raportöörina kasutan juhust, et jagada Tannocki ja Obiols I Germà raportist, mille suurepärase koostamise eest neid õnnitlen, lähtuvalt muljet, mis mul jäi olukorrast Gruusias, kui külastasin kõnealust riiki 5. novembril, mis oli meeleavalduste kõrgpunkt.

Minu arvates on tegemist äärmiselt keerulise olukorraga. Ühest küljest avaldavad muljet suured reformid, iseäranis majanduse areng ning võitlus korruptsiooni vastu; teisest küljest peame arvestama väga keerulise olukorraga ühiskonnas, kus paljud inimesed on töota ning kolmandik elanikkonnast elab allpool vaesuspiiri.

Kõige rohkem hakkab silma äärmiselt pingeline ning isegi agressiivne meeleolu poliitikas, sest opositsioon esitab presidendile väga ränke süüdistusi, millele avalikkus reageerib ja mis tõstatab veelgi rohkem küsimusi. Valitsus vastab korduvalt välisele, st Venemaa, sekkumisele viitamisega, ühtlasi pannakse kokku videolõik, mis neid väiteid toetavad. 7. novembril aset leidnud sündmused – eriolukorra väljakuulutamise riigis, karmikaelise politsei vägivaldsemine meeleavaldajate peal ning telejaama sulgemine – vaid rõhutavad olukorra murettekitavat iseloomu. Loomulikult ei sobi säärane lahingutegevus kokku Euroopa traditsiooniliste väärtustega, mis põhinevad võrdsusel seaduste ees ning põhiõigustel. Peame seda Gruusiale ka selgeks tegema.

Peame lootma, et 5. jaanuaril toimuvad presidendivalimised toovad sealses poliitikas esikohale jällegi demokraatliku debati. Gruusiinid peavad ise otsustama, mis on kuulujutt ja mis tegelikkus, kas keskenduda pettumustele või minna edasi uute väljakutsete lahendamisele. Ent meie kohustus on neid julgustada ning aidata korraldada üdini demokraatlikke ja õigesti suunatud valimisi, milles oleks järgitud rahvusvahelisi eeskirju. Kaalul on Gruusia demokraatia usaldusväärsus ja stabiilsus.

**Inese Vaidere (UEN).** – Daamid ja härrad, Gruusia on pärast rooside revolutsiooni näidanud, et soovib järgida Euroopa väärtusi. Kõnealune riik ootas meilt mõistvat ja osavõtlikku suhtumist. Kahjuks me täiesti eirasime seda. Avaldasin eelmisel aastal arvamust, et SRÜ rahuvalvajakad tuleb asendada rahvusvaheliste rahuvalvajatega. Soovitasin uurida, kas Venemaa toimis seadusjärgselt, jagades Abhaasia ja Lõuna-Osseetia elanikele kätte vene passid, mis tekitas ärevust Gruusia kodanike seas. Tegin komisjonile ja nõukogule ettepaneku hõlbustada viisanõudeid Gruusia puhul võrdväärselt Venemaaga. Kuid need palved läksid vaid kurtidele kõrvadele ning selline hoolimatus on praegusele olukorrale palju kaasa aidanud. Demokraatiatavadeni jõudmise ning reformide täideviimisega kaasnevad tihti peale sisepoliitilised kriisid, iseäranis olukorras, kus mainitud konflikte õhutab suur naaberriik. Euroopa Liit peab Gruusia palveid kuulda võtma ning näitama üles ühtekuuluvust nii tegude kui sõnadega. Täna teid.

**Tobias Pflüger (GUE/NGL).** - Härra juhataja, Euroopa naabruspoliitika ametlik eesmärk on luua Euroopa Liidu ümber tsiteerin „stabiilsete ja sõbralike riikide ring“. Selle peale kulutatakse väga palju raha: 12 miljardit eurot ajavahemikus 2007–2013. Milleks? Oleme palju kõnelenud inimõigustest, kuid tegelikult püüdleb Euroopa Liit ju isiklike eesmärkide poole. Näiteks arutleme vabakaubanduspiirkonna kehtestamise üle. Lubage mul küsida, kes sellest kasu saab.

Ühtlasi oleme palju kuulnud piiride kaitsmisest ja kontrolli rakendamisest sisserände üle. Raportis öeldakse täpselt, lubage mul taaskord tsiteerida, et parlament „rõhutab vajadust täiustada ENP-sse kaasatud riikide jõudlust, et juhtida sisserändevõogusid, võidelda tulemuslikult seadusevastase migratsiooniga, ... tugevdada koostööd võitluses ... terrorismi vastu (ning) toetada naaberriikide kaastegevust Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuris (Frontex) ning Euroopa Politseiametis (Europol)“. Me ei toeta ülalmainitud seisukohti, seega hääletab meie fraktsioon käesoleva raporti vastu, nagu juba mainis kolleeg Willy Meyer-Pleite.

**Bastiaan Belder (IND/DEM).** - (NL) Härra juhataja, komisjoni kohustused Iisraeli riigi ees Euroopa naabruspoliitika raames on mulle südamelähedane küsimus. Veel eile tõestas komisjon oma pühendumust väljapaistva saadiku dr Andreas Eldina näol.

Lugupeetud volinik, jätkake samas vaimus! Minuga on samal arvamusel ka kaasraportöör Tannock ning Iisraeli delegatsiooni esimees proua Hybášková.

Pea veel esitama ühe kiireloomulise küsimuse. Milliseid konkreetseid uusi võimalusi näeb volinik Euroopa naabruspoliitika tugevdamiseks seoses Iisraeliga, arvestades juudiriigi kõrgelt arenenud poliitikat ning majandust. Ehk on kokkuvõttes ikkagi õigem siinkohal eristada Euroopa naabruspoliitikasse kaasatud riike. Minu arvates küll. Tõepoolest!

**Francisco José Millán Mon (PPE-DE).** - (ES) Härra juhataja, meie naabrite jaoks on väga oluline moodustada majanduslikult heal järjel stabiilsete ja rahumeelsete riikide ring, kus valitsetakse demokraatliku mudeli järgi ning austatakse täielikult põhiõigusi.

Mainitud seisukoht peab olema Euroopa naabruspoliitika põhieelduseks, mis julgustab meie naabreid ning aitab neil korraldada vajalikke reforme ülalmainitud väärtuste praktiliseks toimimiseks.

Poliitilised, majanduslikud ja sotsiaalsed reformid moodustavad minu arvates homme hääletusele minevast raportist ülitähtsa osa.

Teiseks peab naabruspoliitika arvestama igale riigi omapäraga. Eri mandritel paiknevaid riike peab samas võrdselt kohtlema. Naabrid on ju naabrid. Just seda on oluline mõista. Asjaolu, et mõned neist on ühtlasi ka eurooplased, võib mõjutada kõnealuste riikide võimalust ühineda Euroopa Liiduga, kuid kohe kindlasti mitte naabruspoliitika eesmärke. Tegemist on üldise seisukohaga, millega nõustun, sest teeksime vea, kui kitsendaksime ühtede riikide õigusi, andes neid teistele jällegi juurde.

Ei ole olemas esimese ja teise järgu naabruspoliitikat. Vahemere lõunakaldal paiknevad naabrid on avaldanud kartust, et Euroopa Liidu kasvamine 27 riigiks võib põhjustada nende jaoks teatud määral väljajäämist liidu laienenud tegevusalast. Ida-Euroopat ning Kaukaasiat eelisjärjekorda seadev naabruspoliitika õhutab neid kartusi veelgi enam.

Lõunapoolsed vahemeriigid on liiduga väga vanade sidemete kaudu seotud. Nad on meie jaoks julgeoleku, sisserände ja energia põhivaldkondades hädavajalikud. Nagu teame, on paljudel liikmesriikidel kõnealuste riikidega väga tugevad ajaloolised, poliitilised, inimestevahelised, kultuuri- ning majanduslikud sidemed.

See ongi minu sõnavõtu teine tähtis seisukoht. Me ei tohi naabruspoliitika raames eristada eurooplasi ja muulasi. Korra herra Broki mõtet, peab kõnealune poliitika olema jagatud vastutus.

Härra juhataja, varasemate arvamuste kohta tahan mainida, et ma ei kahtle raporti lõikes 2, milles käsitletakse ENP geograafilise ulatuse tähendusrikkust. Lisaks ei oleks mina jaganud raportit kahte ossa, millest üks käsitleb Euroopa, teine Vahemere piirkonna naabreid. Ühtne dokument oleks parem olnud.

Lõpetuseks õnnitlen härra Tannockit ja härra Obiolsi.

**Hannes Swoboda (PSE).** - (DE) Härra juhataja, küsimus on selles, kas sündmuste käik Gruusias tähistab naabruspoliitika läbikukkumist. Minu arvates siiski mitte. Sealne olukord viitab hoopis vajadusele laiendada naabruspoliitika kandepinda, sest nägime paljude sealsete sündmuste käekäiku ette. Tegelikult on Gruusia rooside revolutsiooni ja usaldusväärset tuhmistanud vaid need mõned lähikuudel ja -aastatel tehtud head autoritaarsed otsused, millega õhustati kohtusüsteemi volitusi.

Liidame sellele olukorra ühiskonnas ning saamegi tulemuseks hiljutise rahulolematuse, kuid loodan, et oleme nüüd piisavalt tugevad, et koos president Saakašviliga tagada kahekõne algus ning läbipaistvad ja vabad valimised, mille puhul rakendatakse ehtsat sõnavabadust, saavutades tõeliselt demokraatlikud valikud.

Teiseks peame naabruspoliitikat tugevdama Euroopa Liidu edasise laiendamise tagamiseks. Praegu püüame arutada laiendamist lõuna ja ida suunas, et pidada läbirääkimisi Lõuna- ja Ida-Euroopa riikide ja Türgiga ning ühinemisprotsess lõpule viia. Praegu ei ole õige aeg oodata laiendamise järgmist lainet, vaid peame tugevdama suhteid naabritega. Mõnel kõnealusel riigil, kui nad asuvad Euroopas, on võimalik hiljem Euroopa Liiduga ühineda, kuid mitte kõigil. Sellegipoolest peavad säärased tugevad suhted eksisteerima.

Kolmandat põhjust on täna juba mainitud. Arvan, et peame tõkestama segaste ideede, vabandage seda väljendit, rakendamist, nagu Vahemere Liidu loomine, mis poolitaks Euroopa Liidu kaheks ning milles teised Euroopa Liidu riigid jääksid vaatlejarolli, nagu tegi ettepaneku president Sarkozy. Just seetõttu peame rakendama ühist naabruspoliitikat ning tegema suhete tugevdamiseks koostööd.

Euroopa Liidu ja Musta mere ühenduse ning Euroopa Liidu ja Vahemere ühenduse kavandamine on õigustatud, kuid Euroopa Liidule tervikuna jääb alati ülesanne säilitada ning tugevdada suhteid kõnealuste naabritega; selle ülesande juurde kuulub ka komisjoni jõupingutuste toetamine.

**István Szent-Iványi (ALDE).** - (HU) Härra juhataja, liidu eesmärgiks on luua koos naabritega jõukas, stabiilne ning turvaline piirkond. Oleme saavutanud kõnealuse ala loomisel juba tõsiseltvõetavaid ja kindlaid tulemusi, kuid ühtlasi kogunud ränki nurjumisi. Külmutatud konfliktide piirkondades ei ole konkreetseid edusamme veel tehtud ning praegu me ei oska pakkuda lahendusi Transnistria, Abhaasia, Palestiina või Lääne-Sahara kriisidele.

Naabruspoliitikasse kaasatud riigid ei moodusta geograafilist, kultuurilist, majanduslikku ega poliitilist tervikut. Just sellepärast peame rakendama erinevusi arvesse võtvat riigikeskset käsitlusviisi, sest kuidas võime teada, et Jordaaniale sobilikud abinõud kõlbavad ka Ukraina jaoks.

Peame võimalikult kiiresti looma naabruspoliitika ida- ja lõunariikide vahele poliitilise ja eelarvelise tasakaalu. Sellegipoolest on tarvis tugevdada just idapoliitikat, kuna Euroopa Liit laienes alles hiljuti ning uued liikmesriigid paiknevad just selles piirkonnas. Komisjon on andnud selle küsimusega seoses palju lubadusi, kuid ootame, et neist ka kinni peetakse. Täna teid.

**Hanna Foltyn-Kubicka (UEN).** - Härra juhataja, Euroopa naabruspoliitika tõhusaks toimimiseks peame seda pidevalt jälgima ning kohandama geopoliitilise olukorraga. Ainult sel viisil suudetakse jõuda eesmärkidele, mida nõuab Euroopa Liit.

Euroopa naabruspoliitika seisab ikka veel silmitsi märkimisväärsete proovikividega, mis ei seisne vaid riikidevahelise või majandusalase koostöö edendamises. Praegu on ülitähtis leida vastust küsimusele, kuidas saame parandada olukorda nendes riikides, mille vabadus on ohus. Pean silmas iseäranis Venemaad ja Valgevenet.

Euroopa naabruspoliitika peab olema abinõu, et mõjutada säärase riikide ametivõime, kus poliitiline vabadus ja demokraatia on paljas vaatemäng, iseseisvad ajakirjanikud kaotavad salapärasel asjaoludel elu ning opositsiooniliidreid kõrvaldatakse süstemaatiliselt ja tihtipeale jõhkralt avalikkusest. Peame andma kõnealustele riikidele teada, et sellised teod paljastatakse ning Euroopa Liit mõistab need põhjalikult hukka.

**Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE).** - Täna teid, härra juhataja. Viimased kolm aastat on tõestanud, et Euroopa naabruspoliitika on tähtis vahend, et teha asjassepuutuvate riikidega tihedamalt koostööd ning suurendada ühenduse stabiilsust ja julgeolekut. Ühtlasi paneb see meile peale kohustuse, kui üks riikidest, kuhu on rajatud kõnealune habras süsteem, satub ohtu.

Soovin juhtida teie tähelepanu olukorrale Gruusias, kus demokraatia, põhiseaduslikud tavad ning jõuline majandusareng on ohtu sattunud. Meeleavaldused ja tänavarahutused teevad olukorra ebakindlaks. Olen veendunud, et kõnealuse situatsiooni taga peituvad Venemaa õõnestavad püüdlused luua ülivõimsat riiki.

Kõige rohkem tuleb tähelepanu pöörata demokraatlike institutsioonide tugevdamisele. Presidendi valimiste korraldamine oli õige samm pärast eriolukorra väljakuulutamist riigis või meelevaldajate peal kasutatud vägivalda.

Saakašvili juhitud Gruusia on Euroopa Liidu pühendunud partner ning näidanud tähelepanuväärset edasiminekut reformide teostamisel ning majandusarengus, hoolimata arvukatest probleemidest. Euroopa Liit, s.t komisjon, nõukogu ja parlament koostöös OSCEga, on näidanud üles huvi lahendada sealseid pingeid rahumeelsete abinõude kaudu. Peame seda ühiselt toetama.

Euroopa Liit on „pehme jõud“, teiste sõnadega tõestas olukord Gruusias kaastegevuse kaudu rakendatava veenmisviisi tõhusust, kui president Saakašvili muutis pingelise olukorra uuesti demokraatlikuks. Minu arvates on iseäranis oluline näha naabruspoliitika toimet Gruusias aset leidnud sündmuste taustal. Gruusia võimeid pannakse proovile. Kahekõne kahestunud opositsiooniga, mida ei saa käimasolevast protsessist välja jätta, on vältimatu. Hoolimata meie toetusest, peab Tbilisi tõestama riigi demokraatiasüsteemi tugevust jaanuaris toimuvatel valimistel.

**Josep Borrell Fontelles (PSE).** - (ES) Härra juhataja, organisatsiooni OSCE Hispaania eesistumise erisaadikuna on mul olnud võimalus külastada naabruspoliitika ühte suurimate lahkkelidega piirkonda, milleks on Kaukaasia. Parim, mis sealsete külmunud konfliktidega võib juhtuda, arvestades sündmusi Gruusias, on nende jäämine „külmunuks“, sest me ei ole suutnud ühtegi neist paremuse poole lahendada. Tõepoolest, sündmused Gruusias, mida oleme suurepäraselt kirjeldanud, näitavad, kuivõrd konarlik on teekond demokraatiani.

Kaukaasia on praegu uue külma sõja esirindel, tegemist on lokaliseeritud külma sõjaga. Pärast saabumist Tbilisisse tervitab teid president Bushi tohutu võrdkuju, saabudes Osseetia piirile, tunnetate ilmatu suurt president Putinit, kes sümboliseerib uut vastuolu, millest arvasime olevat jagu saanud.

Oli, mis oli, nüüd on meie kohustuseks rakendada naabruspoliitikat, et aidata korraldada jaanuaris vabad ja õiglasel valimised. See saab olema keeruline. Ei ole lihtne luua vaid paari kuuga vabaduse õhustikku ning korraldada vabu ja demokraatlikke valimisi riigis, kus praegu on välja kuulutatud eriolukord, meelevaldused surutakse vägivaldselt maha ning pressiasutuste tegevus on jõhkralt lõpetatud. On keeruline ette kujutada, et suudame minna olukorrast, kus inimõiguste volinik saab linnatänavatel politseinike käest peksta, situatsiooni, kus inimesed võivad endale vabalt presidenti valida. Kuid seisame silmitsi just selliste asjaoludega.



Peame Euroopa Parlamendina kõnealuses riigis aset leidvates sündmustes jõuliselt osalema ning jälgima organisatsiooni OSCE saadetud vaatlejate kaudu sealseid valimisi, sest demokraatia edu on kaalul meie naabruskonna kõige lahkkelisemas piirkonnas.

**Samuli Pohjamo (ALDE).** - (FI) Härra juhataja, ka mina tahan tänada käesoleva raporti autoreid suurepärase töö eest. Minu arvates etendavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja kodanikuühiskond Euroopa naabruse poliitika rakendamisel väga olulist rolli.

Kui soovime edendada Euroopa väärtusi oma naaberriikides, on hädavajalik korraldada kultuurivaldkonnas ja ülikoolides üliõpilaste vahetust ning luua otstarbekaid ja tulutoovaid ühisprojekte. Tuletan regionaalarengukomisjonile meelde partnerluspõhimõtte rakendamise suurepäraseid kogemusi ühtekuuluvuse poliitika vallas. Peaksime neid kasutama ENPle kaasa aitamiseks.

Ühtlasi suudame kehtestada ehtsaid ja häid vastastikuseid suhteid riikide vahel, kui vähendame tõkkeid piiriületamisel ning hõlbustame üliõpilaste, teadlaste, kunstnike, ajakirjanike, eraettevõtjate ja teiste inimeste liikumisvabadust.

**Bogusław Rogalski (UEN).** - (PL) Härra juhataja, rääkides Euroopa naabruse poliitikast, peame eelkõige toetama neid valitsusi, kes austavad põhivabadusi ja inimõigusi, ning edendama kõnealuseid õigusi riikides, kus neist ei peeta lugu. Ülalmainitud tegevus on Euroopa mandri stabiilsuse tagamiseks ülitähtis.

ENPsse kaasatud riikide nimekiri on pikk. Kuid juhin teie tähelepanu kahele naabrile, Ukrainale ja Valgevenele, kes ehk võetakse ENPsse.

Ukraina peab meie jaoks olema esmatähtis ning pooleliolevad läbirääkimised selle riigiga peavad viima assotsiatsioonilepingu sõlmimiseni, luues seejärel võimaluse ühineda Euroopa Liiduga. Säärased ettevõtmised julgustavad meid Venemaa üha suurenevate auhnete taotluste ning järjekordse püüde eest teha Ukrainast vasallriik.

Lõpetuseks kõnelen Valgevenest, sest komisjoni algatatud ettepanek kutsuda kõnealust riiki vaatlema ENP konverentsi tundub ennatlik. Me ei tohi unustada, et riigis kehtib endiselt Lukašenka diktatuur, mis rikub inim- ning etnilise vähemuse õigusi. Õigem oleks pakkuda tulemuslikku abi Valgevene elanikele ja opositsioonile. Komisjon peaks viivitamatult tegema ettepaneku vähendada valgevenelaste ning iseäranis just üliõpilaste jaoks viisa hindu.

**Jana Hybášková (PPE-DE).** - Härra juhataja, ma tahaksin kõigepealt õnnitleda komisjoni koostööpanuse puhul niisugusesse unikaalsesse kontseptsiooni nagu Euroopa naabruskonna projekt. Nüüd on meil lõpuks selge vahe laienemise instrumendi ja naabruse poliitika vahel.

Euroopa areneb praegu väga rahumeelselt. Seni on areng olnud väga edukas. Naabruse poliitika kehastab vajalikku kogust loovat mõtlemist, mis kaitseb rahu ja stabiilsust. Energiavarustuse kindlus, sisseränne ja terrorismivastane võitlus on kõik põhiküsimused. Mida selgemad, täpsemad, analüüsivamad ja vähem poliitilised me oleme, seda paremini oleme me valmis uuteks ohtudeks. Lubage mul selles konkreetses kontekstis esitada küsimus õigusliku aluse kohta.

Mõned tegevuskavad aeguvad varsti. Konkreetselt pean ma silmas ELi ja Iisraeli tegevuskava, mis aegub aprillis 2008. Saksamaa moodustas eesistujariigina töörühma. Selle rühma peamine ülesanne on edaspidiseks konkreetse töökava väljapakumine. Senikaua, proua volinik, on teie ja meie tööd Iisraelis väga positiivselt vastu võetud.

Nõukogu ja komisjon said mõlemad mitteametliku dokumendi millest võis ühemõtteliselt välja lugeda, et Iisrael soovib edendada kahepoolseid suhteid, igal aastal korraldatavat ELi ja Iisraeli kohtumist ja alalist kõrgetasemelist koostööd. Minu küsimus, proua volinik, on kuidas komisjon suhtub Iisraeli kohta koostatud mitteametlikku dokumenti ja eelkõige mil viisil töötab komisjon uue tegevuskavaga? Kuidas peegelduvad uues või täiendatud tegevuskavas meie mured nagu terrorismivastane võitlus, võitlus ekstremismi ja ksenofoobia vastu, energiavarustuse kindlus ja muidugi nii inimõiguste kui rahvusvahelised küsimused nagu Genfi konventsioon? Kuidas neid kajastatakse ja missugune on meie vastus töörühmale ja endisele eesistujariigile Saksamaale?

**Alexandra Dobolyi (PSE).** - Härra juhataja, ka mina olen väga mures kriisi pärast Gruusias ja pean tunnustama, et ma olen ebameeldivalt üllatunud. Viimase aja sündmused on väga masendavad ja kahetsusväärsed kõigi nende jaoks, kes pooldavad Gruusia demokraatlikku arengut. Niisuguste organisatsioonide ülevaadet nagu Amnesty International ja Human Rights Watch ning Gruusia ombudsmani raport on väga murettekitavad.

Arvestades praegu riigis valitsevat olukorda, tervitan ma Gruusia parlamendi spiikeri teadaannet, et eriolukord lõpetatakse reedel ja kahe päeva pärast taastub loodetavasti Gruusia kodanike jaoks normaalne elukorraldus. Praegune olukord kahjustab minu arvates Gruusia valitsuse ja president Saakašvili mainet, kes sai võimule 2003. aasta rahumeelsete demonstratsioonide laine ajal, mis näitasid teda Kaukaasia kõige demokraatlikuma riigijuhina.

Asjaolu, et president Saakašvili kuulutas juba 5. jaanuariks 2008 välja presidendivalimised, on positiivne samm, mis on aidanud riigis pingeid leevendada. Kuid valitsus peab korraldama rahvusvahelistele standarditele vastavad vabad ja demokraatlikud valimised, et näidata maailmale, et riik liigub edasi. Sellepärast peab valitsus garanteerima, et valimiskampaania ajal tagatakse kõikidele kandidaatidele võrdselt sõnavabadus. Ma tervitan Gruusia ametivõimude ja opositsiooni vahel toimuvat dialoogi, mis on progressiivne nähtus. Ma kutsun ka kõiki osapooli kogu valimiskampaania jooksul vastutustundlikult tegutsema ja suhtuma konstruktiivselt väljakutsesse viia läbi vabad ja turvalised demokraatlikud valimised.

**Grażyna Staniszevska (ALDE).** - (PL) Härra juhataja, on väga oluline, et naabruspoliitika rakendamisel jäetakse meie Ida-Euroopa naabrite jaoks Euroopa Liidu ukсед valla. Liikmeks saamine võib võtta kaua aega, sest see sõltub Kopenhaageni kriteeriumitest ja reformide edenemisest, kuid sellel on suur sümboolne ja poliitiline tähtsus. Tean oma koduriigi järgi, et juba ainuüksi võimalusel saada Euroopa Liidu liikmeks on jõudu, et ühiskonda mobiliseerida, korraldada majandusreforme ning liikuda demokraatia poole.

Saadame praegu Euroopa Parlamendist oma idapartneritele selgesõnalise ja positiivse sõnumi ning jääme ootama nende vastust nii poliitiliste deklaratsioonide kui ka otstarbekate abinõude rakendamise kaudu majanduses ja ühiskonnas. Eeldame, et võetakse kurss reformide ja demokraatia suunas, et parandada kohalikku kohtuvõimu ning vabastada ennast poliitilise mõju alt, eesmärgiga võidelda korruptsiooni vastu ning luua sobivad tingimused majanduskasvuks.

Olen veendunud, et demokraatlik ja jõukas Ukraina, Moldova ning loodetavasti ühel päeval ka Valgevene mõjuvad hästi nii kõnealuste riikide elanikele kui ka tervele Euroopa Liidule.

**Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN).** - (PL) Härra juhataja, naabruspoliitika on üks neist abinõudest, mille eesmärgiks on toetada Euroopa Liitu ümbritseva piirkonna loomist, kus saab teha lahkhelisid kartmata riikidega koostööd, hoides ühtlasi ära kultuurilise ja majandusliku jagunemise Euroopa Liidu piiri ääres. Jagan raporti autoritega muret, et ehk teeme vea, kui rakendame Vahemere piirkonnas asuvate riikide suhtes sama strateegiat. Võibolla on õigem luua Euroopa Liidu ja Vahemere piirkonna vaheline partnerlus, mis rakendab iseäranis talle omaseid abinõusid.

Arvan, et vaid need riigid, millel on Euroopa Liiduga maapiir, peaksid kuuluma naabruspoliitikasse. Kõnealuste riikide jaoks järgneb strateegiasse kaasamisele Euroopa Liidu liikmeks saamise küsimus, seda loomulikult juhul, kui piiriräärsed riigid ja Euroopa Liit on sellest huvitatud. Tulevikus peame arutlema võimaluse üle luua Euroopa Liidu ja Aasia vaheline strateegia, et töötada koos nende riikidega Aasias, kes soovivad teha Euroopa Liiduga majandus- ja poliitilist koostööd, näiteks Gruusia ja Armeenia. Peame regioonide kaupa oma tegevusi korraldama.

**Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE).** - (LT) Oleme teadlikud asjaolust, et Euroopa naabruspoliitika eesmärgiks on luua Euroopa Liidu ümber julgeolekut ja tasakaalu hoidev turvaring, arendada lähedasi suhteid naaberriikidega ning võimaldada kõnealustes riikides demokraatlike reformide rakendamist, mis põhinevad austusel inimõiguste vastu, võrdsusel seaduste ees ning ühiskonna arengul. Soovin küsida, mis hinda oleme valmis maksuma, et ülalmainitud eesmäärke saavutada.

Võttes arvesse varasemaid kogemusi, soovin märkida, et asjakohased fondid on Euroopa naabruspoliitika arendamise jaoks hädavajalikud. Minu arvates ei piisa 11 miljardist eurost, mis läheb jagamisele 16 riigi vahel ning peab katma 7aastast perioodi. Peame rahalisi vahendeid ja strateegiaid paremini kooskõlastama, et täiustada Euroopa naabruspoliitika finantseerimist. Saame Euroopa naabruspoliitika jaoks tagada tulevikus palju tõhusama arengu, töötades välja Euroopa Liidu eelarvereformi ning leides selle kaudu võimalusi kõnealuse strateegia rahastamiseks. Ma ei ole härra Pflügeriga mingil juhul nõus, kelle seisukoht näeb ette vaid maksumaksja raha raiskamist.

Teiseks soovin avaldada muret Euroopa Liidu naaberriikide vaheliste suhete pärast. Kõnealuste riikide vahelised head suhted ja üksteise toetamine on hädavajalik. Kahtlemata suudetakse lahendada enamik probleeme omavahel koostööd tehes. Seda silmas pidades peab Euroopa Parlament avaldama otsust tuge EURO-NESTile – s.o Euroopa Liidu idanaabrite parlamentaarsele assambleele – tegutsema poliitikas otsusekindlalt ning finantseerima kõnealust projekti. EURO-NEST annab Euroopa naabruspoliitika

rakendamisele hoogu juurde, suurendades oluliselt Euroopa parlamendi rolli, kes suudab jõuda strateegia auväärsele eesmärgile.

**Jamila Madeira (PSE).** - (PT) Euroopa Liidu roll maailmas on praegu ülitähtis, kui tahame saavutada tasakaalu, mis on hädavajalik üleilmse rahu ja õigluse tagamiseks. Me ei tohi õõnestada paljusid osapooli korraga hõlmavat lähenemisi, mida maailm meilt nõuab, suheldes mõningate riikidega vaid kahepoolsete kokkulepete kaudu.

Euroopa Liidu asjaajamisi salgamatult mõjutavad inimõigused ning selles piirkonnas tagatud põhiväärtused peavad olema partnerite vahelise mis tahes läbirääkimiste aluseks maailmas, eriti aga Vahemere piirkonnas.

Euroopa Liit peab nimetatud põhieesmärkide tagamiseks tegutsema mainitud piirkonnas väga enesekindlalt just selle geograafiliselt Euroopale lähedase asukoha, ajaloost tingitud sugulussidemete, kultuuri mitmekesisuse ning pideva poliitilise ebastabiilsuse tõttu. Seega õnnitlen raportööri Euroopa naabruspoliitikale sedavõrd suure tähtsuse omistamise eest.

President Sarkozy esitatud ettepanek Vahemere Liidu loomiseks valgub täiesti kõrvale. Kuigi see osutub väga kasulikuks, sest äratub taaskord ellu arutelu Vahemere piirkonna üle, soovitan meil ühelt poolt lõhkuda praeguse partnerluse, kuid teiselt poolt salgab maha Euroopa Liidu põhimõtted üldiste inimõiguste põhivabaduste ülemvõimu kohta, nimetades neid teisejärguliseks küsimuseks pragmatismi kõrvale, mis soodustab kiirete suhete loomist.

Meie kohustuseks ei ole lükata partnereid tagant, kes end aeglase arengu taha varjavad, või soodustada piirkondlike sektorite teket. Peame edendama arengut ja edu, seda eriti õiguste puhul, kasutades omaenda rahalisi vahendeid, et tagada majanduskasvu ja –arengut terves regioonis.

Seega võime jõuda seatud eesmärgile ning lubada, et aastaks 2010 on kõik partnerid kaasatud kolme kaubanduspiirkonda, kuid me ei tohi iial hüljata austust humanistlike ja demokraatlike väärtuste ja õiguste vastu.

**Marian-Jean Marinescu (PPE-DE).** - (RO) Hindan Tannoeki raportit. Vajame naabreid, kes järgivad Euroopa Liidu nõudeid, hoolimata küsimusest, millal või kas neist saavad Euroopa Liidu liikmed.

Seega peaks naabruspoliitika olema minu arvates ka ennetav. Nimelt peame jälgima olukorra arengut, kuid ühtlasi ka pakkuma asjaosalistele riikidele tuge jõupingutustes, mis osutuvad vajalikuks nõutud eeskirjade täitmisel.

Mis puutub olukorda Gruusias, siis kiidan heaks president Saakašvili otsuse korraldada enneaegsed presidendivalimised ja referendumid parlamendivalimiste kohta ning kuulutada riigis välja eriolukord.

Kõik need ettevõtmised teevad panuse demokraatia taastamisse, soosides jätkama arutelusid ja läbirääkimisi, et leida lahendusi Gruusia ülitundliku olukorra jaoks.

Toetan seisukohta, mille järgi on vaja riigis taaskestada võrdsus seaduste ees ning sõna- ja meediavabadus. Kutsun üles kõiki poliitilisi jõude Gruusias tegema koostööd, et koostada seadus, mis reguleerib audiovisuaalseid tegevusalasid ning võib tulevikus takistada praegusele olukorrale sarnaste situatsioonide tekkimist.

Praegu võimul olev partei on alates 2003. aastast loonud põhivaldkondades sidusa reformisüsteemi ja seda igati toetanud, tänu millele on saavutatud silmnähtav majandusareng, mis juhib Gruusiat tõhusa turumajanduse ja kehtiva demokraatia suunas.

Kõnealune valitsus toetas ka tõhusamate abinõude ja realselt teostatava Euroopa Liiduga seotud tegevuskava loomist ning võttis julgema kursi Euroopa suunas.

Ühtlasi on Gruusia muutunud naabruspoliitikas strateegiliseks partneriks, mis on hädavajalik sealses piirkonnas leiduvate külmutatud konfliktide lahendamiseks, samuti etendab kõnealune riik vahemehe rolli, on oluline partner piirkondliku koostöö jaoks ning strateegiline liitlane energia- ja transpordialastes projektides.

Oluline on arvestada opositsiooni nõuete ja seisukohtadega, kuid hinnata neid laiemal poliitilisel ja majanduslikul taustal, nii riigi kui regiooni tasemel. Minu arvates peaksime hoolega jälgima olukorra kulgu Gruusia konfliktipiirkondades ning Venemaa Föderatsiooni hoiakut, sest õige pea jõuab kätte Kosovo staatuse määramise tähtaeg.

**Kader Arif (PSE).** – (FR) Härra juhataja, kavatsen rääkida iseäranis Vahemere piirkonnast, mis on Euroopa välispoliitika jaoks väga oluline, nagu raportöörid meile meelde tuletasid ning mille eest neid tänan. Toetan Euroopa suurt panust Vahemere piirkonda ning seetõttu pean teid hoiatama ohtude eest, mis lahjendavad Euroopa Vahemere poliitikat naabruspoliitika raames.

Me ei soovi näha võistlust Ida-Euroopa riikide ning lõunanaabrite vahel. ENP peab mõlemapoolselt täiendama mitmekülgset Barcelona protsessi, mille raamistikule on rajatud suhteid Vahemere piirkonnas alates 1995. aastast. Seetõttu ei tohi lubada, et ENP või mis tahes muu projekt, mis hõlmab Vahemere riike, ähmastab Barcelona strateegiat või muudab selle eesmärgi, mis tuginevad poliitika, majanduse ja ühiskonna arengu kolmele partnersambale, mis on ühtlasi ainus viis piirkondliku lõimumise tõhusaks edendamiseks.

Seega tahan rõhutada kolme seisukohta. Esiteks peame rahastama Ida-Euroopa ning Vahemere riike võrdselt. Meie suutlikus jätkuvalt rakendada tugevat ja ambitsioonikat Euroopa strateegiat Vahemere piirkonnas sõltub asjaolust, kas oskame ülalmainitud finantseerimist õigesti tasakaalustada. Teiseks soovin rõhutada seoses kavandatava Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonnaga, mille kohta esitasin parlamendile raporti selle aasta alguses, kooskõlastatud ja järkjärgulise käsitlusviisi olulisust, tänu millele suudavad asjaosalised riigid avatud kaubandussüsteemi kiire ning jõulise arenguga kohaneda, arvestades nende endi erijoonte ning majanduse nõrkade külgedega. Meie sihiks on jätkuvalt kaubanduse edendamine, mis soosib riikide majandusarengut.

Lõpetuseks soovin ülalmainitud seisukohti lugeda ka raportist, sest nende kaudu saame täpselt määratleda Vahemere piirkonna poliitikat, mis rajaneb strateegilise pikaajalise arengu kavandamisel ja kõnealuse piirkonna stabiliseerimisel.

**Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE).** – Härra juhataja, lubage mul önnitleda raportööre teema põhjaliku käsitlemise eest. Sellegipoolest pean märkima, et kui üheks meie eesmärgiks on rahupiirkonna rajamine, peame pöörama tähelepanu asjaosaliste riikide poliitika tulevikule.

Lubage mul tuua näiteks Egiptuse. Kas keegi teab, mis juhtub pärast Mubaraki ajajärku? Kardan, et mitte. Kuidas me ei mõista, et varem või hiljem haarab Egiptuses enda kätte võimu Islami Vennaskond, laiaulatuslik ja äärmuslik islamiorganisatsioon? Peame mõistma, et see õõnestab kõik kavatsusi, mis meil selle piirkonna suhtes on.

Ma ei taha siin korrata ettepanekut, mille esitasin eelmisel aastal lühikese arutelu käigus kõnealuse raporti üle. Soovitan luua mainitud riikide vahel ühenduse, et tugevdada sealseid poliitilisi sidemeid.

Lubage mul lõpetuseks pöörata tähelepanu asjaolule, et Euroopa naabruspoliitika kehtestati koos üleeuroopaliste võrkudega, eesmärgiga leevendada uute mõtteliste piiride moodustumist naaberriikide vahel. Seetõttu peab Euroopa naabruspoliitika olema jätkuvalt ühelaadne, geograafiliselt tihedasti kokkujääv ning ida ja lõuna suhtes tasakaalus.

Kuna Euroopa naabruspoliitikasse kaasatud riigid on poliitika, majanduse ja kultuuri poolest erinevad, on mitmekesisuse põhimõtte rakendamine eluliselt tähtis, kuid seda ei tohi kasutada kõnealuste riikide vahel olevate lõhede avardamiseks.

**Evgeni Kirilov (PSE).** - Härra juhataja, volinik Ferrero-Waldneril oli õigus kui ta alguses ütles, et Euroopa naabruspoliitika peaks edendama demokraatlikke reforme. Gruusia valitsus peab riigis täielikult taastama demokraatliku protsessi ja kõikides oma tegevustes rangelt järgima õigusriigi põhimõtteid. Me peaksime muretsema eelkõige sõnavabaduse õiguse ja informatsioonile juurdepääsu tõsise rikkumise pärast. Praeguses olukorras on vaja jätkata poliitilist dialoogi ja saavutada selles riigis inimeste ja demokraatia huvides kompromiss.

Mulle teeb eriti muret vägivald, mida politsei kasutas rahumeelsete demonstrantide ohjeldamiseks. Viimaste päevade sündmused näitavad, et valitsus ei olnud suuteline kriitikat taluma. Vabandus sepiusetava riigipöördekatse kohta, mis viitab mõningasele vene mõjule, on pehmelt öeldes äärmiselt vastuoluline. See on väga ebatõenäoline, et mistahes edukas opositsioonitegelane, kes praegu poliitiliselt lavalt puudub, saaks olla Venemaa pooldaja.

Me tervitame president Saakašvili otsust kutsuda kokku ennetähtaegsed presidendivalimised. Tänane uudis, et eriolukord lõpetatakse on samuti positiivne märk. Loodame nüüd, et kõik vabadeks ja õiglasteks valimisteks vajalikud tingimused täidetakse. Üks neist tingimustest on sõnavabadus ja see tähendab, et kõik meediakanalid, mis äsjaste sündmuste ajal vägivaldselt kinni pandi, nagu *Imedi TV* ja *Kafkasya TV*, peaksid oma hariliku töörütmi taastama. Me peame seda väga selgelt nõudma.

Ma usun, et president Saakašvili suudab need viimaste nädalate negatiivsed arengud ümber pöörata. Pärast presidendiks valimist pani ta Gruusias aluse heale reformipoliitikale, mida tuleks toetada. Ma usun ka kindlalt, et Euroopa Parlament peaks selle riigi demokraatlikku arengut tähelepanelikult jälgima ja toetama.

**Manuel Lobo Antunes**, *nõukogu eesistuja*. – Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, ajanappuse tõttu teen lühidalt, ehkki see tuleb mulle kasuks, sest olen siin ka küsimuste esitamise ajal. Täname arutelu, mis minu arvates hõlmab naabruspoliitika kõiki tähtsaid vaatenurki, on kujunenud pikaks ja pingeliseks.

Ühtlasi usun, et oleme jõudnud üksmeelele põhiküsimustes, nagu vajadus muuta naabruspoliitikat laiahaardelisemaks ning rakendada seda nii põhja, ida kui ka lõuna suunas. Samuti peab naabruspoliitika arvestama kõnealuste riikide erilisi iseloomujooni ning meie peame tundma partnerite eriomaseid tunnuseid ja vajadusi ning neid vajalike abinõude rakendamisel arvesse võtma. Euroopa naabruspoliitikal on vaid üks eesmärk, mis kehtib kõikide partnerite kohta. Tahame luua partnerlussuhteid, mis tagavad majandusliku ja sotsiaalse edu ning tugevdavad riikide õigusnorme ja demokraatiavasid.

Pean siiski mainima, et olen nii tänasel kui varasematel aruteludel kuulnud vastukaja või tegelikult ettepanekuid ja nõuandeid, et peame vahest suurendama raharessursse ning võibolla ka vahendeid. Need on suuremeelsed ideed, kuid peame olema teadlikud, et alati ei piisa, kui suurendame vahendeid või rahaliste vahendite eraldamist ehk ressursse, sest meie partnerriikide vastuvõtuvõime on piiratud. Loomulikult soovime näha ressurside suurenemist, kuid nagu juba ütlesin, on meie partnerite vastuvõtuvõime tegelikult väga tihti piiratud, seega rohkemate vahendite eraldamine ei muuda programme tõhusamaks ega anna kiiremaid või silmaganähtavamaid tulemusi.

Minu arvates valis komisjon õiged valdkonnad, mille kaudu hakkame riikidega, kes on kõnealuste alade kaudu meiega seotud, koostööd tegema. Komisjon tegeleb väga laiahaardeliste küsimustega, nagu haldussuutlikkuse suurendamine, õigussüsteemi tugevdamine ning abi osutamine kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja haridus- ja koolitustegevusele, seega ulatuvad valdkonnad, mida naabruspoliitika hõlmab, seinast-seina. Nagu varem juba ütlesin, on meie partnerite ainuke ja tähtsaim eesmärk saavutada riigi areng, millest on ühtlasi huvitatud ka Euroopa Liit.

Nõukogu loomulikult jälgib jätkuvalt hoolega komisjoni esitatud ettepanekuid Euroopa naabruspoliitika kohta ning on valmis parlamendiga arutlema ja väitlema uute mõtete, soovitude ja ettepanekute üle.

**Benita Ferrero-Waldner**, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, ma püüan teha nii lühidalt kui võimalik. Minu meelest oli tegemist väga viljaka aruteluga ja ma tahaksin veelkord tänada kahte raportööri. Selgesti tuli ilmsiks asjaolu, et paljud saadikud tahtsid sellest äärmiselt olulisest arutelust osa võtta.

Ma vastaksin veel mõnele küsimusele. Kõigepealt, on tõsi, et Mauritaania on nüüd Euroopa-Vahemere protsessis partnerriigi staatuses, aga ta ei ole naabruspoliitika riik. Tahtsin seda öelda selgituseks. Mauritaaniale antav toetus tuleb siiani AKV toetusfondist.

Mõned saadikutest kritiseerisid, et inimõigused, demokraatia ja õigusriik ei ole olnud meie tähelepanu keskmes. Ma tahaksin selgelt rõhutada vastupidist, kui te vaatate mistahes tegevuskava, siis on näha, et inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi arendamise küsimused võtavad enda alla mahukaima osa. See kõik võtab muidugi aega. Me pöörame erilist tähelepanu ka nendele riikidele, kus on probleeme õigussüsteemi ja kohtusüsteemiga, mis aitab olukorda kohapeal muuta.

Üks saadik fraktsioonist Iseseisvus/Demokraatia ütles, et ta ei soovi rohkem rännet. Ma tahaksin talle öelda, et viisarežiimi lihtsustamine käib alati käsikäes tagasisivõtulepingutega ja me püüame võidelda ebaseadusliku sisserändega. Samas püüame me lihtsustada inimestevahelisi kontakte ja soodustada legaalselt sisserännet, mis on paljude riikide jaoks elanikkonna vananemist arvestades hädavajalik.

Külmutatud konfliktide osas nii palju, et üksnes naabruspoliitika abil ei ole muidugi võimalik kõiki külmutatud konflikte lahendada. Meil on ka nõukogu peasekretär härra Solana eriesindajad, kes sellega tegelevad. Kuid me püüame naabruspoliitika kaudu selleks soodsat keskkonda luua. See on väga tähtis Iisraeli ja Palestiina puhul, samuti kui me räägime Põhja-Aafrikast ja Ida-Euroopa riikidest.

Üks küsimus esitati Iisraeli eristaatuse kohta. Ma võin teile vastata, nagu ma ütlesin kohtumisel Lissabonis välisminister Tzipi Livnile, et meil on spetsiaalne töörühm. See töörühm tegeleb nende küsimustega. Neil on väga ambitsioonikad plaanid, eriti Iisraeli poolelt. Kuid me peame jälgima, et see sobituks meie naabruspoliitika ühtsesse raamistikku. Aga selle raames saame me kindlasti palju ära teha. Praegu me veel mõtleme ja arutleme. Loodetavasti on meil juba järgmise aasta assotsiatsiooninõukogul võimalik selle kohta ka ettepanekuid esitada. Seega, me ei ole unustanud ja töötame selle kallal.

Lõpuks Gruusia kohta: paljud sõna võtnud kolleegid, teiste hulgas ka minu sõber Lydie Polfer, ütlesid, et olukord on väga keeruline. Me kõik teame, et opositsiooni ja valitsuse vahel on suured pinged, aga teisest küljest võib tegemist olla ka muude pingetega. Sellepärast ma arvan, et president Saakašvili algatus presidendivalimisteks on väga tähtis. Ta lubas parlamendivalimiste kuupäeva osas rahvaga konsulteerida. Ma loodan, et ka reformid, millele me tõesti püüdsime kaasa aidata, tulevikus jätkuvad, vastasel korral saaks Gruusia valitsuse usaldusväärsus kindlasti kannatada, kui praegust kriisi demokraatlikult ei lahendata. Muidugi mõista püüame me teha kõik selleks, et Gruusiat toetada.

Minu viimane kommentaar puudutab rahandust. Paljud rääkisid sellest, et meil on vaja rohkem vahendeid. Te peaksite teadma, et Euroopa investeerimisfondil või investeerimisrahastul on võimalik anda rohkem vahendeid neile riikidele, kes seda vajavad seoses infrastruktuuri, energia, transpordi ja muude projektidega. Seetõttu oleme me öelnud, et võib-olla praegused vahendid ei ole piisavad, aga leiame siis uusi vahendeid.

**Juhataja.** – Arutelu on lõppenud.

Tuletan kõigile meelde, et Raimon Obiols i Germà ning Charles Tannocki raporti üle hääletatakse homme hommikul ning nõukogu ja komisjoni avalduse arutelu lõpetamise üle hääletatakse 29. novembril 2007 Brüsselis.

### **Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)**

**Marianne Mikko (PSE), kirjalikult.** – Moldova delegatsiooni juhina tahaksin ma tänada härra Tannockit viite eest, et Moldova vastab Maastrichti lepingu artikli 49 alusel täielikult tulevase liikmesriigi jaoks vajalikele kriteeriumidele. Tänan ka tema kaasraportöör härra Obiols i Germàt tasakaalustatud ja põhjaliku raporti eest.

Moldova ei ole Euroopa naaberriik, ta kuulub geograafilises mõistes Euroopasse ja tal peaks olema võimalik ELiga liituda niipea, kui kolm Kopenhaageni kriteeriumit on täidetud.

Kuigi ELi ja Moldova tegevuskava ei ole kaugelki valmis, tuleb küsida, mis on järgmine samm? Meie partnerid Euroopas vajavad valulike reformide läbiviimiseks rohkem motivatsiooni.

Euroopa naabruspoliitika rahalised ja muud vahendid peavad tema eesmärkide saavutamiseks märgatavalt suuremad olema. Realse võimaluse Transnistria ja Kaukasuse külmutatud konfliktide lahendamiseks annaks täiemahuline Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioon. Praegu ei ole niisuguste missioonide käivitamiseks vahendeid.

Raske on ette kujutada poliitikat, mis sobiks nii geograafilise Euroopa riikidele kui Euroopasse mittekuuluvatele Vahemeri riikidele. Euroopa naabruspoliitika ulatus tuleks edaspidi ümber korraldada. Eelkõige on vaja paremini määratleda idapoolsete riikide aspekt.

**José Ribeiro e Castro (PPE-DE), kirjalikult.** – (PT) Õnnitlen raportööri suurepärase töö puhul. Käesolev resolutsioon, mille vastu võtame, ühtlustab parlamendi visiooni naabruspoliitikast, täiustades arengusuundi, mille 2006. aasta jaanuaris paika panime.

Seetõttu peame heaks kiitma muudatusettepanekud 1 ja 2, mille esitamise eest tänan härra Tannockit. Need kinnitavad seisukohti, mille oleme juba heaks kiitnud ning mida ei tohi unustada, arvestades meie naabrussuhteid Atlandi ookeani lõunapiiril. Oluline on meenutada taaskord olukorda saartel, mis on meie kõige kaugemad naabrid. Pean silmas Kanaari saari, Madeirat ja Assoore, kellega oleme ajalooliselt ja eriliste suhete kaudu seotud. Seega peame uuesti esitama komisjonile palve esitada ja luua konkreetseid strateegiaid, et laiendada Euroopa naabruspoliitika rakendusala võimalikult kaugele, kuni Atlandi ookeanis Euroopa mandri lähedal asuvate naabersaarteni, sest meid ühendavad nii geograafiline lähedus kui ka ühine kultuur ja ajalugu. Lisaks oleme mõlemad huvitatud julgeoleku tagamisest.

Ühtlasi tahan kasutada võimalust, et avaldada kiitust komisjoni hiljutisele teatisele Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi tulevikusuhete kohta, mis esitati nõukogule ja parlamendile.

## **11. Infotund (küsimused nõukogule)**

**Juhataja.** – Järgmisena on päevakorras küsimuste esitamine nõukogule (B6-0382/2007).

Esitatud on järgmised küsimused.

Küsimus nr 1, mille esitas **Manuel Medina Ortega** (H-0777/07)

Teema: Tagaukse sisserändepoliitika

Mõned poliitikategelsed ja spetsialistid on pidanud võimalikuks saavutada liikmesriikide vahel kokkulepet, mis ühendaks liidu välispiiride valvamise uue nn tagaukse sisserändepoliitikaga, mille kaudu saavad liidus seaduslikult viibivad sisserändajad päritoluriiki tagasi pöörduda, olles kindlad, et Euroopa Liitu uuesti tulles leiavad nad eest avatud ukse.

Kas nõukogu arvates on see teostatav ning kas seda strateegiat on võimalik rakendada valitsustevahelise otsese koostöö kaudu või peame eesmärgi saavutamiseks looma uusi institutsioone?

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – Nagu austatud parlamendiliige ilmselt teab, esitas komisjon 2007. aasta mais Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Regioonide Komiteele teatise Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelise korduvrände ja liikuvuspartnerluse kohta. Komisjon nimetab kõnealuses teatises korduvrännet kasulikuks abinõuks, mida ühenduses rakendada, et hallata tõhusamalt ümberasumisvooge. 2007. aasta juunis aset leidnud arutelusel, mis hõlmas üleilmse käsitlusviisi laiendamist sisserändele ning selle täiustamist, rõhutas nõukogu, et seaduslik ümberasumine, sealhulgas korralikult hallatud korduvränne, võib kõikidele osapooltele kasulik olla.

Nõukogu usub, et korralikult hallatud korduvrände uurimisel peavad kõik asjassepuutuvad osapooled tegema tihedalt koostööd, et kiita nõukogu järeldused heaks hiljemalt 2007. aasta lõpuks. Ülemkogu kordas 2007. aasta juunis esitatud järelduses vajadust uurida kõnealust korduvrännet, põhinedes komisjoni 16. mai 2007. aasta teatisel. Nõukogu tutvub praegu konkreetsete abinõude ja meetmetega, et lihtsustada korduvmigratsiooni, ühtlasi püütakse leida kõnealustele meetmetele rakendusalasid.

Senini ei ole komisjon veel ühtegi konkreetset meedet esitanud.

**Manuel Medina Ortega** (PSE). - Härra juhataja, minu teada pöörab Portugal eesistujariigina sellele küsimusele piisavalt tähelepanu, seega arvan, et antud vastus oli korrektne.

Olen teadlik asjaolust, et Portugali eesistumine saab läbi, sest pool aastat on üsnagi lühike periood, kuid ma ei oska öelda, kas teie arvates on võimalik koostada üksikasjalikku ettepanekut enne 31. detsembrit või kas julgustate komisjoni esitama veel konkreetseid ettepanekuid institutsiooniliste aspektide suhtes, selle kohta, kas need abinõud, mida praegu kasutame, on piisavad või oleks hoopis õige luua mõni institutsioon, mis lihtsustab seda tüüpi korduvmigratsiooni.

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, soovin tänada austatud parlamendiliiget lahkete sõnade eest. Eesistumisperiood on aasta teisel poolel suvepuhkuste tõttu tõepoolest pisut lühem, ma ei oskagi öelda, kas õnneks või kahjuks. Tõele au andes tahaksime aasta lõpuks selles küsimuses palju rohkem edu saavutada, kuid see sõltub ilmselgelt mõningal määral ka komisjoni algatustest, mida soovitakse esitada, et saaksime oma tegevusi edasi rakendada. Need on meie püüdlused ja soovid. Praegu ei saa ma seda lubada, kuid võimaluse korral haarame võimalusest kohe kindlasti kinni.

**Josu Ortuondo Larrea** (ALDE). - Härra juhataja, nõustun nõukogu eesistuja sisserändepoliitika pöördumise teooriaga ning ideega kasutada andekate sisserändajate meelitamiseks nn siniseid kaarte.

Sellegipoolest soovin küsida nõukogu eesistujalt, kas oleme veendunud, et suudame ohjeldada sisserändajate suurt hulka, kes igal aastal Euroopa Liitu tulevad, sest maailmas on riike, mille arengutase on niivõrd vilets ja madal.

**Emanuel Jardim Fernandes** (PSE). - Mina soovin korduvrände kohta küsida, kas migratsiooni säärase võimaluse tagamiseks ei peaks rakendama mõnda konkreetset mehhanismi, et koolitada asjaosalisi riike. Pean silmas näiteks Malawist pärit Suurbritannias tegutsevaid arste ja õdesid.

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – Oleme korduvrände küsimust varemgi arutlenud ning käsitlenud ka edaspidi, ühtlasi peatus komisjon põgusalt kõnealusel teemal arutelu käigus, mis käitles sisserännet Euroopas laiahaardelisemalt, täpsemalt seaduslikku ja seadusevastast ümberasumist, samuti rääkisime korduvrändest tänase arutelu käigus, kui käsitlesime sisserändega seotud küsimusi. Komisjon on selle teema üle järele mõelnud, palunud nõukogulgi seda teha ning soovin küsimust arutada. Olen arvamusel, et korduvrände abinõude rakendamiseks ei piisa selles valdkonnas ning tänase arutelu käigus esilekerkinud proovikivide lahendamiseks. See võiks olla abinõu, mida parlamendile esitada ning mis vähendaks meie koormat ja lahendaks rahvarände või isegi seadusliku migratsiooni küsimusi, kuid loomulikult mitte kõiki

asjaosalisi proovikive. Peame rakendama laiahaardelisi strateegiaid, mille üle nõukogu praegu arutleb, tuginedes komisjoni ettepanekule.

Samuti teate, et Portugali eesistumise ajal esitatud programm tegeleb eelisjärjekorras kõikide rahvarändega seotud küsimustega, olgu tegemist seadusliku või seadusvastase migratsiooniga. Järgmisel kuul aset leidev detsembri nõukogu tähistab meie eesistumise aja lõppu. Plaanime esitada seadusliku sisserände üldküsimuste lahendused ning abinõud, mida rakendada võitluses seadusvastase migratsiooni vastu. Kõnealuste lahenduste ja abinõude esitamine tähistab meie jaoks suurt edu nendes kahes valdkonnas.

Mis puutub eri töörühmadele esitatud tehnilistesse küsimustesse, siis ei sisalda need nõukogu kohustust, kuid olen kindel, et austatud parlamendiliige mõistab, et ma ei oska praegu selle dokumendi sisu öelda, sest tegemist on kindlaks otstarbeks loodud ja väga üksikasjalike küsimustega.

**Juhataja.** – Küsimus nr 2, mille esitas **Claude Moraes** (H-0779/07)

Teema: Koormuse jagamine seoses varjupaikade ja immigratsiooniga

Solidaarsuse ja migratsioonivoolude halduse 2007-2013 raamprogrammi kontekstis küsin, milline progress on toimunud seoses "koormuse jagamise" ideega?

Milliseid praktilisi meetmeid on liikmesriigid võtnud, et saavutada kohustuste õiglane jaotus seoses varjupaikade ja immigratsiooniga nende endi vahel?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - (PT) Mais 2007 kiitsid Euroopa Parlament ja nõukogu heaks kolm otsust: otsus luua Euroopa Pagulasfond 2008–2013; otsus luua välispiiride fond 2007–2013 ning otsus luua Euroopa tagasipöördumisfond 2008–2013. Juunis 2007 kiitis nõukogu heaks otsuse luua Euroopa fond kolmandatest riikidest pärit inimeste integratsiooniks 2007–2013. Need 4 otsust on oluline osa üldisest programmist „Solidaarsus ning rändevoogude juhtimine“.

Kooskõlas ülemkogu eesmärkidega on selle programmi eesmärk õiglane vastustuse jagamine liikmesriikide vahel seoses rahaliste kohustuste suurenemisega tulenevalt Euroopa Liidu välispiiride integreeritud kontrollimisest ning ühise varjupaiga- ning rändepoliitika rakendamisest.

Euroopa Pagulasfond on kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 63 lõike 2 punkti b nõudmisega seoses meetmete võtmisega, et tasakaalustada liikmesriikide jõupingutused pagulaste ja ümberasustatud isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel

Nõukogu soovib toetada solidaarsust ka teiste vahenditega. Nõukogu võttis 18. septembril 2007 vastu otsuse Euroopa Liidu lõunapoolse merepiiri tugevdamise kohta, näiteks, julgustas liikmesriike pakkuma kahepoolset abi liikmesriikidele, kes on surve all. Nõukogu sätestas, et selline toetus võib hõlmata näiteks tagasisaatmisoperatsioone, vastuvõtutingimusi, erialaspetsialistide tagamisega või vabatahtlikult varjupaigataotlejate, põgenike, täiendava kaitse saajate ja saatjata alaealiste eest hoolitsemist.

**Claude Moraes (PSE).** - See oli väga laiaulatuslik vastus kohustuste jagamise teoreetilise aspekti kohta. Me teame, mis on instrumendid, aga ma tahaksin teilt ausalt küsida, mis puudutab Maltat, Lampedusat ja Kanaari saari, siis mida ellu on viidud? Kas Teile tundub, et viimase kuue kuu jooksul on nõukogu liikmed, sealhulgas Lääne-Euroopas, võtnud tõsiselt oma kohustuste jagamise kohustust seoses nende kohtadega kus tuleb ette raskeid olukordi? Mõned kolleegid siin teavad seda väga hästi.

Keegi ei taha öelda, et Portugal ei ole selles osas midagi korda saatnud, aga mida on komisjon teinud kohustuste jagamise ellurakendamiseks? Kas midagi tehakse? Palun selle kohta ausat vastust.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - (PT) Mul on väga hea meel vastata austatud liikmele ning loomulikult räägin ma Portugali presidentuuri nimel kooskõlas presidentuuri arvamusega sel teemal. Austatud liige teab, et ränne ja rändevood, eriti ebaseadusliku rände vood ja eriti Euroopa lõunapoolsetest regioonidest, on uus probleem, millega meil ei olnud vaja veel paar aastat tagasi tegeleda.

Me peame loomulikult seega sellele uuele ning senitundmatule fenomenile reageerima ning võtma kasutusele vajalikud meetmed. Nagu alati, kujunevad sobivad meetmed välja aja jooksul, täpselt nagu meie teadmised ning arusaamised probleemist kasvavad ning kujunevad välja aja jooksul. Ma pean mainima, et Portugali presidentuuri ning Portugali kui liikmesriigi jaoks on võtmesõnaks siinkohal solidaarsus. Täpselt nagu me leiame, et kui üks probleem puudutab ühte või kahte liikmesriiki, siis peab seda vaatlema kui probleemi kõigi jaoks, ning ka ebaseadusliku rände jaoks on sobilik sõna solidaarsus, sest me oleme teadlikud, et sellised fenomenid mõjutavad tihti üksikuid liikmesriike.



Tõsi on, et tihti me ei tee muud midagi, kui räägime ning samuti on tõsi, et mõnikord me peaksime tegema midagi rohkem kui ainult rääkimine. Samas, praegune arusaam, et küsimus on globaalne probleem, mis mõjutab kõiki ning kõik jagavad seda vastutust, on esimene samm. Loomulikult oleme me kindlad, et järk-järgult, ent samas piisavalt kiiresti, suudame me endiselt viidata „solidaarsusele“ ning pöörduda juba konkreetsemate tegevuste ning meetmete juurde. See ongi eesistujariigi roll ning seda peab tegema Portugal ka liikmesriigina. Samuti te peate mõistma, et üks liikmesriik või üks eesistujariik üksinda ei saa mõjutada kõiki sündmusi ning meetmeid, kuigi seda võib-olla soovitakse. Aga ma kinnitan teile, et on selgem ning kasvav arusaamine, et me peame jagama seda vastutust ning tegutsema solidaarselt.

**Simon Busuttil (PPE-DE).** - (MT) Kogu austuse juures, nõukogu eesistuja, ei õnnestunud teil mind oma vastusega veenda, sest samal ajal kui ministrite nõukogu selle üle mõtiskleb, upuvad inimesed Vahemeres ning on Vahemeremaid, kes ei suuda selles hädaolukorras hakkama saada; see on põhjus, miks teil ei õnnestunud mind veenda. Ma küsin teilt midagi konkreetset: Malta tegi nõukogus ettepaneku kohustuste jagamiseks. See ettepanek nägi ette, et kõik päästetud immigrandid väljaspool Euroopa Liidu veeruumi – Liibüa vetes näiteks – tuleks ära jagada kõigi Euroopa Liidu riikide vahel. Ma tahaks teada, mis oli nõukogu vastus.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - Olen situatsiooniga väga tuttav ning ma olen väga tuttav küsimusega, mille Malta valitsus on tõstnud ning teie küsimusele on juba vastatud vastuses, mille andsin kaasliikmele: Portugal on sellest nii eesistujariigi kui ka liikmesriigina teadlik – ning ka Portugal on lõunariik ning ka meie teeme endast kõik oleneva – et sõna „solidaarsus“ leiaks väljendi ka tegudes, pidades meeles raskusi ning probleeme, mis eksisteerivad, ent nagu paljudel juhtudel, on ka siin vaja püsivust ning vastupidavust.

**Juhataja.** - Küsimus nr 3, mille esitas **Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0781/07)**

Teema: Abinõud immigrantidele korralike elamistingimuste tagamiseks, eriti naistele ja lastele.

Missuguseid abinõusid kavatakse nõukogu rakendada, et tagada immigrantidele, eriti naistele ja lastele, korralikud elamistingimused, et liikmesriigid saaksid austada kohustusi, mis on võetud rahvusvahelise üldsuse ees?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - Härra juhataja, ma ei tea, kas see on võimalik või lubatud, aga ma sooviksin teada küsimuse tutvustamise ajal ka seda, missugune austatud liige on selle autor, sest ilmselgelt on mu vastus suunatud eelkõige talle.

Ma olen kindel, et olete teadlik, et ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ühiste standardite ja menetluste kohta liikmesriikides illegaalselt viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel määrab ära kindlad reeglid, kuidas peab selliseid isikuid kohtlema. Direktiivi ettepaneku artikkel 13 pakub erinevaid tagatise seoses viibimistingimustega selle ajani kui kõik direktiivi alla kuuluvad inimesed tagasi saadetakse. Artikkel 15, mis määrab ära ajutise eeskoste tingimused, määrab ära kolmandate riikide kodanike kohtlemise kuni nende tagasipöördumiseni. Artikli 15 punktis 3 öeldakse, et erilist tähelepanu peab pöörama tundlikele isikukategooriatele, eraldi säte käib alaealiste kohta. Nagu te samuti teate, Euroopa Parlament ja nõukogu tegelevadki praegu selle ettepaneku uurimisega.

**Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE).** – (EL) Täna, austatud juhataja. Lubage mul korrata härra Moraese kommentaari: teoreetiliselt vastate te meie küsimustele väga hästi ning väga detailselt. Samas, mis on liikmesriikide vastutus juhul, kui meil ei ole veel teie analüüsi? Kas on olemas mingid rahvusvahelised lepingud ning kas need kehtivad võrdselt kõigile liikmesriikidele, või peavad mõned liikmesriigid, erilistel põhjustel, pakkuma rohkem või vähem? Mis on kandidaatriikide vastutus, kui nad on põhimõtteliselt transiiditeed illegaalsele immigrantidele, eriti naistele ja lastele? Eilse istungi käigus ma mainisin volinikule, et vahistatud on isegi 14-aastane immigrantide transportija.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - (PT) Ma just ütlesin, et direktiivi ettepanek, kus seda teemat käsitletakse, on praegu läbivaatamisel nõukogus ja Euroopa Parlamendis. Kuna ettepanekud pole veel heaks kiidetud, ei saa ma täpselt öelda, missuguseid meetmeid direktiiv pakub nõrgimate indiviidide kaitseks, kes vajavad seda kõige enam. Aeg näitab. Direktiivi ettepanek käsitleb vajadust kaitsta kõige nõrgemaid.

Samuti võin ma kindlalt öelda, et kui Portugali presidentjuur räägib illegaalse immigratsiooni küsimusest, siis me ütleme alati, et sellevastane võitlus on rajatud kahele põhimõttele: solidaarsus ning austus inimeste vastu ning austus selle humanitaarse tragöödia vastu, mis on siin fenomeni taga. Me ei tohiks kohelda inimesi kui asju ning Portugal ei saa kui eesistuja või liikmesriik aktsepteerida, et humanitaarset tasandit ignoreeritakse

või peetakse teisejärguliseks nendes küsimustes. See on meie põhimõtteline positsioon eesistujariigina, see on meie põhimõtteline positsioon Euroopa Liidu liikmesriigina ning see on positsioon, millest me ei tagane mitte mingil tingimusel.

**Juhataja.** - Küsimus nr 4, mille esitas **Georgios Papastamkos** (H-0784/07)

Teema: Euroopa julgeolekustrateegia

Missugused tulemused Euroopa julgeolekustrateegia elluviimisest on täna nähtavad? Täpsemalt, missuguseid tulemusi on andnud turvatsooni laiendamine Euroopa äärealadele? Kas nõukogu on rahul strateegiatega „Rahu regionaalse integratsiooni kaudu” ning „Regionaalne integratsioon rahu kaudu” Euroopa Liidu geopoliitilisel mõjualal?

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. - Härra juhataja, austatud liige, nelja aasta jooksul, mis on möödunud Euroopa julgeolekustrateegia vastuvõtmisest detsembris 2003, on Euroopa liidu välis- ning julgeolekupoliitika dünaamiliselt arenenud.

Me oleme edukalt reageerinud ohtudele, millele on osutatud Euroopa strateegias, ning lähtunud põhjoneest. Me oleme pidanud olema aktiivsemad, ühtsemad ning samuti pädevamad. Uute terrorismiohtude näol, massihävitusrelvade leviku, regionaalsete konfliktide, riikide hävingute ja organiseeritud kuritegevuse vastu on tehtud konkreetseid tegusid, mis peegeldavad Euroopa Liidus olemasolevaid vahendeid. Nende hulka kuuluvad diplomaatiline tegevus, tsiviil- ja militaarmissioonid ning kaubandus- ja arengualased tegevused.

Oleme heaks kiitnud efektiivset multilateralismi, meie koostööd ÜROga kriisihalduse asjus, sõda terrorismi ja selle leviku vastu. Meie tegevused seoses Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga on meie panus globaalsele rahule ja turvalisusele ning demonstreerivad meie valmidust võtta endale globaalne vastutus. Alates 2003. aastast oleme erinevates maailma osades käivitanud 16 kriisihaldusoperatsiooni, neli militaar- ja 12 tsiviilalast. Need Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitilised operatsioonid katavad kolm kontinenti ning jaotuvad täielikult militaarsetest operatsioonidest, kaasa arvatud julgeolekusektori ja institutsioonide arengu reform, politseimissioonideni, et kindlustada võrdus seaduse ees. Aceh'st Ramallahni, Kinshasast Sarajevoni seab EL paika peamised rahu- ja stabiilsuskatalüsaatorid.

Surve liidule aga tõuseb. Oleme just otsustanud põhimõtteliselt, et saadame militaarmissiooni Tšaadi ja Kesk-Aafrika Vabariiki, et aidata likvideerida Darfuri kriisi regionaalsed tagajärjed. Oleme ka valmis juhtima politseimissiooni, et kindlustada õigusriik Kosovos. Lääne-Balkanist ja Ida-Euroopast Vahemereni oleme aktiivselt töötanud rahu ja stabiilsuse nimel oma naabruses, kasutades kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid. Ma usun, et kõrge esindaja Javier Solana tehtud töö, ELi laienemispoliitika, Barcelona protsess, siin just arutatud Euroopa naabuspoliitika, ELi eriesindajad Bosnia-Hertsegoviinas, endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis, Moldovas ja Lõuna-Kaukasuses, rahuprotsess Lähis-Idas ning ka ELi roll Lähis-Ida kvarteti ja Kosovo eesistujakolmiku liikmena, samuti muud ESDP missioonid, millele olen siin viidanud – kõik need peegeldavad meie meeleskindlust oma naabruses turvalisuse loomisel.

**Georgios Papastamkos (PPE-DE).** – (EL) Täna teid vastuse eest, härra eesistuja. Ma tõesti arvan, et Euroopa julgeolekustrateegia osutub edukamaks Euroopa kontinendilt väljaspool teostatavate missioonide puhul, kui ELi sees esile kerkivate raskuste lahendamisel. Ma arvan, et situatsioonid, nagu Kosovos toimuv, esilekerkiva kriisiga tegelemine, tingimuslik poliitika FYROMis, kandidaatriigis, mille poliitiline süsteem on tõsiselt ebaterve, ja russofoobia, õigustatav või mitte, mis hõivab meie endistest Ida-Euroopa riikidest pärit kolleegide tähelepanu, on kõik põhjuseks koostada ühtsem ja tõhusam Euroopa julgeolekustrateegia.

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – (PL) Meil oli äsja, selle täiskogu istungi jooksul, diskussioon Euroopa naabuspoliitika teemal, mis oli mõeldud täpselt meie selle kontinendi partneritele. Ma oletan, et üldine järeldus oli, et võimalikest raskustest ja sisseviidavatest täiendustest hoolimata on see Euroopa naabuspoliitika, mis moodustab osa meie strateegiast, hästi töötanud ning kindlustanud, et paljud meie partneritest ja naabritest saavad nautida stabiilsust, majanduslikku progressi ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut.

Hästituntud ajaloolistel põhjustel on paljud meie partneritest praegu loomulikult kogemas seda, mida võiks nimetada üleminekuetapiks, demokraatlikuks konsolidatsiooniks ja seaduslikuks konsolidatsiooniks, ning nagu see tihti nii on, ei puudu neist protsessidest raskused, segadused ega probleemid. Ning see on võib-olla tõsi mõnedes nendes riikides. Me rääkisime hiljuti Gruusiast, kui ma siin mainisin, et olin umbes kolm nädalat tagasi Gruusia assotsiatsiooninõukogu eesistuja ning et mul oli võimalus teatada meie Gruusia kolleegidele, et näiteks majandusvallas saame rõõmuga öelda, et majandusliku arengu suhtes on tehtud märkimisväärsed

edusammud, hoolimata probleemidest, mis riigil seoses Venemaaga esinesid. Seetõttu peame olema valmistunud märkimisväärseks progressiks, mida me ootame ja tahame, kuid teada-tuntud põhjustel peame vahetevahel valmis olema ka tagasilöökideks, mis südamest lootes on vaid ajutised, ning loodame, et liikmesriigid ning teised riigid naasevad kiirelt progressi ja õigusriigi tugevdamise poole.

Seetõttu pean auväärsele liikmele kogu siiruses teatama, et kuigi meie, Euroopa Liidu kodanikud, võime mõnikord olla oma saavutuste mahu ja saavutuste endi suhtes väga tagasihoidlikud, peame olema meie endi suhtes veidi rohkem lahed, kui võiks nii öelda. Ma arvan, et oleme raskustest hoolimata midagi saavutanud.

**Gay Mitchell (PPE-DE).** - Arvestades Euroopa Liidu aluslepinguid ning reformilepingut selles osas, mis puudutab julgeolekut ja kaitset ning arvestades Prantsuse presidendi eilset sõnavõttu ja Prantsusmaa eelseisvat eesistumisperioodi, kas nõukogu saaks täiskogule öelda, kas ta näeb ette, et selle parlamendi koosseisu või järgmise koosseisu ajal nõukogu hakkab Euroopa Liidu kaitseküsimustega tegelema ja millal võiks see juhtuda?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – Nagu austatud liige ka teab, ei kommenteeri nõukogu Euroopa Liidu liikmesriikide riigijuhtide kõnesid. Olen aga loomulikult president Sarkozy arvamuse teadmiseks võtnud, mis on ELi väga tähtsa liikmesriigi juhi arvamus. Kas me hakkame progresseeruma täiustatud kaitsega Euroopa suunas või mitte, jääb nõukogu otsustada, ning nagu te võite ette kujutada, ei saa ma nõukogu otsust ette näha. Kui see on nõukogu otsus, ja nagu teada on kaitse spetsiifiline ala, mille puhul on vajalik väga tugev konsensus, siis on meil loomulikult võimalus seda kursi järgida, kuid otsus on ilmselgelt nõukogu teha. Mul ei ole kristallkuuli ning seetõttu ei saa ma teile, kui kaugele selle ideega minnakse. Me saame seda näha, kuid kuna see on president Sarkozy ettepanek, kuulatakse seda loomulikult väga tähelepanelikult nagu teisiigi tema soovitusi.

**Juhataja.** – küsimus nr 5, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0788/07)

Teema: Ühinemisläbirääkimised Makedooniaga

Milline on nõukogu hinnang tasemele, mis Makedoonia ELile lähendamisega seoses saavutatud on, ning millal peetakse võimalikuks või soovitavaks määrata ühinemisläbirääkimiste alguskuupäev?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – Hr juhataja, austatud parlamendiliige, Euroopa Ülemkogu 2005. aasta detsembri otsus anda endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile kandidaatriigi staatus oli selle riigi reformisaavutuste tunnustamine. Euroopa Ülemkogu teatas, et edasisi samme ELi liikmeks saamise suunas arutatakse esmalt laienemissstrateegia alase debati valguses, nagu ette nähtud 2005. aasta 12. detsembri Euroopa Ülemkogu järeldustes, mis lõppes laienemisalase „uuendatud konsensusega“, mis rakendati ellu 2006. aasta 14.–15. detsembri Euroopa Ülemkogus; teiseks seoses endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi nõusolekuga Kopenhaageni kriteeriumidega; kolmandaks seoses stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi nõuetega ja stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu efektiivse kehtestamisega; ning viimaks seoses täiendava märkimisväärse progressi vajadusega, et vastata muudele liikmeksastumise küsimustele ja kriteeriumitele, mis on öeldud komisjoni arvamuses, ja Euroopa partnerluse prioriteetide realiseerimisele.

Esialgsetes vahearuannetes on komisjon uurinud edusamme detailselt. Pärast endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi situatsiooni hindamist, nagu sätestatud komisjoni 2006. aasta ettekandes, kahetses nõukogu 2006. aasta 11.-12. detsembri istungil, et vaadeldud reformide kiirus on 2006. aastal langenud. 2006. aasta 14.-15. detsembril kordas Euroopa Ülemkogu, et iga riigi areng Liidu suunas jääb endiselt sõltuma riigi pingutustest vastata Kopenhaageni kriteeriumile ja stabilisatsiooni- ja assotsiatsiooniprotsessi konditsionaalsusest. Nõukogu kutsus endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki võtmealade reformide kiirust tõstma ja Euroopa partnerluses kindlaks määratud prioriteete rakendama, et ühinemisprotsessi edasi viia. Neljas Euroopa Liidu ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vaheline stabilisatsiooni- ja assotsiatsiooninõukogu kohtumine leidis aset 24. juulil. Eriti oluline liidu ühise seisukohana stabilisatsiooni- ja assotsiatsiooninõukogus esile tõstetud sõnumite hulgas oli selle rõhutamine, et stabiilsus ja demokraatlike institutsioonide tavapärane toimimine põhilised poliitilised kriteeriumid, mis tuleb täita Euroopaga integreerumiseks. Institutsioonid nagu valitsus, parlament ja president peavad efektiivselt toimima ja koos töötama. Nad peavad täitma ka oma eristatud kohustusi ning toimima vastastikku, nagu põhiseaduses määratud. Tuleb luua ning säilitada konstruktiivset poliitilist kliimat, et riik saaks keskenduda liidu jaoks olulistele reformidele. Tuleb näha ka täiendavat vaeva, et luua usaldust eri rahvuslike kogukondade vahel kõigil tasemetel. Liit meenutas ka, et Ohridi raamlepingu järjepidev täitmine oli poliitiliste kriteeriumide võtmelement. Tuleb teha kõik, et saavutada võimalikult laiaulatuslik poliitiline kokkulepe vajalike reformide kohta, mis vastab täielikult lepingu sisule ja eesmärgile.

Koosolekul meenutati ka, et oluline on teha edusamme justiits- ja siseküsimustes, eriti organiseeritud kuritegevuse ja korrupsiooniga võitlemises. Samal ajal meenutas nõukogu ka seda, et piirkondlik koostöö ja head naabrussuhted on ELi integratsioonis äärmiselt olulised. Lõpuks soovin teatada, et nõukogu uurib väga hoolikalt komisjoni 6. novembril avaldatud aruannet, mille kohta tehakse lõppotsus detsembris toimivas üldasjade ja välissuhete nõukogus.

**Bernd Posselt (PPE-DE).** – (DE) Täna, härra nõukogu eesistuja, teie väga ulatusliku vastuse eest. Mul on ainult kaks lühikest täiendavat küsimust. Esiteks, kas te arvate, et on mõeldav seada ühinemisläbirääkimiste alguskuupäev järgmise aasta jooksul? Makedoonia kandidaatriigi staatus algas rohkem kui kaks aastat tagasi ning kindlasti oleks viimane aeg mõelda tähtaja seadmisele.

Minu teine lisaküsimus on selline: milline lähenemine võetakse? Kas tehakse katseid ühendada Makedoonia ühinemine teiste riikidega, nagu Serbia, või tegeletakse selle riigiga tõepoolest eraldi?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – (PT) Nagu lugupeetud parlamendiliige aru saab, ei saa ma öelda, kas me oleme endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga ühinemisläbirääkimiste pidamise alguskuupäeva kehtestamise poolt või vastu. Ühinemisläbirääkimiste austamiseks peavad olema läbitud rasked ja nõudlikud kriteeriumid, seega sõltub kõik sellest, kui suures ulatuses riik vastab nendele kriteeriumidele ja tingimustele. Mida ma tahan öelda on see, et kandidaatriik ise sobiks paremini sellele küsimusele vastama, kui Euroopa Liit.

Seoses ühinemisprotsessiga toetab eesistuja ning on alati toetanud seisukohta, et iga kandidaatriiki tuleb hinnata eraldi selle enda saavutuste järgi. Kui kandidaatriik on sobilik, sest ta on täitnud nõutud kohustused ja tingimused alustamiseks ühinemisläbirääkimisi, siis tuleb talle anda vastav staatus, hoolimata sellest, mis võib juhtuda samalaadses protsessis teiste kandidaatriikidega.

**Juhataja** – Küsimus nr 6, mille esitas **Sarah Ludford** (H-0790/07)

Teema: Tiigrite kaitse

Mida on EL teinud ja milliseid edasisi meetmeid kaalutakse India ja teiste asjakohaste riikide julgustamiseks kaitsma ja säilitama tiigripopulatsiooni viisil, mis kaasab kohalikke inimesi ning võimaldab neil anda oma panust loomapopulatsiooni kaitseks?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** - Hr juhataja, lugupeetud parlamendiliige, ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon ehk CITES annab rahvusvahelise õigusliku raamistiku tiigrite ja teiste ohustatud liikide kaitsmiseks. EL ja selle liikmesriigid on CITESi tugevad toetajad nii rahaliselt kui ka poliitiliselt.

Viimastel aastatel on EL juhtinud erilist tähelepanu vajadusele keskendada pingutused CITESi praktiliste mõjuvahendite rakendamisele selleks, et vähendada salaküttimist ning ebaseaduslikku kaubandust, et kindlustada jätkusuutlik kaubandus liikidega. Selle vajaduse rõhutamiseks avaldas nõukogu 13. juulil 2007 soovitus 207/425/EÜ, milles määratakse kindlaks meetmepakett nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 (seoses metsiku loomastiku ja taimestiku liikide kaitsega) rakendamiseks, seda kaubanduse reguleerimise kaudu. Samas on „pantera tigris” liik loetletud nõukogu 9. augusti 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1332/2005 lisas A ning on loetletud ka CITES-i lisas I, mis tähendab, et selle liigi esindajate asupaika võib vahetada ainult erakorralistes oludes, ning kui on täidetud ranged kriteeriumid. Kui need kriteeriumid täidetakse ja otsus kaubanduseks on võimalik, tuleb seejuures eelnevalt kindlustada, et see ei oleks kahjulik liikide säilitamise seisukohast.

Me juhime teie tähelepanu ka vajadusele rahvusvaheliseks koostööks ja eriti arengu kindlustamiseks, et hõlbustada metsiku loomastiku ja taimestiku säilitamise ja jätkusuutliku kasutamise poliitika rakendamist riikides, kus selliseid liike leidub. Seetõttu toetas EL aasta alguses toimunud 14. CITES-i osapoolte kokkutulekul heakskiidetud otsust Aasia suurte kaslaste osas, eesmärgiga tugevdada püüdlusi õigustiku kohaldamisel ja liikide säilitamisel.

Lisaks oleme me valmis toetama nende otsuste elluviimisel Indiat ja teisi riike, mis asuvad levikualadel. Me leiame, et efektiivsete säilitusmeetmete rakendamine vajab kohaliku elanikkonna kaasamist. Me oleme rõhutanud läbi CITESi vajadust kindlustada toetus ja koostöö kohalike ja põllumajanduslike kogukondade vahel looma- ja taimeressursside kasutamiseks ja seeläbi võidelda ebaseadusliku kaubandusega.

**Sarah Ludford (ALDE).** - Täna väga eesistujat selle vastuse eest. Ma loen neid dokumente, mida siin mainiti.

Ma tahaksin siiski öelda, et tiigrite olukord on katastroofiline. Metsikus looduses elab neid ainult ligikaudu 3000. Aastaks 2020 võivad nad juba välja surnud olla. Kõige suurem probleem on salaküttimine, mida soodustab ahvatlev ebaseaduslik äritsemine tiigrinahkade ja muude kehaosadega, mis on levinud juba Ida-Euroopasse. India metsaamet ütleb, et nad ei suuda salaküttide jõukudega pideva alarahastatuse tõttu hakkama saada. Kas EL saaks selles küsimuses abiks olla? Kas meil on sellesisulisi konkreetseid projekte?

Hiina ametivõimude esindaja ütles hiljuti, et väga raske on vastu seista survele avada taas tiigritega kauplemine. Kindlasti on ühest küljest võtmeküsimuseks haridus, aga ühtlasi tuleks tekitada kohalikes elanikes majanduslik huvi parema taseme saavutamiseks. Mida EL konkreetsete projektide mõttes reaalselt teeb?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – (PT) Nagu austatud parlamendiliige näeb, olen viidanud põhjalikult, ulatuslikult ja detailselt rahvusvahelisele kohtu- ja õigusraamistikule, milles Euroopa Liit eksisteerib ja töötab. Ma olen loomulikult ka väljendanud nõukogu valmidust, valmisolekut ja pühendumust anda endast selles rahvusvahelises raamistikus kõik, et kindlustada sette nähtud meetmed saaks tõhusalt ellu viidud.

Ma olen ka väga selgelt öelnud, et me mõistame ka, et peame töötama koos kohalike inimestega, kellel on nende ohustatud liikidega otsene kokkupuude. Salaküttimise ja sarnaste ebaseaduslike tegevuste vastane lahing pole lihtne, nagu teavad inimesed, kellel selliste olukordadega kogemusi on. Nad on teadlikud, et lahing on raske, kuid vajalik: hinnang, millega ma nõustun.

Kogu Euroopa avalik arvamus on teiega, kuna see, mida hiljuti ohustatud liikide ebaseadusliku kaubandusega seoses näha on olnud, näitab, et inimesed on nendele probleemidele tähelepanu pööramise vajadusest varasemast märksa teadlikumad. Avaliku arvamuse surve ja teemale pööratud tähelepanu nende situatsioonidega seoses on nüüd seetõttu palju suurem, kui see varem oli. Seetõttu saab ilmselgelt loota üldsuse teadlikkusele, mis on vajalik ka kindlustamiseks, et meie, EL, ja meie liikmesriigid on võimelised tõhusamalt tegutsema. Nagu ma ütlesin, peame mõistma, et see lahing on raske.

**David Martin (PSE).** - Härra nõukogu eesistuja, te olete täiesti selgeks teinud, et teie ja nõukogu tervikuna olete pühendunud tiigrite kaitsmisele ja säilitamisele. Sama on teinud ka India peaminister oma mitmetes sõnavõttudes. Kuna Indiaga on käimas kahepoolsed läbirääkimised uue kahepoolse lepingu sõlmimiseks ELi ja India vahel, kas ei oleks võimalik seda teemat lepingusse sisse lülitada ja kas me ei võiks oma praeguseid kohustusi CITRSi raames suurendada, et olla abiks hariduse ja koolituse vallas – midagi taolist, millest rääkis paruness Ludford?

**Reinhard Rack (PPE-DE).** - Härra juhataja, härra eesistuja, minu küsimus on selle probleemiga seotud, kuid veidi teise nurga alt. Ma usun, ning te viitasite sellele õigesti, et küsimused, nagu praegunegi, äratavad üldsuse seas tugevaid tundeid. Teisest küljest, ja te viitasite ka õiguslikule tegutsemisruumile, kas meil Euroopa Liidus on tõesti õigus vehkida õiguslike ja lepinguliste volitustega seoses iga probleemiga, mis puudutab sügavalt kõiki ELis? Või peaksime me äkki neis asjus tagasihoidlikumad olema?

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – (PT) Hästi. Ma pean tunnustama, härra juhataja, et ma ei saanud teisest küsimusest täielikult aru, võib-olla viivituste tõttu tõlkimises.

Seoses tiigrite küsimusega ja läbirääkimistega Indiaga, pean siiralt ja avameelselt ütlema, et see on spetsiifiline teema, millele ma pole valgust heitnud, kuid mida me tulevikus kindlasti teeme, ning seetõttu võtan austatud liikme ettepaneku teadmiseks. Meie kahepoolsete läbirääkimiste käigus Indiaga – on tulemas EL-India tippkohtumine – võime samuti arutada seda kaitsealuste liikide probleemi ning seda, kuidas me ohustatud liike paremini kaitsta saaksime.

Pea ka tunnustama, et arvatavasti tõlkimise tõttu ei mõistnud ma teie teist küsimust.

**Reinhard Rack (PPE-DE).** - Täna teid väga ning vabandan, et nii kiiresti rääkisin. Ma vältisin teadlikult ajapiirangu ületamist. Pidasin silmas, et on tähtis, et tegeleme selliste probleemidega siis, kui nad mõjutavad Euroopa elanikke. Teisest küljest peaksime olema teadlikud ka liidu õiguslikest piiridest ja kandma hoolt nende piiride järgimise eest nii palju kui võimalik.

Lähenedamine, mida välja pakkusite, tundub huvitav, kuid me ei tohiks jätta end avatuks süüdistusele, et liit arvab, et on pädev kõiki globaalseid probleeme lahendama.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – (PT) Ma nõustun austatud parlamendiliikmega, Euroopa Liit ei saa ega tohiks olla vastutav kõige eest ning teda ei peaks kõige eest ka süüdistama ega tema üle kohut mõistma.

Vastavalt kokkulepetele on paljud need vaated ja kohustused liikmesriikide kanda ning sellel juhul võib vastutus kuuluda nii liikmesriikidele kui riikidele, kus need situatsioonid toimuvad.

Euroopa Liit ei ole ega saa olla universaalne imerohi, eriti kuna on olemas põhimõte, subsidiaarsuspõhimõte, mida peab alati järgima.

**Juhataja.** – Küsimus nr 7, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0792/07)

Teema: ELi välised finantsteenuste keskused

Kas nõukogu teeb avalduse teemal, kuidas ta tegeleb ELi väliste finantsteenuste keskustega ühiste huvide valdkondades?

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. - Hr juhataja, lugupeetud parlamendiliige, mais 2006 vastu võetud järeldustes tervitas nõukogu komisjoni valget raamatut finantsteenuste poliitika 2005–2010 kohta. Eriti tervitas nõukogu, tsiteerin: “finantsteenuste järjest olulisemaks muutunud välismõõtmega seoses väljendatud ideid, nimelt süvendada ja laiendada normatiivseid dialooge kolmandate riikidega ja jätkata tööd ülemaailmse finantsteenuste turu avamise suunas”.

Eesistujariik Portugali algatusena uuris ECOFINi nõukogu 9. oktoobril hetkeolukorda makromajanduses ja finants- ning normatiivsetes läbirääkimistes liidu põhiliste partnerite – Ameerika Ühendriikide, Jaapani, Venemaa, India ja Hiinaga. Arutelu käigus rõhutati nende strateegiliste läbirääkimiste tähtsust. Sellised läbirääkimised võimaldavad tugevdada ühtsust, koostööd ja vastastikust mõistmist rahvusvaheliste partnerite vahel, seeläbi lihtsustades ligipääsu vastavatele turgudele ja edendades makromajanduslikku ja rahanduslikku püsivust, eriti finantsteenuste alal. Dialoogid on kaasa toonud märkimisväärse arengu raamatupidamiskoostööde ühtsuses ja võrdväarsuses.

Nõukogu toetab komisjoni tööd ja leiab, et finantsturu ülemaailmastumine nõuab suuremaid pingutusi saavutamaks ühtsust ja koostööd rahvusvahelisel tasandil, kooskõlas komisjoni ja nõukogu strateegilise nägemusega vajadusest tugevdada Lissaboni strateegia välisulatust läbi rahvusvahelise lähenemise normatiivsele koostööle ja ühtsete ning võrdsete nõuete edendamisele.

Samuti rõhutati, kui tähtis on Euroopa Liidule sellel alal selge lähenemise kindlustamine ja leiti, et informatsiooni selliste läbirääkimiste arengute kohta peaks jätkuvalt ja regulaarselt nõukogule edastama.

**Gay Mitchell (PPE-DE).** - Ma tahaksin nõukogu eesistujat vastuse eest tänada. Kas eesistujamaa on teadlik, et on olemas niisugune mõttesuund, mis arvab, et arenguriigid saaksid finantsteenuste sektori olemasolust suurt kasu? Arvestades Portugali kogemusi, eeskätt Aafrikas, tahaksin ma nõukogu presidendilt küsida, kui ta oma sõnavõttus sellele juba ei vastust ei anna, kas ei võiks seda küsimust arutada ja sellega tegeleda, sest nii saaksime me abistada mitte ainult arenguriike, vaid aidata kaasa ka rahvusvahelisele finantsteenuste vahetusele, mis tooks ühtlasi kasu ka siinsele maailmanurgale.

**Manuel Lobo Antunes**, nõukogu eesistuja. – (PT) Austatud parlamendiliikmel on õigus, mul ei ole portfelliga teile andmiseks kirjalikku vastust, kuid annan teile oma arvamuse. Sellega seoses oli meil täna hommikul väga huvitav diskussioon globaliseerumise teemal, kus me arutasime samuti finantsteenuste ja mõnede finantsturgude rahunemise seotud küsimuste üle.

Üks teema, mida pean väga oluliseks seoses Aafrikaga ning mis on tihedalt seotud Euroopa-Aafrika tippkohtumisega, käsitleb Aafrika positsiooni globaliseerumises: kas Aafrika peaks olema aktiivne partner ning kas tema käsutuses peaksid olema efektiivsed vahendid, et ta saaks tõesti olla täieõiguslik globaliseerumisalane partner, või tahame teisest küljest Aafrikat, mis on mõistetud sõtta, ebakindlusele, arengus mahajäämusele ja vaesusele?

Seetõttu on selles kontekstis finantsilised ja muud meetmed, initsiatiivid ja mehhanismid, mis suudaksid tõesti tõsta Aafrika päevakorraks ja lisada selle vestlustesse, debattidele ja globalisatsiooniteemale koos meie kõigi, Euroopa Liidu ja muude suurte tekkivate blokkidega, ainult teretulnud.

**Mairead McGuinness (PPE-DE).** - Suur tänu, härra president ja härra nõukogu eesistuja, et te olite siin kauem, kui oli ette nähtud. Me hindame seda.

Mis on Teie meelest takistuseks tõhusamale edasiminekuks selles valdkonnas ja kas Teie meelest on tehtud piisavalt? Me räägime siin tarbija usaldusest finantsteenuste sektoris nii Euroopas kui väljaspool Euroopat.

**Manuel Lobo Antunes, nõukogu eesistuja.** – (PT) Minult küsiti, kes vastutab kõnealuse teema, käimasolevate kõneluste suunamise ja muude säärase tegevuste eest ning vastan, et seda teeb komisjon. Ühtlasi pean tunnustama, et ma ei ole finantsspetsialist ning seetõttu puuduvad mul üksikasjalikud teadmised, mis on vajalikud teile tehnilise vastuse andmiseks. Loodate saada tehnilist vastu, kuid mina ei oska seda teile anda. Võin anda teile poliitilise vastuse, mis visandab uue tegelikkuse, uue probleemi ning uue proovikivi, kuid ühtlasi loob uue võimaluse. Kõnealuse probleemiga peab tegelema ning seda ka tehti ning lahenduste leidmisel mindi ebaharilikult kaugemale. Ka meie peame Euroopa Liidus mõistagi otsima sobivaid vastuseid tekkinud küsimustele ning kasutama kõiki saadaolevaid vajalikke abinõusid, et saavutada edu.

Ma ei oska konkreetselt öelda, millised takistused kerkisid töö käigus üles või võivad veel edaspidi tekkida, kuid võin luua ettekujutuse, mis on olnud Euroopa Liidu poliitika ja nõukogu kohustused selles valdkonnas. Lõpetuseks teatan, et mulle teeb suurt rõõmu, et saan pikendada oma siinviibimist koos teiega, sest kehtiv mandaat saab ju varsti läbi. On jäänud veel üks kord teiega kohtuda ning kavatsen sellest viimast võtta.

**Juhataja.** – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Infotund on lõppenud.

(Istung peatati kell 19.45 ning jätkus kell 21.05)

### ISTUNGIT JUHATAB: Edward McMILLAN-SCOTT

Asepresident

## 12. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

### 13. Kaubandus- ja majandussuhted Ukrainaga (arutelu)

**Juhataja.** – Järgmine päevakorrapunkt on rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esindaja Zbigniew Zaleski raport kaubandus- ja majandussuhete kohta Ukrainaga (2007/2022(INI) (A6-0396/2007)).

**Zbigniew Zaleski (PPE-DE), raportöör.** – (PL) Käesolev raport illustreerib rolli, mida vaimusilmas Ukrainale omistame nii meie endi majandustegevuses kui ka kaubandussuhetes teiste riikidega. Lisaks tahtsime rõhutada poliitilist, majanduslikku ja kultuurilist rolli, mida Ukraina etendab Musta mere piirkonnas

Arvan, et riigi majandustegevus ja areng peaksid jätkuvalt edenema, hoolimata selle poliitilisest olukorrast. Majandus peab olema vaba, riik ja seadusandlik võim tagama tuge ning ärimed ja eraettevõtjad rajama majandussubjekte. Majandus peaks olema vahend kodanikele heade elamistingimuste tagamiseks ning mainitud eesmärki on võimalik saavutada suurendades elustandardeid, täiustades tööolusid, tagades korraliku hariduse ja rakendades õiglast kohtusüsteemi, kaasa arvatud omandiõigusi. Me ei tohi lubada ühisvarade kasutamist eraisiku tulu teenimiseks. Peame julgustama ja motiveerima inimesi ausalt töötama, et teenida materiaalselt ja muud isiklikku tulu.

Kui riigil endal ei ole häid näiteid olevikust või minevikust võtta, võib ju kasutada naabrite häid tavaid ja kogemusi. Seetõttu on oluline kaasata Ukraina Euroopa siseturgu ning lubada sel kasutada Euroopa Liidus väljakujunenud oskusi ja teadmisi. Arvan, et meil on korralik majandusmudel, kuigi see ei ole kaugeltki täiuslik, nt mis puudutab toidukaupade tootmist, ostmist ja müümist, kuid teeme pidevalt jõupingutusi, et seda paremaks muuta. Võime jagada naabritega teiselt poolt Bugi jõge standardeid ja eeskirju, mis meie puhul on vilja kandnud.

Mida käesolev raport hõlmab? Selles käsitletakse tootmistegevust, põllumajandust, energiat, rahastamist, piirivalvet, transpordi infrastruktuuri, näiteid korruptsioonivastasest tegevusest, intellektuaalomandit, looduskeskkonda, teadusalast koostööd ning suhteid naabritega. Need üksikosad moodustavad majandusliku terviku. Kõnealune majandus rajaneb kindlapiirilistel standarditel ning käesolevas raportis soovitame partneritel luua endalegi sääraseid eeskirju või järgida meie omi.

Mis nõudeid peab Ukraina täitma, et pidada läbirääkimisi tugevamate sidemete loomise üle Euroopa Liiduga? Arvan, et kõigepealt on vajalik saada Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks ning samal ajal või isegi varem lahendada võlaküsimus Kõrgõzstaniga. Kõnealused ettevõtmised on ju nagu nii juba menetluses. Teiseks peab Ukraina parlament ülalmainitud liikmeksoleku võimalikult ruttu heaks kiitma. Muude tingimuste hulka kuuluvad head suhted naabritega, st Venemaa ja Valgevenega, stabiilne valuuta, kvaliteetsed finantsteenused, kaubamärkide arendamine rahvusvahelistel turgudel ning õigusriigi põhimõtte järgimine.

Ukraina, kes avaldas soovi saada Euroopa Liidu liikmesriigiks, seisab silmitsi suurte või isegi tohutute probleemidega. Eelkõige on vaja Euroopa Liitu majandus-, õigus- ja finantstegevuse kaudu sedavõrd veenda, et see arvaks varem või hiljem, et Ukraina näol on tegemist piisavalt pühendunud partneriga, keda tasub kaasata Euroopa ühisruumi.

Lugupeetud volinik, meie käsitlusviisid on vahel küll erinevad, kuid arvan, et taotleme sama eesmärki, milleks on luua kõigile kasulik *modus vivendi*, st võimalus eksisteerida üheaegselt koos olulise idanaabriga.

Härra juhataja, arvan, et hoidsin aega kokku, kuna aeg on juba hiline.

**Joe Borg**, komisjoni liige. – Härra juhataja,, kõigepealt tahaksin ma kiita raportööri härra Zaleskit selle väga hea raporti eest.

Tahan ka tänada raportööri suurepärase koostöö eest, mis ta tegi raporti koostamise ajal komisjoni talitustega. Raport on väga õigeaegne. See annab igakülge ülevaate ELi ja Ukraina vaheliste majandus- ja kaubandussuhete tähtsamatest küsimustest.

Lubage mul keskenduda mõningatele aspektidele, mida Te oma raportis esile tõstsite. Me peame oma naabruspoliitika strateegias Ukrainat väga oluliseks ja väärtuslikuks partneriks. Me oleme nõus kõnealuse raporti üldise ideega, et Ukraina majandus tuleks ELile võimalikult lähedale tuua ja teha seda laiendatud lepingu kaudu, mille üks alustugesid oleks põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping.

Samuti jagab komisjon Teie vaateid õigusriigi tugevdamise vajadusele Ukrainas ja Ukraina WTOga liitumise tähtsusele. Me tõesti loodame, et Ukraina suudab WTOga liitumisprotsessi veel sel aastal lõpule viia ja me töötame koos Ukraina valitsusega selle saavutamiseks. Kui WTO liikmed on liitumispaketi heaks kiitnud, siis on mitmepoolne liitumisprotsess lõppenud.

Ukraina peab WTOga liitumist oma prioriteediks ja me usume, et ta viib kiiresti läbi ka sisemise ratifitseerimise menetluse, et muuta liikmelisus ametlikuks. Euroopa Liit ei ole huvitatud viivitamisest vabakaubanduslepingu läbirääkimistega ja on valmis alustama niipea, kui teatatakse WTO liikmete heakskiidust liitumispaketile. Mis puudutab vabakaubanduslepingu tulevikku, oleme me täiesti nõus, et see peaks olema sügav ja laiaulatuslik ning kindlalt keskendunud regulatiivsele järjekindlusele.

Majandussuhete osas naaberriikidega soovitatakse raportis ELi, Venemaa ja Ukraina kolmepoolset dialoogi. Me peame olema väga tähelepanelikud, et me ei dubleeri neid protsesse, mis on juba arutusel teistel foorumitel. Kerkib küsimus, kas Euroopa Liitu ei ähvarda oht olla kaasa kistud Venemaa ja Ukraina vahelistesse kahepoolsetesse vaidlusküsimustesse. On küsitav, kas niisugune lähenemisviis tasub ära.

Meie poliitika on energiaturgude avamine konkurentsile, et tagada juurdepääs kindlale ja taskukohasele energiavarustusele. See on väga tähtis teema tulevastel vabakaubanduslepingu läbirääkimistel Ukrainaga.

Elanikkonna põhivajaduste kaitsmise osas sisaldavad ELi õigusaktid elektri- ja gaasituru liberaliseerimise kohta olulisi sätteid tarbijate kaitse ja nende põhivajaduste tagamiseks. Me kavatsime Ukrainaga ka nende õigusaktide osas läbi rääkida.

Ettepaneku suhtes laiendada GSP+ Ukrainale tahaksin ma öelda, et Ukraina ei vasta nende lisasoodustuste nõuetele ja Euroopa Liit on endale kohustuseks võtnud GSP aluskriteeriume konkreetsete üksikjuhtumite puhul mitte muuta. Lisaks sellele kahjustaks see tõsiselt meie positsiooni tulevase vabakaubanduslepingu läbirääkimistel.

Lõpetuseks tahaksin ma veel kord tunnustada raportööri väga hea raporti eest. Komisjon üldjoontes jagab raporti üldist lähenemisviisi, välja arvatud mõned küsimused, millele ma eelnevalt tähelepanu juhtisin. Komisjon võtab oma praeguses ja edaspidises koostöös Ukrainaga selle raporti seisukohti arvesse.

**Jerzy Buzek**, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (PL) Härra juhataja, kuigi valimisjärgne olukord Ukrainas ei ole veel stabiliseerunud, võitsid need, kes esindavad demokraatiat. See ei ole võit ainult sealse demokraatia, vaid ka Euroopa Liidu jaoks, kes toetas kõnealuseid ettevõtmisi. Nüüd peame Ukraina, ukrainlaste ja Euroopa Liidu huvides raskelt saavutatud eesmärke kindlustama. Ukrainlased peavad ise tegema valimisjärgseid otsuseid, kuid meie võime neid selle juures abistada, samal ajal aidates ka iseennast.

Toetan täielikult Zaleski raportit ning õnnitlen teda suurepärase dokumendi koostamise puhul. Minu arvates on vaja tegeleda eelkõige kolme tähtsaima valdkonnaga, et tagada Ukrainas stabiilsus ning tuua Euroopa Liidule kasu.



Esiteks energiaalane koostöö, mis on mõlema osapoole jaoks väga oluline. Peame ilmingimata investeerima naftajuhtmete parandusse, mis on paljudes kohtades, nagu näiteks Odessa, Brody ja Gdańsk, väga halvas seisus. Samuti rahastama elektrivõrkude rajamist ning investeerima energiaefektiivsusesse. Võime pakkuda Ukrainale meie endi tehnoloogiad või luua aktsiakapitali, et täiustada sealset energiaefektiivsust, mis samal ajal aitab kindlustada jällegi Euroopa energiavarusid. Ning viimasena on nähtavasti vaja tugevdada tuumajõujaamade ohutust Ukrainas, mis on ühtlasi väga oluline Euroopa jaoks.

Teiseks peame tegema teadusalast koostööd. Ukrainal on selles valdkonnas märkimisväärseid saavutusi ning meil tasub neist kasu lõigata. Ühtlasi on vaja edendada üliõpilaste ja teadlaste vahetusprogramme, et vähendada puudujääki Euroopa Liidus, mis küündib seitsmesaja tuhande teadlaseni. Peame pidama meeles, et kõige kindlamat ja kiiremat koostööd saab teha teaduse, haridusinstituutide ja üliõpilaste kaudu.

Kolmandaks peame edendama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelist koostööd. Euroopa Liidu linnadel on selles osas väga palju pakkuda. Võime aidata kohalikul tasemel luua Ukrainas täielikku demokraatiat, mida senini ei ole kõnealuses riigis veel olnud.

Ülalkirjeldatud tegevused peavad olema meie pikaajalised eesmärgid, milleks on eelkõige ühinemislepingu sõlmimine Ukrainaga. Ei loe, kas selleks kulub 10 või 20 aastat. Ukrainale säärase võimaluse andmine on asja väärt. See aitab üheaegselt nii ukrainlasi kui Euroopa Liitu. <

**Vural Öger**, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Härra juhataja, täna pärastlõunal aset leidnud plenaaristungil arutlesime Euroopa naabruspoliitika üle. Pärast Euroopa Liidu laienemist 2004. aastal tegi Euroopa Komisjon ettepaneku rakendada liidu uute naabrite tarvis ühtset strateegiat. ENP on seitsaastane loonud erilisi sidemeid hulga riikidega, mis jagavad Euroopaga samu põhiväärtusi ja eesmärgi.

Naaber Ukraina on Euroopa naabruspoliitikasse kindlalt kaasatud. Oleme teadlikud, et Ukraina loob erilise geopoliitilise ja kaubandusliku tähtsusega silla ühelt poolt Euroopa Liiduga, kui teisest küljest jällegi Venemaa ja Kesk-Aasiaga. Praegu on Euroopa Liit Ukraina peamine äripartner. 2006. aastaks ulatus Ukraina ja liikmesriikide vaheline kaubamaht juba 26,6 miljardi euroni.

Tunnustame Euroopa Liidus suuri jõupingutusi, mida Ukraina on viimastel aastatel teinud. Endine käsumajandus on muudetud tõhusaks turumajanduseks. OECD raporti järgi kasvas Ukraina majandus aastatel 2000 kuni 2006 keskmiselt 7,6 %. Tegemist on suure eduga.

2007. aasta veebruaris alustasime Ukraina ja Euroopa Liidu vahel läbirääkimisi uute partnerlussuhete ja assotsiatsioonilepingu üle. Ühtlasi dokumenteeriti ukrainlaste pürgimus saada Euroopa Liidu ja NATO liikmeks. Praegu on Ukraina jaoks kõige päevakajalisem küsimus Maailma Kaubandusorganisatsiooniga liitumine just kaubandus- ja majanduspoliitika pärast. Usume, et kõnealune ühinemine leiab aset veel enne käesoleva aasta lõppu, tänu millele laieneb märkimisväärselt ka Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise koostöö ulatus ning läbirääkimiste pidamine vabakaubanduspiirkonna loomise üle ENP raames muutub lüpsmaks.

Euroopa Liit peab Ukrainat tõelise partnerina kohtlema ning saatma selgesõnalisi sõnumeid. Seetõttu saan vaid tervitada 14. septembril 2007 Kiievis aset leidnud Euroopa ja Ukraina tippkohtumise tulemusi, kus kahe osapoole vahelised tugevad ja kestvad suhted leidsid taaskord kinnitust. Peame jätkuvalt Ukrainat toetama püüdlustes saada Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks, edaspidises vabakaubanduspiirkonna loomises ning Euroopa Liiduga ühinemisel.

**Danutė Budreikaitė**, *fraktsiooni ALDE nimel* – (LT) Ukraina on Euroopa Liidu jaoks strateegiliselt ja majanduslikult tähtis partner, kes etendab idanaabrina nii regiooni piires kui sellest väljaspool olulist rolli.

Euroopa Liidu ja Ukraina vahelised suhted on senini peamiselt tihedama poliitikaalase koostöö ja järk-järgult suureneva majandusliku lõimumise suunas arenenud. Soovitav eesmärkideni jõudmine aitab Ukrainas kindlustada demokraatiatavasid ning arendada turumajandust. Sellegipoolest ei sõltu kõnealuse riigi arengu edukus vaid Euroopa Liidust. Ukraina peab tegema kindlaid otsuseid, et võtta suund läände ning seda järjepidevalt niiviisi ka hoida.

Tahan jagada teiega mõtteid Euroopa Liidu ja Ukraina majandus- ja kaubandussuhete kohta.

Esiteks on vabakaubanduspiirkonna üle algavad läbirääkimised Euroopa Liiduga seotud rangelt Ukraina astumisega Maailma Kaubandusorganisatsiooni. Kuid läbirääkimised vabakaubanduspiirkonna üle ei hõlma vaid tollilõivude kaotamist (mille üle arutletakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimistel), vaid veelgi ulatuslikumat ühtimist, nimelt teenindussektorite vabastamist piirangutest, institutsioonilisi reforme ning seaduste ühtlustamist Euroopa õigusega. Järelikult peavad Euroopa Liit ja Ukraina kooskõlastama oma

tegevusi, et luua vabakaubanduspiirkond, samal ajal kui Ukraina püüab saada Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks.

Teiseks on vaja pöörata rohkem tähelepanu heade juhtimistavade täideviimisele, avaliku sektori tõhustamisele ning korrupsiooni ohjeldamisele. Kui teeme nendes valdkondades tihedamalt koostööd, aitab see oluliselt kaasa stabiilsete majandus- ja kaubandussuhete loomisele Euroopa Liidu ja Ukraina vahel, tugevdab kõnealuse riigi demokraatia arengut ning suurendab selle võimalusi saada Euroopa Liidu liikmeks.

Kolmandaks on oluline rõhutada, et Ukraina tootmisettevõtted ei ole veel valmis konkureerima tootjatega Euroopa Liidu liikmesriikidest. Seega on vaja kehtestada üleminekuvaeg ning luua järelevalveasutusi, et kaitsta Ukraina majandust ja ühiskonda halbade mõjude eest.

Neljandaks on oluline, et Euroopa Liit, toetades kaubanduse vabastamist piirangutest, on valmis tegelema probleemidega, mida põhjustavad Ukraina tootmisettevõtted, eriti need, kes ekspordivad kaupu ÜRO riikidesse, ning tulema toime ametnike püüetega säilitada hetkeseisu ning kehtivaid korrumpeerunud sidemeid. Reformide rakendamise lihtsustamiseks peab Ukraina valitsus teavitama äriinimesi ja üldsust eelistest, mis kaasnevad kaubanduse piirangutest vabastamise ning vabakaubanduspiirkonna kehtestamisega Euroopa Liidu ja Ukraina vahel.

Viiendaks osutan asjaolule, et Euroopa Liidu ja Ukraina vaheliste suhete arenedes võib Venemaa avaldada Ukrainale rohkem poliitilist ja majanduslikku survet. Sel juhul peab Euroopa Liit loobuma vahemehe rollist ning astuma enda ja Ukraina huvide kaitseks välja. Ilmselt võib Venemaa avaldada Ukrainale ja mõningatele Euroopa Liidu riikidele survet energiatarne kaudu. Seetõttu peab Euroopa Liit tegema kõnealuste küsimuste lahendamiseks suuri jõupingutusi, kuid ühtlasi püüdma Ukrainat kaasata Euroopa Liidu ühisesse energiaturgu ning kindlustama Euroopa Liidu ja Ukraina energiavarusid.

**Guntars Krasts**, *fraktsiooni UEN nimel*. – (LV) Raport annab ülevaate Ukraina kui Euroopa Liidu partneri praegusest arengust ja ülesannetest, millele tuleb endiselt veel lahendus leida. Kõnealune raport on ära teeninud kiituse arvukate teemade sügavuti käsitlemise eest. Seda lugedes on võimalik mõista, et autor on sügavalt ja isiklikult huvitatud Ukraina arenguküsimustest ning selle suhete voolimisest Euroopa Liiduga, mis on käesoleva raporti koostamisele kindlasti palju kaasa aidanud. Raportöör on hoolikalt ja läbimõeldult hinnanud probleeme, mis ohustavad Ukraina edukat arengut, kuid nimetamata labidat labidaks on vahel raske aimata lahendusi esitatud küsimustele. Raportis jäetakse mainimata asjaolu, et üha rohkem majandussektoreid Ukrainas piiratakse liiga palju, riigi sekkumine ei rajane seadustel ning pidevalt koostatakse vastuolulisi õigusakte, mida kasutavad oskuslikult ära need, kes otsivad seaduslünki ning need, kelle tööks on seadusi tõlgendada. Koos kõrgetasemelise bürokraatiaga pidurdavad ülalmainitud asjaolud investeringute sissevoolu riigi majandusse, kaasa arvatud Euroopa Liidust pärit investeringud. Energiasektor illustreerib kaheldamatult mainitud olukorda. Euroopa Liit soovib luua Ukraina maagaasi jaoks läbipaistva transportsüsteemi, mis on praegu ülekoormatud, kunstlikult keerulise ülesehitusega ning kust voolab läbi läbipaistmatut raha, mida võib tegelikult öelda kogu energiasektori kohta Ukrainas. Euroopa Liidul ei ole senini piisavalt andmeid, et hinnata sealse maagaasi transportsüsteemi ohutust. Olles Ukraina suurim äripartner, on need küsimused meie jaoks väga olulised. Seega loodame, et kõnealune riik suudab tulla välja pikaleveninud poliitilisest kriisist ning Ukraina valitsus osaleb tulevikus Euroopa Liidu nõupidamistel, et teha algust tiheda koostööga, mis tugineb ühistele huvidele. Nõustun raportöoriga, et me ei tohi eirata Ukraina sooviavaldust saada Euroopa Liidu liikmeks. Siinkohal tahan veelkord rõhutada, et selged väljavaated Euroopa Liiduga ühinemiseks on tõhusaim reformimeede, mida Euroopa Liit võib Ukrainale pakkuda. Tänan teid.

**Caroline Lucas**, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, ma tahaksin südamest õnnitleda härra Zaleskit raporti puhul. See erineb oluliselt viimasel ajal rahvusvahelise kaubanduse komisjonis hääletatud raportitest. Võrreldes mõned aastad tagasi koostatud raportitega kahepoolsete kaubandussuhete kohta, näiteks ELi ja Venemaa või ELi ja Mercosuri raportid, on see piiramatu vabakaubanduse hüvede suhtes palju ettevaatlikum. Ma usun, et see viitab erakondade ridades kasvavale konsensusele, et on vaja aktiivselt osaleda poliitilistes otsingutes, kuidas sobitada kaubandusreeglid parimal viisil jätkusuutliku arengu põhimõtetega.

Ma arvan, et me võime olla rahul selles osas, et oleme ära kasutanud mitmesugused viivitused WTO Doha läbirääkimistevoorus ja see võimaldas meil läbi viia kahepoolsete kaubandussuhete korral õiglasemate ja jätkusuutlikumate reeglite otsinguid kaubanduses. Ma olen tänulik raportöörile, kes sellest võimalusest kinni haaras.

Paljude positiivsete signaalide hulgast, mis kaubanduse peadirektooraat kõnealusest raportist Ukrainaga vabakaubanduslepingu üle läbirääkimisteks saab, tahaksin ma eelkõige esile tõsta nelja aspekti.

Lõikes 10 hoiatatakse minu meelest täiesti õigesti selle eest, et kaubanduse jätkusuutlikuks muutmiseks ei toetuks me üksnes ekspordile ja ekspordi mitmekesistamisele. Raportis rõhutatakse pigem siseturu kui majanduslikult jätkusuutlikule arengule vajaliku aluse arendamise tähtsust.

Lõikes 13 soovitatakse tasakaalustada investorite õigused. Teisiti öeldes, tuleks Ukrainas sisse viia niisugune õigusraamistik, mis sunnib ettevõtjaid kasutama parimaid tavasid ja tagab nende sotsiaalse vastutuse.

Lõikes 23 soovitatakse olulist nihet välismaise energiavarustuse poliitikas energiaallikate juurdepääsu osas mitmepoolsete reeglite kehtestamisega ja hoiatatakse parimate tingimuste taotlemise nimel piirdumast ühepoolse juurdepääsuga energiaallikatele.

Lõikes 36 räägitakse sellest, et põllumajandus on eriline tegevusvaldkond, mida ei saa käsitleda samal viisil nagu tööstuskaupu ja seetõttu on siin õigustatud teistsugune tariifne kord.

Ma loodan väga, et need lõiked ja ka muud jäävad lõppteksti, nii et minu fraktsioon võib hääletada selle raporti poolt. Kuid ma tahan lisada, et mul on kahju, et kaubanduse peadirektoraat on vastu kolmele põhilisele Roheliste fraktsiooni poolt esitatud muudatusettepanekule, mida raportöör toetas ja milles kutsutakse kaubanduse peadirektoraati üles alustama läbirääkimisi kahepoolse vabakaubanduslepingu üle alles pärast seda, kui Ukraina parlament on andnud nõusoleku liitumiseks WTOga. Kuigi peadirektoraadil on muidugi õigus, et see võib vabakaubanduslepingu läbirääkimisi edasi lükata, nõuame meie parlamendiliikmetena, et Ukraina parlament toimiks nii nagu meie seda niisuguste lepingute puhul teeme, et Ukraina rahva häält võetaks nii tähtsas küsimuses kuulda. Me tahame seetõttu härra Zaleskit eriti tänada selle eest, et ta ei andnud survele järele ja tänan taas kord suurepärase raporti eest.

**Helmuth Markov**, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Härra juhataja, kõik tänased sõnavõtjad on tänanud meie austatud kolleegi Zaleskit ning minagi ühinen nendega. Tema raport võeti parlamendikomisjonis vastu ainsagi vastuhäälta, mis näitab, et oleme võimelised tegema fraktsioonide vahel koostööd raporti koostamisel, kui piisavalt pingutame.

Lubage mul teha paar märkust. Nüüdseks on valimised Ukrainas juba läbi. Need olid demokraatlikud, õiglased ja vabad, kuid minu arvates jätsid suure hulga küsimusi lahtiseks. Ametisoleval presidendil on alati olnud raskusi tugevate peaministritega, olgu selleks siis Julija Tõmošenko, kes kõrvaldati 2005. aastal ametist, või Viktor Janukovõtš 2006. ja 2007. aastal.

Kuigi Julija Tõmošenko pooldajatega jõuti koalitsiooni kokkuleppele ning *Meie Ukraina* blokk on nüüd must-valgelt üles märgitud ning sellest võib kujuneda uus valitsus, ei ole seda veel moodustatud. Samuti me ei tea, mis tegelikult toimub, kuigi lõpptähtaeg on juba üsna lähedal. Kui ettenähtud ajaks suudetakse valitsus kokku kutsuda, on nende esimeseks ülesandeks minu arvates tegeleda põhiseaduse reformiga, sest ilma kõnealuse reformita ei saa olla kindel, et Ukraina poliitiliste jõudude sisemisest tasakaalust piisab, et vältida uute valimiste toimumist, sest mõned inimesed juba kavatsevad presidendivalimiste ajal uut parlamendi valida.

Mõnes valdkonnas, näiteks majanduspoliitikas, maalib OECD raport olukorrast julgustava pildi. Selle järgi kasvab Ukraina SKP aastatel 2000 kuni 2006 keskmiselt 8,7%. Nende arvude taga peitub aga Ukraina kaubanduse hiigeldefitsiit, mis SRÜ riikidega kaubeldes ulatub üle 4,5 miljardi euro ning on Euroopa Liidu puhul peaaegu sama palju. Teisisõnu peavad sealses majanduses aset leidma muutused ning selle saavutamiseks võime ja peame kasutama partnerluslepingut.

Samas võrreldes näiteks minu koduriigi, Saksamaa Liitvabariigi statistilisi andmeid, ei tundugi Ukraina numbrid niivõrd üüratud. Võrreldes Saksamaa Liitvabariigiga on sealne töötute osakaal väiksem, riigi SKP kasvab kiiremini, pensionite jaoks eraldatavad sotsiaalkindlustuskulud on suuremad ning haridusse, s.t tulevikku, investeeritakse riigi SKP-st rohkem. Sellest tulenevalt võime järeldada, et riik on kahtlemata õigel teel.

Siiski mainisin majandusprobleeme ning loomulikult leidub neid muudiski valdkondades. Venemaa andis selgelt märku ning teatas, et energiahinnad tõusevad 2008. aasta 1. jaanuarist 10% võrra. See mõjutab Ukraina majandust suurel määral. Praegu tasub kõnealune riik võlgu Venemaale gaasivarudega, mis pärinevad maa-alustest maardlatest. Tulevikus näeme, mis sellest saab. Ilmselt muutub küsimus jällegi poliitiliseks ning Euroopa Liit peab rahu tagamiseks vahele sekkuma. Venelastel on õigus hindu tõsta ning ukrainlased peavad leidma võimalusi, kuidas selle majanduskriisiga toime tulla.

Vaatame olukorrale teisest küljest, nimelt sotsiaalpoliitika valdkonnast. Valimiskampaania ajal lubasid kõik kandideerivad parteid sotsiaalabi hiiglaslikku suurenemist. Kui loete Tõmošenko ja presidendi pooldajate

vahelist kehtivat koalitsioonikokkulepet, veendute isegi, et kusagil ei mainita sotsiaalkindlustusmaksete suurenemist. Pealegi ei ole see ju võimalik, sest riigi praegusest sissetulekust ei piisa lubatud maksete tõstmiseks. Seega ei olegi Ukraina areng niivõrd kiire, kui alati väidetakse.

Järgmisena soovin kõneleda välispoliitikast. Valimiskampaania ajal lubasid kõik parteid lähendada riiki Euroopa Liidule. Kuid samas kaotas partei *Meie Ukraina*, mis on Euroopa Liiduga tugevaimaid sidemeid loonud, valimistel kõige rohkem. Suurem osa Ukraina elanikkonnast ei poolda NATO liikmeks saamist. Seega palun Euroopa Liidul ettevaatlikult tegutseda. Enamik ukrainlasi ei taha näha oma riiki NATO liikmena. Samuti ei soovita kõikide saadavalolevate andmete järgi liituda Maailma Kaubandusorganisatsiooniga.

Kui otsustame mainitud olukorra taustal, mis kuju anda partnerluslepingule, tulevad ilmsiks ülalkirjeldatud valdkonnad, millega Ukraina tegelikult hästi toime ei tule. Nõustun täielikult härra Zaleskiga, et Ukrainale peab jääma lootus saada Euroopa Liidu liikmeks. Ka meile on kasulik omada idas tugevat partnerit ning Ukraina jaoks on see hea riigi geostrateegilise üldsuunitluse seisukohast vaadatuna.

**Bastiaan Belder**, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Härra juhataja, käesolev arutelu Euroopa Liidu kaubandus- ja majandussuhete üle Ukrainaga, mida härra Zaleski raportis väga põhjalikult käsitletakse, leiab aset kriitilisel ajal: parlamendivalimised on juba toimunud ning uus ja energiline valitsus peab kiiremas korras tegelema riigi majandus- ja poliitikaküsimustega. Pean silmas tõhusaid meetmeid, et vältida korruptsiooni vastu. Talv on tulekul ning seetõttu vajab Ukraina tugevat valitsust, mis suudab pidada Venemaaga läbirääkimisi Vene gaasivarude ja nende läbiveo üle.

Olles lugenud kõnealust raportit, kaldun arvama, et Euroopa on oma soovid selgesõnaliselt välja ütelnud. Pall on nüüd Ukraina poolel. Seda riiki peab juhtima võitlusvõimeline valitsus, mis osutub probleemide kõrvaldamisel poliitiliselt otsusekindlaks. Rahvas on väsinud lõputust poliitilisest kraaklemisest, sest viimase viie aasta jooksul on aset leidnud viied valimised. Edaspidi peavad Ukraina poliitikud pöörama teineteisele vähem tähelepanu ning muretsema rohkem riigi poliitika ja majanduse tuleviku pärast.

Tõepoolest, härra juhataja, pall on praegu Ukraina poolel, kuid lubage mul öelda, et ka Euroopa Liit peab vaeva nägema. Nõustun lõikes 51 raportööriaga, et Euroopa naabruspoliitikal on puudu ühemõttelistest määratlustest ja prognoosidest. Peame andma Ukrainale võimaluse ühineda Euroopa Liiduga keskmises või pikas perspektiivis. Pärast seda saame Euroopa naabruspoliitika raames alustada või toetada vajalikke reforme kõnealuses riigis.

**Sylwester Chruszcz (NI).** – (PL) Härra juhataja, Ukraina on Euroopa naabruspoliitika raames strateegilise tähtsusega riik ning oluline partner Euroopa Liidu kõikide riikide jaoks.

Loodame, et Ukraina ja Euroopa Liidu riikide vahelise majandustegevuse suurenemine tugevdab majanduskasvu ning koostööd sealse regiooni riikidega. Head majandussuhted on kasulikud mõlemale poolele.

Majanduskasv Ukrainas peaks toimuma paralleelselt demokraatia arengu ning seaduste tugevnemisega. Pean siinkohal silmas ka vähemuste õiguste austamist ning fašismi ja genotsiidi ülistamise keelamist, mida pean iseäranis oluliseks sammuks. Toetame oma idanaabri demokraatia arengut ja majanduskasvu.

Teisest küljest tundub jällegi õige hoiduda Ukraina mis tahes poliitilise bloki eelarvamustele põhinevast ühepoolsest toetamisest.

**Bogdan Golik (PSE).** – (PL) Härra juhataja, nagu teiegi avaldasite natuke aega tagasi härra Zaleskile tunnustust tehtud töö eest, tahan minagi teda kõigepealt õnnitleda selgepilgulise raporti eest, mis käsitleb kaubandus- ja majandussuhteid Ukrainaga. Just praegu on väga oluline tegeleda kõnealuse riigi koostöö küsimusega ning kõik algatused, mis seda ühistegevust tugevdavad, näitavad selgelt, et Euroopa Liit tunneb huvi meie idanaabri vastu ning on talle avatud.

Küsimus on tegelikult ju sobivas ajas, millal on õige alustada tihedamat koostööd, mis ulatub Euroopa naabruspoliitika raamidest kaugemale, sest see ei ole Ukrainale senini erilist kasu toonud. Ukrainal on vaieldamatult palju arenemisruumi, et jõuda ühenduse majandus-, riigi- ja sotsiaalstruktuuri tasemele. Raportis käsitletakse põhjalikult kõiki proovikive, millega Ukraina silmitsi seisab.

Hoolimata asjaolust, et Ukraina võib uhkustada eduga, mida on saavutatud kaubanduse ja kapitalivoogude liberaliseerimise vallas, on ilmtingimata vaja luua täiendavaid reforme ja tugevdada riigi majandust, sealjuures saada ka Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks. Hoolimata oranži revolutsiooni aegsetest Euroopa

püüdlustest, peab Ukraina ikkagi tegema valiku Euroopa ja Venemaa vahel. Kui tahame, et otsus langeks meie kasuks, peame selle valjult välja ütleva ning kõnealust protsessi toetama.

Euroopa Liit peab oma huvi üles näitama, toetades ühelt poolt Ukrainas toimuvaid muutusi ning rakendades teiselt poolt Euroopa Liidus meetmeid, et järk-järgult minna naabruspoliitikalt üle integratsioonipoliitikale. Selleks on vaja teha muudatusi nii majanduse kui ka ühiskonna ja poliitika vallas. Seega on õige toetada Ukraina sõltumatust Venemaast, tihendades majandussidemeid, mis tähendab Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise vabakaubanduspiirkonna loomist, Ukraina kaasamist ühenduse võimuvõrgustikku ning ilmselt ka transpordisüsteemi rahastamist.

Ühtlasi on kasulik toetada ja rakendada programme, mis propageerivad Ukrainat Euroopa Liidus ja vastupidi, ning kavasad, mis soodustavad edusamme teaduse ja hariduse vallas, mille vajalikkusele juhtis tähelepanu professor Buzek. Kõige olulisem samm Euroopa maine muutmiseks ukrainlaste silmis on Euroopa Liitu reisimiseks vajaliku viisanõude tühistamine, mis näitab selgelt, nagu kõik seda juba on maininud, et Ukraina võib Euroopa Liiduga ühineda, isegi kui peame ühinemiseks antud aega pikendama.

**Šarūnas Birutis (ALDE).** – (LT) President Juštšenko teatas 18. oktoobril Portugalis, et Ukraina kavatses veel sellel aastal Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks saada. Maailma Kaubandusorganisatsiooni riikidega on läbirääkimised juba peetud, välja arvatud Kõrgõzstaniga, kes ikka veel nõuab, et Ukraina peab tasuma 27 miljoni USA dollari suuruse nõukogudeaegse vana võla.

Kui Ukraina saab Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks, vähenevad riigi jaoks impordimaksud ja suureneb importijate hulk. Sellegipoolest on oluline, et Ukraina rakendaks süstemaatilisi majandusreforme. Hoolimata headest muutustest, nagu Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks saamine, näitab üldine meeleolu riigis vajadust tõsiste reformide järele.

Ukraina areneb kiiresti. Viimaste aastatega on SKP oluliselt suurenenud, kuid sellegipoolest on majandusliku tootlikkuse ja konkurentsi vallas veel palju teha. 2007–2008. aasta Üleilmse Majandusfoorumi konkurentsivõime raporti järgi on Ukraina 69ndalt 73ndale kohale kukkunud. Oligarhide mõju on kahtlemata halb.

Ukraina on meie jaoks strateegiline partner, seega on oluline kaasata kõnealune riik suuremal määral energia ja kahepoolse kaubanduse sektoritesse. Peame kõikehõlmavalt arvestama, et Ukraina etendab Euroopa Liidu jaoks energiavarude tagajana olulist rolli. Samuti peaksime õhutama mõtet kaasata Ukraina üleeuroopalisel veovõrku, kuna Ukraina võib mängida strateegilist transiitriigi osa, mille kaudu saab varustada Euroopat nafta ja gaasiga.

Loodan, et nüüd, mil Verkhovna Rada valimised on möödas, muutub ka poliitika Ukrainas stabiilsemaks. Arvan, et Euroopa Liit peab jätkama lahtiste uste poliitika ajamist Ukrainaga.

**Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN).** – (PL) Härra juhataja, lugupeetud volinik, Euroopa Liit tegutseb enda huvides, kui tugevdab ja arendab poliitilisi ning majanduslikke sidemeid Ukrainaga, kes on muutunud Euroopa Liidu jaoks paljutõotavaks kaubanduspartneriks, lõigates üha arenevast demokraatiaprotsessist kasu.

Ukraina püüdlused saada Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks väärivad meie tuge. Kui kõnealune organisatsioon nõustub Ukrainat oma liikmeks võtma, näitab see lõplikult, et riik, kus varem kehtis plaanimajandus, järgib nüüdsest turumajanduse tavasid.

Ühtlasi peame tunnustama Ukraina püüdlusi, et olla Venemaaga heades poliitilistes ja majanduslikes suhetes. Venemaa üritab isiklike eesmärkide saavutamiseks võtta kõnealust riiki enda võimu alla, soovides sõlmida Ukrainaga ühise kaubandusruumi lepingut. Seetõttu peab Euroopa Komisjon võtma veenva seisukoha, mis toetab Ukraina püüdlusi saada Euroopa Liidu liikmeks. Ukrainal peavad Venemaaga olema seadusjärgsed poliitilised ja majandussuhted, kuid samal ajal on oluline toetada kõnealuse riigi saamist Euroopa Liidu liikmeks.

Järgmise aasta alguses jõustub otsus Poola liitmise kohta Schengeni konventsiooniga. On oluline, et Euroopa Liidu piiride julgeolekut käsitlevad määrused ei ehita samal ajal uut Berliini müüri Ukraina elanike jaoks. Loodan, et Euroopa Komisjon lubab Poolal kõnealuseid määrusi rakendada viisil, mis on Ukraina elanikele kasulik.

**Kathy Sinnott (IND/DEM).** – Härra juhataja, ma küsitlesin Ukraina peaministrit Viktor Janukovitšit möödunud aasta märtsis tema visiidi ajal Euroopa Parlamendi. Ma küsisin temalt kohutava, aga ahvatleva ja

laialtlevinud ebaseadusliku organikaubanduse kohta Ukrainas. Minu üllatuseks ta ei eitanud seda. Ta ütles, et tegemist on väga valuliku küsimusega ning palus väliskomisjonilt abi, kuna ostjad on suuremalt osalt pärit just EList.

Ukrainat tuleb tunnustada probleemi ausa tunnustamise eest ja me peaksime omalt poolt näitama üles tahet see kaubandus kui nähtus välja juurida, sest see on täielikult vastuolus inimväärikusega ning ELi ja Ukraina heade suhetega. Kõnealuse raporti teemaks on Ukraina abistamine niisugustes valdkondades nagu kaubandus. See peaks hõlmama ka seda abi, mis Ukraina endine peaminister meilt palus. Sellega tuleb kiirelt tegeleda, sest me ei saa rääkida edasisest koostööst riigiga, kus inimorganitega kauplemisel on majanduses kaalukas osa. Võitlusel selle vastu peab ELi ja Ukraina vahelises koostöös olema tähtis koht.

**Béla Glattfelder (PPE-DE).** - (HU) Täna teid väga, härra juhataja, ühinen nendega, kes meie kolleegi Zaleskit õnnitlesid suurepärase raporti puhul. Euroopa Liit on ju ise huvitatud Ukraina poliitika jätkuvast stabiilsusest ja sealse majanduse arengust. Jõudsasti edenev Ukraina võib olla heaks eeskujuks endise Nõukogude Liidu kõikidele piirkondadele ja riikidele, ning aidata tugevdada sealseid demokraatia tavasid.

Peame Ukrainat aitama ning julgustama, et kõnealuse riigi tulevikku siduda Euroopa Liiduga, mitte Venemaaga. Ukraina on Euroopa riik ning selle geograafiline asupaik, ajalugu ja kultuuritavad on seotud Euroopaga. Peame aitama Ukrainal kohaneda Maailma Kaubandusorganisatsiooni reeglitega, sest tänu kõnealuse organisatsiooni liikmeks olemisele võib saada võimalikuks vabakaubanduse kokkuleppe sõlmimine Euroopa Liiduga.

Kaubanduse laiendamisest on nii Euroopa kui ka Ukraina ühiselt huvitatud, kuid ühtlasi on vaja luua moonutamata kaubandus, mille saavutamiseks peab Ukraina järgima eeskirju, mis käsitlevad ühiskonda, tööhõivet, loomade ja taimede tervist ning keskkonda. Kui mainitud küsimustega ei tegeleta, seisame silmitsi paljude probleemidega.

Lubage mul kasutada Ungari näidet, sest kõnealuse riigi ja Ukraina vahel on riigipiir. Ungari linnupidajad peavad tegema erakordselt kulukaid investeeringuid, et järgida loomade heaolu ja keskkonnakaitse põhimõtteid. Kui vabakaubanduse kokkulepe kehtiks ka loomapidamise kohta, koliksid paljud sellel alal tegutsevad Ungari ettevõtted oma tootmistehased Ukrainasse, muutes asupaika vaid 100 km võrra ning jätkates konkurentsivõimelist tootmist erakordselt madala hinna eest. Teisest küljest jällegi jõuavad nende käe all valminud tooted, mille puhul on hoitud kõrvale loomade heaolu põhimõtete järgimisest, Euroopa Liitu tagasi. Seega seisame Ungaris sellisel juhul silmitsi keskkonnakaitse küsimustega, sest Tisza jõgi voolab ju Ukrainast Ungarisse.

Niisiis arvan, et peame võimalikult ruttu aitama Ukrainal järgida kõiki rahvusvahelisi eeskirju, mis käsitlevad ühiskonda, loomade tervist, keskkonnakaitset ja loomade heaolu. Täna tähelepanu eest.

**Stavros Arnautakis (PSE).** - (EL) Härra juhataja, ka mina soovin õnnitleda härra Zaleskit suurepärase töö puhul.

Ukraina on Euroopa Liidu jaoks oluline äripartner. Toetame selle liitumist Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ning läbirääkimisi vabakaubanduspiirkonna loomiseks liiduga.

Seetõttu peab Ukraina majandustegevus edasi arenema, et kõnealuse riigi ja Euroopa Liidu vastastikused majandussuhted oleksid võimalikult head.

Lisaks peame tegema suuremaid jõupingutusi, et leida Ukraina probleemidele tõhusaid lahendusi. Peame pöörama tähelepanu järgmistele küsimustele: võitlus korruptsiooni ja ebaseadusliku äritegevuse vastu, koostöö edendamine Euroopa Liiduga teaduse, tehnoloogia ja hariduse valdkonnas ning tihedamate piiriüleste kultuurisidemete loomine.

Usun, et näeme oodatud tulemusi juba õige pea, kui Ukraina teeb jätkuvalt suuri jõupingutusi, et kehtestada reforme, mille rakendamise ta on enda peale võtnud.

**Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN).** - (PL) Härra juhataja, Ukraina peab langetama strateegilise otsuse, kas jagada riik oranži koalitsiooni loomisega lõplikult osadeks või liita hoopis *Meie Ukraina* Regioonide Parteiga. Kõnealune otsus on Euroopa Liidu ja Ukraina vaheliste suhete jaoks tulevikus väga tähendusrikas. Esimese võimaluse valides võib Ukraina teha Euroopa Liiduga poliitilist koostööd, kuid ühtlasi olla väga pingelistes majandussuhetes Venemaaga. Oranžile ja sinisele suurele koalitsioonile järgneb samuti stabiilne majandustegevus, kuid Ukraina ühinemine Euroopa Liiduga lükkub sellisel juhul märkimisväärselt edasi.

Ma ei ole kindel, kas Euroopa Liit suudab Ukrainat piisavalt abistada, et hüvitada kõnealusele riigile kahju, mille on tekitanud vastuolud Venemaaga. Euroopa Liit peab vastama olulisele küsimusele, kas oleme valmis Ukrainat tähelepanuväärses ulatuses nii rahaliselt kui poliitiliselt aitama. Kui meie seisukoht ei ole ühetähenduslik, võime sellega kõigutada olukorda Ukrainas. Soovin õnnitleda härra Zaleskit raporti puhul.

**Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE).** – (LT) Kui keegi küsiks täna, milline Euroopa naabruspoliitika riik on Euroopa Liidule kõige lähedasem, vastaksin kõhklemata *Ukraina*.

Sellel hiiglaslikul 46 miljoni elanikuga riigil on õigus uhkustada saavutustega demokraatia vallas, mis on leidnud aset pärast Nõukogude Liidu lagunemist. Kahtlemata on Ukrainast saanud Euroopa Liidu jaoks paljutootav partner. Üle kuu aja tagasi oli mul võimalus jälgida Euroopa Parlamendi delegatsiooni liikmena parlamendivalimisi kõnealuses riigis ning jäin rahule sealsete demokraatlike institutsioonidega, asjaoluga, et demokraatia on muutumas Ukraina elust lahutamatuks osaks ning kõnealuses riigis aset leidnud valimised ei erine Euroopa Liidu teiste liikmesriikide valimistest.

Kui vaatate kaarti, on ilmselge, et Ukraina asukoht ei saa olla lihtne (ühel pool on Euroopa Liit, teisel pool Venemaa). Otsust ei ole lihtne langetada ega vastata küsimusele „Quo vadis, Ukraina?“. Sellegipoolest on selge, et Ukraina peab kohe tegema otsuse, millest ei saa pärast enam taganeda.

Kõnealune otsus ei tähenda aga seda, et Ukraina peab katkestama kõik pikaajalised kaubandus- ja majandussuhted Venemaa ja SRÜga või Venemaa ei tohi Ukraina majandustegevuses osaleda, pigem vastupidi. Kuid näiteks hiljutine SRÜ ühise majandusruumi loomise leping, mille pani ette Venemaa, pigem ohustab Ukraina majandusliku iseseisvuse taotlusi, kui aitab neid ellu rakendada.

Tahan juhtida tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liit ja selle institutsioonid ning liikmesriigid peavad üheskoos pakkuma Ukrainale poliitilist ja diplomaatilist tuge, et tagada kõnealuse riigi vastuvõtmine Maailma Kaubandusorganisatsiooni. Ühtlasi on väga oluline toetada Ukrainat pärast kõnealusesse organisatsiooni astumist, näiteks vabakaubanduse kokkuleppe ametlikel läbirääkimistel ning üksikasjalikuma kokkuleppe sõlmimisel Euroopa Liiduga.

Lõpetuseks soovin tänada Poola kolleegi härra Zaleskit suurepärase raporti eest. Soovin Ukraina kolleegidele palju jõudu uue valitsuse loomisel ning neid ootavate oluliste ülesannete lahendamisel.

**Bogusław Rogalski (UEN).** – (PL) Härra juhataja, Ukraina on Euroopa Liidu jaoks strateegiliselt oluline naaber. Kõnealune riik loob meie jaoks silla Venemaa ja Kesk-Aasiaga.

Alates 2004. aastast, st alates Euroopa Liidu suurimast laienemisest, on Ukraina Euroopa Liidu suurim äripartner. Mõlemal on suurel määral ühed ja samad majandus- ja kaubandushuvid, mistõttu on mõistlik ühendada oma turud veelgi rohkem, et saada võimalikult suurt tulu. Selle saavutamiseks peame looma ühtse vabakaubanduspiirkonna, kuid kõigepealt peab Ukraina saama Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks. Selleks tuleb Ukrainat võimalikult palju poliitiliselt ja diplomaatiliselt toetada. Ühtlasi on vaja aidata kõnealusel riigil jätkuvalt täita Maailma Kaubandusorganisatsiooni tingimusi. Me ei tohi unustada, et Ukraina selja taga seisab vägev Venemaa, mis soovib veelkord valitseda seda osa Euroopast. Seetõttu on mõttekas anda Ukrainale turumajanduse staatus, mis peaks kõnealust riiki lähendama Lääne-Euroopale ning ühtlasi aitama sel saada Euroopa Liidu liikmeks. Härra Zaleski raport astub selles suunas suure sammu ning soovin teda raporti koostamise puhul õnnitleda.

**Daniel Caspary (PPE-DE).** – (DE) Härra juhataja, lubage mul alustada tähelepanekuga, et tegemist on täna juba teise aruteluga välispoliitika üle, kui komisjoni ei esinda asjatundlik volinik. Täna hommikul kõnelesime üleilmastumise teemal ning vastutav volinik ei viibinud selle juures; ning õhtulgi ei ole selle olulise teema eest vastutavad komisjoniliikmed kohal. Mul ei ole midagi lugupeetud volinik Borgi vastu, kuid minu arvates on õige, kui komisjoni esindab volinik, kes vastutab parasjagu arutlusel oleva küsimuse eest. Härra juhataja, olen tänulik, kui edastate selle palve komisjonile tulevikus toimuvate arutelude jaoks. Ühtlasi olen veendunud, et see teenib kõikide volinike huve.

Tahan puhtsüdamlikult tänada härra Zaleskit tasakaaluka raporti eest. Peame täiustama koostööd Ukraina sõpradega. Seetõttu on hea, kui Euroopa naabruspoliitikat kujundatakse ka vastavalt ning Ukraina saab Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks. Sellepärast peame pidama läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu loomise üle ning on hea, et toetame vabakaubanduspiirkonna mõtet, avaldades ettevaatlikult Ukraina väljavaateid Euroopas.

Lubage mul sellegipoolest märkida, et ma ei näe vaimusilmas Ukrainat tulevikus Euroopa Liidu liikmena. Samavõrd oluline on täiustada kõnealuse riigi ja liidu vahelist koostööd, millest juba paljud kolleegid on

juttu teinud ning mis toob mõlemale osapoolle tulu. Minu arvates on viljakas koostöö ja lähedane solidaarsus ida-naabritega meie jaoks väga oluline.

Minu arvates on talumatu, et Venemaa teeb Ukrainaga koostööd vaid siis, kui Kiievi eesotsas on sobiv valitsus ning enamik Ukraina kodanikke on valinud õige parlamendi koosseisu. See on tõepoolest talumatu ning Venemaa eksib kõnealust poliitikat rakendades. Meie kui eurooplased ja Euroopa Liit peame toetama Ukraina inimesi teekonnal sõltumatuse ja kindlatel alustel seisva demokraatia suunas. Härra Zaleski raport teeb suure ja olulise panuse selle jõupingutuse jaoks.

**Juhataja.** – Härra Caspari, ma arvan, et teil on täiesti õigus, et niisugustele küsimustele peaks vastama asjaomane volinik, aga mõnikord ei ole see lihtsalt võimalik. Ma võin kinnitada, et härra Borg on äärmiselt kogunud volinik ja poliitik, kes annab Teie sõnumi kahtlemata asjaomastele inimestele edasi.

Täna hommikus arutelu üleilmastumise teemal vastas küsimustele härra Barroso, nii et see on üks kokkuklapitatud komisjon, aga samas väga kompetentne.

**Bogusław Sonik (PPE-DE).** - (PL) Härra juhataja, Ukrainal peab Euroopa Liidu välispoliitikas olema prioriteetne koht. Seda just riigi strateegilise geopoliitilise asukoha tõttu. Ühelt poolt on tegemist Euroopa Liidu otsese naabriga, kuid teiselt poolt võib Ukraina olla oluline sild Euroopa Liidu, Venemaa ning Kesk-Aasia ülejäänud riikide vahel. Kuna Ukraina kaudu pääseb ka Mustale merele, võib kõnealusest riigist saada oluline äripartner selleski regioonis.

Toetan raportööri ettepanekuid, mille järgi liikmesriigid abistavad Ukrainat Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ühinemisel. Ukraina ja sealne piirkond lõikavad sellest kamaluga tulu. Sellegipoolest me ei tohi unustada asjaolu, et mineviku tõttu on Kiievil veel väga palju korda ajada. Euroopa Liit peab erinevates valdkondades toetama Ukraina valitsust riigi uuesti ülesehitamisel, mitte ainult majanduse või tööstuse vaid ka ühiskonna vallas. Arvestades Ukraina poliitika keerukusega, peame rakendama selle riigi suhtes paindlikku välispoliitikat.

Siinkohal on oluline arvestada Venemaaga, kelle huvid lähevad Ukraina parempoolse kalda suhtes ühenduse omadest lahku. Ukraina demokraatiatavad on veel väga noored. Sellegipoolest on need arenenud viimastel aastatel stabiilselt. Me ei tohi siinkohal unustada, et olenevalt ühiskonna suhtumisest, võivad ka tugevad Euroopavastased jõud võimu enda kätte haarata. Seetõttu lisan minagi oma õnnitlused täna korduvalt kõlanud õnnitluste hulka ning toetan härra Zaleski raportit, milles käsitletakse kõiki põhilisi küsimusi ning visandatakse Euroopa poliitika jaoks kava, mida Ukraina suhtes rakendada.

**Joe Borg,** Härra juhataja, ma sooviksin parlamendiliikmeid kommentaaride ja huvitava arutelu eest tänada.

Ma tegin palju märkmeid ja edastan teie sõnumid oma kolleegile volinik Mandelsonile, kes on täna hõivatud rahvusvahelise kohustusega, mida ta ei saanud edasi lükata. Ma olen täiesti kindel, et ta tegeleb nendega tõsiselt.

Lubage mul vastata mõningatele arutelu käigus kerkinud küsimustele. Üksikasjadesse laskumata tahaksin rõhutada seda, et me oleme jõudnud kokkuleppele kahes kõige olulisemas asjas.

Kõigepealt selles, et Ukraina on Euroopa Liidu naabruskonnepoliitika strateegia seisukohalt väga olulise tähtsusega partner. Me jagame teie arvamusi küsimustes, mis puudutavad Ukraina positiivset majanduslikku sõltumatust, energeetikaalaste suhete tähtsust, teadust, inimestevahelisi suhteid ja vajadust süvendada ja tugevdada meie majandussuhteid.

WTOga liitumise küsimuses on komisjon täiesti nõus, et tegemist on võtmeküsimusega. Komisjon ja liikmesriigid on siiski arvamusel, et läbirääkimised vabakaubanduslepingu osas on äärmiselt oluline samm, mis tuleb astuda nii ruttu kui võimalik. Sellepärast oleks WTO protsessi lõpulejõudmine piisav eeldus läbirääkimiste alustamiseks põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu üle. Me loodame, et WTO protsess jõuab lõpule käesoleva aasta lõpuks või üsna 2008. aasta alguses.

Meie eesmärk on sõlmida senistega võrreldes kõige ambitsioonikam kahepoolne kaubandusleping. See peaks käsitlema ka Ukraina institutsioonilisi küsimusi, reformide vajadust, tolli, politseid ja kohtusüsteemi ning korrupsiooniküsimust tervikuna.

Teadlaste vahetamise ja viisade küsimus sätestatakse samuti vabakaubanduslepingus.

Lubage mul märkida, et suurenevad kaubavood ei kujuta endast ohtu jätkusuutlikule arengule. ELis kehtivate standardite omaks võtmise kaudu edendab see pigem jätkusuutlikku arengut.



Mis puudutab Ukraina võimalikku astumist Euroopa Liitu, siis ma tahaksin rõhutada, et kumbki pool ei ole selleks valmis. Uus parandatud leping toob võimalikult paljudes valdkondades Ukraina ELile nii lähedale kui võimalik, välistamata liitumist silmas pidades mistahes tulevase võimalikke arenguid ELi ja Ukraina suhetes.

Lõpetuseks tahaksin ma veelkord tänada raportööri väga hea ja tasakaalustatud raporti eest ja me võtame kindlasti kõiki tema seisukohti arvesse oma edasises töös Ukrainaga.

**Juhataja.** – Suur tänu, härra volinik ja suur tänu kõikidele selles olulises arutelus sõnavõtjatele.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval.

#### **Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)**

**András Gyürk (PPE-DE), kirjalikult.** – (HU) Arutlusel olev raport valgustab õigesti asjaolu, et Ukraina on Euroopa Liidu jaoks strateegiliselt oluline partner, sest see võib etendada vahendaja rolli kahekõnes, mida peame Venemaa ning muude Kesk-Aasia riikidega. Oleme veendunud, et kõnealuste majandussidemete tugevdamisel vabakaubandus-põhimõtete kaudu on loomupärased eelseid mõlema osapoole jaoks. Eriti kehtib see energiapoliitika valdkonna puhul.

Viimaste kuude jooksul aset leidnud sündmused on heitnud uut valgust asjaolule, et Ukraina energiasektor ei ole läbipaistev. Segastes suhetes on oma koha leidnud ka korruptsioon ja poliitilised surveavaldused, mis ei edenda sugugi turusuhteid. Need raskendavad Ukraina püüdlusi lõimuda liiduga ning seega ohustavad Euroopa energiavarusid.

Just seetõttu peavad Euroopa Liit ja Ukraina koostööd tegema, et rakendada läbipaistvuse ja konkurentsi põhimõtteid ja arendada koostööd energia valdkonnas. Kuid samal ajal peavad kõnealused suhted rajanema kindlasti kahepoolsetel kokkulepetel.

Pea vajalikuks märkida, et Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist majandusalast koostööd ei saa tõlgendada, arvestamata Venemaa auahneid taotlusi. Ametisse asuv Ukraina valitsus võib etendada tähendusrikast rolli, tagades ülalpool kokkuvõetud põhimõtete järgimist nii kahekõnes liiduga kui ka terve regiooniga.

**Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult.** – Pärast laienemist 2004. aastal ja niisuguste riikide liitumist, kellel on Ukrainaga ühised välispiirid, on selge, et Ukraina on muutunud ELi kui terviku jaoks strateegilise tähtsusega naabriks ning samuti otsustava tähtsusega teguriks selles piirkonnas. Alates 2004. aastast on Euroopa Liit olnud Ukraina kõige tähtsam kaubanduspartner ja ELi laienemine ida suunas avas kahtlemata uusi kaubanduse, tööstuslase koostöö ja majanduskasvu võimalusi selles piirkonnas.

Seda arvestades on Euroopa Liidu jaoks äärmiselt tähtis toetada Ukraina liitumist WTOga, pärast mida on võimalik seada kindlas ja läbipaistvas institutsioonilises raamistikus sisse tõeline ELi ja Ukraina vabakaubanduspiirkond. Ühesõnaga, Euroopa Liidu huvides on kahtlemata edendada Ukraina head kaubanduslikku, majanduslikku ja sotsiaalset käekäiku, et kindlustada kaubandussuhete areng ja poliitiline stabiilsus selles piirkonnas.

Sellest lähtuvalt me toetame koordineeritud kõikehõlmavat lähenemist poliitilistele, majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele Kesk-Euroopa idaosas. Täpsemalt, me peaksime koos Ukrainaga kindlaks määrama järjepideva lähenemisviisi niisugustele olulistele küsimustele nagu energiavarustus, tuumaohutus, põllumajandus ja keskkonnaalase jätkusuutlikkuse standardid.

#### **14. Hariliku tuuni varude taastamine Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres (arutelu)**

**Juhataja.** – Järgmine päevakorrapunkt on kalanduse nõuandekomitee esindaja Iles Braghetto raport nõukogu määruse ettepaneku kohta, mis käsitleb Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastase kava kehtestamist (COM(2007)0169 – C6-0110/2007 – 2007/0058(CNS)) (A6-0408/2007).

**Joe Borg, komisjoni liige.** – Härra juhataja, kõigepealt sooviksin ma tänada raportööri Braghetto ja kalanduskomisjoni selle raporti eest, milles tõstetakse üles küsimus hariliku tuuni varude taastamise kohta.

Atlandi ookeani idaosas ja Vahemere hariliku tuuni varud on Euroopa Ühenduse jaoks olulised. Teadlaste kinnitust mööda on hariliku tuuni varud ohtu sattunud. Kõik liikmesriigid, kes kalapüügis osalevad on kokku leppinud kiireloomuliste meetmete vajalikkuses hariliku tuuni varude taastamiseks.

Ma olen veendunud, et 2006. aastal Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni poolt vastu võetud taastamiskava on realistlik võimalus hariliku tuuni varude taastamiseks, kui sellest kinni peetakse. Seetõttu on otsekohe vaja otsustavat ja tõhusat tegevust Euroopa Ühenduse tasandil. Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni taastamiskava kiire elluviimine on hädavajalik nii selle kala kaitseks kui ka meie kalanduspoliitika usaldusväärsuse tõstmiseks ja samuti ELi kalurite usalduse tõstmiseks. Me loodame, et ettepanek võetakse vastu novembri nõukogus.

Ettevalmistuse ajal toimunud arutelude käigus on algsesse ettepanekusse sisse viidud palju muudatusi, millest mõned langevad kokku teie poolt esitatud muudatusettepanekutega. Ma usun, et me oleme kokku leppinud eesmärgis võtta kiiresti kasutusele meetmed ülepüügi lõpetamiseks ja tagada range vastavus Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni meetmetega selleks, et viia hariliku tuuni varud jätkusuutlikule tasemele. Samas tagavad need meetmed pikemas perspektiivis meie kalapüügi tulususe. Lisaks sellele on meil ka rahvusvahelised kohustused, mida tuleb täita.

Jätkates nüüd raporti teemadel, ma jagan kalanduskomisjoni arvamust, et Euroopa Ühendus peaks tegelema oma kalalaevastiku ülemäärase püügikoormusega. Komisjon on ühtlasi seisukohal, et aastane püügikava on tõhus vahend ühenduse laevastiku liiga suurest püügivõimsusest tuleneva ülepüügi vältimiseks.

Sellega seoses on komisjon nõus muudatusettepanekutega 1, 2, 7 ja 8 aastaste püügikavade sisseseadmise kohta, et tagada tasakaal ühenduse laevastiku püügikoormuse ja kvootide vahel. Vastavad sätted on esitatud ka eesistujariigi kompromissettepanekus.

Lisaks sellele teeb komisjon asjaosalistele liikmesriikidele ettepaneku võtta oma tegevusplaani kas ajutise püügikeelu või laevade lammutamise kaudu püügivõimsuse vähendamine, et tagada kvootidest kinnipidamine aastal 2008 ja järgnevatel aastatel. Ma mõistan, et me palume sellel tööstusharul teha olulisi järeleandmisi, aga see on kalanduse, kalalaevastike ja rannaäärsete kogukondade pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks hädavajalik. Tuleb teha valik lühiajaliselt toodava ohvri ja kalavarude hävimise vahel.

Ma nõustun Teiega täiesti, et kalapüügi vähendamise sotsiaal-majanduslike mõjude leevendamiseks on vaja kalatööstusele kindlustada rahaline kompensatsioon. Vastavad rahalised meetmed, mis on muudatusettepanekus 5, on ka eesistujariigi kompromissettepanekus ära toodud. Ma saan aru, et on ka palju muid murepunkte. Ma jagan paljusid neist ja tean, et ka nendega tuleb tegeleda.

Muudatusettepaneku 3 osas lubage mul kõigepealt öelda, et ma olen täiesti teadlik, et alates 1990. aastast on tuunikala nuumamiseks ettenähtud sumpade arv oluliselt suurenenud ja nende jõudlus ületab lubatud kogupüügi summaarse väärtuse.

Rahvusvaheline Atlandi Tuunikaitse Komisjon on vastu võtnud väga ranged eeskirjad, et tagada jätkusuutlik areng hariliku tuuni kasvatamises. Järgmine samm oleks kalakasvanduste arvu reguleerimine. Komisjon toetab igati 2007. aasta juulis Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni töörühma poolt püügimahtude kohta koostatud ettepaneku vastuvõtmist.

See ettepanek näeb ette nii hariliku tuuni püügikoormuse kui kasvatamise koormuse külmutamist. Me peame ootama Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni sel nädalal Antalyas peetava arutelu lõpptulemusi. Sel põhjusel ei saa komisjon praegusel hetkel nõustuda muudatusettepanekuga, mis näeb ette piiranguid kalakasvatases.

Erandite kohta kalastuspiirkondade ja püütavate isendite minimaalse suuruse osas tahaksin ma teile meenutada, mis seoses Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjon need heaks kiitis. Kõik osalevad riigid nõustuvad nende erandite kui taastuskava paketi osaga. Erandid tehti harrastuspüügile ja mõnele hooajalisele püügile, kuna nende mõju väljapüügile on tühine. Pealegi on need erandid seotud rangete tingimustega, nagu piirangud laevade arvu, püügikoguste ja kindlaksmääratud sadamate suhtes. On võimalik, et taastuskava vaadatakse 2008. aastal uute eksperthinnangute või ilmsiks tulnud vajakajäämistel põhjal uuesti läbi.

Praegusel hetkel peab Euroopa Ühendus hea seisma taastuskava lülitamise eest ühenduse õigusaktidesse, et tagada selle täitmine. Sellepärast ei saa ma nõustuda parlamendi muudatusettepanekutega erandite kasutamise tühistamise kohta, mis hõlmab muudatusettepanekuid 4 ja 6 või siis muudatusettepanekutega 12 ja 13, mis käsitlevad kava ümbernimetamist, ELi kvootide muutmist ja uue kompensatsioonisüsteemi kehtestamist. Need muudatusettepanekud ei ole kooskõlas Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni taastuskavaga ja nende poolt kehtestatud kompensatsioonireeglitega.

Samuti ei saa ma vastu võtta muudatusettepanekut 10, mis puudutab mõrdsid, kuna ettepanekus ei ole nimetatud meetmeid selle küsimusega tegelemiseks. Esmakordselt reguleerib taastuskava mõrra kasutamist ja see võimaldab edaspidi hinnata mõrrapüügi mõju kalavarudele.

Muudatusettepanekute 9 ja 11 kohta, mis puudutavad piirangute ühtlustamist ja aruandluskohustusest mitte kinni pidavate liikmesriikide kalapüügiõiguse võimalikku ära võtmist, lubage mul öelda, et kuigi me täiesti mõistame nende ettepanekute ajendeid, ei saa me käesolevas seoses neid ettepanekuid vastu võtta, kuna need ei sisalda probleemide käsitlemiseks vajalikke meetmeid. Need on üldise poliitika küsimused ja komisjon hakkab nendega tegelema eelseisva ühise kalanduspoliitika kontrollraamistiku reformi käigus aastal 2008.

Ettenähtud ajal dokumentatsiooni ja andmete komisjonile edastamine on meie arvates hariliku tuuni taastuskava edukaks elluviimiseks ülimalt oluline ja vajalik eeltingimus selleks, et reaajas jälgida ELi poolt ettenähtud kvootide täitmist. Komisjon on seetõttu algatanud rikkumismenetluse kõigi seitsme hariliku tuuni püügi tegeleva liikmesriigi vastu, kes on eksinud andmete edastamise nõude vastu.

Lõpetuseks tahan öelda, et me tunneme sügavat muret kvootide ületamise pärast mõningate liikmesriikide poolt, mis õhustab ühenduse mainet rahvusvahelisel tasandil ja seab ohtu hariliku tuuni taastuskava.

8. ja 9. novembril Antalyas toimunud vastavuskomitee kohtumisel tegid lepinguosalisel riigid, nimelt USA ja Kanada, kriitikat Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni eeskirjade täitmatajätmise osas. Euroopa Ühendust kritiseeriti ootuspäraselt lubatud kogupüügi ületamise pärast 2007. aastal.

Samas said osalevad riigid aru Euroopa Ühenduse kalalaevastiku raskustest 2007. aastal jõustunud taastuskavaga kohandumisel ja nõustusid Euroopa Ühenduse vastava kompensatsioonikava kohta tehtud ettepanekuga. Vastavuskomitee võttis EÜ 2007. aasta kvootide ületamise eest ette nähtud kompensatsioonisüsteemi osas vastu konkreetse soovitusel, mis on EÜ ettepaneku alusel 4 400 tonni.

Vastavalt kõnealusele soovitusel vähendatakse püügikvootide ületamise eest 2007. aastal ajavahemikul 2009 kuni 2011 aastast püügikvooti 1480 tonni võrra aasta kohta.

Lisaks sellele nõustus vastavuskomitee, et Euroopa Ühendusele antud püügiäär oli tinglik ja selle võib läbi vaadata ning jätkuvate uuringute tulemustest sõltuvalt korrigeerida. See ettepanek võetakse vastu 18. novembril toimival Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni täiskogu istungil.

Me peame kinnitama Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni lepinguosalistele riikidele, et Euroopa Ühendus teeb kõik endast sõltuva tagamaks, et liikmesriigid ja Euroopa Komisjon jälgivad täpselt kõikidele liikmesriikide laevadele antud kvote, et kindlustada aastal 2008. ja järgnevatel aastatel määratud kvootidest kinnipidamine.

Pärast selle määruse vastuvõtmist teeb komisjon tihedalt liikmesriikidega koostööd, et üksikasjaliselt jälgida hariliku tuuni taastuskava täitmist. Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuuril on selles tähtis osa. Agentuur alustas juba ettevalmistustööd liikmesriikide järelevalvetevõime koordineerimiseks, et kõik oleks 2008. aasta tuunipüügihoojaks valmis.

**Iles Braghetto (PPE-DE), raportöör.** – (IT) Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, Euroopa Komisjoni projekt hariliku tuuni varude taastamiseks, mille esitas Rahvusvaheline Atlandi Tuunikaitse Komisjon ICCAT, loodi vastuseks teadlaste murelikule tähelepanekule kalavarude kriitilise olukorra kohta, mida põhjustab üleliigne kalapüük.

Kõnealune kava on saanud mitmesugust kriitikat, mis näitab, et teadlased ja kalurid on kalavarude kaitsmise osas erineval seisukohal. Ometi pakub see lahendusi esitatud küsimustele, vähendades kaaspüügi kvooti aastatel 2006–2010 kuni 20% ning kala väikseimat lubatud suurust 30 kilogrammile, kehtestades piirangud kalastamise perioodidele ning võttes kasutusele abinõud, et võidelda ebaseadusliku püügiga.

Komisjoni töö käigus täiustati kõnealuse kava mõningaid punkte eesmärgiga:

– koostada püügikavad ning nõuda liikmesriikidelt nende täitmist kalanduskokkulepete järgi, isegi kui kalavarud on bioloogiliselt heas olukorras, sest peamiseks küsimuseks on kvote ületav püügihaht;

– tasakaalustada liikmesriikide kvote ja nuumfarmide tootlikkust;

– lõpetada kalastuspiirkondade ja miinimumsuuruste kohta kehtivad piirangud: need on vastuolus teadlaste seisukohtade ning peaaegu kõikide liikmesriikide arvamusega. Ühtlasi ei ole kõnealused kitsendused bioloogiliselt õigustatud ning väänavad tõsiselt konkurentsi, sest Atlandi ookeanis ja Vahemeres leidub vaid

ühte liiki tuunikalu, põhjustades nendes piirkondades kontrolltegevuse tõhususe vähenemist ning veelgi ägedamat kalapüüki, millega tegelevad teiste hulgas samuti kalalaevad, mis põliselt kõnealustes vetes ei tegutse;

– nõuda liikmesriikidelt vajalike andmete ja teabe edastamist komisjonile, lõpetades nende riikide kalandustegevuse, mis ei esita püügi kohta nõutud andmeid;

– koostada plaan mõrdade uuesti kasutamiseks Atlandi ookeanis ning rakendada Vahemeres kasutult seisvaid mõrdu, et hoida elus meetodit, mis valib väljatõmmatavaid tuunikalu;

– maksta kalameestele püügikeelu ajal Euroopa Kalandusfondist rahalisi hüvitisi, et kaitsta ja tagada sotsiaalmajanduslikku tasakaalu kalandusettevõtete ja kalurite tegevuses;

– harmoneerida sanktsioone, et vältida vastuolusid liikmesriikide tegevuses kõnealuse määruse elluviimisel.

Viimastel kuudel algatatud korrarikkumiste uurimine, mis käsitleb mõningate liikmesriikide üleastumist 2007. aasta kaaspüügikvootidest, on kindlasti nõutavad ja vajalik, kuid tühtlasi peame meeles pidama asjaolu, et kehtivad normid jõustusid käesoleval aastal väga lühikese aja jooksul.

Samuti peame arvestama, et kalavarude haldamine on väga keeruline iseäranis piirkondades, kus meie kalalaevad konkureerivad Euroopa Liitu mittekuuluvate alustega. Eriti Vahemere puhul peame täiustama kahepoolsuse põhimõtet, et tagada ICCATi kehtestatud eesmärkide õiglast taotlemist. Kõnealused meetmed on tõhusad, kui nende põhimõteteid ja reegleid järgivad nii liikmesriigid kui ka Euroopa Liidust välja jäävad riigid.

Härra juhataja, lõpetuseks soovin tänada iseäranis kõiki neid kolleege, kes käesoleva töö koostamisel osalesid.

**Carmen Fraga Estévez**, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (ES) Härra juhataja, kuigi minagi olen seisukohal, et käesolev taastamiskava ei ole nii edasipüüdlik, kui peaks, on see ICCATi jaoks ikkagi raskelt saavutatud kompromiss ning usun, et selle täiustamisega astume suure sammu edasi, edastades esimest korda kõnealuse kalaliigi ülepuügiga tegelevatele isikutele ühemõttelise sõnumi.

Igal juhul võime öelda, et hariliku tuuni mõtlemapanev olukord Euroopa Liidus on teatud liikmesriikide tegevuse tagajärg, kes lubasid ning isegi soodustasid kalalaevade arvu ülemäärast kasvu Vahemeres. Samuti mängib selles oma osa komisjon, kes olles kõnealusest kuritarvitamisest ning püüki väiksemana näitavate andmete pidevast esitamisest täielikult teadlik, ei liigutanud senini lillegi, et olukorda parandada.

Kohustuste täitmata jätmine põhjustas üldilise püügikeelu kehtestamise kõikidele liikmesriikidele, kui augustis tuli ilmsiks häbiväärne asjaolu, et kaks riiki täitsid kogu Euroopa Liidu tuunikala kaaspüügikvoodi.

Seetõttu peame plenaaristungil heaks kiitma härra Braghetto raporti, mis sisaldab ka minu muudatusettepanekut, et liikmesriikidelt nõutaks edaspidi eelnevalt püügiplaanide esitamist, mis kajastab esiteks kalalaevade suurimat lubatud arvu ning teiseks kinnitab, et riigi püügitegevus on vastavuses kaaspüügi kvoodiga. Komisjon on viidanud, et pooldab püügiplaani inkorporeerimist ning loodame, et nõukogugi toetab kõnealust ettevõtmist.

Sellest hoolimata on kahetsusväärne, et raportis ei tehta erandeid kalalaevadele, mis püüavad Atlandi ookeanis kala juba ammusest aegadest alates, kes on püügivalikus hoolikad ja kelle püügikogused on ühenduse kvoodi taustal tühi. Traditsioonilise kalapüügiga tegelevad inimesed peavad maksma ülalmainitud kahe liikmesriigi seinnoota kasutatavate kalalaevade piiramatult ahnuse eest, isegi kui nad sellega kuidagi seotud ei ole. Loodan, et parlament ja nõukogu leiavad mainitud ebaõiglase olukorra lahenduse.

Lõpetuseks jääb mul üle vaid paluda ja julgustada komisjoni rakendada mis tahes meetmeid, et järgmise aasta ühenduse kvootide jagamisel hüvitatakse tänavune püügikeeld nendele liikmesriikidele, kelle normiosa püüdis sel aastal teised riigid ning et see tonnilõiv arvestatakse maha nende riikide normist, kes vastutavad kõnealuse ülepuügi eest. Kirjeldatud abinõu hüvitab ehtsalt ja tõhusalt saadud kahju.

#### ISTUNGI JUHATAJA: LUIGI COCILOVO

*Asepresident*

**Rosa Miguélez Ramos**, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Härra juhataja, suhtun väga positiivselt komisjoni ettepanekutesse muuta ICCATi kehtestatud hariliku tuuni taastamiskava õiguskorra normiks ning nõustun

härta volinikuga, et selles kirjeldatud meetmed, kui neid õigesti rakendada, aitavad järk-järgult taastada nii Atlandi ookeani kui Vahemere kalavarusid.

Minu jaoks on väga oluline, et kõnealune kava arvestab traditsioonilise kalapüügiga, kehtestades nõudeid ja tingimusi, mis hoiavad sääraseid tegevusalasid trahvidest, samal ajal püüdes ühendada kalatagavarade kaitsmist sotsiaal-majanduslike tahkudega.

Sellega seoses soovin teavitada härta volinikku asjaolust, et minu riik taotles traditsioonilise kalapüügisõiduki jaoks paindlikumaid tingimusi seoses väikseima lubatud suurusega ning palus, et kõnealusele traditsioonilisele sõidukile määratud püügikogust rakendatakse normide järgi, mis kehtivad 30 kilogrammist väiksemate kalade kohta.

Komisjon võttis seda palvet kuulda, mõistis, et väikeste traditsiooniliste kalapaatide omanikud ei pea maksma olukorra eest, mille on põhjustanud suured tööstuslikud laevad, ning jõudis ühisele otsusele lisada kõnealune meede määrusesse, kuigi seda vähendati kavas 2% võrra.

Härta volinik, pean siiski ütleva, et mainitud meetme sidumine lisa 1 alapunktiga 6 äratav kahlust seoses selle geograafilise kohaldamisalaga.

Kõnealuse piirangu rakendamine Atlandi kalalaevadele tähendab lihtsalt Vahemere traditsiooniliste kalapüügilaevade kaotamist, mis ei ole niigi võimelised Atlandi ookeanil liikuma. Küsimus on ajaloolistes laevades, mis on juba sajandeid kalavarusid ohustamata tegutsenud. Igasugune langus jõuab välja seinnoota kasutavate Vahemere kalalaevade ülevõimsuseni.

Härta volinik, kõnealused meetmed peavad kehtima kõikide maade kohta, mis tegelevad kalapüügiga, mitte pelgalt Atlandi ookeanil tegutsevate riikide kohta. Alžeerial, Tuneesial või Türgil on samuti õigus kasutada osa kvoodist, et kaitsta oma traditsioonilisi kalapüügisõidukeid konkurentsivõimeliste tööstuslike laevade eest. Usun, et selle üliväikese erandi lubamisest ei muutu taastamiskava sugugi vähem tõhusamaks.

Seetõttu palun komisjonil arvestada kahtlustega, mis on tekkinud seoses kõnealuse abinõu kaasamisega lisa 1 alapunkti 6 ning esitan komisjoni esindajatele palve ICCATi eelseisval kohtumisel teha mis tahes jõupingutusi, et selgitada, et traditsioonilised kalalaevad võivad püüda 2% kogu püügist nii Atlandi ookeanis kui Vahemerele.

Seoses täna arutlusel oleva raportiga soovin anda raportöörile teada, et meie fraktsioon on taas kord vastu nende erandite eemaldamisele kavast, mis puudutavad väiksemaid lubatud suurusi ning keelatud alasid, mille ICCAT heaks kiitis, nagu märkis härta volinik. Samal põhjusel ei poolda me fraktsiooni *Verts* esitatud uusi muudatusettepanekuid ning hääletame homme nende vastu.

**Alfonso Andria**, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Härta juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, kõigepealt soovin õnnitleda raportööri härta Braghettot suurepärase töö puhul kalanduskomisjonis, tänu millele saame homme hääletada tasakaalustatud teksti põhjal, mis rajanedes varasemal kogemusel, muudab tuunivarude taastamise määrust kahtlemata paremuse poole.

Tuunipüügi suhtes kehtestatud piirangute tühistamine, millest mõnda püüti algsel juhul säilitada, ning Atlandi idaosas ja Aadria meres kehtivate kitsenduste annulleerimine on minu arvates suur edasimineku selle parlamendi tegevuses. Kõnealustel piirangutel ei olnud bioloogilist õigustust, sest Atlandi ookeanis ja Vahemeres leidub vaid ühte liiki tuunikala, mis võib konkurentsitingimusi tõsiselt mõjutada, kuna see võib põhjustada püügimahu kasvu piirkondades, kus ei kehti piirangud. Samuti on kõnealustes kohtades keeruline rakendada kontrolltoiminguid, mis oleks seal kaheldamatult niigi ebatõhusad.

Nõustun raportööriga, et peame maksma kaluritele rahalist hüvitist perioodi eest, mil nad ei tohi kala püüda, ning tervitan ettepanekut kasutada uuesti mõrdu.

Ebaseaduslikku kalapüüki peetakse suurimaks nuhtluseks, mis õõnestab hariliku tuuni varude taastamist ning millega peame jõuliselt võitlema. Kuigi määruse eelnõu üritab lahendada kontrollide küsimust rohkem kui varem, tuleb liikmesriikide õigusjärgsetes kontrolltegevustes olevad kortsud minu arvates välja triikida. Oma muudatusettepanekus soovitatakse liikmesriikide vahelise koostöö täiustamist, et harmoneerida riiklikke seadusi, mis kehtivad rakendatavate meetmete kohta.

Samuti peame leidma lahenduse järgmisele küsimusele: hariliku tuuni varude haldamine Vahemeres nõuab üleilmse strateegia loomist, millega on nõus ICCATisse mittekuuluvad riigid, kes püüavad Vahemeres kala. Pean silmas näiteks Jaapani kalalaevu, sest vastasel juhul muutuvad määruses kehtestatud eesmärgid kasutuks.

Seetõttu loodan, et kiidame hääletusel heaks kalanduskomisjoni kinnitatud teksti.

**Raül Romeva i Rueda**, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Härra juhataja, ka mina soovin alustada kolleegi Braghetto käesoleva raporti koostamisel tehtud töö tunnustamisega. Siiski arvan, et peame muutma raporti pealkirja, nagu seda juba mainisin kalanduskomisjoni arutelul, põhinedes raportitel, mille on koostanud suur hulk teadlasi, keskkonnaorganisatsioone ning isegi selle valdkonna mõne haru esindajad.

Hariliku tuuni taastamiskava asemel peaksime kõnealust määrust nimetama taastamata jätmise kavaks, või veelgi parem, tuunikala hävituskavaks. Olgem selles osas ausad: kui vale nime kandev taastamiskava ICCATi kohtumisel Dubrovnikus heaks kiideti, hoiatas teaduskomisjon meid juba siis, lubage mul tsiteerida, et „üldiselt näitavad esialgsed tulemused, et rakendatavad abinõud ei täida suure tõenäosusega kõnealuse kava kõiki eesmärke, kuigi sellega astutakse samm õiges suunas“. Ühtlasi lisati, et „kui neid täiuslikult ellu viia ning kui varude täiendamine tulevikus on enam-vähem sama, mis 1990ndatel, ning seda ei mõjuta reproduktiivne biomass, taastuvad kalavarud 50protsendilise tõenäosusega 2023. aastaks, kui järgitakse käesolevas määruses kehtestatud abinõusid“.

Teisisõnu on taastamiskava eesmärki igal juhul keeruline täita, olgu selle põhjuseks siis abinõude ebatäiuslik rakendamine või kalavarude taseme langus praegusest allapoole, mille põhjuseks on reproduktiivse biomassi vähenemine; kirjeldatud nähtused võivad ka korruga esineda.

Kordan, et võtsin käesoleva kõne koostamisel aluseks teaduslikud aruanded. Nagu kõigest sellest veel vähe oleks, toimis taastamiskava, mida esimest korda 2007. aastal ellu rakendati, praktikas sedavõrd halvasti, et Euroopa Liit ületas oma normi 26% võrra, mille järel sunniti riikidele, iseäranis Prantsusmaale ja Itaaliale, kes ei suutnud eeskirju järgida, ennekuulmatult peale kohtumenetlused.

Loomulikult paneb mind muretsema teadmine, et järjekordne riik, nimelt Hispaania, eksportis 2006. aastal peaaegu 9000 tonni tuunikala, olles ametlikult püüdnud vaid 4700 tonni, millele on tähelepanu pööranud organisatsioonid nagu Greenpeace või Adena.

Lõpetuseks on huvitav teada saada, mis abinõusid kavatsevad komisjon ja riikide valitsused rakendada, et kontrollida või isegi vähendada kalalaevade suurus, võttes arvesse, kuivõrd raske on uskuda, et suudame püüki vähendada, kui meie kalalaevade hulk aina suureneb ning nende kvaliteet üha paraneb. Need samad sõidukid elavad enamasti Euroopa toetustest. Ehk suudetakse ICCATi kohtumisel Antaalias, Türgis, millest kolleegid Marie-Hélène Aubert ja Michael Earle praegu osa võtavad, leida kõnealustele küsimustele lahendusi.

Minu arvates on lõplik kokkuvõtte ühteaegu lihtne kui ka ärevust tekitav: kõik näitajad osutavad asjaolule, et kalavarude olukord on halvem kui ka kõige optimistlikumad ennustused. Mõned isegi ütlevad, et see on pöördumatu. Võttes olukorda arvesse, on raske uskuda, et kõnealust määrust nimetatakse taastamiskavaks ning mitte kuidagi teisiti.

**James Nicholson (PPE-DE)**. - Härra juhataja, kõigepealt tahaksin ka mina tänada raportööri. Tulemuste saavutamine mistahes taastamiskava abil on alati keeruline. Kõnealune kava on samasugune nagu kõik muud mitmeaastased taastamiskavad, aga seekord käib see hariliku tuuni kohta. Ma loodan väga koos paljude teistega, et see kava on edukas.

Minul on sellel alal ainult üks kogemus seoses tursavarude taastamiskavaga liri meres. Kalurid ei saanud tol korral mitte mingisugust kompensatsiooni nende aastate eest, kui neil ei lubatud kala püüda. Ma olen veendunud, et kaks halba ei võrdu kunagi heaga. Kui on tegemist kalavarude säästmisega, tuleb ka olla valmis hüvitist maksma, ma ei usu et oleks veel mingi muu võimalus. Hea on ju küsida millegi ohverdamist, aga selle eest tuleb ka maksta.

Ma saan aru, et see raport puudutab eelkõige Vahemere kalureid ja neid kes tegelevad kalapüüginga Atlandil. Majanduslikus ja sotsiaalses mõistes muutuvad olud nende kalurite jaoks väga raskeks. Tegemist on selle piirkonna kalurite valdava osa jaoks väga tõsise mõjuga. Sellegipoolest on hariliku tuuni varude säilitamine ja kaitsmine ülimalt oluline.

**Paulo Casaca (PSE)**. - (PT) Härra juhataja, lugupeetud volinik, minagi soovin õnnitleda raportööri Braghetto suurepärase töö eest. Ühtlasi soovin ettekannet alustada arvamusega, et kõige tabavam näide kehtiva kalanduspoliitika suutmatusest tagada kõnealuse tegevusala järjepidevus on hariliku tuuni praegune olukord iseäranis Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres. Kõnealusele probleemile jõuti alles hiljuti jälile kalanduse peadirektoraadi korraldatud huvipakkuva uuringu kaudu, ning siinkohal soovin tänada härra Borgi, kes vaevus selle tulemusi avaldama.

Fakt on see, et ranged meetmed, mida mainitud piirkondades rakendatakse ning mis lõpetavad enne käesoleva aasta lõppu igasuguse kalapüügi, püüdes likvideerida olulise osa alustest, mille tulemus võib olla kogu tegevusala halvamine (isegi kui see lõpuks ikkagi nii ei lähe), on ühise kalanduspoliitika otsene tagajärg – kalanduspoliitika, milles juhtkonna otsused ja tegelik rakendamine ning kontroll ei ole omavahel kooskõlas ning kus kalandusühingute ja juhtivate ametivõimude tegevuse on võtnud Euroopa Liit oma ainupädevusse, kes ei ole aga seda kunagi kasutanud.

Keskkonda säästev, kuid majanduslikult vähem tulus ridva ja õngenõoriga kalapüük pidi rammu katsuma nüüdisaegsete tehnoloogiatega ja äärmiselt keerukate vahenditega, mis osutusid lühiajalise töö jaoks võrreldamatult tulutoovamaks, kuid kahjustasid keskkonda, ning kõnealuste kalalaevade tegevust piiravaid meetmeid kehtestatakse alles nüüd. Toetan ja rõhutan igati kolleegi Miguéleze sõnu traditsiooniliste kalapüügiviiside edendamise hädavajalikkuse kohta.

Paratamatu oht, et harilik tuun kaob kaubandusest, peab meid sundima pakiliselt rakendama asjakohaseid meetmeid, mis on seotud kogu ühise kalanduspoliitikaga.

**Ioannis Gklavakis (PPE-DE).** – (EL) Härra juhataja, nõustun enamasti härra Braghetto seisukohaga tuunivarude taastamise kohta. Usun, et me kõik ju tahame, et meres oleks piisavalt kalavarusid.

Sellegipoolest lubage mul tunda muret kahe küsimuse pärast. Esiteks soovitakse luua süsteemi, mille järgi kalapaadid peavad kontrolli tagamiseks koostama tuunipüügi üksikasjaliku plaani. Usun, et kõnealuse püügiplaani kehtestamisega luuakse olukord, kus seda nõuet suudavad täita vaid suured tuunipüügilaevad, mitte väikesed tuuni- ja teiste kalade püügiks mõeldud veesõidukid

Me kõik tahame tuunipüüki kontrollida, kuid ei soovi jätta kõrvale väikeste kalapüügisõidukitega riike, millel on kõigele lisaks tugevad kalastustraditsioonid.

Teiseks kõnelen kolmandast muudatusettepanekust, mis seob nuumkasvanduste tootlikkuse riikliku kvoodiga. Punast tuuni kasvatatakse Euroopa Liidus nendes riikides, milles ei kehti ranged normid.

Näiteks minu riik ei ole normide tõttu just kõige soositum paik tuuni kasvatamiseks. Teisest küljest on meil selleks jällegi võrdlemisi suured võimalused. Miks siis peaksime vähendama nuumkasvanduste tootlikkust meile määratud kvoodi tasemele?

Kokkuvõtteks lubage mul mainida vastuvõtmatut asjaolu, et septembris keelati igasugune tuunipüük, sest kaks Euroopa Liidu riiki püüdsid kalakoguseid, mis rahuldasiid kõikide liikmesriikide püügivajadused. Kõnealuseid riike tuleb asjakohaselt karistada. Teisest küljest peavad need riigid, kes jäid sel aastal püügiloast ilma, tohtima järgmisel aastal püüda selle võrra rohkem kalu, millest neid ilma jäeti. Samal ajal tuleb meil viivitamatult leida moodus kalapüügi kontrollimiseks.

**Robert Navarro (PSE).** – (FR) Härra juhataja, lubage mul alustada raportööri härra Braghetto tänamisega suurepärase töö eest. Kuna ICCATi läbirääkimised on veel pooleli, ei oska me öelda, milline saatus ootab kalureid järgmisel aastal. Sellegipoolest teame täpselt, et sel suvel juhtus midagi väga tõsist ning et peame põhjalikult vaatama üle kalapüügi kontrollimeetmed. Mul on hea meel, et komisjon tegeleb kõnealuse probleemiga, kuigi kardan, et mõningaid eelmisel kuul välja pakutud meetmeid ebaseadusliku kalapüügi lõpetamiseks ei võeta nõukogus kuigi hästi vastu.

Tulgu, mis tuleb, loodan Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuur suudab kehtestada asjakohaseid meetmeid, et juhtida Euroopa jõupingutusi kõnealuste kontrollide rakendamiseks, sest riiklikud kontrollisüsteemid ei toimi. Meie hispaania, portugali ja kreeka sõpradel on ju väga tore pasundada Prantsusmaa ja Itaalia laevade käitumisest ning sellest, kuidas kukkusime läbi mainitud riikide kontrollimises. Kuid kõik ju teavad, mis tegelikult juhtus! Oleme teadlikud, et kõik riigid on oma kalalaevade ebaseaduslikku tegevust liiga pikalt varjanud. Meeldigu see meile või mitte, kuid just seetõttu peame tugevdama Euroopas kontrolli, ning olen veendunud, et vajame selleks ühtlasi ka Euroopa rannavalvet.

Samuti peame määrama karistused üleliigse kalapüügi jaoks. ICCAT otsustab tõenäoliselt ühendust trahvida ning seejärel karistame meie omakorda jällegi teos süüdlaseks jäänud liikmesriike. Prantsusmaa valitsus on tõstnud kisa, keeldudes mis tahes kokkulepete tegemisest, ning lubanud, et päid veel hakkab lendama. Loodan, et kõnealused karistused – mis jäänuks tõhusa kontrollisüsteemi korral olemata – on karmid, kuid õiglased ja tasakaalus. Ühtlasi loodan, et riike, kes tegelevad traditsioonilise tuunipüügiga, mis mõjutab kalavarusid oluliselt vähem, ei karistata teiste vigade pärast.

Kuna teadlased on kindlaks teinud, et Euroopa kalapüügi maht on hariliku tuuni tagavarade jaoks ebavõrdeliselt suur, tahan lõpetuseks kasutada võimalust, et küsida herra volinikult, kust leitakse raha selle jaoks, et õpetada pankrotistunud kaluritele uusi ameteid.

**Joe Borg**, komisjoni liige. – Herra juhataja, ma tahaksin kõigepealt tänada lugupeetud parlamendiliikmeid huvitavate mõtete eest.

Sellest arutelust koorus välja, et meil on ühine eesmärk tõhusalt tegeleda ohtliku olukorraga, mis ähvardab hariliku tuuni varusid. Kõige parem võimalus tuunivarude taastamiseks on Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni taastuskava elluviimine. Sellega seoses tänan ma parlamenti ettepaneku eest riiklike kalastuskavade kohta, mis on tõhus vahend ülepüügi reguleerimiseks.

Mis puudutab erandite küsimust, siis komisjon ei saa Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni poolt vastu võetud kava muuta. Kõik lepinguosalisel riigid on nende eranditega nõustunud. Lubage mul meenutada, et erandid tehti harrastuskalameestele ja mõnele hooajalisele püügile, kuna nende mõju väljapüügile on väike. Lisaks sellele tuleb nende eranditega seoses kinni pidada rangetest tingimustest, nagu piirangud laevade arvu, püügikoguste ja kindlaksmääratud sadamate suhtes. Võimalik, et taastuskava vaadatakse 2008. aastal uute eksperthinnangute või ilmsiks tulnud vajakajäämistel alusel uuesti läbi.

Mis puutub proua Miguélez Ramose poolt tehtud ettepanekusse, kes soovis kahe konkreetse Atlandi ja Aadria mere juhtumi laiendamist kogu kavale, siis need on väga spetsiifilised ja ebaolulised juhtumid. Nende laiendamine muudele valdkondadele nõuaks Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni taastuskava muutmist. Seda ei saa kindlasti teha käesoleval aastal. Me ei soovi taas avada Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni kava arutelu. Selle läbivaatamine on ette nähtud aastaks 2008, kuid arvestades kahe erandi suhtes tehtud kriitikat, oleks väga raske erandjuhtumite ulatust veelgi laiendada.

Ülepüügiga tegeletakse liikmesriikide poolt esitatavates riiklikes kavades, milles tuleb püügivõimsused ja väljapüük tasakaalustada. Lisaks sellele õnnestus meil aruteludes nõukoguga parema eeskirjadele vastavuse saavutamiseks sisse viia tõhustatud kontrollimeetmed. Aastal 2008 keskendame me jõupingutused kontrollimeetmete tugevdamisele.

Me nõuame ühtlasi, et Euroopa Kalandusfondist eraldatakse rahalisi vahendeid laevade eksploatatsiooni lõpetamiseks nendes liikmesriikides, kus on ülepüügi võimalused, eeskätt hariliku tuuni osas.

Küsimuses, kuidas tagada muude, kolmandatele riikidele kuuluvate kalalaevade puhul Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni eeskirjadest kinnipidamine, võiksin öelda, et Rahvusvahelise Atlandi Tuunikaitse Komisjoni eeskirjad kehtivad kõigi osalevate riikide kohta ja me eeldame, et nad kõik peavad hariliku tuuni taastuskava eeskirjadest ja tingimustest kinni. Kui nad seda ei tee, tõstatame me selle küsimuse nii Rahvusvahelises Atlandi Tuunikaitse Komisjonis kui kahepoolsetes suhetes. Kui need riigid siiski keelduvad oma kohustusi täitmast, kaalume me võimalikke vastumeetmeid.

Kahe riigi ülepüügi küsimuse osas ma juba ütlesin, et me toetame riiklike kalastuskavasid ja see kajastub ka eesistujariigi kompromissettepanekus, mida kõik novembri nõukogul osalevad liikmesriigid loodetavasti toetavad.

Ülepüügi eest tuleb teha tagasimaksud nagu Antalyas kokku lepiti. Selle tulemuseks on ajavahemikul 2009 kuni 2011 aastase püügikoguse vähendamine 1480 tonni võrra. Kalapüügi vähenemist kompenseeritakse riikidele alates aastast 2008.

**Juhataja.** – Istung on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval kell 12.00.

#### **Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)**

**Francesco Musotto (PPE-DE)**, kirjalikult. – (IT) Barghetto raport sisaldab palju mõtlemisainet hariliku tuuni tagavarade taastamise üle. Kõnealuse kavaga kehtestatakse püügile rangemad piirangud, eesmärgiga kaitsta ohustatud liikide tagavara. Sellele vaatamata on oht, et mainitud algatusest ei piisa, kui Euroopa Liit ei suuda rakendada meetmeid, et võidelda kõnealuse küsimuse sotsiaalmajanduslike tagajärgedega. Õnneks pööratakse raportis sellele kitsaskohale tähelepanu ning pakutakse välja asjakohaseid abinõusid, kuidas komisjoni ja ICCATi soovitusi edukalt rakendada.



Sotsiaalmajanduslikult seisukohast vaadatuna on tuunipüük traditsiooniline tegevusala ning tuhandete perekondade ainus sissetulekuallikas: kui selle täiesti ära lõpetame, peab Euroopa Kalandusfond hakkama kaluritele rahalist hüvitist maksma.

Liikmesriigid peavad samuti karistama ebaseaduslikku kalapüüki, mis on tuunivarude kadumise tegelik põhjus. Ei ole suurt mõtet materdada ausaid kalureid, kui tõeliste mererövlite peatamiseks ei rakendata mingeid abinõusid.

Viimasena tahan öelda, et kõik Euroopa Liidu riigid peavad vastastikku pidama kokkulepetest kinni, sest ei ole ju mingit mõtet ohverdada kalaliikide kaitseks meie endi kalureid, kui teised riigid, mille all pean iseäris silmas Liibüat ja Türgit, aga ka Hiinat ja Jaapanit, ei rakenda endi vetes rangeid eeskirju. See annab neile Euroopa kalurite ees konkurentsieelised ning ei lahenda tuunivarude ammendumise küsimust.

## 15. Ühenduse vabade töökohtade kvartalstatistika (arutelu)

**Juhataja.** – Järgmiseks arutlusteemaks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek henduse vabade töökohtade kvartalstatistika kohta (KOM(2007)0076 - C6-0090/2007 - 2007/0033(COD)) (A6-0335/2007), mille esitas härra Alexandru Athanasiu tööhõive ja sotsiaalasjade komisjoni nimel.

**Joe Borg, komisjoni liige.** – Härra juhataja, selle määruse eesmärk on kehtestada õiguslik raamistik vabade töökohtade kvartalstatistika kogumise kohta. Majandusharude vahel eristatud vabade töökohtade kvartalstatistikat vajavad komisjon ja Euroopa Keskpank majandus- ja rahanduspoliitika väljakujundamiseks. See võimaldab neil jälgida lühiajalisi suundumusi tööturul ja aitab majandustsükli hinnata. Arvestades selle statistika tähtsust lülitati see Euroopa peamiste majandusnäitajate hulka, mis on määratletud komisjoni 2002. aasta teatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule euroala statistika kohta. Vabade töökohtade kvartalstatistika on nendest näitajatest ainus, mille jaoks ei ole veel õiguslikku alust välja töötatud. Kavandatud õigusakt võimaldab tagada ühtlustatud kogumi õigeaegseid andmeid vabade töökohtade kohta kõikides liikmesriikides.

Mitmete komisjoni õigusakti ettepanekus käsitletud küsimuste osas toimus arutelu ja tehti mõned muudatused. Parlamendi raportis tehtud muudatusettepanekud hõlmavad nõukogu muudatusi ja täna teile vastuvõtmiseks esitatud tekst peegeldab kolme selle tööprotsessiga seotud institutsiooni, Euroopa komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi, kompromissi. Need kolm institutsiooni jõudsid ka kokkuleppele, et see seadus peaks jõustuma nii pea kui võimalik. See avab võimaluse määruse vastuvõtmiseks esimesel lugemisel. Ma olen tänulik raportöör härra Athanasiule hea koostöö ja mõistva suhtumise eest.

**Alexandru Athanasiu (PSE), raportöör.** – Härra juhataja, nõukogu ja komisjoni esindajad, daamid ja härrad, soovin oma sõnavõttu alustada nende kolleegide tänamisega, kes usaldasid mulle käesoleva raporti koostamise, ning variraportööri tema panuse eest.

Tänapäeva ühiskonnas on andmekogumine hädavajalikuks analüüsivahendiks muutunud, see on selge. Vabade töökohtade teavet kasutatakse nii majanduse olukorra hindamisel kui ka teatud poliitika kujundamisel ja vormimisel. Tänapäeval mõjutab vabade töökohtade statistika otseselt finantsturge. Reitinguagentuurid ootavad kõnealused tulemused ära, et neid konsultatsioonides kasutada.

Härra juhataja, statistika on nõudlik nähtus, kui lubate niimoodi öelda. Siinkohal tasub tsiteerida G.O. Ashley kuulsat tähelepanekut: „Statistilisel meetodil on erikeel, nagu muudelgi salajastel ennustusvõtetel, mis on meelega välja mõeldud oma tegevuse varjamiseks asjasse mittepuutuvate isikute eest“. Töötades käesoleva teksti kallal tööhõive ja sotsiaalasjade komisjonis, püüdsime kolleegidega pöörata tähelepanu kolmele seisukohale.

Esiteks määruse poliitiline vaatenurk: isegi niivõrd statistilise vahendi puhul käsitletakse veel kord Euroopa kodanike vaba liikumist ning piirangute ja takistusteta juurdepääsu töökohtadele. Seejärel sotsiaalne vaatenurk: sobivate töökohtade ning vabade töökohtade teabe leidmine püütakse kõikide inimeste jaoks Euroopas lihtsamaks teha. Lõpuks andmete kvaliteeti käsitlev tehniline vaatenurk, mille eest tuleb meil tänada komisjoni ja nõukogu. Räägime süsteemist, mis rakendab statistilise teabe kogumisel kooskõlastatud meetodeid ning võimsalt moderniseeritud vahendeid, teiste sõnadega täiustatud abinõusid, et koguda täpseid andmeid.

Härra juhataja, daamid ja härrad, nagu teate, põhines statistiliste andmete kogumine varem härrasmeeste kokkuleppele, s.o vabatahtlikud edastatud andmetele. Täpne analüüs sõltub aga kohustuslikult ja järjepidevalt kogutud teabest. Just seetõttu on määrus direktiivist parem õiguslik alus, sest määrust valmistatakse üle liidu

ühtemoodi ette: liikmesriikidel ei ole õigust seda puudulikult või valikuliselt rakendada ega muuta eesmärkide täitmiseks ette nähtud meetodit, seda ei saa aga öelda direktiivi kohta.

Lissaboni strateegia üheks eesmärgiks on tuua rohkem inimesi tööturule, kuid samal ajal on vaja luua töökohti juurde, seega vajame parimat võimalikku infosüsteemi pakkumise ja nõudluse jaoks. Info kvaliteet võib olla edu saladus ning me ju kõik teame, et informatsioon tähendab võimu. See kehtib majanduses, nagu ka igal pool mujal. Just seetõttu otsustasime, et on vaja arendada ja välja töötada vabade töökohtade struktuurne indikaator, mis suudab mõõta tööturu kitsust ning näidata, millistes valdkondades on puudu oskustest.

Ka komisjon ning Euroopa Keskpank vajavad vabade töökohtade kvartalistatistikat, et jälgida vabade ametikohtade arvu kõikumist iseäranis majandusvaldkonnas. Vabade töökohtade arv kuulub Euroopa suurimate majandusnäitajate hulka ning seda kasutatakse Euroopa Liidu tööturul ja euroalas valdavate tingimuste hindamiseks majandus- ja rahaliidu tegevuskava raames

Härra juhataja, võtan oma sõnavõtu kokku, tsiteerides Abbé Pierre'i, kes ütles, et paljud poliitikud tunnevad vaesust vaid statistika kaudu, kuid mitte keegi ei ole veel valanud statistika pärast pisaraid. Meil ei tohiks olla põhjust veenda siinolijaid tõhusama vahendi vajalikkuses, mis kogub kõiki vajalikke statistilisi andmeid. Poliitikutena võime teha sobiva töökoha leidmise inimeste jaoks lihtsamaks. Tänu kõnealustele statistilistele andmetele saame nende jõupingutusi vähendada.

**José Albino Silva Peneda**, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (PT) Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, kõigepealt soovin tänada raportööri härra Athanasiud, kellega on mul olnud võimalus viimase paari kuu jooksul mitu korda kohtuda ning kes kannab ette minu arvates igati tubli töö tulemused.

Olles tutvunud täna arutlusel oleva raporti sisuga ning jälginud selle aasta juunist alates komisjoni ja nõukogu läbirääkimisi, võin fraktsiooni PPE-DE nimel julgelt öelda, et nende töö tulemuseks on kvaliteetne ja veatu tekst. Juhul kui parlament kiidab komisjoni ettepaneku parandused heaks praeguse plenaaristungi ajal, nagu loodetavasti juhtubki, teame nõukogu enda sõnade järgi, et nemadki võtavad selle määruse sama parandatud ettepaneku vastu.

Usun, et kõnealust raportit rakendatakse kasuliku abinõuna, et teha kindlaks Euroopa Liidu sektorid ja piirkonnad, mis vajavad töölisi, suurendades ühtlasi ostujõudu ning täiustades koolituste korraldamist. Samuti soovin pöörata tähelepanu minu arust olulisele asjaolule: kõnealune raport ei kujuta endast veelgi raskemat bürokraatlikku koormat või ebaolulist õigusakti, kuna selle käesolevas versioonis välditakse juba paika pandud algatuste kordamist ning abinõude lisamist.

Ühtlasi on käesolev raport hea kompromiss, et jagada teavet statistilistel eesmärkidel, kuid samal ajal tagada, et asutused, iseäranis just väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ei ole tarbetutest bürokraatlikest protseduuridest ülekoormatud.

Seega usun, et raport täidab kõiki nõudeid, mis on vajalikud selle vastuvõtmiseks esimesel lugemisel, ning just seda otsust soovitan kõikidele istungil viibijatele.

**Proinsias De Rossa**, *fraktsiooni PSE nimel.* – Härra juhataja, mul on täna neli minutit kõneajaga, mis on 400% rohkem, kui ma tavaliselt kasutada saan, ma pean hoiduma liiga jutukaks muutumast.

Hoolimata sellest, et kõnealune määruse ettepanek on väga tehniline, ei tohi me alahinnata selle väärtust Euroopale ja liikmesriikidele. Meil on vaieldamatult järjest kasvav vajadus täpsete, õigeaegsete ja võrreldavate statistiliste andmete järgi vabade töökohtade kohta Euroopas piirkonniti ja vastavalt majandusharudele, eriti pärast tööhõive Lissaboni uuendatud tegevuskava käivitamist 2005. aastal. See on väga oluline tööturu vajadusi ja tööturule astujate vajadusi planeerides.

Praegusel hetkel on mul hea meel, et me räägime läbi määruse ja mitte direktiivi üle, kuna määruse rakendamine võtab pärast selle heaks kiitmist vähem aega. Samuti on see kõikides liikmesriikides otse ja ühtmoodi kohaldatav ja seda ei ole võimalik erinevates liikmesriikides erinevalt tõlgendada. Määrust ei ole näiteks vaja riiklikesse õigusaktidesse üle kanda ja nii saab vältida selle protsessiga kaasnevaid viivitusi.

See on suurepärane näide selle kohta, kuidas EL saab lisada liikmesriikide tööle väärtust, mida nad igaiüks omaette ega isegi kõik koos ei suudaks saavutada. Sellegipoolest on selle seadusandliku akti praegusesse staadiumisse jõudmiseks kulunud kaks aastat ja ma loodan, et me jõuame nõukoguga kokkuleppele ning et määrus kiidetakse esimesel lugemisel heaks.

Ma tean, et Iirimaa ei esitata vabade töökohtade andmeid, aga Statistika Keskamet töötab selle saavutamiseks. Iirimaa Statistika Keskamet on väga kõrgelt tunnustatud ja loodetavasti saab Iirimaa aasta pärast statistika edastamise süsteemis osaleda.

Mul on samuti hea meel, et ettepanek hõlmab ka niisuguseid valdkondi nagu isikuteenused, vabad töökohad põllumajanduses jne, vähem kui 10 alluvaga tööandjaid ja töölepingu laadi. Ma arvan, et see on eriti oluline arvestades kasvavat muret tähtajalise töö osatähtsuse suurenemise ja hirmu pärast, mida mõnedes ringkondades tekitab liikumine kaitstud paindlikkuse suunas.

Ma loodan, et kokkulepe saavutatakse ja me saame jätkata tööd ühtse statistika sisseseadmiseks kogu Euroopa Liidus.

**Marian Harkin**, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra president, kõigepealt sooviksin tänada raportööri suurepärase töö eest määruse ettepanekuga, mis käsitleb ühenduse vabade töökohtade kvartalstatistika kogumist.

Kvaliteetne, õigeaegne ja asjakohane statistika on heade poliitiliste otsuste alus. See on eriti õige ELi tasandil, kus me tegeleme 27 erineva riigiga, kes kõik püüavad selles konkreetses plaanis Lissaboni eesmärke saavutada. Igasugune abi ja toetus, mida liikmesriikidele saab uute töökohtade loomisel pakkuda, on minu meelest pingutamist väärt.

Ma toetan täielikult seda mõtet, et kuigi liikmesriigid suudavad ise koguda kõnealuse määruse kohaselt nõutud andmed, on statistiliste andmete ühtlustamisel siiski vaja komisjoni koordineerivat tegevust, et tagada nende võrreldavus. Selle taustal olen ma täiesti nõus, et meil on vaja pigem määrust kui direktiivi, aga määruse ettepanek toob välja ainult miinimumnõuded soovitud eesmärkide saavutamiseks ja ei lähe sellest kaugemale.

Minu meelest ei olegi vaja neist kaugemale minna. Ma olen väga rahul sellega, et me palume liikmesriikidel edastada teavet isikliku hooldusega seotud teenuste, elanikkonnale suunatud tegevuse ja ilma majutuseta sotsiaalhoolduse kohta. Niisugune teave on äärmiselt oluline, sest hooldajate hulk ELis järjest suureneb. Elanikkonna vananemine on suur demograafiline probleem ja sotsiaalhoolekandel on selle probleemiga tegelemisel väga otsustav tähtsus. Need meie hulgast, kellel on õnn elada kaua, vajavad varem või hiljem teatavat hoolt, mistõttu tekib kahtlemata palju uusi töökohti kogu ELis. Kuigi suurem osa hoolekandetest on tasuta töö, mis ka edaspidi nii jääb, kasvab siiski töökohtade arv selles valdkonnas. Sellest lähtuvalt vajame me usaldusväärset, kõrge kvaliteediga statistikat, et olla demograafilise probleemi selle aspektiga tegelemiseks valmis.

Üldises kontekstis, nagu ma juba ütlesin, on kvaliteetne, asjakohane, õigeaegne, võrreldav ja sidus teave õige poliitika väljakujundamisel ülimalt tähtis abinõu, muidugi eeldusel, et me poliitikutena meile antud teavet ka kasutame.

**Ewa Tomaszewska**, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, Lissaboni tegevuskava elluviimine seoses kvaliteetsete töökohtade arvu suurendamisega vajab kindlaid meetmeid. Ühenduse vabade töökohtade kvartalstatistika esitab neist ühe. Eurostatil peab saadaval olevate ametikohtade teabe kogumiseks olema õiguslik alus. Kirjutamata kokkuleppest ei piisa ning see ei taga andmete võrreldavust ega täielikkust.

Nüüd üksikasjalikumalt. Esimene muudatusettepanek tähendab tegelikult väikeste ettevõtete õlgadele asetatud bürokraatliku koorma suurenemist, kuid säärase asutuste töötajaskond kasvab alatasa ning seetõttu on kõnealuste äriettevõtete kohta saadud teave üha kasulikum.

Toetan teist muudatusettepanekut, mis kaasab määruse täitmisesse ka sotsiaalpartnerid.

Kolmas muudatusettepanek käsitleb teabe esitamise meetodit, isegi kui andmeid jagati vabatahtlikult. Just seetõttu on see ülitähtis.

Ühtlasi toetan muudatusettepanekut nr 17, mis tagab andmete avaldamise, luues võimaluse kõnealust teavet kasutada asjalikele otsustele jõudmisel.

Soovin õnnitleda raportööri.

**Jiří Maštálka**, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (CS) Daamid ja härrad, ühinen nendega, kes õnnitlevad raportööri raporti puhul ning tänavad teda selle eest. Olen temaga ühel meelel, et Euroopa peab eelisjärjekorras koostama kvaliteetse ja võrreldava statistika vabade töökohtade kohta. Ühtlasi olen veendunud, et ei piisa, kui koguda kõnealust teavet vaid härrasmeeste kokkuleppe alusel ning kooskõlastatud ja kvaliteetse statistilise teabe tagamiseks, mis hõlmab kõiki liikmesriike, on vaja Euroopa tasemel võtta vastu õigusakt. Vaid komisjon võib ühenduse tasemel koordineerida statistiliste andmete vajalikku ühtlustamist.

Toetasin hiljuti seda sama seisukohta, kui avaldasin arvamust ettepaneku kohta, mille teemaks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahvatervise ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika kohta. Samuti jäin väga rahule raportööri, komisjoni ja eesistujariigi vaheliste läbirääkimistega. Sellele järgnevad muudatusettepanekud täiustasid tunduvalt kõnealuse dokumendi kvaliteeti. Sarnaselt teiste fraktsioonide variraportööridega oli minulgi rõõm kirjutada alla fraktsiooni GUE/NGL nimel.

Kõnealuste kompromissettepanekute seast soovin tõsta esile ettepanekut, millega tehakse suur panus statistiliste andmete kogumisse vähem kui 10 töötajaga ettevõttes, samuti seda ettepanekut, mis eristab tähtsajalisi ning alalisi töökohti ning ettepanekut, millega tagatakse ligipääs kõnealustele andmetele võimalikult paljude Euroopa kodanike jaoks.

Lõpuks lubage öelda, suhtun soosivalt kõnealusesse kvaliteedi hindamise kriteeriumisse, sest ainult asjakohane, täpne, ajakohastatud ja mõistetav teave vabade töökohtade kohta aitab ühenduses võidelda töötusega.

**Derek Roland Clark, IND/DEM nimel.** – Härra juhataja, teave muudatuste kohta tööturul, et saada ülevaade sellest, kus vajatakse töökäsi, on väga olulise tähtsusega. Kuid selle eesmärgiks ei tohi jääda ainult statistika kogumine. See peab võimalikult kiiresti võimaldama tööandjatel täita neid töökohti ja leida töötajatel tööd.

Praegu koostavad liikmesriigid ise riiklikku statistikat ja komisjonile meeldiks seda ära kasutada, et luua valiku C kohaselt ühe Euroopa Liidu määruse järgi ühine raamistik. Kuid ELi kinnisidee ühtlustada muudab lihtsa süsteemi bürokraatlikuks ja aeganõudvaks.

Selle asja tõeliseks eesmärgiks on keskne kontroll. Kas me võime varsti oodata tööandjatele ja töötajatele kehtestatavat nõuet otsida abi ELi ametiasutusest? Kas see viib edaspidi juhtnöörideni töökohtade osas? Kindlasti viib see plaanimajanduseni Euroopas, mis tähendab lõppu unistusele järjest jõukamast Euroopast, kus on täielik tööhõive ja kiire innovatsioonitempo.

Üleilmastunud turul on vabadus, paindlikkus, valmisolek kasutada tekkinud tühimikku, valmisolek teha ükskõik mida ainus viis jääda konkurentsivõimeliseks. Statistiliste andmete kuhjad paberivirnadest või kõvakettal seda ei võimalda, seda teevad võimalusest kiirelt enne teisi kinni haaravad naised ja mehed. See kes tahab jääda teisele kohale, võib oodata kuni tööandja statistikat sirvib. Kuni see toimub on kohal juba keegi teine, kes on agaram ja koha tööturul endale saab.

Enamgi veel, kui me võtame vastu muudatusettepaneku 8, võimaldab see andmeid võrdleval asutusel riikide poolt esitatud ebasobivad andmed kõrvale jätta ja enda omad asemele panna. Sel viisil on võimalik luua inimesi eksitav ebaõige ettekujutus, mis sobib ELi keskse kontrolliorgani jaoks. Nii palju siis kodanike teavitamisest!

Muudatusettepanekuga 3 soodustatakse põllumajanduse, kalanduse ja metsanduse välja jätmist nendest andmetest. Miks see peab niimoodi olema? Ma ei oska metsanduse kohta midagi öelda, aga Ühendkuningriigi statistilised andmed põllumajanduse ja kalanduse kohta on kohutavad. Alates 1973. aastast, kui me läksime kaasa ühise põllumajanduspoliitikaga, on rohkem Inglismaa talunikke talupidamise jätnud ja rohkem enesetappe sooritanud kui ühelgi muul perioodil meie ajaloos. Meie kalalaevastikust on võrreldes 1973. aastaga jäänud järele ainult neljandik, mis on selge tunnistus ühise kalanduspoliitika hävitustööst.

Pole ime, et neid andmeid tahetakse üleeuroopalisest statistikast välja jätta. Ei ole ju vaja kodanikke ärritada.

**Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE).** - (PL) Härra juhataja, mis tahes püüe tõhustada Euroopa Liidu tegevust on austust väärt, iseäranis kui see puudutab tööhõivet. Minu arvates on just tööhõive kõige otsustavam lüli ühtse Euroopa ühiskondlike ja majanduslike muutuste vahel. Raportöör on käesolevasse õiguslikku algatusse põiminud ka prognoosimise ning andud raportile väga ligipääsetava ning tõeliselt huvipakkuva kuu.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu käesolev määrus asendab vabade töökohtade teabe kogumise juba kehtiva korra, mis rajaneb härrasmeeste kokkuleppel, et kehtestada kõnealuse küsimuse jaoks õiguslik raamistik. See annab meile võimaluse täiustada teabe ühtlustamisprotsessi järgmist etappi, mis muide kuulub Euroopa majanduse põhinäitajate hulka. Just seetõttu vajame õiguslikku alust, mis aitab ehitada vajalikke metodoloogilisi alussambaid, et koondada andmed, mille hulk aina kasvab, ühtsesse süsteemi.

Samuti lubatakse käesolevas määruses teistmoodi kasu saamist. Nimelt on kõrgemate standardite alusel kogutud statistilised andmed kvaliteetsemad ja võrreldavamad. Ühtlasi on lihtsam luua tõhusaid tööhõive strateegiaid, mis põhinevad riiklikel ja rahvusvahelistel andmetel. Samuti on edaspidi võimalik jälgida mainitud strateegia täideviimist üksikriikides. Euroopa Liidu nn uute riikide valitsused on märkinud, et tänu

kvartalstatistikale on nende käsituses majandusnäitajate koondsüsteem, mis on hädavajalik tööturu jälgimiseks. Ühtlasi anti mõningase kergendustundega teada, et käesoleva määruse rakendamine kvartalstatistika kogumisel ei nõua lisakulutusi.

Selgitades kõnealuse ettepaneku pooldamise põhjusi, pööras Poola valitsus tähelepanu asjaolule, et tänu andmete ühtlustamisele Euroopas ning nende kvaliteedi hindamisele laienevad ka teadmised nõudlusest konkreetsete ametialade järele ning valitsus saab nüüd tõhusamalt jälgida olukorda Poola tööturul. Ühtlasi on lihtsam tööhõivet täpsemalt suunata ning ennustada palkade tõusu või langust. Üle kogu Euroopa kogutud andmete võrdlemine aitab hinnata omavahel sobimatute töötajate ja töökohtade arvu riiklikel tööturgudel ning näha samu andmeid Euroopa Liidu ülejäänud riikidest saadud andmete taustal. Määrusel on ka otstarbekas tulemus, olles vastavuses tööhõive poliitikaga just töö pakkumise vallas ning kavandades tulevaste töötajate kutsealase väljaõppe korraldamist.

**Bogdan Golik (PSE).** - (PL) Härra juhataja, toetan määruse ettepanekut henduse vabade töökohtade kvartalstatistika kohta. Peame kõik nõustuma, et mainitud andmete süstemaatiline ja ühtlane kogumine ning kehtestatud normide täitmine kõikides liikmesriikides on väga oluline. Sel viisil kogutud andmed on vastuvaidlematult väärtuslikud nii Euroopa Liidu tööturu olukorra hindamisel kui ka Euroopa Keskpanga talitluse jaoks.

Senini on neid andmeid kogutud kirjutamata kokkuleppe

alusel ning meil on piisavalt tõendeid, et mainitud meetod ei ole tõhus ning vajab muutmist. Ainult käesoleva määruse ettepanekuga, mis kehtestab ühtsed eeskirjad henduse vabade töökohtade statistika kogumise kohta, on võimalik täpselt mõista ning analüüsida tegureid, mis tekitavad tööturu üleüldise olud.

Kõnealuse määrusega kohustatakse liikmesriike koguma statistilisi andmeid paika pandud eeskirjade järgi, kuid ühtlasi aitab see liikmesriikidel kirjeldatud ülesannet täita, varustades neid kõnealuse eesmärgi jaoks loodud vahenditega. Uuringu ühtlustamine kogu Euroopas aitab laiendada meie teadmisi nõudmistest teatud töökohtade järele siseturul ning tänu sellele suudame tööhõivet täpsemalt koordineerida või prognoosida palkade tõusu ja langust.

Seetõttu on ülitähtis, et käesolev normdokument jõustub üheselt mõistetavalt ning läbipaistvalt, et määratleda eeskirjad henduse vabade töökohtade kvartalstatistika kogumise kohta.

**Juhataja.** – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval kell 12.00

## 16. Autoriõiguse ühine piiriülene haldamine (arutelu)

**Juhataja.** – Järgmine päevakorrapunkt on komisjonile esitatud suuliselt vastatav küsimus Euroopa Parlamendi edasise tegevuse kohta autoriõiguse ühisel piiriülesel haldamisel (Lévai raport (A6-0053/2007)), mille esitas Giuseppe Gargani õiguskomitee nimel (O-0068/2007 - B6-0381/2007).

**Cristian Dumitrescu (PSE), autor.** – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, 13. märtsil 2007 toimunud plenaaristungil kiitis Euroopa Parlament heaks 18. oktoobri 2005. aasta komisjoni soovitusse seaduslike sidusmuusikateenuste autoriõiguse ja sellega seotud muude õiguste ühise piiriülese haldamise kohta.

Kõnealuses resolutsioonis palus parlament komisjonil lahti seletada, et 2005. aasta resolutsioon kehtib ainult muusikasalvestiste veebimüügi kohta, ning esitada nii pea kui võimalik, pärast valdkonnaga otseselt seotud ja sellest huvitavate osapooltega aru pidamist, paindlik raamdirektiiv, mille peavad parlament ja nõukogu üksmeelselt heaks kiitma ning mille eesmärgiks on autoriõiguse ja sellega seotud muude õiguste ühine piiriülene haldamine, võttes arvesse digitaalajajärgu erilistust ning kaitstes Euroopa kultuuri mitmekesisust.

Ühtlasi pööras parlament tähelepanu asjaolule, et esitatud direktiiv ei tohi mingil juhul õhnestada loominguga tegelevate äriettevõtete konkurentsivõimet, õiguste ühishaldaja pakutud teenuseid ega muude asutuste (eriti väikeste õiguste valdajate ja kasutajate) konkurentsivõimet; teisest küljest jällegi peab direktiiv õiguste valdajatele kvaliteetset kaitset pakkuma ning neid võrdselt kohtlema, tagama asjakohaste õigusnormide tegeliku, tähendusriikka ja sobiva tulemuse, rõhutama vaidluste teistsuguste lahendusvormide olemasolu, pakkuma õiguste ühishaldajatele demokraatlikku, läbipaistvat ja aruandvat juhtimisviisi, edendama loomevõimet ja kultuuri mitmekesisust, lubama vaid õiglast ja reguleeritud konkurentsi, mida ei kammitse

territoriaalsed piirangud, kuid mida hinnatakse nõuetele vastava ja kvalitatiivse mõõdupuu alusel, arvestama veebituru tulevaste vajadustega ning õhutama seaduslike sidusmuusikateenuste arengut.

Euroopa Parlament esitab täna komisjonile küsimuse, mis abinõusid on rakendatud, et täita resolutsioonis tõstatatud ootusi.

**Joe Borg**, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma tahaksin tänada Euroopa Parlamenti selle huvi eest, mis nad näitasid üles muusikaõiguste piiriülese haldamise ja 2005. aasta sidusmuusika kohta käiva soovitusel vastu. Komisjoni 2005. aasta sidusmuusikat käsitleva soovitusel püüdluseks on võimaldada Euroopa muusikaturu arenemine digitaalkeskonnas. Eesmärk on luua raamistik sidusmuusika litsentside mudeli väljatöötamiseks, mis rahuldaks kõiki turuosalisi. See peaks võimaldama autoritel, heliloojatel ja muusikakirjastustel saada õiglast tasu oma tööde levitamise eest internetis.

Soovitus ei näe ette konkreetset EL litsentsimudelit, vaid jätab võimaluse põhimõtete rakendamine turul välja kujundada. Täpselt kaks aastat pärast soovitusel vastuvõtmist hindab komisjon sidusmuusika litsentside arengut Euroopas. Sidusrühmadel paluti anda hinnang suundumustele sidusmuusika litsentside praktikas 1. juuliks 2007. Komisjonile laekus 88 vastust huvitatud osapooltelt erinevates liikmesriikides nagu kollektiivse esindamise organisatsioonidelt, autoritelt, muusika loojatelt ja kasutajatelt. Saadud vastuste läbi vaatamine ei ole veel lõppenud. Komisjon annab alles pärast põhjalikku uurimist hinnangu edasiste sammude suhtes seoses kollektiivse esindamise organisatsioonide tegevusega internetis. Seniste tulemuste põhjal võib öelda, et enamik sidusrühmi ei näe raamdirektiivi järele vajadust ja eelistab regulatiivsele sekkumisele turupõhist lahendust.

Vastuseks küsimusele, kas 2005. aasta soovitus piirduv ainult muusikasalvestuste müügi internetis, viitab komisjon sellele, et läbipaistvus ja head valitsemistavad, mis soovitusel kirjas on ei peaks piirduma ainult sidusmuusika müügi, vaid peaks kehtima kollektiivse esindamise organisatsioonide kogu tegevuse kohta.

Kuna sidusmuusikaturg on alles välja kujunemas, on kindla litsentsimudeli kasuks otsustamine veel ennatlik. Komisjon jälgib edasise arenguid ja annab nende kohta soovitusel kohaselt parlamendile aru. Mistahes järeltegevus, kui see peaks vajalikuks osutama, kooskõlastatakse Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

**Manolis Mavrommatis**, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Härra juhataja, 13. märtsil 2007 kiitis Euroopa Parlament heaks resolutsiooni autoriõiguse ühise piiriülese haldamise kohta.

Kõnealusel resolutsioonis palus parlament komisjonil aega raiskamata esitada raamdirektiivi ettepanek, mille eesmärgiks on seaduslike sidusmuusikateenuste autoriõiguse ja sellega seotud intellektuaalomandi õiguste ühine piiriülene haldamine. Ühtlasi paluti komisjonil lahti seletada, et 2005. aasta resolutsioon kehtib ainult muusikasalvestiste veebimüügi kohta.

Kas komisjon suudab vastata parlamendi palvele, täiustades abinõusid, mille rakendamine on juba paika pandud?

Kas komisjon annab parlamendile teada, et kõnealusel tegevuses järgitakse neid samu suuniseid ja juhtnõore, mille avaldas president Barroso ühinenud, demokraatliku ja kiire arenguga Euroopa nimel? Millal peab komisjon lugu parlamendi menetluseeskirjadest ning seisukohast, mille kiitis heaks enamik selle 785 liikmest?

13. märtsi resolutsioon kajastab hästi Euroopa Parlamendi arvamust autoriõiguse ühise piiriülese haldamise kohta. Komisjon soovitas astuda esimese sammu, et liikuda 27 liikmesriigi ühtse tegevuse suunas paljudes valdkondades. Minagi vaidlesin kultuuri- ja hariduskomisjoni nimel Euroopa Komisjonile vastu ning olin nõus, et kõiki õiguste valdajaid peab õiglaselt kohtlema, olgu tegemist siis kirjanike, heliloojate, redigeerijate, produtsentide või esinejatega.

Teiste sõnadega puudutab kõnealusel küsimus ju miljoneid õiguste valdajaid üle kogu Euroopa. Praegune online-teenuste olukord ei ole nii õiguste kasutajate ega nende valdajate jaoks piisavalt tulus. Niisiis pingutasime üheskoos väga, et esitada komisjonile ja nõukogule ettepanek, mis meie arvates muudab autoriõiguse ühise haldamise tõhusamaks.

Tihe koostöö õiguste haldajate vahel peab kõikide osapoolte heaolu nimel paika jääma. Kõige suurim komistuskivi muusikatööstuses on endiselt piraatlus, mis levib maailmas aina edasi kolmel põhjusel: tehnoloogilised võimalused odavate ebaseaduslike koopiate tegemiseks, ebasoodsad majandustingimused ning Interneti avardumine.

Peame pidama meeles, et muusikapiraatluse levik mõjutab kõige rohkem väikeriike, kus muusikat toodetakse peamiselt kohalikuks või piirkondlikuks tarbeks. Täpsemalt kaasneb piraatlusega seadusliku muusikaturu kokkutõmbumine ning müüginumbrite vähenemine, seetõttu mõjutab kõnealune nähtus riikliku muusikatööstuse elujõudu.

Heliloojate ja laulukirjutajate jaoks kaasneb piraatlusega veel kindlasti autoriõigustasudest ilma jäämine, mis ühtlasi riisub riigilt tulu- ja käibemaksu. Seetõttu peavad komisjoni õigusakti ettepaneku algeesmärgid hõlmama kindlasti ka autoriõiguse ühist haldamist.

Seega palun komisjonil rakendada võimalikult ruttu abinõusid, et täita parlamendi nõuet ning esitada raamdirektiivi eelnõu, mille eesmärgiks on reguleerida autoriõiguse ühist piiriülest haldamist.

Olen alati rõhutanud, et muusika ei ole tarbeese ning meie kõigi kohustuseks on kaitsta ja tugevdada Euroopa loomevõimet. Direktiiv, mis enne 2010. aastat tõenäoliselt ei jõustu, tähendab miljonite loomeinimeste jaoks Euroopas katastroofi.

**Katalin Lévai, fraktsiooni PSE nimel.** – (HU) Suured tänud teile. Soovin rõhutada, et tegemist erakorraliselt olulise valdkonnaga, sest nende kaupade ja teenuste müügist saadud sissetulek, mida kaitseb autoriõigus ja sellega seotud õigused moodustab 5–7% Euroopa Liidu SKPst. Kõnealune asjaolu näitab selgelt, kui oluline on mainitud õigusi sobivalt juhtida.

Nagu teate võttis Euroopa Komisjon 2005. aastal vastu soovitusel seaduslike sidusmuusikateenuste autoriõiguse ühise piiriülese haldamise kohta. Tollal kirjeldas volinik McCreevy kõnealust soovitusi kui „leebet õiguslikku vahendit“, mis on kavandatud selleks, et majandust õige teeotsa peale aidata“.

Sellel soovitusel on kaugeleulatuvad tagajärjed, mis mõjutavad autoriõiguste turgu, ning paljud selle turu põhimängijad oskavad olukorda juba ära kasutada. Asi läheb ilmselgelt palju kaugemale, kui lihtsalt kehtivate eeskirjade tõlgendamine ja täiendamine ning sellel on täieliku eneseregulatsiooni algatuse kõik omadused.

Tollal põhjustas kõnealune soovitus palju hirmu, kaasa arvatud asjaolu, et see võib põhjustada kontrollimatut konkurentsi, turujõud koonduvad paari suurema juhtiva ühingu kätte ning tekivad monopolid. Just sellepärast otsustasin soovitada omaalgatusliku raporti esitamist, mis käsitleb online-muusikaturu reguleerimist muul viisil.

Ometigi võttis kõnealune soovitus, mille komisjon vastu võttis, Euroopa Parlamendilt ja liikmesriikidelt võimaluse mõjutada tulemusrikkalt konkurentsi või kultuuri mitmekesisust puudutavaid muutusi Euroopas.

Just seetõttu võitis minu raport kogu parlamendi ja kõikide poliitiliste parteide poolehoidu, sest selle põhihiivid olid suunatud otsustuskolmnurga elluviimisele, et parlamenti ei saaks jätta õigusloometegevusest välja niivõrd olulises valdkonnas. Samuti tegin ettepaneku, et komisjoni võiks koostada raamdirektiivi.

Minu arvates peab soovitatud direktiiv järgima alljärgnevaid nõudeid. See peab suutma õiguse valdajaid kõrgetasemeliselt kaitsta ning neid võrdselt kohtlema. Direktiiv peab rajanema õiguse valdajate vahelisel solidaarsusel ning asjakohasel ja õiglasel tasakaalul esindusorganisatsioonides. Samuti on oluline tagada demokraatlik, läbipaistev ja aruandev juhtimine mainitud ühingutes, mis hõlmab organisatsioonilist struktureerimist, läbipaistvust, esindatust, autoriõiguse ja tootmisega seotud eeskirjade rakendamist ning arvepidamist miinimumstandardite kaudu.

Kollektiivse esindamise organisatsioonidel on vaja tagada üldine läbipaistvus. Oluline on edendada loomevõimet ja kultuuri mitmekesisust. Võime lubada korralikku kuid territoriaalsete piiranguteta konkurentsi, mida hinnatakse vajaliku ja asjakohase mõõdupuu järgi, mis lähtub autoriõiguste ühisest haldamisest ning kõnealuste õiguste väärtuse säilitamisest.

Peame tagama kasutajatele kõrgetasemelise õiguskindluse ning säilitama üleilmse repertuaari kättesaadavuse. Seetõttu palume või palun teil kaaluda, kas direktiiv on selle olulise valdkonna reguleerimiseks vajalik.

**Manuel Medina Ortega (PSE).** - (ES) Härra juhataja, volinik Borgi vastus härra Dumitrescu küsimusele paneb mind muretsama: voliniku sõnade järgi peaksime lahenduse turu hoolde jätma. Kuid millest me siin õigupoolest räägime?

Kõne all on õigused, mille väljatöötamiseks kulus kaks sajandit: loojate, kirjutajate, heliloojate ja artistide autoriõigused. Kuid nüüd tehakse meile teatavaks, et neid õigusi reguleerib turg. Milline turg ometi? Varaste turg, nende inimeste turg, kes on tootjad ja loojad paljaks riisunud, kasutades uusi sidevahendeid. Millistest õigustest me täpsemalt räägimegi?

Õigusi reguleerivad riigiorganid; ka Euroopa areenil on institutsioonid, nimelt komisjon, nõukogu ja parlament: komisjonil on algatuslik jõud ning nõukogu ja parlamendi ülesandeks on kõnealuste algatuste suhtes üksmeelele jõuda.

Minu arvates ei ole praegu õige aeg astuda rada mööda, mis viib intellektuaalse omandi kadumiseni. Ning intellektuaalse omandi kadudes haihtub ka intellektuaalne loometegevus.

Mõned tänastest tarkadest meestest ja naistest, kes kõnelesid infoühiskonna eelistest, mainisid, et heliloojad ja kirjanikud võivad ju tänavatel ringi uidata ning kontserte anda, just nagu keskajal. Kas sunnime meie kirjanikke keskaegseteks rändlaulukuteks hakkama, kes esinevad keset tänavat, müts sillutisel, lootes, et inimesed viskavad sinna almust?

Arvan, et nüüd on Euroopa Liidu jaoks õige aeg astuda kõnealuse traditsiooni kaitseks jõuliselt välja. Euroopa Liidu poliitiline sisu on ülitähtis intellektuaalse loometegevuse säilitamiseks.

Vaid autorite ühingu kaudu, mis korraldab ühtselt kõnealust valdkonda, on võimalik intellektuaalse omandi õigusi ning loomist tänapäeval kaitsta tõeliste varaste eest, kes on võtnud endale ringhäälinguettevõtete kuju, et lõigata intellektuaalsest loometegevusest kasu.

**Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE).** - (PL) Härra juhataja, komisjoni soovitusel seaduslike sidusmuusikateenuste autoriõiguse ühise piiriülese haldamise kohta andis parlament vastuse resolutsioonis, mille järgi koostatakse kõnealuse küsimuse lahendamiseks raamdirektiiv. Kuid komisjon ei korraldanud huvilistele vajalikku ja laiahaardelist nõupidamist, nagu oli ette nähtud, ega arutanud teemat parlamendiga, mis rikub demokraatia tavasid. Me ei saa leppida asjaoluga, et komisjon eiras institutsioonide kolmnurka ning selle asemel rakendas hoopis nn leebe seaduse põhimõtet, kellegagi eelnevalt nõu pidamata ning parlamenti ja nõukogu ametlikult asjasse pühendamata.

Mainitud soovitusel, mille eesmärgiks on luua autoriõiguste omanikele rohkem vabadusi ja valida soovi korral nende ühiseks juhtimiseks vastav institutsioon, võivad olla kaugeleulatuvad tagajärjed autoriõigusele ning sellega seotud turgudele ning see võib ohustada nii konkurentsieskirju kui kultuuri mitmekesisust. Selle tagajärjel koondub turujõud paari suurema majandusüksuse kätte, mis suudavad vastastikuste kokkulepete võrgust mööda hiilida ning anda litsentse kogu Euroopa turule.

Tasub meeles pidada, et umbes 5-7% Euroopa Liidu SKP-st saadakse kaupade või teenuste müügist, mida kaitsevad autoriõigused või muud seotud õigused. Mainitud asjaolu illustreerib veelgi enam, kui võrd oluline on neid õigusi õigesti mõjutada, nagu ka tegevdada meie seisukohta praegusel digitaalajajärgul. Austades konkurentsi põhimõtteid, peame hoidma ära heliloojate sissetuleku vähenemise, varustades muusikatootjaid samal ajal üleeuroopalise litsentsiga, mis vastab tuleviku ärimudelile. Komisjon peaks ülkirjeldatud meeles pidades esitama kiiremas korras ettepaneku asjakohase õigusakti ettepaneku, mis annaks selles valdkonnas tegutsevatele majandusüksustele seaduslikud kohustused.

**Joe Borg, komisjoni liige.** – Härra juhataja, kõigepealt tahaksin tehtud märkuste eest tänada kõiki saadikuid, kes sõna võtsid, ma annan need kindlasti edasi oma kolleegile volinik McCreevyle.

Ma vastan mõnele esilekerkinud küsimusele. Õigusliku sekkumise vajaduse kohta ütlesin nii palju, et komisjoni 2005. aasta soovitus sidusmuusika litsentside kohta on muusikaturul viinud juba märgatavate tulemusteni. Soovitus andis Euroopa kollektiivse esindamise organisatsioonidele stiimuli seada sisse üleeuroopalised litsentsimise platvormid, mille kaudu nende repertuaar muutub interneti muusikapoodidele kogu Euroopas kättesaadavaks.

Ma toon teile kolm asjaomast näidet. Ühendkuningriigi ja Saksamaa kollektiivse esindamise organisatsioonid koostasid EMI repertuaari üleeuroopalise litsentsimise platvormi CELAS. Ühendkuningriigi ja Hispaania vastavad organisatsioonid teevad koostööd platvormi juures, mis haldab ELi tasandil inglise ja hispaania repertuaari ning Prantsusmaa ja Hispaania kollektiivse esindamise organisatsioonid on teada andnud ühisest litsentsimisplatvormist, mis võimaldab üleeuroopalist juurdepääsu prantsuse ja hispaania muusikale. Antud olukorras ei näe komisjon ennatlikuks õiguslikuks sekkumiseks mingit vajadust.

Ma tahaksin seega öelda, et komisjoni 2005. aasta soovitus sidusmuusika litsentsimise kohta on juba andnud märgatavaid tulemusi muusikaturul. Kõnealune soovitus julgustas Euroopa kollektiivse esindamise organisatsioone sisse seadma üleeuroopalisi litsentside andmise platvorme, mis teevad nende repertuaari kättesaadavaks interneti muusikapoodidele kogu Euroopas. Üksnes ühissetvõttel CELAS on võimalik üheainsa tehinguga litsentsida umbes 25% kõigist muusikateostest mistahes sidusmuusika edasimüüjale Euroopas, nagu iTunes, Sony's CONNECT või eMusic. Ma tõin eelnevalt selle kohta kolm näidet.



Vastuseks küsimusele kultuurilisest mitmekesisusest tahaksin öelda, et meie soovitus ei ole vastuolus kultuurilise mitmekesisuse põhimõttega. Selgelt on näha, et uued platvormid anglo-ameerika, prantsuse või hispaania muusikale on avatud platvormid. Need võivad hõlmata ka teisi muusikaavaldajaid või olemasolevate organisatsioonide kogu repertuaari.

Riiklikud kollektiivse esindamise organisatsioonid ei kao. Autorid kuuluvad kohalikesse organisatsioonidesse ja tulu jaotatakse kohalike kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu, mis on seotud uute litsentsimisplatvormidega.

Ma tahaksin rõhutada, et õiguste andmise seisukohalt ei ole mingit põhjust karta, et see multiterritoriaalne litsentsimise mudel on kultuurilise mitmekesisuse või autorite õiguste seisukohalt halb. See on kasulik autoriõiguse valdajale, kuna ta saab rohkem raha kui vana territoriaalse mudeli puhul. Autorid saavad nüüd loometegevuse jätkamiseks rohkem raha.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et komisjon soosib aktiivselt meie oma sidusmuusika litsentsimise turu arengut. Sellepärast jälgib komisjon tähelepanelikult sellel tärkaval turul toimuvat ja sellega seoses kaalub hoolikalt neid küsimusi, mis esitati 5. märtsi 2007. aasta Lévai raportis.

Kui me näiteks märkame, et ajavahemikus kuni aastani 2010 ilmnevad Internetis monopoolsed litsentsimise struktuurid, et Internetis kättesaadav repertuaar ei kajasta küllaldaselt Euroopa kultuurilist mitmekesisust ja ELi interneti ajastuga kohanenud litsentsimissüsteeme ei kujunda üksnes turg, kaalub komisjon nende eesmärkide saavutamiseks asjaomaste alternatiivsete vahendite kasutamist.

**Juhataja.** – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 29. novembril Brüsselis.

#### ***Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)***

**Jacques Toubon (PPE-DE), kirjalikult.** – (FR) Härra Dumitrescu küsimuse eesmärgiks on tuletada komisjonile meelde selle kohustusi. Komisjon lõi segi õiguste valdajate ja siseriiklike kollektiivse esindamise organisatsioonide vahelise suhte, esitades 2005. aasta septembris soovitusel ning seades küsimuse alla õiguste valdajate esindajate territoriaalse pädevuse. See ei toimunud ühegi seaduse ega ühtlustamismeetme järgi.

Komisjon külvab segadust autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste süsteemi Euroopas, nimetades seda digitaalse keskkonnaga kohanemiseks. Selle tagajärjeks on tööstuse kontsentratsioon ja vormingul põhinev käsitlusviis, mis töö artistidele kahju ning töösturitele ja teistele majandustegelastele kasu.

Komisjon peab kiiremas korras lõpetama juhuslike initsiatiivide haaramise, uurimata põhjalikult eelnevalt nende tagajärgi, ning selle asemel tutvuma kõikide kunsti- ja kultuurialade ning osanike olukorraga. Ühtlasi on tarvis hakata ajama terviklikku poliitikat, mis on kooskõlas nii kultuurilise mitmekülgsuse kui ka Euroopa väärtuste ja Lissaboni strateegia eesmärkidega, mis põhinevad majandusteadmistel ja -uuendustel. Samuti peab komisjon esitama parlamendi ja nõukoguga kooskõlastatud direktiivi eelnõusid, suhtudes austusega äsjamainitud põhimõtetesse.

## **17. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)**

## **18. Istungi lõpp**

*(Istung lõppes kell 23.30)*